

Protos. Mihail Harbuzaru, Dragoș Șesan

Catalogul Manuscriselor Mănăstirii Sinaia

Protos. Dr. Mihail Harbuzaru, Conf. Dr. Dragoș Șesan

Catalogul Manuscriselor Mănăstirii Sinaia

Introducere

În anul 1996 am intrat pentru prima oară în contact cu manuscrisele aflate în biblioteca Sfintei Mănăstiri Sinaia, odată cu venirea mea ca frate în această obște. Părintele stareț, Arhimandritul Macarie Bogus, văzându-mă pasionat de muzica psaltică, mi-a arătat manuscrisele din secolul al XIX-lea, rămase de la cântăreții copişti ai mănăstirii, manuscrise despre care nu se ştia măcar că există, deşi patru dintre ele sunt realizate de George Ucenescu, elev al lui Varlaam Protosinghelul (care a vieţuit câţiva ani la Mănăstirea Sinaia) şi al lui Anton Pann. În acel an am intrat la Seminar şi deja ştiam ce temă de doctorat voi avea: *Manuscrisele psaltice de la Mănăstirea Sinaia*, ceea ce s-a şi întâmplat, căci în 2010 am dobândit titlul de doctor în teologie exact pe această temă, cu calificativul „magna cum laudae”, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universităţii Babeş-Bolyai, sub îndrumarea Pr. prof. dr. Vasile Stanciu. În 2012 am publicat teza de doctorat, la Bucureşti, la Editura Cuvântul Vieţii a Mitropoliei Munteniei şi Dobrogei, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Cele 20 de manuscrise cercetate atunci sunt, fireşte, prezentate şi în catalogul de faţă.

Înainte de doctorat, aceste manuscrise mi-au furnizat tema lucrării de master la Omiletică, în anul 2006, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din Bucureşti: *Albina lui Antonie Monahul, ca izvor omiletic. Reproducere selectivă, transcriere şi comentarii*. Este vorba despre Ms. nr. 9, realizat la Mănăstirea Sinaia de monahul caligraf Dometie în 1820, o antologie de citate biblice, patristice şi filosofice, grupate pe teme dispuse antitetic.

Un mare succes a fost cooptarea la realizarea acestui catalog a eminentului Conf. univ. dr. Dragoș Șesan, profesor de paleografie româno-chirilică la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din Bucureşti şi cercetător la Arhivele Naţionale ale României, care m-a ajutat încă de la teza de doctorat la cele mai dificile însemnări şi semnături în grafia chirilică. Domnia sa a fixat modul de organizare a prezentării manuscriselor, a cercetat personal multe

dintre acestea și a venit cu ideea alcătuirii unui *Glosar* de cuvinte rare sau specifice limbajului liturgic întâlnite în manuscrisele cercetate. Îi mulțumesc călduros și pe această cale.

În alcătuirea *Glosarului* am folosit cu precădere *Dicționarul de termeni muzicali*, publicat în 2010 la București la Editura Enciclopedică, de Academia Română, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, precum și lucrarea domnului profesor Dragoș Șesan, *Glosar de cuvinte rare și uitate*, București, Editura Universității București, 2012.

La baza întocmirii catalogului manuscriselor stă fișa de descriere codicologică, în șase puncte: 1. Data; 2. Titlu; 3. Descrierea amănunțită a conținutului; 4. Însemnări; 5. Cota manuscrisului; 6. Descriere generală.

Primul element din fișa de descriere codicologică îl reprezintă data sau datarea manuscrisului. Unele au, din fericire, trecută data realizării lor de către copiiști (Ms. 2143 BAR: „Prin osteneala smeritului întru ieromonah Silvestru, ieromonah de la sfânta Mănăstire Sinaia; și s-au început în luna lui mai 7 zile, de la zidirea lumii leat 7233, iară de la întruparea Domnului și Dumnezeului nostru Iisus Hristos leat 1725 și s-au sfârșit avgust 10 zile”. Alte manuscrise au fost realizate în decursul a mai mulți ani (Ms. 40, 1850-1851), sau chiar decenii (ca la manuscrisele psaltului Nicolae Ivanovici, călugărit Neofit, Ms. nr. 36, conținând cântări scrise între 1848-1891 și Ms. nr. 37, cu piese din 1874-1889). Smerenia monahală a făcut ca multe manuscrise din Evul Mediu să rămână nesemnate, astfel că multe nu au nici o mențiune de datare. Cu prudența de rigoare propunem data, cu precizarea „după”, „ante” sau „cca”, între paranteze ascuțite (<>) (de exemplu Ms. nr. 48, Ms. nr. 50, Ms. nr. 51). Unele manuscrise au perioada propusă de noi (de exemplu Ms. nr. 1, <Sfârșitul secolului al XVIII-lea>, Ms. nr. 22, <Începutul sec. al XIX-lea>).

Al doilea element al fișei de descriere codicologică îl constituie titlul. Unii codici au un titlu propriu, conceput de copist sau preluat din sursa manuscrisă sau tipărită, simplu (Ms. nr. 11: „Mântuirea păcătoșilor”) sau amplu (Ms. nr. 17: „Tomul al doilea al Anthologiei după așezământul sistimii cei noauă, a muzichiei bisericești, întru carele să cuprind cântările ce să întrebuințază la privegherile praznicilor împărătești și la sfinții cei mari. Facerea fericitului întru pomenire Macarie arhimandrit protopsaltul a toată Rumânia”). De multe ori, în titlu sunt menționate numele copistului, data și locul (Ms. nr. 9: „Albina, carea iaste făcută de Antonie Călugărul. După orânduiala cuvintelor sfinților dascăli și filosofi care sânt într-însa ca întru o liveade plină de toate rodurile. Scrisu-s-au în Sfânta M. Sinaia la curgerea anilor 1820 de Dometie monah”). Însă majoritatea manuscriselor nu au titlu, acesta fiind dedus cu ajutorul conținutului. Ex: Ms. nr. 29, căruia i-am dat titlul <Pomelnicul ctitorilor și al obștei Mănăstirii Sinaia>, sau Ms. nr. 20, <Liturgia Sf. Ioan Gură de Aur>. Multe au un conținut variat, astfel că am menționat la titlu: <Miscelaneu> (de ex., Ms. nr. 30), sau <Miscelaneu liturgic> (Ms. nr. 52), <Miscelaneu religios> (Ms. nr. 472 BAR), <Miscelaneu de literatură monahală> (Ms. nr. 489 BAR), alături de subtitluri.

A treia rubrică, a descrierii conținutului manuscrisului, este cea cea mai cuprinzătoare. Dificultatea crește de la manuscrisele simple, mici (Ms. nr. 20, <Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur>), până la manuscrise de mari dimensiuni, cu zeci de capitole (ca Ms. 22, <Cuvinte pusești, de Sf. Isaac Sirul>), la care am menționat filele de început și sfârșit ale fiecărui capitol, și culminează cu descrierea manuscriselor psaltice. La acestea din urmă am menționat filele de început și sfârșit ale fiecărei cântări în parte. Incipitul cântărilor grecești l-am tradus în limba română, după ce l-am redat în grafia originală. Ms. nr. 50 a prezentat o problemă specială, deoarece majoritatea inițialelor cântărilor (în limba greacă) lipseau. Îi mulțumesc și pe această cale Părintelui prof. univ. dr. Ioan Chivu, care m-a scos din impas. Am identificat, pe cât posibil, compozitorii pieselor anonime. Îi mulțumesc domnului etnomuzicolog Costin Moisil, cu ajutorul căruia am reușit să fac distincția între diverșii compozitori psalți din aceste manuscrise. De exemplu, multe piese au mențiunea: „de Ioan Protopsaltul”, care poate fi Ioan Cucuzel, Ioan Kladas, Ioan Glykys, Ioan Protopsaltul din Trapezunt sau Ioan Protopsaltul Vizantie... Sub numele „Meletie Sinaitul” se ascund doi compozitori, numiți „cel Bătrân” și „cel Tânăr”, separați de un secol. Am îndreptat și confuziile produse de numele altor compozitori psalți, unul și același autor fiind menționat cu mai multe nume: Petru Lampadarie, trecut uneori Petru Peloponisiul; Grigorie Protopsaltul, numit și Grigorie Lampadarie; Dionisie Fotino, numit și Moraitul sau Peloponisiul.

Rubrica nr. 4 este cea a însemnărilor, prezente în majoritatea manuscriselor. Ele sunt deosebit de valoroase, mai ales pentru identificarea copistului, a anului și a locului în care a fost realizat manuscrisul, de ex. Ms. nr. 18: „Sau <sic> scris de mine, cel mai păcătos și nevrednic între Ieros<c>himonahi Visarion din S<fânta> M<ănăstire> Sinaia. Cartea călugăriei și a s<c>himniciei. Leat 1842, luna Ghenar<i>e 16”;

„Smerit între clirici didascalul Radul Duma cărt<urar> B<iserica> Brașovului” (Ms. nr. 1).

Alteori manuscrisele au fost recondiționate: „Văzând eu acest D<u>mnezeiesc ceaslovu cu totul derăpănat, cu toată dragostea după cum să vede în condeiu l-am înfrumusețat, spre pomenirea mea, în leat 1826, Ghenarie, Ioan Delescu ot Batiște” (Ms. nr. 52).

Unele însemnări sunt ale vremelnicilor deținători: „Acest pateric care s-au scris de Părintele Dometie iaste al meu, cel mai mic între ierodiaconi și mi l-au dăruit dascălul meu, adecă Părintele Dometie. Inochentie Păcătosul, 1825, martie, 10 zile” (Ms. nr. 26), altele de donator: „Amintire de la George Cârțan, oferită Bibliotecii Sinaia, octombrie 12, 1901” (Ms. nr. 23), altele de lector: „Am citit și eu robul lui Dumnezeu Dimitrie și am văzut vrednicile de laudă minuni ale Sfântului Ierarh Nicolae ce au făcut cu cei iubitori de Dumnezeu. 1821, dechembrie 20” (Ms. nr. 25); „Ah! Adesa doresc aceasta! Nifon” (Ms. nr. 47).

Prin unele însemnări aflăm informații despre călugării din vechime: „La leat 1831, Aprilie în trei zile, în Sâmbăta Acatistului a cincea săptămână din post Paștelui m-am făcut călugăr în mantie în Sfânta Mănăstire Sinaia, de părintele Iosaf Arhimandritu<l>. Serghie Mon<a>h” (Ms. nr. 19); „Dionisie Irodiaconul din Serbia, din județul Kraisca... născut în Velika

Vârbița în 1860, 20 decembrie, din tatăl Simio Risvaici Meșter și mama Ioana Simici ... a venit tata în Vlahia și a murit în 1883, în luna mai... și am stat în Ploiești doi ani și după aceea am plecat la Mănăstirea Ghighiu din Județul Prahova și acum stau în Sinaia tot în același județ. Am venit în Sinaia în 1878 pe 14 mai. Călugarit în 1881 pe 8 septembrie, ierodiacon în 1882, pe 2 noiembrie” (Ms. nr. 46); „Această carte este rămasă de la părintele pusticul Inochentie, care a trăit la Sf. Ana ot Bucegi, anii <18>30, unde și-a săpat și mormântul, dar în urmă a fost îngropat la mănăstire, lângă mormintele ctitorilor. Era un bun amic al lui D. Barbu Catargiu. Aceste rânduri sunt scrise la anul 1878” (Ms. nr. 47).

Informații valoroase sunt și despre Mănăstirea Sinaia: „Sinaia s-au isprăvit de zidit la anul de la nașterea lui H<risto>s 1695, luna lui iunie”; „Al 11-le<a> stareț s-au pus P<ărintele> Onufrie la anul 1859, luna ianuar 30. Al 12-le<a> stareț s-au pus P<ărintele> Ghermano, la 1877, august 27. L-a depărtat din stăreție la 1888 iulie 7 în urma multor abateri. Al optusprezecelea stareț s-au pus P<ărintele> Nifon al II-lea, la 1888 august 19” (Ms. nr. 29).

Evenimentele istorice sau cotidiene nu lipsesc: „Leat 7109 <=1601> avgust 11 dni au ucis nemții pe Mihai vodă. Și capul l-au adus aicea în țară de l-au îngropat la Mănăstirea Dealului, iar trupul lui l-au îngropat în Câmpii Turzii, în Țara Ungurească. Și am scris eu, Parthenie egumenul ot Lespezi, Sinaitul. Noemvrie 30 dni 7253 <=1744>” (Ms. nr. 3460 BAR).

Unele manuscrise au frumoase îndemnuri către cititori: „Și te rog, iubitele, nu prețui hârtiia sau cerneala sau cea puțină osteneală a ticăloșiei mele; că prețuindu-le acestea puțin dar vei afla. Ci privește cu ochii minții, ca într-o oglindă, la fagurii duhovniceștilor desfătări, care să cuprindă întru această duhovnicească oglindă și vei cunoaște cu adevărat multă mângâiere sufletului; și cântându-le acestea cu umilință, pomenește<-mă> și pre mine, ticălosul, Silvestru ieromonah” (Ms. nr. 3557 BAR); „...Și s-au scris prin mine nevrednicul și mai micul între cântăreți Nicolae Ivanovici, când mă aflam candidat dascăl și logofăt al satului Comarnic din județul Prahovei. Și s-au scris cu mâna de țărână. Eu voi muri și degetele mele vor putrezi, iar cei ce vor ceti mă vor pomeni. Și mă rog cei ce vă veți întâmpla a paradosi acest tom, aflând vreo greșeală, să o îndreptați cu duhul blândeților că și înșivă să câștigați iertare de la lesne iertătoriul și răsplătitoriul a toată fapta bună, Dumnezeu, a căruia este slava, cinstea și închinăciunea, în vecii vecilor amin” (Ms. nr. 17).

Pe lângă „duhul blândeților” se mai întâlnesc și îndătinatele blesteme care să împiedice înstrăinarea vechilor cărți, ca de ex. în Ms. nr. 33: „Și am scris eu robul lui Dumnezeu Ion și cine să va ispiti ca să-l fure această sfânt și dumnezeiescu tom ... să nu-l erte Dumneze<u>, ci să-l găsească cutremurul <lui> Cain și bubele lui Ghezia. 1827”.

Firește că întâlnim și însemnări cu caracter moralizator și versete biblice: „Sufletele dreptilor sunt în mâna lui Dumnezeu și nu să va atinge de dânsule munca” (Cartea Înțelepciunii lui Solomon, 3: 1, Ms. nr. 48); „În ce chip dorește cerbul de izvoarele apelor așa dorește sufletul meu de tine Dumnezeule” (Ps. 41: 1, Ms. nr. 45); „Miluiește-mă Dumnezeule

după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale șterge fărădelegea mea. Nicolae Zogravu” (Ps. 50: 1, Ms. nr. 15).

Rubrica nr. 5 cuprinde cotele manuscriselor, precum și cotele vechi, toate notate corespunzător. În biblioteca Mănăstirii Sinaia se păstrează 60 de manuscrise. Inventarul bibliotecii, alcătuit în 1969, menționează câteva manuscrise pe care nu le-am mai găsit, având numerele: 2, 14, 54, 55. Au rămas doar informațiile despre ele:

- Ms. 2: Curs de Patrologie ș.a., litografiat, limba română, grafie latină, 567 file, 34 x 21,5 cm, legătură în carton vernil, 1877, stare bună de conservare (în 1969)¹.
- Ms. 14: *Pentru începutul zidirii Mănăstirii Sinaia*, 34 file, 26x 17 cm, 1889, copertă din carton, degradată, autor Ierom. Dorotei, limba română, grafie chirilică. Achiziționat în 1889².
- Ms. 54: *Album musical flaut*, portativ, 262 file, 24 x 15 cm, secolul XIX, uzat, Legătură în carton, autor D. Vulpian, limba română, grafie latină.
- Ms. 55: <Texte de poezii populare românești>, în zece caiete, 661 file, 20 x 16 cm, culori diferite, uzate, nelegate, culese de D. Vulpian, limba română, grafie latină.

De asemenea, Inventarul cuprinde informații despre două manuscrise coligate cu tipărituri, pe care nu le-am găsit: Panahida, nr. inv. 3633, 14 x 10 cm, 1899, cu o parte manuscris, de Protos. Eftimie Mohor, mare cântăreț al Mănăstirii Sinaia la începutul secolului XX, și Ms. coligat cu o tipăritură cu nr. inv. 3635, tot de Eftimie Mohor.

Ultima rubrică, nr. 6, reprezintă descrierea manuscrisului. Am menționat care este original și care este copie și, pe cât posibil, care au fost sursele copiilor. Toate manuscrisele au ca suport hârtia, unele cu filigran; starea lor de conservare este destul de rea, mai ales din cauza climei umede de la Sinaia. Un singur manuscris este slavon (Ms. nr. 20, care cuprinde Liturgia Sf. Ioan Gură de Aur, pentru uzul preoților). Multe dintre manuscrise, mai ales din cele psaltice, sunt întregal în limba greacă sau bilingve, româno-grecești: nr. 33, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 49, 50, 51, 53, 56, 62, 1412 B.A.R., 1951 B.A.R., 4266 B.A.R. Celelalte sunt românești, cu grafie chirilică. La multe manuscrise există două-trei numerotări, din care unele ignoră foile albe. Am specificat care este numerotarea pe care o folosim. Manuscrisele cu file nenumotate au primit o numerotare în creion. Legăturile manuscriselor sunt destul de deteriorate de vechime și cari. Multe manuscrise sunt ilustrate cu vignete, frontispicii cu motive florale, litere ornate și semnături ornate. Majoritatea poartă sigiliul Mănăstirii Sinaia, în diverse variante, violet, albastru, negru, oliv și verde, precum și sigiliu în tuș negru sau în fum ale deținătorilor: George

¹ *Dosar nr. 1 privind clasificarea și catalogarea bunurilor mobile și imobile la data de 1 Noiembrie 1969*, Mănăstirea Sinaia, Protopopiatul Câmpina, Arhiepiscopia Bucureștilor, p. 82.

² *Idem*, p. 124.

Ucenescu, Nicolae Ivanovici, Arhim. Teofilact Dinu (sigiliu în tuș violet), Ioan Petric, Protopopul Brașovului (tot violet). Acolo unde nu este trecută data achiziției înseamnă că respectivul manuscris era deja în posesia mănăstirii la reorganizarea ei de către starețul Nifon, după 1889.

Pe unele file nescrise copiii își încercau condeiul și calitatea cernelii, prin fragmente de text, semnături sau socoteli, menționând chiar: „Cercaiu acest condeiu ca sa văz cum scrie” (Ms. nr. 45).

Căutând în Biblioteca Academiei Române manuscrise ale „Albinei” pentru teza de master, am dat peste manuscrise provenite de la Mănăstirea Sinaia, șapte fiind dăruite Academiei în 20 nov. 1887 de către Eforia Spitalelor Civile, care patrona averile Mănăstirii Sinaia. Sunt manuscrise deosebit de valoroase, cum ar fi cea mai veche versiune a *Didahiilor* Sfântului Ierarh Antim Ivireanu (Ms. 3460, din 1722-1724) sau *Patericul egiptean* (Ms. 480, din 1700), dăruit mănăstirii de ctitorul Mihail Cantacuzino Spătarul. Am socotit necesar să includ în acest catalog și cele 22 de manuscrise sinaite păstrate în Biblioteca Academiei. Unele dintre ele au fost realizate de călugării caligrafi sinaiți, dintre care cei mai importanți sunt Ieromonahul Silvestru (cu patru manuscrise realizate în prima jumătate a secolului al XVIII-lea) și Monahul Dometie (activ la începutul secolului al XIX-lea, tot cu patru manuscrise, din care unul, nr. 9, este copiat după ms. 1330 al lui Silvestru). Alte manuscrise sunt rămase de la ucenicii Sfântului Paisie de la Neamț, veniți după moartea acestuia la Sinaia: Arhim. Iustin, Arhim. Gherasim și Ierom. Meletie.

Arhim. Iustin a fost stareț la Sinaia (între anii 1802-1829) și găsim semnătura lui în trei manuscrise; Arhimandritul Gherasim Rătescu a ajuns mai apoi Episcop al Buzăului (1819-1824). Ei semnează ca deținători de manuscrise. Ierom. Meletie era traducător din limba greacă și este copistul a două manuscrise (Ms. 489 și 1371, cu mențiunea „S-au prescris de pre izvodul carele au fost scos din limba elinească, de Meletie ieromonah”). Cei trei, împreună probabil cu alți monahi veniți de la Neamț, au adus și la Sinaia duhul paisian, dragostea de studiu și de isihasm care au făcut să înflorească monahismul ortodox de la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul celui de-al XIX-lea, împreună cu manuscrise și tipărituri realizate în obștea nemțeană. Gherasim semnează în 1822 în Ms. rom. nr. 1431 din B. A.R., din 1784, un tratat de teologie pastorală, tradus din limba greacă de Radu Duma din Brașov. Manuscrisul a trecut și pe la Mănăstirea Ghighiu, ca și hronograful Ms. nr. 1 din Colecția de manuscrise și carte veche a Mănăstirii Sinaia, scris tot de Radu Duma. A ajuns la B.A.R. din biblioteca episcopului Dionisie al Buzăului (vezi *Catalogul Manuscriselor Românești*, vol. I, p. 327).

Desele războaie, revoluții, precum și nevoia de a găsi o mănăstire potrivită pentru o viață înaltă, făceau ca monahii să peregrineze destul de mult din mănăstire în mănăstire, cu

desaga de cărți după ei. Astfel de vieți zbuciumate au avut și doi dintre cei mai importanți protopsalți din Țara Românească din secolul al XIX-lea, Protos. Naum Râmniceanu și Protos. Varlaam Bărâncescu. Ambii au trăit și creat câțiva ani la Mănăstirea Sinaia, dar manuscrisele lor au rămas mănăstirilor în care au decedat, Cernica (jud. Ilfov) și, respectiv, Ciolanu (jud. Buzău). Am identificat în Biblioteca Academiei câteva din manuscrisele lor realizate la Sinaia, cum ar fi Ms. 1412, ultima cronică a Țării Românești, realizată de Protos. Naum Râmniceanu în „1810, martie 13, în sfințita mănăstire Sinaia din Prahova” (f. 19^v).

La studierea manuscriselor de la Academie, cele patru volume ale *Catalogului Manuscriselor Românești B.A.R.* ale domnului academician Gabriel Ștrempel mi-au fost de cel mai mare folos, mie rămânându-mi să fac cuprinsul fiecărui manuscris. De asemenea, prin comparația cu manuscrisele păstrate în Mănăstirea Sinaia, am reușit să identific autorii câtorva manuscrise din B.A.R. considerate până acum cu autor anonim, cum sunt cele realizate de Protos. Varlaam Bărâncescu (Ms. 4014 și 4266 B.A.R.) și de Monahul Dometie de la Sinaia (Ms. 4831 B.A.R.).

Monahul Neofit Ivanovici (din botez Nicolae) a fost unul din cei mai importanți copiiști sinaiți. Ucenic al lui Macarie ieromonahul, a activat toată viața în județul Prahova ca profesor, psalt și notar. S-a călugărit la bătrânețe la Sinaia, iar la moartea sa, în 1897, au rămas mănăstirii cinci manuscrise psaltice autografe (nr. 17, 34, 36, 37, 45, totalizând peste 1200 de file), precum și alte două, achiziționate de el: nr. 26, un miscelaneu cuprinzând *Cuvinte despre rugăciune ale Sfinților Nil și Marcu Postitorul*, și nr. 33, *Cântările Sfintei Liturghii*.

Alături de Naum Râmniceanu Protos., Varlaam Bărâncescu Protos., Silvestru Ierom., Meletie Ierom., Dometie Monahul, Neofit Monahul, alți doi copiiști de la Sinaia și-au trecut numele pe bătrânele file: Serghie Monahul (Ms. 19) și Visarion Ieroschimonahul (Ms. 18). Multe manuscrise sunt, din păcate, nesemnate, dar am reușit să identific autorii a două dintre ele, prin comparație cu alte manuscrise, semnate: Ms. 11 este realizat de Monahul Dometie de la Sinaia, pe la 1820; Ms. 38 este al lui Ioniță Stoicescu-Logofețelul, din Ploiești, pe la 1830.

Arhim. Nifon Popescu, stareț la Sinaia între 1888-1909, a pus ordine în cărțile mănăstirii odată cu deschiderea expoziției muzeale (1895, cea mai veche din Regat). Iată ce scria pe Ms. 46, la f. 58^v: „Posed această carte de când eram Ierodiacon în monastirea Căldărușani. O ofer bibliotecii Monastirei Sinaia, bibliotecă pe care am înființat-o prin cărți căpătate de la unii și de la alții, începând a colecta la anul 1895. Iar azi posedă 3000 volume și 600 obiecte la muzeul ce am înființat totodată. 15 iulie 1902, Archim. Nifon, Stareț”. Totuși, există mărturii că Nifon doar a reorganizat-o și îmbogățit-o, pentru că în 1872 Dimitrie Frunzescu afirma că Mănăstirea Sinaia are o bibliotecă frumoasă³. Iar Nifon a venit în Sinaia în 1888.

³ Dimitrie Frunzescu, *Dicționarul topografic și statisticu alu României*, Tipografia Statului, București, 1872, p. 438.

Semnătura lui se găsește pe multe manuscrise, unele cumpărate de el (nr. 12), altele în calitate de primitor de donații de cărți (nr. 13, de la P.S. Dositei Botoșăneanu, care a dăruit mănăstirii în 1897 250 de tipărituri⁴, sau nr. 23, dăruit de celebrul Badea Gheorghe Cârțan), unele rămase de la călugării de la Sinaia (nr. 17, de la Neofit Ivanovici; nr. 47, de la Inochentie Ieromonahul, ultimul pustnic de la Sf. Ana), sau de la Căldărușani, de unde era de metanie (nr. 24, rămas de la părintele său duhovnicesc, Agatanghel Ieromonahul; Ms. 46, de la Iuvenalie Monahul). Ms. 51, un valoros tom psaltic cu notație cucuzeliană de tranziție, ante 1814, fost în Biblioteca P.S. Dionisie al Buzăului, este dăruit de Arhim. Nifon bibliotecii Mănăstirii Sinaia în 1898. Ms. 3567, care cuprinde, printre altele, Rânduiala ungerii domnilor, a fost dăruit de Nifon Academiei Române în 1908.

Biblioteca Mănăstirii cuprinde și manuscrise provenite din apropiatul Brașov, cu străvechea-i Școala Românească de pe lângă biserica „Sf. Nicolae” din Șchei. Ms. 1 este realizat de protopsaltul profesor Radu Duma, pe la 1770. Este primul curs de *Istorie bisericească* din cultura românească, tradus după manualul în uz în seminariile catolice și greco-catolice, realizat de cardinalul italian Cesare Baronio între anii 1588-1607. Alt manuscris din Șchei este nr. 4802 din B.A.R., un *Hronograf* realizat în 1805 de Nicolae Grid, copist-caligraf, dascăl, diacon și preot cărturar, manuscris care a aparținut Ieromonahului Damaschin de la Sinaia, pe la 1863. Ms. 23, din 1786, *Cuvinte de suflet folositoare la mântuitoarea Patimă și la slăvita Înviere a Domnului nostru Iisus Hristos, alcătuite de Athanasie Ieromonahul Baruha Criteanul*, provine din Brașov, fiind dăruit în 1901 Mănăstirii Sinaia de Badea Cârțan, care-l primise cu doar o zi înainte de la Protopopul Brașovului, Ioan Petric. Sibianul George Ucenescu, care a activat toată viața în Brașov ca protopsalt și profesor de muzică, a lăsat mănăstirii patru dintre manuscrisele sale psaltice, realizate la București pe cand ucenicea într-ale psalticii și ale tipografiei pe lângă Anton Pann, între anii 1850-1853. Alte două, nr. 40 și 50, tot psaltichii, anonime, au făcut parte din biblioteca sa. Semnătura sa se mai găsește pe cinci tipărituri psaltice din Bibliotecă, toate tipărite de Anton Pann: *Privegher*, 1848, *Irmologhion*, 1847 și volumele I (1841), II și III (1853) ale *Noului Doxastar*. Protos. Varlaam Bărâncescu i-a fost primul profesor de muzică și, probabil, Ucenescu a păstrat relații de prietenie cu monahii de la Sinaia toată viața. Ms. 784 B.A.R., *Învățăturile Sf. Teodor Studitul*, a fost scris la Brașov special pentru Mănăstirea Sinaia.

În București au fost realizate manuscrisele nr. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 28, 33, 41, 42, 43, 44, 52, 59, 61, 1062 B.A.R., 3460 B.A.R.

La Mănăstirea Sinaia: nr. 9, 11, 18, 19, 26, 29, 36, 37, 502 B.A.R., 568 B.A.R., 569 B.A.R., 726 B.A.R., 1330 B.A.R., 1412 B.A.R., 1951 B.A.R., 2143 B.A.R., 3507 B.A.R., 3557 B.A.R., 4014 B.A.R., 4831 B.A.R. Manuscrisele arhimandriților Iustin și Gherasim, precum și cele ale lui

⁴ Arhim. Nifon Popescu, *Schiță bibliografică a P.S. Arhiepiscopului Dositei Botoșăneanu (Periețenu)*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1899, p. 15.

Meletie Ieromonahul, sunt realizate la Sinaia sau la Neamț/Secu (care au fost multă vreme unite, iar Meletie era de la Secu): nr. 144 B.A.R., 472 B.A.R., 489 B.A.R., 1341 B.A.R.

Scrise sau provenite de la Mănăstirea Căldărușani: nr. 10, 12, 16, 24, 46; scrise sau provenite de la Mănăstirea Neamț: nr. 22, 27, 30; la Ploiești: nr. 31, 36, 37, 49.

Inedit este faptul că trei manuscrise au însemnări în limbile maghiară și sârbă. Două manuscrise au însemnări în grafie maghiară: Ms. nr. 10, realizat la Mănăstirea Căldărușani de Ieroschimonahul Iov care, după însemnarea de la f. 120^v, era „ungurean”, ceea ce de obicei înseamnă român transilvănean; Ms. nr. 32 este realizat la Zăvoiul. Existau două sate cu acest nume în secolul al XIX-lea, în județele Muscel și Olt, în care s-au refugiat mulți ardeleni, mai ales în perioada prigonirilor pentru credință din secolul al XVIII-lea. Mai există un Zăvoi în județul Hunedoara și unul în Caraș-Severin. Cel mai apropiat de Sinaia este cel din fostul județ Muscel, actualmente Argeș.

Ms. nr. 46 are o însemnare în limba sârbă, o scurtă biografie a vlahului Dionisie Simionescu. El a venit din Serbia și a devenit mai apoi arhimandrit mitrofor și stareț la Mănăstirile Predeal (1891-1909) și Sinaia (1909-1929).

Am menționat deja manuscrisele psaltice, 20 la număr. Majoritatea sunt copii, însă cele ale lui Nicolae Ivanovici, călugărit Neofit la Sinaia, au multe piese originale, compuse de el, Mss. nr. 17, 36 și 37. Chinonicele din ms. nr. 34 sunt traduse de el după Petru Lampadarie.

Ms. nr. 17, realizat tot de Ivanovici, este interesant deoarece este copiat după o Antologie muzicală a Ieromonahului Macarie, nepublicată însă decât parțial. Macarie a publicat în 1827 Tomul al doilea al Antologhiei, care cuprinde cântările Utreniei, dar Primul Tom, care cuprindea Vecernia, nu l-a mai publicat; nici pe al treilea, Cântările Sfintei Liturghii. Ms. 17 cuprinde toate aceste tomuri, iar la Utrenie are cântări care nu au fost folosite în varianta tipărită, ca în Ms. rom. 1691 B.A.R., caligrafiat de Ilie Cântărețul în 1825. Ilie i-a scris câteva manuscrise lui Macarie. Cântările Utreniei și ale Sfintei Liturghii ale lui Macarie se mai găsesc în Ms. rom. 1804 B.A.R., filele 143-215^v, caligrafiate de Monahul Ghimnazie de la Căldărușani, ucenic al lui Macarie. Deci Tomul Vecerniei lui Macarie se găsește doar în Ms. 17 de la Sinaia.

Sunt douăsprezece *Antologhioane*, trei *Chinonice*, patru cuprinzând *Cântările Sfintei Liturghii* și un *Irmologhion Calofonicon*.

Manuscrisele lui George Ucenescu nr. 41, 42, 43, 44, au fost realizate sub îndrumarea lui Anton Pann, după psaltichii grecești din biblioteca acestuia. Ms. grecesc nr. 33, *Cântările Sfintei Liturghii*, este realizat de Ilie Cântărețul, care a scris două manuscrise pentru Macarie Ieromonahul. Manuscrisele 38 și 49 sunt ale lui Ioniță Stoicescu-Logofețelul, profesor și

protopsalt din Ploiești. Profesorul și cantorul George Căciulă din Săcele, jud. Brașov, a scris manuscrisul nr. 35.

Ms. 52, un *Antologhion* grecesc scris înainte de 1811 de un anonim, este singurul dintre manuscrisele muzicale de la Sinaia care are notație cucuzeliană de tranziție, specifică secolului al XVIII-lea.

Foarte multe din partiturile din aceste manuscrise nu au fost publicate niciodată și mă voi strădui să le adun într-o Antologie muzicală.

Alte trei manuscrise muzicale cuprind piese pe notație guidonică. Ms. 57- *Immuri școlare*, provine de la un elev de seminar, iar două manuscrise voluminoase au fost dăruite Mănăstirii Sinaia de Dimitrie Vulpian în 1906, care a strâns în ele munca sa de culegere a folclorului românesc din toate țările locuite de români: Ms. 58 și 61.

O altă categorie de manuscrise o reprezintă cea a cursurilor școlare/universitare. Aici intră Ms. nr. 1, cel mai vechi curs de Istoria Bisericii Universale cunoscut la români, realizat pe la 1770 de profesorul Radu Duma Brașoveanu pentru elevii săi de la Școala Românească din Șcheii Brașovului, cu mulți ani înainte de cursurile similare publicate de greco-catolicii Școlii Ardelene. Ms. nr. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 59, sunt cursuri universitare predate de Prof. Univ. Eusebiu Popovici de la Cernăuți și copiate (sau poate chiar traduse din limba germană, în care au fost inițial scrise) de câțiva studenți de la Facultatea de Teologie din București. Probabil că unul dintre călugării de la Sinaia a adus aceste cursuri de la facultate, unde era student. Sunt cursuri de Vechiul Testament, Noul Testament, Enciclopedia și Metodologia Studiilor Teologice, Ermineutică biblică, Istoria Dogmelor, Istoria Bisericii Române (atât cea ortodoxă cât și cea catolică), Teologie Dogmatică și Simbolică, Teologie Morală, Teologie Practică (Liturgică, Pastorație). Ms. nr. 56 este un manual de limba ebraică de la o facultate de teologie grecească, unde a studiat P.S. Dositei Botoșăneanul, unul dintre cei mai importanți donatori de manuscrise și carte veche la Mănăstirea Sinaia.

La Cronografe și Letopisețe, alături de Ms. 1 mai sunt patru manuscrise. Ms. 1412 B.A.R., scris de Protosinghelul Naum Râmniceanu în 1812 la Sinaia, este ultimul letopiseț din Țara Românească. Ms. 4802 B.A.R. a fost scris de Preotul Nicolae Grid din Șcheii Brașovului în 1805, iar în 1863 îi aparținea Ieromonahului Damaschin de la Sinaia. Ms. 30 conține o scurtă cronică a Țărilor Române, scrisă de Arhim. Neonil, starețul Mănăstirilor Neamț și Secu, în 1855. Ms. 569 B.A.R. conține *Istoricul și avutul mănăstirii Sinaia*, scris de Dorothei Ieromonahul în 1881. Despre situația materială a mănăstirii stă mărturie și Ms. 726 B.A.R., provenit din arhiva Mitropoliei Ungrovlahiei și cuprinzând *Catagrafii de bunuri și documente privitoare la următoarele mănăstiri din Țara Românească: Sadova, Șerbănești-Morunglavu, Sinaia* etc. Ms. 12 conține *Istoria pentru surparea Ierusalimului*, un fragment din *Războiul evreilor*, scris de Iosif Flavius.

Un manuscris foarte valoros pentru mănăstire este Ms. nr. 29, care cuprinde pomelnicele ctitorilor, ale primilor stareți, ale celor mai importanți donatori, precum și lista stareților mănăstirii și a daniilor primite. S-au făcut însemnări în el de către stareți pe tot parcursul secolelor al XVIII-lea și al XIX-lea.

Manuscrisele de literatură monahală sunt, firește, larg reprezentate. La loc de cinste stau *Învățăturile celui dintru Sfinți părintelui nostru Theodor Studitul*, cu patru exemplare, apoi *Mântuirea păcătoșilor*, în două exemplare. În câte un exemplar se află: *Alăută duhovnicească și trâmbița cerească*, *Războiul nevăzut*, *Alfavită sufletească*, *Cuvintele Sf. Isaac Sirul*, *Cuvinte ale sfinților părinți Isaia și Vasile cel Mare*, *Cuvinte de la sfinții Nil și Marcu Postitorul*, *Patericul Egiptean*, *Patericul Lavrei Pecersca*. Un miscelaneu, nr. 489 B.A.R., realizat de Meletie Ieromonahul la Secu sau la Sinaia la sfârșitul secolului al XVIII-lea, conține învățături ale următorilor: Maxim Mărturisorul, Nil Sorski, Nichifor din singurătată, Calist, Nichita Stithat, Efreim Sirul, Grigorie Sinaitul, Evagrie Monahul și Vasile cel Mare. Tot Meletie a scris și Ms. 1371 B.A.R., care cuprinde viața și scrierile ascetice ale Sf. Grigorie Sinaitul, precum și învățătura sf. Maxim Mărturisorul despre rugăciune.

Literatura veche religioasă este reprezentată de *Albina Monahului Antonie*, în două exemplare, apoi de *Crinii țarinii*, *Floarea darurilor*, *Viața sfinților Varlaam și Ioasaf*, *Învățături și sfaturi morale creștine* (Ms. 42), *Vămile clevetirii, nedreptății, a păcatelor omenești de care trecem pentru a ajunge în fața lui Dumnezeu și Vedaria înfricoșatului județ al lui Dumnezeu* (Ms. 48), *Plângerea Sfintei Mănăstiri a Silvașului* (Ms. 4831 B.A.R.).

Manuscrisele liturgice nu puteau să lipsească: un *Sinaxar* (Ms. 10); un frumos *Arhieratikon* (Ms. 13), rămas de la PS. Dositei Botoșăneanu, scris de un monah athonit, Mina Panaitescu Prodromitu, în 1896; *Rânduiala călugăriei și a schimniciei*, Ms. 18, din 1842, al lui Visarion Ieroschimonahul de la Sinaia; *Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur*, doar pentru uzul preotului, Ms. 20, singurul în limba slavonă; *Slujba târnosirii bisericii*, Ms. 28; *Paraclisul Sf. Mare Mucenic Dimitrie*, o parte din Ms. 30; *Păremier* (Ms. 39); *Liturghier diaconesc* (Ms. 46); *Ceaslov* (Ms. 52); *Pavecernița și canoanele ei* (3557 B.A.R.); *Rânduiala ungerii domnilor, Rânduiala hirotiesiei duhovnicului și a purtătorului de sfeșnic și Rugăciunile Parastasului* (Ms. 3567 B.A.R.).

Între manuscrisele omiletice se numără deosebit de importantul Ms. nr. 3460 B.A.R., cel mai vechi manuscris cunoscut al *Didahiilor* Sfântului Ierarh Antim Ivireanul, care aparținea pe la 1742 Ieromonahului Partenie de la Sinaia; *Albina* (Ms. 9 și 1330 B.A.R.), un izvor omiletic care tare ar fi bine să fie publicat, fiind o colecție de citate scripturistice, patristice și filosofice, pe teme de mare folos pentru alcătuirea oricărei predici; *Cuvinte la Saptamana Pătimirilor și la Înviere*, de Ieromonahul Athanasie Baruha Criteanul, 1786 (Ms. 23); *Viețile Sfinților* (Ms. 25);

Omilii, discursuri și cuvântări funebre (Ms. 4014 B.A.R.), a Protosinghelului Varlaam Băranceșu, pe atunci la Sinaia, mare cântăreț și compozitor, dar și foarte bun predicator.

Ms. 15 este o *Erminie a picturii bizantine*; Ms. 21 și 27 sunt catehisme, dintre care cel din urmă este realizat de Monahul Neofit Cavsocalivitul de la Mănăstirea Neamț, fost rabin în Grecia, și cuprinde un *Catihisis cum să cade să catihisească duhovnicul pre jidovul cel ce voiaște a primi sfânta credință cea pravoslavnică prin sfântul botez*; Ms. 1062 B.A.R. cuprinde *Învățăturile lui Neagoie Basarab către fiul său Theodosie și Viața Sfântului Nifon, Patriarhul Constantinopolului*, de Gavriil Protul. Scris în 1727, manuscrisul îi aparținea pe la 1811-1818 arhimandritului sinait Gherasim, viitor episcop al Buzăului.

Ms. 31 este foarte interesant, căci cuprinde *Profeția lui Agatanghel și Prorocia lui Leon cel Înțelept*, precum și *Diata lui Petru cel Mare*. Iar Ms. 32 cuprinde o foarte populară carte a Evului Mediu: *Gromovnicul lui Ieraclie Cetitoriul de stele*, alături de *Pilde filosofești*. Ms. 15 conține un fragment din *Avestița, aripa Satanei*, care era folosit ca talisman.

Se vede și în fondul de manuscrise al Mănăstirii Sinaia unitatea spirituală a românilor de pretutindeni, despre care stă mărturie schimbul permanent de carte veche între Țările Române. Mănăstirea a fost întotdeauna sub jurisdicția Mitropoliei Ungrovlahiei, însă a avut mereu strânse legături cu apropiata Transilvanie, prin Brașov, cu Moldova, mai ales prin Mănăstirea Neamț, precum și cu Muntele Athos. Călugării de la Sinaia au provenit întotdeauna din toate cele trei mari provincii românești. Iar pelerinajul la Muntele Athos și impregnarea cu spiritualitatea și cu arta liturgică athonită a fost întotdeauna o constantă a monahilor ortodocși de pretutindeni. Toate aceste manuscrise atestă frumoasa activitate culturală a călugărilor Mănăstirii Sinaia, în primele ei două secole de existență.

Urmând exemplul grămăticilor și copiștilor din vechime, ne cerem și noi iertare pentru inerentele greșeli și scăpări, dar ne și bucurăm că putem dărui culturii române acces la o frumoasă bibliotecă monahală, prin acest catalog de manuscrise. Urmează Catalogul tipăriturilor din Biblioteca Mănăstirii Sinaia, la care deja am lucrat în parte, împreună cu dl arhivist-cercetător dr. Dragoș Șesan.

Mulțumesc celor care au contribuit financiar la apariția acestui catalog: Fam. Ion Alexandru și Laura Moțica, Fam. Prof. Mihael și Lidia Chircor.

Protos. Mihail Harbuzaru

Catalogul manuscriselor Mănăstirii Sinaia

Ms. rom. nr. 1 (nr. inv. 3965)

1. <Sfârșitul secolului al XVIII-lea>.
2. <Hronograf>⁵.
3. F. 1-4^v: Predoslovie către pravoslavnicul cititoriu și pentru spunerea cărții leatopisețului acestu<i>a, ce-au fost răvna scrierii și cunoștința⁶.
5-10: Înainte gătire către faptele bisericești.
10-12: Extract anului nașterii D<o>mnului nostru li<su>s Hristos <și Împărăția lui August Cezarul>.
12-45: <De la Tiberius la Traian>.
45-150^v: <De la Traian la Contantin cel Mare>.
150^v- 244^v: <De la Constantin cel Mare la Teodosie cel Mare>.
244^v- 397: <De la Teodosie cel Mare la Iustinian cel Mare>.
397-437^v: <De la Iustinian cel Mare la Mauricius>⁷.
437^v-440: <Secolul VII pe scurt: papi, dascăli și scriitori bisericești, erezii, soboare, cezarii Răsăritului și craii Apusului>.
440^v-441: Catalog <Cuprins>.
4. Verso foi de gardă, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Această carte s-au dăruit schitului Ghighiu de Prea Sfințitul Părinte Ionichie⁸ arhieru, <1>831 sept. 24”.
F. 4^v, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Smerit între clirici didascalul Radul Duma⁹ cărt<urar> B<iserica> Brașovului”.

⁵ În inventar apare cu mențiunea „Baroniu”, ca autor, vezi *Dosar nr. 1...*, p. 183.

⁶ Predoslovie este a traducătorului din latină, Radu Duma. Acesta a trăit în secolul al XVIII-lea și a fost cântăreț la strana bisericii „Sf. Nicolae” din Șcheii Brașovului (neavând parte de preoție - murindu-i soția și recăsătorindu-se), precum și profesor la școala de pe lângă biserică. „Fiind cu mare osârdie și având mare dar [...] multe cărți au tălmăcit de pe limba latinească, grecească și sârbească pe limba românească”, vezi Nicolae Albu, *Doi cărturari brașoveni din veacul al XVIII-lea, Ioan Duma și Radu Duma*, în: Biserica Ortodoxă Română, București, nr. 9-10, sept.- oct., 1963, p. 987. Toate aceste traduceri au servit drept cursuri pentru școala românească brașoveană. Unchiul său, Ioan Duma, pe când era elev la București, a copiat Psaltichia românească a lui Filothei sin Agăi Jipei (prima psaltichie în limba română), în 1751; în 1761, *Teologia Sfinților Părinți*; este primul traducător al cărții „Urmarea lui Hristos”, de Toma de Kempis, în 1774, vezi Sebastian-Barbu Bucur, *Ioan sin Radului Duma Brașoveanu*, în: Studii de muzicologie, vol. X, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, 1974, pp. 161-175.

⁷ Manuscrisul se încheie cu Împăratul Mauriciu (582-602), deși Cuprinsul de la f. 440^v-441 merge până la Leon Armeanul (813-820). Originalul latin merge până la anul 1193. Probabil perioada 602-1193 se află în alt manuscris al lui Radu Duma.

⁸ Același arhieru Ioanichie dăruia tot Schitului Ghighiu, de lângă Ploiești (pe atunci de călugări, iar din 1952 mănăstire de maici), la aceeași dată, 24 septembrie 1832, alte trei manuscrise realizate de Radu Duma, I: Ms. rom. nr. 2485 din B.A.R., *Limonariu* lui Ioan Moshu, din 1780, tradus din limba latină; II: Ms. rom. nr. 2488, un curs de Teologie Practică, din 1784; III: *Piatra credinței*, de Mitropolitul rus Ștefan Yavorsky, tradus în 1787, vezi *Catalogul Manuscriselor Românești*, vol. II, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983, pp. 288, 289, 312. Este vorba de P.S. Ioanichie Stratonichias, cel care este pictat în rândul ctitorilor bisericii „Sf. Gheorghe” a Mănăstirii Cernica, unde se retrăsese la bătrânețe. Se știe despre el că era transilvănean, și probabil, după numele de familie, provenea dintre grecii din Brașov.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 1, nr. inv. 3965; alte cote: 15.

6. Manuscris, traducere și sinteză a primelor VIII volume din *Annales Ecclesiastici*¹⁰ a cardinalului italian Cesare Baronio¹¹, limba română, grafie chirilică (și mici fragmente grecești și latinești, cu grafiile lor), 445 file, 35x25 cm, oglinda paginii 28x16,5 cm, 32/34 rânduri pe pagină, o singură mână, a lui Radu Duma din Brașov, scris frumos, îngrijit, cerneală roșie și neagră, legătură veche în carton îmbrăcat în piele maro, destul de bine conservat, cu motive florale pe cotor, pe care scrie „I Baroni”. Sigiliu de culoare violetă cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia” pe fila de gardă. File nescrise: 441^v-445. File cu filigran, reprezentând stema Brașovului și, celălalt filigran, o inimă încadrând literele MΛ (ML).

Ms. rom. nr. 3 (nr. inv. 3966)

1. 1888.
2. <Cursuri universitare de teologie ortodoxă>. *Istoria Dogmelor, după prelegerile dlui Prof. de Universitate Eusebiu Popovici*¹². Scriitor, Diac. St. Georgescu, Bis. Silvestru, București 1888 (f. 296). *Istoria Bisericii Române, după prelegerile dlui Prof. de Universitate Eusebiu Popovici. Scriitor, Diac N. Ionescu clasa VI, Bis. Amza, București 1888* (f. 358).
3. F. 1-54^v: <Curs de Vechiul Testament>.
55-75: <Curs de Noul Testament>.
77-109^v: <Enciclopedia și Metodologia Studiilor Teologice>.
111-152^v: <Ermineutica biblică>.
153-196: Explicarea epistolei I a santului Apostol Paul către Timotheiu.
197-219^v: Epistola a doua a Sf. Ap<o>s<tol>. Paul către Timotheiu.
220-226^v: Epistola către Titu.
227-260^v: Comentariu la Epistola către Ebrei.
261-279^v: Comentarii la Apocalips.

⁹ Este o traducere până acum necunoscută a marelui cărturar brașovean.

¹⁰ Publicată în 12 volume între anii 1588-1607 și considerată sute de ani cea mai bună carte de istorie bisericească a Bisericii Catolice. Consultată on-line la <https://archive.org/details/annalesecclesias01barouoft>, în data de 6.10.2015.

¹¹ Cardinal-Preot al Basilicii *Santi Nereo e Achilleo* din Roma și Bibliotecar al Vaticanului, născut în 1538, decedat în 1607.

¹² Eusebiu Popovici a fost un important profesor de teologie, istoric la bază, născut în 1838 la Cernăuți, decedat tot acolo în 1922. A predat și Patrologie, Enciclopedia și Metodologia studiilor istorice, Drept bisericesc, Dogmatică și Noul Testament. Membru onorar al Academiei Române din 1908, a activat doar la Cernăuți. Ms. 3 cuprinde așadar cursurile sale, deși este indicat ca autor doar la cele de dogmatică și I.B.R. Ele se pare că au fost folosite și la Facultatea de Teologie din București, după cum atestă însemnările din acest manuscris. Cursul său de Istorie Bisericească Universală, predat în limba germană, este considerat cel mai complet manual de acest fel în Răsăritul Ortodox până la el, vezi Pr. prof. univ. dr. Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, Univers Enciclopedic, București, 1996, pp. 359-360.

- 280-294^v: Simbolica.
- 298-357^v: <Istoria Dogmelor>.
- 360-442: Istoria Bisericii Române.
- 442^v-443^v: Tabla de Materie <a Istoriei Bisericii Române>.
- 444: Listă de numele Dlor abonați.
4. Pe cotor, cu litere aurii: „Manuscripte I-VIII”.
- F. 75: „Acestu manuscriptu s-a scos de B. Oiaga și scris de N. Călugăreanu, terminatu în anulu mântuirii 1888, ziua de 25 Ianuar – ziua alegerilor coleg. III, sub guvernul Dlui Brăteanu I. – Ambii studenți în anul întâi al Facultăței Teologice Române. B. Oiaga, N. Călugăr”.
- F. 109^v: „Acest Manuscript s-a scos de Basile Oiaga, scriindu-să de Popescu Ioan Erbiceni, ambii studenți ai Facultăței de Teologie din Bucuresci, în anul întâi. S-au început în octombrie 1887 și s-a finitu în 1888 Ianuarie 2. Ioan Popescu, Basile Oiaga”.
- F. 152^v: „Acestu Caetu s-a scos de Basilie Oiaga, scriindu-se de Ioan Popescu, ambii studenți ai Facultăței de Teologie anul I. 1888, Februarie 12. Basile Oiaga, Ioan Popescu Erbiceni”.
- F. 196: „1888 martie 3”.
- F. 197, cu creionul: „P. Constantinescu”.
- F. 219^v: „1888 Martie 24”.
- F. 279^v: „1889 Aprilie 15”.
- F. 294^v: „Diac. Ștefan Georgescu, 1888 Februarie 8, ziua Luni”.
- F. 320^v: „Facultatea teologică de Bucuresci, 1888 August”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 3, nr. inv. 3966; alte cote: 424.
6. Manuscris cuprinzând copii după cursuri de la Facultatea de Teologie din Cernăuți, limba română, grafie latină; 445 file, numerotat de noi cu creionul, dreapta sus. Numerotarea originală, pe pagini, se reia de la 1 la fiecare început de curs. 34x23 cm, oglinda paginii 31x17 cm, cerneală neagră și albastră; scris de mai mulți studenți de la Facultatea de Teologie din București: Diaconul Ștefan Georgescu de la Biserica „Sf. Silvestru”, Diaconul N. Ionescu de la Biserica Amzei, Basile Oiaga, N. Călugăreanu, Ioan Popescu din Erbiceni. Legătură în carton maro deschis, stare bună de conservare; titluri în chenare la f. 296 și 358. Sigiliu de culoare violetă cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia” pe f. I de gardă, 1. File nescrise: 75^v-76^v, 110-110^v, 196^v, 295-295^v, 343^v, 358^v-359^v, 445.

Ms. rom. nr. 4 (nr. inv. 3967)

1. 1883.
2. <Curs universitar de Teologie Morală>.

3. F. 1-1^v: Introducere. Noțiunea teologiei morale; 1-2: Referința teologiei morale către cea dogmatică; 2^v: Referința teol. morale către celelalte discipline teologice; 2^v-4^v: Referința învățături morale creștinesci către cea filosofică; 4^v: Morala ortodoxă și cea eretică; 4^v-6: Izvoarele teologiei morale; 6-8^v: Metodele teologiei morale; 8^v-14^v: Privire asupra istoriei și literaturii morale creștinesci.
- 14^v-16^v: Partea generală. Condițiunile realizate din partea lui D<umne>zeu pentru acțiunile propriie morale ale omului. Secțiunea I. Doctrina despre legea morală. Noțiunea și cauza ultimă a ordinii morale; 16^v-17^v: Legea eternă; 17^v-19: Legea naturală; 19-20: Legea pozitivă. Legea Vechiului Testament; 20-21: Legea Testam. Nou; 21-24^v: Despre sfaturile morale sau evanghelice. Noțiunea obligațiunii morale. Diferența între obligațiune și sfat. Noțiunea și existența sfaturilor morale sau evanghelice; 24^v-25: Socotința ortodoxă contra obiecțiunilor în privința sfaturilor evanghelice; 25-26: Legea omenească; 26-26^v: Legea bisericească; 26^v-28^v: Legea civilă; 28^v-30^v: Obligațiunea morală a legilor; 30^v-31^v: Obligațiunea în conștiință; 31^v-32: Încunjurarea unei legi în mod legal; 32-32^v: Gradele obligațiunii; 32^v-33: Supușii legei; 33-34: Felurile diferite ale oficiilor morale; 34-35: Colisiunea oficiilor și rezolvirea lor.
- 35-36^v: Secțiunea II. Doctrina despre libera voință a omului ca principiu al activității morale. Noțiunea și existența libertății voinții; 36^v-37: Liberul arbitru al omului căzut; 37^v-38: Imputățiunea morală; 38-38^v: Despre merit și vină, remunerațiune și pedeapsă; 38^v-39: Subiectul imputățiunii morale; 39-40: Obiectul imputățiunii; 40-41: Principiile conducătoare în raportul imputățiunii morale; 41-44: Impedimente reale și părute ale voluntariului.
- 44-46^v: Secțiunea III. Doctrina despre conștiință; 46^v-49^v: Stări speciale ale conștiinței; 49^v-51: Regule practice în privința conștiinței.
- 51^v-52: Capitolul II. Acțiunea personală morală a omului în raportul seu generalu către ordinea morală. Secțiunea I. Doctrina despre caracterul moralu și aprețuirea faptelor omenești. Noțiunea moralității și nemoralității faptelor omenești; 52-55^v: Despre criteriile de judecării faptelor omenești; 55^v-60^v: Motivele acțiunii și influința lor asupra moralității; 60^v-61^v: Doctrina despre virtute; 62-63^v: Preferința virtuții creștine înaintea celor naturale sau filosofice; 63^v-65: Gradele virtuții; 65-66: Despre prețul virtuții; 66-68: Despre raportul între virtute și feliitate; 68-68^v: Despre unitatea virtuții; 68^v-69^v: Despre virtuțile părute sau false și nedrepte.
- 70-70^v: Secțiunea III. Doctrina despre păcat; 70^v-71: Semnele caracteristice ale păcatului; 71-71^v: Despre unitatea păcatului; 71^v-72: Răutatea și uriciunea păcatului; 72-75: Împărțirea și felurimea păcatului; 75-75^v: Criteriile ordinare ale păcatului de moarte și ale păcatelor ertabile; 76-76^v: Criteriile estraordinare sau accidentale ale păcatului de moarte și ale celui iertabil; 76^v-77^v: Felurile cele mai însămnate ale păcatelor mortale; 77^v-79: Despre cauzele păcatului; 79-79^v: Ocasiunea la păcat; 80: Despre viciositate; 80-80^v: Despre păcatele din datină.
- 81-82: Teologia morală ortodoxă. Partea specială. Introducere. 82-82^v: Titulul I. Viața morală a creștinului în direcția către D<umne>zeu; 82^v-83^v: Secțiunea I. Doctrina despre cele trei virtuți teologice. Despre virtuțile aceste în genere; 83-100^v: Cap. I. Despre virtutea teologică a credinței; 100^v-112: Cap. II. Despre virtutea teologică a speranții; 112-116: Cap. III. Despre virtutea teologică a amoarei.
- 116-116^v: Secțiunea a II-a. Doctrina despre venerațiunea creștină a lui D<umne>z<eu>. Noțiunea și împărțirea cultului; 116^v-122^v: Cap. I. Cultul D<umne>z<eiesc> ordinar. Rugațiunea; 122^v-124:

Serbarea duminicilor și a serbătorilor; 124-125: Despre onorarea mediată a lui D<umne>zeu; 125-128: Cap.II. Cultul D<umne>z<eiesc> străordinar. Jurământul; 128-129^v: Votul sau promisiunea; 130-132: Păcatele în contra onoarei lui D<umne>z<eu> celei crescine în înțeleșul; 132-132^v: Viața morală a creștinismului în referință către sine însuși, sau despre datorințele către sine însuși; 132^v-135: Cap. I. Virtuțile fundamentale ale creștinului cu privire la persoana sa; 135-136: Secțiunea II. Punerea în lucrare a aceluor virtuți creștine și evitarea aceluor păcate, carii se referescu la însăși persoana noastră. Cap. I. Punerea în lucrare a aceluor virtuți cu privire la bunurile cele firești. Îngrijința pentru cultivarea și întrebuiințarea dispuseciunilor firești spirituale; 136-137^v: Îngrijirea pentru susținerea vieței omenești; 137^v-140: Sfințirea vieții corporale prin înfrenarea sensualității; 140-142: Cugetânță și purtarea creștinului în privința bunurilor celor din afară ale posesiunii și ale amoriei; 142-142^v: Îngrijința pentru propria onoare. Duelul.

143-143^v: Cap. II. Punerea în lucrare a virtuților creștine cu privire la bunurile cele suprafirești. Îndreptarea ca fundamentul lucrării mîntuirii; 144-160^v: Despre sacrameinte; 160^v-161^v: Despre sacramentalii¹³.

162-165: Vieța morală a creștinului în direcțiunea catre aproapele. Virtuțile fundamentale ale creștinului cu privire la aproapele; 165-171^v: Punerea în lucrare a virtuților creștine privitoare la aproapele și evitarea păcatelor contrare; 172-179^v: Despre restituțiune.

4. Pe cotor, cu litere aurii: „Teologia morală”.
F. 1: „Cernăuți, 1883”.
F. 79^v, I: „Cernăuți, 28 Faur 1883”. II, cu creion albastru: „9 octombrie 1883”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 4, nr. inv. 3967; alte cote: 425.
6. Manuscris cuprinzând copii după cursuri de la Facultatea de Teologie din Cernăuți, limba română, grafie latină; 179 file, numerotat de noi cu creionul, dreapta sus; numerotarea originală, pe pagini, se reia de la 1 la fiecare început de curs. 34x23 cm, oglinda paginii 18x30 cm. Cerneală neagră, mai multe mâini. Textul este în multe locuri subliniat cu creion albastru și roșu; unele cuvinte sunt tăiate și corectate cu cerneală albastră. Legătură în carton și piele maro, stare bună de conservare. Sigiliu de culoare violetă cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia” pe f. I de gardă, 1. Filă nescrisă: 179-179^v.

Ms. rom. nr. 5 (nr. inv. 3968)

1. <Sfârșitul secolului al XIX-lea>.
2. <Curs universitar de Teologie Morală>.

¹³ Ierurgii.

3. F. 1-4^v: Teologia morală. Partea I (generală). Introducere; 4^v-7^v: Izvoarele teologiei morale; 7^v-31: Scurtă privire asupra istoriei și literaturii învățături morale.
- 31-33^v: Secțiunea I. Despre condițiile realizate de Dumnezeu pentru făptuirea proprie morală a omului. Despre legea morală. Conceptul și cauza ultimă a ordinei morale; 33^v-34: Legea eternă; 34^v-36^v: Legea naturală; 36^v-39: Legea pozitivă; 39-41^v: Consiliile evanghelice; 42-51^v: Legea ominească.
- 51^v-52: Secțiunea II. Doctrina despre libera voință ca principiu a activității morale. Conceptul și existența libertății voinței; 52-52^v: Liberul arbitriu al omului căzut. Libertatea morală în înțelesul strâns; 52^v-55^v: Liberul arbitriu și împrăștierea morală; 55^v-58^v: Impedimente reale și aparinți ale voluntariului.
- 58^v-62: Secțiunea III. Doctrina despre conștiință. Determinări teoretice generale; 62-65^v: Însemnătatea practică a conștiinței ca regulă morală; 65^v-69: Doctrina despre caracterul moral și diferența de valoare a actelor ominești; 69^v-72^v: Doctrina despre acte morale bune și despre virtuți în genere; 73-81^v: Doctrina despre păcatul actual și habitual.
- 83-83^v: Teologia morală. Partea II (specială). Trecerea și împărțirea generală; 83^v-84: Viața morală a creștinului în direcțiune către Dumnezeu, sau despre datorințele lui către Dumnezeu; 84-92^v: Cap. I. Datorințele omului către Dumnezeu cele interne. Despre virtutea teologică a credinței; 92^v-96: Despre virtutea teologică a speranței; 96-100: Despre virtutea teologică a amoroarei; 100-100^v: Caput. al II. Datorințele externe ale omului către Dumnezeu sau cultul dumnezeiesc creștin; 100^v-106^v: Cultul dumnezeiesc ordinar. Rugăciunea; 106^v-108: Serbarea duminicilor și a sărbătorilor; 108-109: Despre onorarea lui Dumnezeu cea mijlocită; 109-112: Cultul Dumnezeiesc străordinar. Jurământul; 112-113^v: Votul sau promisiunea; 114-116: Păcatele în contra onorării lui Dumnezeu celei creștine; 116-116^v: Viața morală a creștinului în referință către sine însuși, sau despre datorințele către sine însuși; 116^v-119: Virtuțile fundamentale ale creștinului cu privire la persoana sa; 119-120: Punerea în lucrare a acelor virtuți creștine și evitarea acelor păcate cari să referesc la însăși persoana noastră. Punerea în lucrare a acelor virtuți cu privire la bunurile cele firești; 120-123^v: Îngrijința pentru susținerea vieții celei trupești; 124-125: Cugetanța și purtarea creștinului în privința bunurilor celor din afară ale posesiunii și ale amoroarei; 125-126: Îngrijința pentru propria onoare. Duelul; 126-127: Punerea în lucrare a virtuților creștine cu privire la bunurile cele supra firești. Îndreptarea ca fundament al lucrării mântuirii; 127-128^v: Sfintele Taine ca mijloace așezate de Dumnezeu spre primirea darurilor Lui.
- 129-131^v: Viața morală a creștinului în direcțiune către aproapele. Virtuțile fundamentale ale creștinului cu privire la aproapele; 131^v-138^v: Punerea în lucrare a virtuților creștine privitoare la aproapele și evitarea păcatelor contrare; 138^v-139^v: Despre restituțiuni; 139^v-140: Purtarea creștinului față cu chemarea sa și a aproapelui; 140-143^v: Purtarea creștinului cu privire la formele cele fundamentale ale societății omenești.
4. Pe cotor, cu litere aurii: „Teologia morală”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 5, nr. inv. 3968; alte cote: 426.

6. Manuscris cuprinzând copii după cursuri de teologie, în limba română, grafie latină; 144 file, numerotat de noi cu creionul, dreapta sus; numerotarea originală, pe pagini, se reia de la 1 la fiecare început de curs. 34x22 cm, oglinda paginii 29x16 cm. Cerneală neagră, o singură mână. Legătură în carton maro închis, stare bună de conservare; are note de subsol. Sigiliu de culoare violetă cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia” pe f. I de gardă, 1 și 2. File nescrise: 82-82^v, 144-144^v.

Ms. rom. nr. 6 (nr. inv. 3969)

1. <Sfârșitul secolului al XIX-lea>.
2. <Curs universitar de Teologie Dogmatică>.
3. F. 1-2^v: Introducere. Conceptul și ființa dogmelor creștine; 2^v-6: Desvoltarea dogmelor creștine în biserică; 6-9^v: Destingerile dogmelor creștine; 9^v-11: Conceptul teologiei dogmatice; 11-15^v: Istoria teologiei dogmatice ortodoxe; 15^v-16: Împărțirea teologiei dogmatice.
16^v-18^v: Partea I. Despre Dumnezeu în sine și referința lui generală către lume în genere și om în special. Despre Dumnezeu în sine - cunoscibilitatea lui Dumnezeu; 19-22^v: Despre Dumnezeu unul în ființă. Despre unitatea lui Dumnezeu. Istoria dogmei acestia; 22^v-23^v: Doctrina despre ființa lui Dumnezeu; 23^v-25^v: Dogma despre spiritualitatea lui Dumnezeu; 25^v-35: Însușirile ființiale ale lui Dumnezeu; 35-36: Despre Dumnezeu întreit în persoană sau despre taina Sfintei Treimi; 36-44^v: Despre treimetatea persoanelor în Dumnezeu pe lângă unitatea ființei. Istoria dogmei acesteia; 44^v-54^v: Despre identitatea ființei și perfecta deosebitatea a celor 3 persoane Dumnezeiești. Istoria dogmei acesteia; 54^v-79^v: Despre deosebirea celor III persoane Dumnezeiești după însușirile lor personale; 79^v-80: Despre referința cea generală a lui Dumnezeu către lume în genere și om în spațial; 80-89^v: Despre creaciunea Domnului. Conceptul creaciunii și scurta istorie a acestei învățături; 90-103^v: Doctrina despre îngeri în genere; 104-107: Espunerea doctrinei bis. ort. despre crearea lumii vizibile; 107-120^v: Espunerea doctrinei despre om; 121-135^v: Despre căderea omului celui dintâi și urmările ei; 135^v-142^v: Doctrina bis. ort. despre Dumnezeu conservatorul și guvernatorul sau despre prevedința Dumnezeiască.
143-143^v: Partea II. Doctrina despre Dumnezeu Mântuitorul și referința lui specială către genul omenesc, sau despre mîntuința omului; 143^v-152: Despre Dumnezeu Mîntuitorul în sine însuși; 152-166: Despre cele 2 nature (firi) în I<isu>s Cr<istos>; 166-167: Dualitatea voinților și lucrărilor în I<isu>s Cr<istos>; 167-168: Preacurata fecioara Maria este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu; 168-169: Taina întrupăciunii în referința către Sfânta Treime; 169-169^v: Despre fapta cea mîntuitoare a lui I<isu>s Cr<istos> sau despre taina rescumpărării genului omenesc; 169^v-171^v: Chemarea profetică a lui I<isu>s Cr<istos>; 171^v-178: Chemarea preoțască a lui Is. Chr.; 178-182: Chiemarea împărătească a lui Is.; 182-182^v: Despre Dumnezeu Mîntuitorul în referința sa specială către genul omenesc; 183-204^v: Despre Dumnezeu sfințitorul; 204^v-267: Doctrina bisericii ortodoxe despre taine; 267-267^v: Despre Dumnezeu judecătorul și

resplătoriu; 267^v-276: Despre moarte; 276-277^v: Despre rugăciunea pentru cei morți; 277^v-279: Învățătura bis. occ. despre purgatoriu sau focul curățitoriu și de judecarea ei; 279-284: Despre Dumnezeu judecătoriu și resplătoriu neamului omnesc în genere.

4. Pe cotor, cu litere aurii: „Teologia specială”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 6, nr. inv. 3969; alte cote: 427.
6. Manuscris cuprinzând copii după cursuri de la Facultatea de Teologie din Cernăuți, limba română, grafie latină; 284 file, numerotat de noi cu creionul, dreapta sus; 33x22 cm, oglinda paginii 29x17 cm; cerneală neagră, mai multe mâini. Textul este în multe locuri subliniat cu creion albastru și roșu; unele cuvinte sunt tăiate și corectate cu cerneală albastră (ca în Ms. nr. 4) . Legătură în carton și piele maro închis, deteriorată la cotor. Textul se păstrează în stare bună de conservare, dar coperta necesită restaurare. Sigiliu de culoare violetă cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia” pe f. I de gardă, 1 și 6. Filă nescrisă: 284^v.

Ms. rom. nr. 7 (nr. inv. 3970)

1. 1882.
2. <Curs universitar de Teologie Practică>.
3. F. 1-2: Teologia practică. Sfintele Taine. Despre cultul Dumnezeisc privat. Despre Sfintele misterii; 2-8^v: Sfântul misteriu al botezului; 9-10: Sfântul misteriu al mirului; 10-12^v: Sfântul misteriu al eucharistiei sau comunicăturii; 13-23^v: Sfântul misteriu al pocăinței; 23^v-24: Sfântul misteriu al preoției; 24-27^v: Sfântul misteriu al cununiei; 27^v-28^v: Sfântul misteriu al eloungerei. 29-29^v: Teologia practică. Pastorală. Teoria despre serviciul preotului în păstoria sufletească în înțelesul propriu al cuvântului „Pastorală”. Dregătoria pastorală a lui Cr<istos> și a bis<ericii> și conceptul teologiei pastorale; 29^v-31^v: Referința păstorului de suflete către organele bisericești și puterea lumească, dimpreună cu instituțiunile ei; 31^v-54^v: Activitatea pastorală a preotului în comuna bisericească. 55-55^v: Teologia practică. Liturgica. Dregătoria preoțească a lui Is. Chr. și a bisericeii; 55^v-56: Liturgica generală. Fundamintele și principiile generale ale cultului bis. ortodocsii; 56-56^v: Scopurile cultului public comun și necesitatea lui; 56^v-58^v: Forma cultului și feliurile ei; 59-65: Părțile și formele generale și comune ale cultului. Rugăciunea; 65-73^v: Cântarea religioasă; 73^v-78: Istoria cântării bis<ericești>; 78-79: Calitățile cântărei bisericesci; 79-81: Binecuvântarea și sântirea; 81-81^v: Cetirea sf. scripturei; 81^v-82: Originea pericopelor bisericesci; 82-82^v: Scopul întrebunțării liturgice a bibliei în general și al pericopelor în spețial; 82^v-85^v: Părțile și formele generale, comune accidentale ale cultului.

85^v-92^v: Liturgica specială. Despre cele VII laude Dumnezeiești; 92^v-97^v: <Sfintele Liturghii>; 97^v-99^v: Expunerea ritului proscomediei și explicarea lui; 99^v-102^v: Ritul liturgiei chemaților; 102^v-115: Ritul liturgiei credincioșilor.

4. F. 115: „Cernăuți. Întâia 30/5 <1>882”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 7, nr. inv. 3970; alte cote: 428.
6. Manuscris cuprinzând cursuri de la Facultatea de Teologie din Cernăuți, limba română, grafie latină; 115 file, numerotat de noi cu creionul, dreapta sus; 34 x 22 cm, oglinda paginii 28 x 17 cm; cerneală neagră, mai multe mâini. Legătură în carton și piele maro închis, pe cotor, cu litere aurii: „Teologia practică”, stare bună de conservare. Sigiliu de culoare violetă cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia” pe f. I de gardă, 2. Achiziționat în 1882¹⁴. Filă nescrisă: 115^v.

Ms. rom. nr. 8 (nr. inv. 3971)

1. 1882.
2. <Curs universitar de Teologie Dogmatică>.
3. F. 1-2: Dogmatica generală. Conceptul teologiei ortodoxe; 2-12: Partea I-a. Despre religie și biserică în genere; 12^v-22^v: Partea a II-a. Despre revelațiunea Dumnezeiască; 23-24^v: Necesitatea revelației Dumnezeiești; 24^v-27^v: Despre relegiunile filos. păgâne; 28-31: Despre filosofia postcreștină și filosofia cea mai nouă sau modernă; 31-36: Despre isvorul răului moral; 36-41: Necesitatea revelațiunii dumnezeiești cu privire la eliberarea omenirii de păcat; 41-44: Cap. III. Cunoscibilitatea revelației dumnezeiești; 44^v-58: Minunile și prorociile ca criterii externe ale revelațiunii dumnezeiești; 58^v-59^v: Partea a III-a. Despre relegiunea creștină ca unica revelațiune adevărată a lui Dumnezeu; 59^v-62^v: Realitatea revelațiunii dumnezeiești în relegiunea patriarchală mosaică și creștină. Relegiunea patriarchală este o adevărată revelație a lui Dumnezeu. Relegiunea patriarchală ca fasa primă a relegiunii prepărătoare; 62^v-76: Adevărarea relegiunii patriarchale prin prorocii; 76-85^v: <Prorociile mesianice>; 85^v-88: Cap. IV. Realitatea revelației definitiv absolute a lui Dumnezeu în relegiunea creștină; 88^v-90^v: Starea popoarelor păgâne pe timpul sosirii Mântuitorului; 90^v-93: Relegiunea creștină; 93-94^v: Doctrina morală a religiei creștine; 95-95^v: Cultul religiei creștine; 95^v-98: Realitatea revelației Dumnezeiești în relegiunea creștină; 98^v-99^v: Obiecțiunile contrariilor contra dumnezeităței lui Christos; 99^v-104^v: <Prorociile mesianice>; 104^v-131^v: Minunile și prorociile lui Isus Christos; 131^v-133^v: Martirul creștinilor; 133^v-138: Caractirul relegiunii creștine; 138-148^v: Partea a IV-a; Isoarele revelației dumnezeiești. Sfânta Scriptură; 148^v-161: Sfânta tradițiune; 161-161^v: Referința între Sfânta Scriptură și tradițiune; originea și cuprinsul ambelor; 162-178^v: Partea a V-a. Despre biserică ca propunătoarea și păstrătoarea cea nefalibilă a relegiunii creștine; 178^v-

¹⁴ *Dosar nr. 1...*, p. 95.

187: Realitatea celor 3 trepte ierarhice și instituțiunea lor dumnezeiască; 187-198: Învățătura bis. romano-catolice că episcopul de la Roma e capul vizibil al bis. lui Cr<istos> pe lângă capul cel nevizibil, carele este Cr<istos>; 198-207^v: Însușiile ființiale ale bisericei lui Chr<istos> și autoritatea ei; 207^v-209: Conceptul sinodului ecumenic și autoritatea lui în bis. creștină; 209-209^v: Sinodul particular; 210-213: Despre nefalibilitatea bisericei în faptnica stare a esistenței sale; 213-220: Carea din bis. esistinte creșt. e adevărata bis. lui Chr<istos>.

4. F. 19, cu creionul: „1882 Dechemvrie”.
F. 12: „V. Timuș”.
F. 35^v: „Georgescu”.
F. 98: „Cornoiu”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 8, nr. inv. 3971; alte cote: 429.
6. Manuscris cuprinzând copii după cursuri de teologie, în limba română, grafie latină; 220 file, numerotat de noi cu creionul, dreapta sus; 33x22 cm, oglinda paginii 30x17 cm; cerneală neagră, mai multe mâini. Textul este în multe locuri subliniat cu creion albastru, verde și roșu; unele cuvinte sunt tăiate și corectate cu cerneală albastră (ca în Mss. nr. 4 și 6). Legătură în carton și piele maro închis, pe cotor, cu litere aurii; „Dogmatica generală”, stare bună de conservare. Sigiliu de culoare violetă cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia” pe f. I de gardă, 1, 2, 3. Filă nescrisă: 220^v. Achiziționat în 1882¹⁵.

Ms. rom. nr. 9 (nr. inv. 3972)

1. 1820.
2. <Miscelaneu>. *Albina, carea iaste făcută de Antonie Călugărul. După orânduiala cuvintelor sfinților dascăli și filosofi care sânt într-însa ca într-o liveade plină de toate rodurile. Scris-au în Sfânta M. Sinaia la curgerea anilor 1820 de Dometie monah* (f. 3). *Cuvânt pentru sfânta rugăciune, al lui Zlatoust* (f. 104). *Cuvântul lui Hristos, de la Sfânta Scriptură, pre larg, pentru cei doi domni: Dumnezeu și lumea* (105^v). *Cuvânt ce face Ilie Miniat, pentru rai* (f. 107). *Cuvânt al Sfântului și într-o tot lăudatului Apostol și Evanghelistului Ioan Bogoslov, pentru un tânăr de bun neam, pre carele l-au mântuit* (f. 112).
3. F. 3-3^v: <Cuprinsul Albinei>.
4-6^v: <Versele și citate biblice, patristice și filosofice> Pentru credință. 7-9^v: Pentru cei ce au călcat credința. 9^v-11: Pentru dragoste și frică către Dumnezeu. 11-11^v: Pentru cei ce nu se tem de Dumnezeu, nici îl iubesc pre El. 11^v-12^v: Pentru nădejdea către Dumnezeu și in ce chip să cade a nădăjdui către Dumnezeu iară nu spre folosirea omenească. 12^v-13^v: Pentru cei ce să nădăjduiesc spre oameni și spre avuții iară nu pun nădejdea lor spre Dumnezeu.

¹⁵ *Dosar nr. 1...*, p. 95.

13^v-15: Pentru bunătate și pentru lucrurile ceale bune. 15-16: Pentru înțelepciune și înțeleagere. 16-16^v: Pentru cel fără de minte și neînțelegători și neînvățați și nebuni. 16^v-17^v: Pentru sfat, în ce chip se cade a face cu sfat și socoteală. 17^v-18: Pentru cel fără de sfat și zăbava sfatului și în ce chip lucrul cel fără de socoteală iaște de sminteală. 18-18^v: Pentru bărbăție și mărie. 18^v-21: Pentru curăție, mintea întreagă și nunta cinstită. 21-22^v: Pentru curvie și prea curvie. 22^v-23^v: Pentru dreptate. 24-27^v: Pentru nedreptate și pentru păcatul și gonirea celor ce fac acestea. 27^v-31: Pentru pocăință și ispovedanie. 31^v-32: Pentru cei ce să schimbă și numaidecat să și lasă. 32-33: Pentru cei ce nu să intorc la pocăință. 33-35^v: Pentru judecata ce va fie. 35^v-36: Pentru adevăr și mărturisirea credincioasă. 36^v-37: Pentru minciuni și cleвете și mărturisirea mincinoasă. 37-37^v: Pentru frați și pentru ne iubirea fraților. 37^v-40: Pentru priatini și iubirea priatinilor. 40-41: Pentru prietenii răi. 41-42^v: Pentru dragoste. 43-48: Pentru milostenie și facerea de bine săracilor. 48-49: Pentru cei scumpi, ce nu fac milostenie. 49-51^v: Pentru facerea de bine și bunătatea. 51^v-52^v: Pentru agonisire și trebuință puțină. 52^v-55: Pentru bogăție și bogății care își petrec viața lor bine. 55-56^v: Pentru bogății cei ce cheltuiesc rău și pentru răutățile ce ce urmează lor. 56^v-59: Pentru bogăți și săraci. 59-60: Pentru iubirea de argint. 60-62^v: Pentru cei ce supără cu nedreptul și apucători. 62^v-66: Pentru ajungere sau îndestulare. 66-70: Pentru nețineare și nesațiu pântecelui. 70-72: Pentru beție. 72-72^v: Pentru somn. 72^v-73: Pentru visuri. 73: Pentru credință. 73-74: Pentru socotire. 74-75: Pentru rugăciune. 75-75^v: Pentru lucrare. 75^v-77: Pentru învățătură și vorbă. 77-77^v: Pentru învățătură. 77^v-80: Pentru iubirea de înțelepciune. 80-81: Pentru laudă. 81-83: Pentru îmbunare. 83-85: Pentru defăimare și cleвете. 85-85^v: Pentru aducerea aminte de ceale pre urmă. 85^v-86^v: Pentru suflet. 86^v-87: Pentru doftori. 87-88: Pentru cei neputincioși și bolnav*<i>*. 88-89^v: Pentru moarte. 90-90^v: Pentru cunoștința sângur pre sine. 90^v-91^v: Pentru bunătate. 92: Pentru mărire. 92-92^v: Pentru zavistie. 92-93^v: Pentru oamenii cei vorbitor*<i>* și pentru gânduri¹⁶. 93^v-94^v: Pentru lucrurile ceale de voe și de nevoe. 94^v-95: Pentru frică. 95-96: Pentru leagea. 96-96^v: Cum să cade a cinsti pre cei buni și a munci pre cei răi. 96^v-97^v: În ce chip iaste lesne răutatea iară bunătatea anevoe. 97^v-99: Pentru întâmplarea bună și rea. 99-100: Pentru strimtura vieții. 100-101^v: Pentru grijă și scârbă. 101^v-102^v: Pentru tăcere și lucruri neștiute. 102^v-103^v: Pentru limbuție și pentru cei ce scot tainile. 104-105^v: Cuvânt pentru sfânta rugăciune, al lui Zlatoust¹⁷. 105^v-107: Cuvântul lui Hristos, de la Sfânta Scriptură, pre larg, pentru cei doi domni: Dumnezeu și lumea. 107-107^v: Cuvânt ce face Ilie Miniati, pentru rai. 108: <Scrisoarea lui Avgar, craiul Edesei, către Hristos>. 109-112: <Fragmente din *Patericul Egiptean*>. 112-113: Cuvânt al Sfântului și întru tot lăudatului Apostol și Evanghelistului Ioan Bogoslov, pentru un tânăr de bun neam, pre carele l-au mântuit.

¹⁶ Subliniat cu roșu: „Aici s-au făcut greșală în cuvinte”. Se referă la capitole, denumite *cuvinte* în acest manuscris.

¹⁷ Sfântul Ioan Gură de Aur.

4. Verso copertei I, grafie chirilică, cerneală neagră: „Citind această condică Sava logofăt și am mai scris...”.
- F. 3-7, în partea de jos a foilor, chirilică, cerneală neagră: „Această carte fiind proprietatea mea, o ofer Sfintei Mînăstiri Sinaia, spre a mea veșnică pomenire, Duhovnicul Diadoh, Eclisiarhul Sfintei Mînăstiri Sinaia, 1891, august 1”.
- F. 42^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „S-au scris de cel mai de jos între monah<i> Dometie ot Sinaia, 1820”.
- F. 103^v, grafie chirilică, cerneală neagră și roșie: „Sfârșitul Albinii dintâi, cu ajutorul lui Dumnezeu s-au scris în Sf. M. Sinaia, fiind iegumen și arhimandrit părintele Iustin. Mai iaste și altă carte Albina a doua, tot la un loc¹⁸, dar una nu s-au scris, iară aceasta s-au scris de Dometie monah, leat 1820”.
- F. 113, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Ion frate ot Sângeorz Snhftje Xlnthu (?) 1823 noiembrie 13”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 9, nr. inv. 3972; alte cote: 152.

6. Manuscris, copie, în limba română, grafie chirilică, cuprinde citate biblice, patristice și din filozofi, așezate pe teme, 113 file, numerotate cu creionul, în partea de sus, central, 31 x 22 cm, oglinda paginii 28 x 18 cm, cerneală neagră și roșie, o singură mână, a lui Dometie Monahul de la Mănăstirea Sinaia, legătură veche în carton maro și piele, deteriorată pe margini; filele au semne care marchează începutul capitolelor; la f. 2 chenar cu motive florale, soarele și luna încadrează o albină; la f. 113 un desen frumos încheie cartea; sigiliu în fum, șters, în oglindă pe f. 1; sigiliu de culoare violetă cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia” pe f. 2, 3, 5, 9. File nescrise: 1, 1^v, 2^v, 108^v. Achiziționat de Mănăstirea Sinaia în 1895¹⁹ (probabil rămas de la un monah trecut la Domnul).

Ms. rom. nr. 10 (nr. inv. 3973)

1. <Sfârșitul secolului al XVIII-lea>.
2. <Sinaxar pentru lunile martie-august>.
3. <Conține viețile sfinților pe scurt, așa cum sunt trecute în Sinaxarul de la Minei, la slujba Utreniei>.

¹⁸ Acesta este doar primul volum din cele trei ale Albiniei.

¹⁹ *Dosar nr. 1...*, p. 16.

<Luna Martie> F. 1-3: <Sinaxarul zilei de> 7 martie²⁰; 3-4: 8 martie; 4-5: 9 martie; 5-6^v: 10 martie; 6^v-8^v: 11 martie; 8^v-10^v: 12 martie; 10^v-12: 13 martie; 12-13: 14 martie; 13-15: 15 martie; 15-17: 16 martie; 17-17^v: 17 martie; 17^v-19: 18 martie; 19-20^v: 19 martie; 20^v-21: 20 martie; 21-21^v: 21 martie; 21^v-23: 22 martie; 23^v-24: 23 martie; 24-26: 24 martie; 26-26^v: 25 martie; 26^v-27: 26 martie; 27-27^v: 27 martie; 27^v-28: 28 martie; 28-29: 29 martie; 29-30: 30 martie; 30-32^v.

<Luna Aprilie> 33-34: 1 aprilie; 34-34^v: 2 aprilie; 34^v-36: 3 aprilie; 36-36^v: 4 aprilie; 36^v-38: 5 aprilie; 38-39: 6 aprilie; 39-39^v: 7 aprilie; 39^v-40^v: 8 aprilie; 40^v-41: 9 aprilie; 41-42: 10 aprilie; 42-42^v: 11 aprilie; 42^v-43: 12 aprilie; 43^v- 13 aprilie; 44-44^v: 14 aprilie; 45-45^v: 15 aprilie; 45^v-46^v: 16 aprilie; 46^v-47^v: 17 aprilie; 48-49^v: 18 aprilie; 49^v-51^v: 19 aprilie; 51^v-52: 20 aprilie; 52^v-53^v: 21 aprilie; 53^v-54^v: 22 aprilie; 54^v-57: 23 aprilie; 57^v-58^v: 24 aprilie; 59-59^v: 25 aprilie; 59^v-60: 26 aprilie; 60-61^v: 27 aprilie; 61^v-63: 28 aprilie; 63-64^v: 29 aprilie; 64^v-65^v: 30 aprilie.

<Luna Mai> 66-66^v: 1 mai; 66^v-69: 2 mai; 69-70: 3 mai; 70-71: 4 mai; 71-72^v: 5 mai; 72^v-73^v: 6 mai; 73^v-74^v: 7 mai; 74^v-76: 8 mai; 76-77^v: 9 mai; 78-78^v: 10 mai; 78^v-79^v: 11 mai; 79^v-80^v: 12 mai; 80^v-81^v: 13 mai; 81^v-82: 14 mai; 82-82^v: 15 mai; 83: 16 mai; 83-83^v: 17 mai; 83^v-84^v: 18 mai; 84^v: 19 mai; 85: 20 mai; 85-86: 21 mai; 86-86^v: 22 mai; 86^v-87: 23 mai; 87-87^v: 24 mai; 87^v-88: 25 mai; 88-88^v: 26 mai; 88^v: 27 mai; 88^v-89: 28 mai; 89^v: 29 mai; 90: 30 mai; 90-90^v: 31 mai.

<Luna Iunie> 90^v-91^v: 1 iunie; 91^v-92: 2 iunie; 92-92^v: 3 iunie; 92^v-93: 4 iunie; 93-94: 5 iunie; 94-94^v: 6 iunie; 94^v-95: 7 iunie; 95-95^v: 8 iunie; 95^v: 9 iunie; 95^v-96^v: 10 iunie; 96^v-97: 11 iunie; 97-97^v: 12 iunie; 98: 13 iunie; 98-98^v: 14 iunie; 98^v-99: 15 iunie; 99-99^v: 16 iunie; 99^v-100^v: 17 iunie; 100^v-101: 18 iunie; 101-102: 19 iunie; 102-102^v: 20 iunie; 102^v-103: 21 iunie; 103-103^v: 22 iunie; 103^v-104: 23 iunie; 104: 24 iunie; 104^v-106: 25 iunie; 106-106^v: 26 iunie; 107-107^v: 27 iunie; 108-108^v: 28 iunie; 108^v-109^v: 29 iunie; 109^v-111: 30 iunie.

<Luna Iulie> 111^v: 1 iulie; 111^v-112: 2 iulie; 112-112^v: 3 iulie; 112^v: 4 iulie; 112^v-114^v: 5 iulie; 114^v-115: 6 iulie; 115-115^v: 7 iulie; 115^v-116: 8 iulie; 116-116^v: 9 iulie; 116^v-117: 10 iulie; 117-117^v: 11 iulie; 117^v: 12 iulie; 118: 13 iulie; 118^v: 14 iulie; 118^v-119: 15 iulie; 119-120^v: 16 iulie; 120^v-121: 17 iulie; 121-121^v: 18 iulie; 121^v: 19 iulie; 121^v-122: 20 iulie; 122-122^v: 21 iulie; 122^v-123: 22 iulie; 123-123^v: 23 iulie; 123^v: 24 iulie; 124-124^v: 25 iulie; 124^v-126: 26 iulie; 126-127: 27 iulie; 127: 28 iulie; 127^v: 29 iulie; 128: 30 iulie; 128-128^v: 31 iulie.

<Luna August> 128^v-129^v: 1 august; 129^v-131: 2 august; 131-132: 3 august; 132-134^v: 4 august; 134^v: 5 august; 134^v-135: 6 august; 135-135^v: 7 august; 136-136^v: 8 august; 136^v-137: 9 august; 137-137^v: 10 august; 138-139^v: 11 august; 139^v-140^v: 12 august; 140^v-141:

²⁰ Fără început, primele file lipsesc.

13 august; 141-142: 14 august; 142-143^v: 15 august; 143^v-147: 16 august; 147-148: 17 august; 148-148^v: 18 august; 148^v-149: 19 august; 149^v-150^v: 20 august; 150^v-152: 21 august; 152-153: 22 august; 153^v-154: 23 august; 154-154^v: 24 august²¹; 155-155^v: 26 august; 155^v-157: 27 august; 157-157^v: 28 august; 157^v-158: 29 august; 158^v: 30 august; 158^v: 31 august²².

4. F. 2, grafie chirilică, cerneală albastră: „Cine mă va despărți de dragostea lui Hristosu, au foamea, au setea, au focul, au fiarele <Rom. 8, 35> 1883. Dumitru Nonu”.

F. 15, grafie chirilică, cerneală albastră: „Domnul Dumnezeu Isusu H<ri>stosu se mă erte”.

F. 17, grafie chirilică, cerneală neagră: „Mai lesne iaste corbul a să face altfel. Tată sau mumă în cel ce n-are. Dreptatea ta este în veac și cuvântul iaste adevărul. Nu iaste sărac cel ce n-are”.

F. 18, grafie chirilică, cerneală neagră: „Părinte protopoape Costandine al plășii Gherghiței²³”.

F. 32^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Costandin logofăt ot Dălgopol < Câmpulung Muscel>, sin popii Theodor”.

F. 32^v-33, grafie latină, cerneală albastră: „Acieastă charte este făcută de robul lui Dumnezeu Preotul Iovu Iroschimonahu. Acest Preotu și schimnih au fostu întiu preotu de mir la biserica din chătunul Chanela în apropiere de sfânta monastire Chăldărușani un sat foarte michu și trăea chu mare mulțumire și tot propoveduea despre schimbările aniloru și de timpuri și de vremi chum ar fi fostu cha să întâmple cha un prorochu propoveduea chăci toate s-au făchut spunea la vremea d’apoi are să se împuțineze chredința și să easă popi natrapași să se tocmească cu mort până l-o îngropa și alte multe. 1883. Acestu preotu era Duhovnichu lui Alicsandru Ghica pe cându acestu domnu se afla în palatu din chomuna Chăciulați unde avea sezonul de vară acesta era Domnu Țări<i> Românești”.

F. 33, I, grafie latină, cerneală albastră: „Acestu preotu murindu-i prioteasa s-a dusu în monastirea Chăldărușani <sic> și au luatu s<c>hima monahală - și mai pe urmă s<c>himnich – de atuncea este mai mult de șazeci și optu adică pe la anu 1833 și chându s-au apropiat sfârșitul vieții sale chu trei zile mai nainte i s-a artat de la Dumnezeu sfârșitu și venindu în satu unde au slujitu și chi<e>mându la sine pe toți fii

²¹ Lipsește o foaie între 154^v-155, care conținea finalul sinaxarului din 24 august, cel din 25 august și începutul celui din 26 august. Lipsa foi a fost ignorată de cel care a numerotat manuscrisul.

²² Lipsește ultima foaie, care conținea finalul sinaxarului din 31 august.

²³ Gherghița a fost târg important în sudul județului Prahova, până în secolul al XVIII-lea. Satul Ungureni din com. Gherghița a fost înființat de transilvăneni strămutați la sud de Carpați, care și-au adus și biserica în 1790, actualmente în cimitirul satului, http://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Gherghita_Prahova, accesat la 9.06.2015. Iov Ieroschimonahul era, probabil, unul dintre acești ardeleni.

Duhomnicie<i> sale le-au cetitu o m<o>litfă și i-au învățati ca un tată pe fi<ii> săi și chulcându-să au adormi în aceeași noapte chear în satul Canela și venindu monarhi <sic> și preoți din Căldărușani l-au du<s> chu mare cinste de l-au înmormântat la monastire. Și spuindu-m<i> mie duhovnicescul meu părinte Chiril fostu starețu în vremea lui Chuza <sic> Vodă că Iov I<e>ros<c>himonahu ar fi cheară mo<a>ște. D. Ionescu, Moara Săracă, chântărețu la bis<erica> din Canela". II, grafie latină, cerneală albastră: „Cu Toma dascăl mă învățam la prohodu datu de Chiril Duhomnicul mieu, căci elu m-au învățatu carte. Luna Aprilie 2, 1880".

F. 42, grafie latină, cu creion: „Pomenește-se robul lui Dumnezeu Dumitru Ionu".

F. 51^v, grafie latină, cu creion: „Ioniță Popescu".

F. 58, grafie chirilică, cerneală albastră: „Dumnezeu să ne spăsească pre noi amin la anu 1883. Dumitru Ionu. Astăzi se pomenește robu lui Dumnezeu Ioanu"²⁴.

F. 64^v: „1785, noembrie 4. Această sfântă carte este a dumnealui jupanului Nițului".

F. 65^v, I, grafie maghiară, limba maghiară, cerneală cenușie: „Éppen Minervának szentélyében lakom/Hol ékes múzsáknak zengését hallgatom" [Acum trăiesc în sanctuarul Minervei/ Unde aud scandarea muzelor maiestuoase]²⁵.

F. 65^v, II, grafie chirilică, cerneală neagră: „Până fu bătrân merse spre Domnul. Pentru ale cărora rugăciuni Doamne miluiește-ne și ne ispășește pre noi amin. În cel sfânt din zgăul maici<i> lui e sfânt și prooroc lui".

F. 70, grafie chirilică, cerneală albastră: „Denetru Ionu".

F. 76, grafie chirilică, cerneală neagră: „Să să știe că au plecat popa Ioniță Turcu la București la Gligoraș să să tocmească la biserică și au venit pă la mine ca sa-mi spuie că s-au tocmi acolo la boeri și are să-i dea taleri 60: 2 <pe> câte <un> an. Popa Ion".

F. 89^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Această sfântă carte este a lui moș popa Radu și a lui Vova".

F. 91, grafie chirilică, cerneală neagră: „Aceste slove s-au scris de mâna păcătoasă ale popii Ioniță ot Văr...".

F. 101^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Denetru Ionu și Ana".

F. 104, grafie chirilică, cerneală neagră: „Denetru Ionu".

F. 119^v, grafie latină, cerneală albastră: „Această charte este a Bisericii de la Chanula și este luată de acolo de logofătul Dumitru Ionescu și trebuiști ca să se trimeată earăși înapoi, căci este făcută <de> mâna robului <lui> D<umne>zeu Preotul Ioniță ce se numește Iovu Eroschimonahul și s-au pristăvitu la monastirea Chăldărușani și

²⁴ Însemnarea se încheie cu două semne muzicale psaltice, antichenoma cu dipli. Dumitru Ionu era deci cântăreț bisericesc.

²⁵ Mulțumesc Dlui Prof. Univ. Dr. Kiss Lorant de la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu pentru această traducere.

- <am> înțeles eu că acestu priotu s-au făcutu mo<a>ște. Chu ale loru sfinte rugăciuni, D<oam>ne miluești-ne amin”.
- F. 120^v, grafie latină, cerneală albastră: „Acestui priotu de miru ce se numește Ioniță eară schitinește Iovu Eroschimonahul au fostu de neamu lui ungureanu dar chucernicu omu au fostu, nu hărăpetoru, sau lacum ci om blându și smeritu. Elu ajuta pe o<a>meni<i> cei sirmani, eară nu-i asupra chum se’ntâmplă în zilele de azi. Puțini ca acesta cucernici, căci se amăgește de lăcomie și foarte cu greu căi prafu și cenușe suntem. D. Ionescu”.
- F. 121^v, grafie latină, cerneală albastră: „Acistu priotu se zice chă de vrea cineva chare <sa se> ducă la dânsul acasă elu totu scrie vieți ale sfinților și citea și se spune de al micu părinte, adecă de tătâne-mio că-i era unchi lui tată-miu chă de se întâmpla să fure cineva cieva și acestu preotu făcea minune, chă puindu chiia uși<i> bisereci<i> chu atâta chredință zicându orechare psalm o minunea ta Do<a>mne chă singură chiar spunea cine este vinovatul chă învârtindu-se singură cădea josu. D. Ionescu. Am scrisu cu ajutoru<l> lui D<umne>zeu, anul 1886, Augustu 8”.
- F. 122^v, grafie latină, cerneală albastră: „Această charte este chear de iubitul lui Hristosu preotul Ioniță schisă cu așa mână schria așa precum se vede și m-am suptu iscălitu și eu nevrednicul robul lui Hristos D. Ionescu”.
- F. 127^v, I, grafie chirilică, cerneală neagră: „Rugăciunea sfântului sfințitului mucenic Modest, patriarh Ierusalimului pentru vi<i>”.
- F. 127^v, II, grafie chirilică, cerneală neagră: „Stăpâne Doamne Dumnezeu<l> nostru, carele ai stăpânirea a toată zidirea, ție ne rugăm și ne cucerim precum ai blagoslovit și ai înmulțit turmele chiriarhului ~~Avram~~ Iacov blagoslovește”.
- F. 142^v, grafie chirilică, cerneală albastră: „Acestu preotu care au făcut această carte – Ioniță”.
- F. 159^v, I, grafie latină, creion: „Ioan Popescul, 1871 martie 25”. II, grafie chirilică, cerneală neagră: „De la colecția din vistieria pri<măriei>”. III, grafie chirilică, cerneală neagră: „Eu Ianache stegar al logofeției ot Dăgopole” < Câmpulung Muscel>. Coperta 3, I, chirilică, cerneală roșie, caractere unciale: „Ot Dăgop”. II, grafie chirilică, cerneală neagră: „Ot Dăgopol”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 10, nr. inv. 3973; alte cote: 87.
 6. Manuscris, copie, în limba română, grafie chirilică, 158 file, numerotat cu creionul în partea de sus a filei, central, la o dată ulterioară alcătuirii manuscrisului; 32 x 21,5 cm, oglinda paginii 25 x 14 cm; o singură mână, a lui Iov Ieroschimonahul de la Mănăstirea Căldărușani, fost preot Ioniță în satul Canela, astăzi Moara Vlăsiei (Jud. Ilfov) cerneală neagră, roșie și violetă: cu cerneală roșie sunt scrise titlurile și unele inițiale. Începutul sinaxarului fiecărei zile este marcat de o funie dublă răsucită,

desenată cu cerneală roșie și neagră. Copertele sunt din lemn îmbrăcat în piele neagră; lemnul este parțial atacat de carii iar coperta de piele este deteriorată, lipsind parțial; file pătate. Sigiliu de culoare violetă cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia” pe f. 2-5. Colțul de sus al f. 123 este rupt, fără a afecta textul. Lipsesc primele file - fila de titlu și primele 6 sinaxare din august, precum și ultima filă. Încercări de condei pe interiorul copertelor și pe multe din file, precum și glose marginale.

Ms. rom. nr. 11 (nr. inv. 3974)

1. <Începutul secolului al XIX-lea>.
2. *Mântuirea păcătoșilor*²⁶.
3. F. 1-3: Înainte cuvântare și capitolul I²⁷; 3-4^v: cap. 2, Să face pentru păcatul carele câte pagube aduce celor ce greșesc; 4^v-9^v: cap. 3, Pentru păcatele ceale mari spunere pre amăruntul; 9^v-10^v: cap. 4, Pentru păcatele ceale ușoare; 10^v-12^v: cap. 5, Vindecările asupra a tot păcatul; 12^v-19: cap. 6, Pentru spurcata și lui D<u>mnezeu urâtă hula; 19-25: cap. 7: Pentru mândria cea drăcească și lui D<u>mnezeu împotriva; 25-28^v: cap. 8, Pentru mărirea deșartă; 28^v-39^v: cap. 9, Pentru dobitoceasca curvie; 39^v-42^v: cap. 10, Pentru mânia; 42^v-46: cap. 11, Pentru zavistie dintru care să naște uciderea; 46^v-53^v: cap. 12, Pentru mâhnirea și negrijirea; 54-61: cap. 13, Pentru păcatul nemulțămirii; 61-67^v: cap. 14, Pentru scârbe de multe fealuri și cum câți poartă crucea de voe le este lor ușoară, iară câți o poartă de nevoe le iaste greu; 67^v-71: cap. 15: Pentru ce dreptii au scârbe în lumea aceasta, iară păcătoșii ușurare; 71-80: cap. 16, Pentru că să cade să poftim scârbele pentru folosul care luom dintr-însele; 80^v-81^v: cap. 17: Mângâierea a celor ce rabdă scârbele cea dintâi cunoaștere, a păcatelor; 82-83^v: cap. 18, Pentru scârbele ceale trecătoare cel ce rabdă să izbăveaște de muncile ceale veașnice; 83^v-85^v: cap. 19, A treia mângâiere luarea fericii; 85^v-87^v: cap. 20, Pomenirea Prea Cinstitelor Patimi ale Stăpânului H<ri>stos; 87^v: cap. 21, Cum că la scârbe foloseaște rugăciunea²⁸; 88-88^v: Predoslovie²⁹.
4. F. 1, grafie latină, cerneală violet: „Diadoh I<e>romonah”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 11, nr. inv. 3974; alte cote: 153, 5.

²⁶ Selecțiuni, 20 de capitole din cele 38 ale primei părți, iar partea a doua a cărții mai are 23 de capitole.

²⁷ De fapt începe direct cu cap. I.

²⁸ Doar titlul și primul rând.

²⁹ Selecțiuni din Predoslovie.

6. Manuscris, copie după alte manuscrise care conțineau traducerea tipăriturii grecești *Mântuirea păcătoșilor*³⁰, limba română, grafie chirilică, 90 file, 31 x 21 cm, 26 x 17 cm, oglinda paginii, 25 de rânduri pe pagină, cerneală roșie, neagră și violetă, cu două numerotări: cu cerneală neagră, dreapta sus, este numerotarea făcută de scriptor, cu slovo-cifre, 2-87; cu creionul, ulterior, dreapta sus, fila 1, apoi filele 56-90 (fila dintre 55-56, în slovo-cifră, este albă, astfel că cine a numerotat cu creionul a vrut să știe exact câte file are manuscrisul, și cu fila albă). File puțin pătate; semne de capitole. Copertele sunt legate cu șnur textil. Autorul manuscrisului este Dometie Monahul de la Mănăstirea Sinaia, scrisul este identic cu Ms. nr. 9 BMS, în care semnează în anul 1820. Legătură veche în vinilin albastru închis și piele, deteriorată; scris frumos și îngrijit, frontispiciu la f. 1, frontispiciu cu motive vegetale la f. 28^v și altul, cu motive geometrice, la f. 71. Hârtie cu filigran, reprezentând trei jobene; sigiliul: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, în tuș violet. Filă nescrisă: 56.

Ms. rom. nr. 12 (nr. inv. 3975)

1. <Începutul secolului al XIX-lea>.
2. <Miscelaneu>; *Viața a prea cuvioșilor părinților noștri lui Varlaam și Iosaf. Scrisă de prea cuviosul părintele nostru Ioan Damaschin, pentru folosul sufletesc și talmăcite după limba slavonească pre limba rumânească de Udrește Năsturel (f. 2); Istoria pentru surparea sfintei cetăți a Ierusalimului, după prorocia Domnului H<risto>s care sau <sic> făcut după întruparea Sa la șaptezeci și doi de ani (f. 98).*
3. 2-95^v: <Varlaam și Ioasaf>.
96: Cântarea Sfântului Iosaf când au intrat în pustie.
96-96^v: <Troparele și condacele sfinților Varlaam și Ioasaf>.
98-119^v: <Istoria pentru surparea Ierusalimului>.
4. F. 1, I, grafie latină, cerneală neagră: „O dedic Bibliotecii M-rei Sinaia. Arhim. Nifon”. II, grafie chirilică: „Această carte sau <sic> scris în zilele prea înălțatului Domn Io Alexandru Costandin Ipsilanti V<oie>v<od> întru întâia Domnie a mări<e>i sale. Iar Mitropolit să afla prea osfinția sa Chirio Chir Dositie³¹, la leat 1805. În Sfânta Episcopie Argeș sau <sic> scris de smeritul întru Ieromonahi Grigorie”.

³⁰ Una din lecturile fundamentale ale monahilor, *Mântuirea Păcătoșilor* a fost publicată de Monahul aghiorit Agapie Landos Criteanul la Veneția în 1641 și tipărită în limba română în 1868 de Monahul Chiril Lambrino din Schitul Prodromu de la Muntele Athos. Manuscrise românești cuprinzând această operă au fost realizate încă din secolul al XVII-lea, după ce a fost tradusă de Spătarul Nicolae Milescu, pe la 1655-1660, v. Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români*, p. 271.

³¹ Î.P.S. Dositei Filitti, Mitropolitul Ungrovlahiei (1793-1810).

F. 2, grafie latină, cerneală albastră: „Această carte am cumpărat-o cu 5 lei de la P. Dorothei Duhovnicul la 1889, August. Archim. Nifon”.

F. 7-25, grafie chirilică, în creion: „Iubiților miei frați, care vă veți învrednici a fi cetitori cu evlavie pe această sfântă carte, din care că nu veți rămânea nefolosiți dintrânsa că aveți în cunoștință că este a mea smeritul și mai micul nevrednic între ieromonahi Dorotei fostul ic<onom>³², Mănăstirea Sinaia. Cumpărându-mi-o Părintele Rafail S<chimona>h, unchiu meu din Mănăstirea Căldărușani, pentru deprinderea mea, aceasta și ca să se știe am însemnat. Leat 1847, Ghenarie 10. Dorotei Ieromonah, Mănăstirea Sinaia ”.

F. 95^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Această istorie a sfinților Varlaam și Iosaf ucenicul lui o am prăscris după altă carte, scrisă de părintele arhimandrit Chir Grigorie, ce au fost ig<umen> la mănăstirea Vieroș³³, scriptor Eco...hr..”.

F. 119^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Acestea sânt adunate pe scurt din cartea a șasea a istoricului Iosif Flavie Jidovul, pentru războiul jidovilor”.

F. 121, I, grafie latină, cerneală violetă: „Aciastă carte manuscrisă sau <sic> cumpărat de subsemnatul la copilăria mia <sic> cu care mam <sic> servit pînă am învățat scrieria și alte foloase sufletești ce sînt coprinse întrânsa <sic> și acum o prezent în biblioteca Sf. M-ri Sinaia ca un obiect antic de manuscris vechi. 1889 August 27. Semnat, Ieromonah Dorothei”. II, grafie chirilică, cerneală neagră și roșie: „Această sfântă și Dumnezeiască carte în care să scrie pre lat vîiața sfântului Iosaf și a lui Varlaam și luarea Ierusalimului de păgânul Tit romanul, au fost în cetire și la mine nevrednicul, din care foarte mult mam <sic> folosit. Inochentie Ieromonah, 1854, mart. 10”. III: grafie de tranziție, cerneală neagră: „Acest Inochente au fost pustnic în munți<i> Bucegiu ani 25, lângă M<ănăstirea>. Sinaia, la peștera Sf. Ana, în Plaiul Peleşului”.

F. de forța a coperții 3, grafie chirilică, cerneală neagră: „Am venit în sfântul schit Ghighiu mai în 6 zioa sfântului Iov mult înduratul. M-am mărturisit în mai 24 cinstitu și am venit la sfinția sa Părintele Schimonah oct. 19, Sfântul Prooroc Ioan, sîmbătă spre ceasul a cincilea și la mănăstire noiembrie 15 de sfântul Mucenic Gurie”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 12; alte cote: 154, 6.

6. Manuscris, limba română, grafie chirilică, 121 file, 29 x 20 cm, o singură mână, copistul se semnează parțial (Eco...hr...), a folosit ca sursă manuscrisul Ieromonahului Grigorie de la Episcopia Argeșului, apoi arhimandrit și stareț la

³² Adăugat cu cerneală violetă.

³³ Situată în loc. Mioveni, jud. Argeș, ctitorită în anii 1571-1573 de către vornicul Ivașcu Goleșcu.

Mănăstirea Vieroș din aceeași eparhie, realizat în 1805, copie după traducerea lui Udriște Năsturel, 1649; cerneală neagră și roșie, frontispicii la f. 2 și 98. Litere capitale înfrumusețate, titlurile sunt scrise cu roșu. Legătură veche din piele, cu motive florale pe coperta 1 și geometrice pe coperta 4. La f. 1, foaia de titlu, desen în creion, cu motive florale. La f. 1^v, icoana în creion a sfinților Ioasaf și Varlaam, nenumiți. F. 24^v, 25: Sigiliu inelar în tuș negru, cu vulturul Țării Românești. Ștampila „Mănăst. Sinai, Jud. Prahova”, în tuș oliv, la f. 1, 2, 4. Ștampila „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, la f. 6, 10, 11. Schiță de desen la f. 97^v. Stare de conservare bună. File nescrise: 97-97^v, 120-120^v. Achiziționat de Biblioteca Mănăstirii Sinaia în 1895.

Ms. rom. nr. 13 (nr. inv. 3976)

1. 1896.
2. <Miscelaneu liturgic>; *Dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur, însă numai rugăciunile ce sunt necesarii la slujirea Sfintei Liturghii, sau <sic> scris această Liturghie prea Sfințitului Arhiereu Dosotheiu Periețeanu Botoșeneanu, de smeritul monah Mina Panaitescu Prodromitu, București, 1896 (f. 2); Dumnezeiasca Liturghie a celui dintre sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de Aur, Patriarhul Constantinopolului (f. 5); Archieraticon, comprinzând rânduielile tuturor chirothesielor și chirotonielor, pentru usul Prea S. S. Arhieriei. Tradus întâia oară în întregul seu după originalul ellen și amplificat conform practicei S-tei noastre Biserici Române Autocefale drept-măritoare de Răsărit, de Prea Sântitul Parthenie, Episcop al Dunării de Jos, unul din membrii Comisiunei ad-hoc și revăzut de ceilalți membrii ai Comisiunei. Tipărit în zilele Prea Înălțatului nostru Rege Carol I. Cu aprobarea Sântului Sinod al Sânteii noastre Biserici Autocefale Ortodoxe Române. București, Tipografia Cărților Bisericești, 1890 (f. 32).*
3. <Manuscrisul cuprinde primele 30 de file>. F. 3-4: Rânduiala Vecerniei; 4-4^v: Rugăciunea binecuvântării pâinei. 5-16^v: Dumnezeiasca Liturghie a celui dintre sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de Aur, Patriarhul Constantinopolului. 17-17^v: Rânduiala Logodnei; 20-26: Rânduiala Cununii. 26^v-28: Rugăciuni de ertăciune, ce să citesc la cei ce să mărturisesc. 28^v-30^v: Rugăciuni de ertare la cei răposați, ce să citesc de arhiereu. <De la fila 31 începe tipăritura „Arhieraticonul”>. 33-35: Rânduiala Chirotesiiilor. 35^v-61: Rânduiala Chirotonielor. 62-70: Tipicul Serviciului Arhieresc în zile de sărbători mari.

4. F. 2^v, I, grafie latină, cerneală neagră: „Subsemnatul Arhiereu, dăruit-am această carte care cuprinde'n sine rânduiala Dumnezeieștei leturghii Arhieresti, scrisă de mână, și un Arhieraticon foste ale repausatului Arhiereu Dositheiu Botoșăneanu, dăruită mie de maica Augustina, sora repausatului – Sfintei Monastiri Sinaia spre vecnica pomenire a repausatului. 1900 Maiu 18, PS Sofronie Vulpescu Craioveanu (ziua hirotoniei mele)”. II, grafie latină, cerneală neagră: „Se va păstra în biblioteca Monastirei Sinaia, a cărei posesie este. Stareț Arhim. Nifon, 21 Maiu 1900”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 13, nr. inv. 3976; alte cote: 473, 7.
6. Manuscris, copie, și tipăritură, limba română, grafie chirilică și latină, 30,5 x 21 cm, oglinda paginii 23 x 15,5 cm, cerneală neagră și roșie, o singură mână, a Monahului Mina Panaitescu Prodromitul, scris frumos, îngrijit, de copist caligraf, 70 file, cu trei numerotări: cu creionul (filele 1-70), cu cerneală roșie (paginile 1-49), tipărită (paginile 1-79); legătură nouă în piele roșie; pe copertă, semnul Sfintei Cruci și titlul, cu litere de aur în chenar de aur și titlul: „Liturghia și Archieraticonul Archiereului Dositheii Botosaneanu”; f. 32: frontal de biserică în medalion, cu icoana lui Iisus Hristos; f. 33: icoana Sfântului Duh în chip de porumbel; f. 35: Biserica Sf. Spiridon <Nou> (București); f. 35^v: icoana Sf. Treimi; 37^v: Biserica Sf. Ștefan de lângă Câmpina (Prahova); 44^v: Biserica <Mănăstirii> Antim (București); 46: Mănăstirea Tismana; 51^v: Biserica Domnița Bălașa (București); 55^v: Biserica Schitu Măgureanu <București>; 59: <Mănăstirea> Curtea de Argeș; 61: Sfânta Mitropolie a Ungro-Vlahii; 70: Mitropolia din Iași; ornamente florale în chenarul paginii, vigniete cu motive religioase; sigiliul: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, în tuș violet, pe f. 1, 3, 4, 5, file albe: 1-1^v, 17^v, 31^v, 32^v.

Ms. rom. nr. 15 (nr. inv. 3977)

1. <începutul secolului al XIX-lea>.
2. <Miscelaneu>. <Erminia picturii bizantine> (f. 1); <Fragment din Avestița, aripa Satanei> (f. 33^v).
3. F. 1-1^v: <Pe scurt, despre cum trebuie reprezentați proorocii în icoane>. 1^v-4: <Evangheliștii, cei 12 și cei 70 de Apostoli>. 4-4^v: <Scenele din viața Mântuitorului>. 4^v-5: <Pildele din Evanghelii>. 5-5^v: Numele muerilor mironosițe. 5^v-6: La turla proscomidiei. 6-8: <Sfinții ierarhi, pentru Sfântul Altar>.

- 8-8^v: <Tatăl cel fără început, la cea de a doua venire, înconjurat de patriarhii Vechiului Testament, prooroci, Sfinții făcători de minuni fără de arginți>.
- 8^v-9^v:<Strănilile, cu sfinții mucenici>.
- 9^v-10^v: Sfinții 40 de mucenici cei din Sevastia.
- 10^v: Sfinții 7 coconi din Efes.
- 10^v: Sfinte mueri cuvioase mucenițe.
- 11-13: Cuvioși și purtători de Dumnezeu.
- 13-13^v: La Arhanghelul Mihail.
- 13^v-14: La Arhanghelul Gavriil³⁴.
- 14-14^v: <Despre vernil³⁵>.
- 14^v: <Sfinții autori de cântări³⁶>.
- 15: <Nume de sfinți, de la Policarp la Teodora Izvorătoarea de mir³⁷>.
- 15-15^v: <Indicații tehnice privitoare la pictură>.
- 15^v-17: <Versele biblice, de folosit în diverse scene>.
- 17^v: <Canoane referitoare la icoane>.
- 18-24: Sinaxarul celor 12 luni³⁸.
- 24-26^v: <Partea tehnică a picturii bisericești: materiale, însemnări>.
- 27: <Diverse socoteli>.
- 28-28^v: Stihuri de umilință³⁹.
- 29, 30:<Indicații tehnice pentru pictura unei icoane>.
- 30^v: <Socoteli>.
- 31: Arătare de armele meșteșugului⁴⁰<despre lustru>.
- 32: <>Listă de datorii⁴¹>.
- 33: <Descrierea amănunțită a icoanei lui Iisus Hristos >.
- 33^v: <Fragment din *Avestița, aripa Satanei*>.
- 34-34^v: <Rețete de vopsele>.
4. Coperta 2, I, grafie chirilică, în creion: „La leat 1839 martie 8. Am tocmit beserica de la Oești, lei 3630. Tot la acest leat m-au necinstit muierea mea Jup<âneasa> Sanda(?)”. II, în creion, grafie chirilică: „Când vei vrea să pui pruni sa nu-i pui în țelină, ci să ai a-i uda o dată sau de două ori și apoi să-i pui. Să faci groapă de ajuns ca să aibă loc rădăcinile și când să pune prunul întâi să fie pământul cel dedesubt ciorbă nu apă, apoi să bagi prunul în ciorba aceea și apoi să-i pui bălegar, pământ și iar bălegar și iar pământ și-l bați bine și-l sapi până la trei ani și pui porumbi, iar de la trei ani îi lași”.
- F. 26^v, grafie latină, în creion, șters.

³⁴ Aici se termină scrisul original.

³⁵ Cu cerneală roșie.

³⁶ Altă mână, cerneală neagră, dar diferită.

³⁷ Sf. Cuv. Teodora din Tesalonic, prăznuită pe 5 aprilie.

³⁸ Calendarul sfinților de peste an. Lunile septembrie-ianuarie au chiar modelul principalului sfânt al fiecărei zile, foarte mic, în creion.

³⁹ Doar prima cântare și două tropare din cea de a treia (denumită greșit a doua).

⁴⁰ Scris uncial, chirilic, urmat de scris latin, în creion.

⁴¹ Având data 1838, noiembrie 6.

- F. 27^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Unde să vor afla acestea scrise în ia <nu mă> voi putea apropia de acea casă ca de trei mile de loc, și vor fi pazi<ți> în veci amin”.
- F. 27^v, grafie latină, creion: „Constantinescu N. Petru, cllasa II a seminarului din Curtea Argeșiu anului 1881 Ottobre 28”.
- F. 31, grafie latină, creion: „Aci am scris eu Petrache N. Constantinescu, 1883, iunie 15”.
- F. 31^v, grafie chirilică, creion: „Socoteala cu Nichifor”.
- F. 32^v, grafie chirilică, creion: „Miluiește-mă Dumnezeule după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale șterge fărădelegea mea. Nicolae Zogravu”.
- F. 34^v, grafie latină, creion: „La 14 februarie <1>886 am intrat în casa lui Toma Pandele cu 4 franci pre lună cirac. Constantin”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 15, nr. inv. 3977; alte cote: 9, 189.
 6. Manuscris, copie, limba română, grafie chirilică, 28 x 19 cm, oglinda paginii 22 x 13 cm, 30/31 de rânduri pe pagină, două numerotări, ambele în creion; cea originală este la foile 2-25, dreapta sus, continuată apoi de altă mână, la foile 26-33, dar sărind peste foaia de după 32, în mare parte ruptă. Foaia de titlu lipsește. A doua numerotare, mai recentă, situată central sus, de la 1 la 33, este cea folosită în descrierea manuscrisului. Legătură veche în carton maro, deteriorată; mai multe mâini, cerneală roșie și neagră. O filă desprinsă, de dimensiunea 23,5 x 17,5 cm, este numerotată 34. La f. 27^v, trei trandafiri, doi desenați în creion și unul cu cerneală roșie. F. 29^v, icoana Mântuitorului, în creion, schiță. F. 32 este partial ruptă. Fila dintre 31 și 32 este ruptă. File cu multe pete, necesită restaurat.

Ms. rom. nr. 16 (nr. inv. 3978)

1. 1824.
2. *Alăută duhovnicească și Trâmbiță cerească*.
3. F. 1-8^v: <Introducere, cu sfaturi despre curățirea minții>. 8^v-30: Cuvinte adunate din Sfânta Scriptură⁴².
4. F. 1: „1824, nov. 29”.
F. 2-4^v: „Această cârtică cu numele *Alăută duhovnicească și Trâmbiță cerească* este a mea Ionichie monahul, dăruită de părintele Leontie Căldărușă⁴³ la leat 1842 octombrie 12”.
F. 30: „1824, decem. 18”.
F. 32^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Cum au plâns bisearica Silivașului și au zisu amu rămasu ca o colibă în vie și ca un pătul în grădină. Ionichie monah” <în continuare, un pomelnic cu persoane decedate>.

⁴² Este un mic tratat despre rugăciunea inimii, cu întrebări și răspunsuri.

⁴³ Probabil Leontie de la Mănăstirea Căldărușani.

Coperta 3, grafie de tranziție, cu creionul: „1871 februarie 24. De astăzi înainte să mă rog lui Dumnezeu și Prea Curatei Maicii Sale ca să puie strajă gurii mele și să dea îngrădire împrejurul buzelor mele. Ioanichie <i>eromonah”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 16, nr. inv. 3978; alte cote: 239, 10.
6. Manuscrisul este o copie al unuia dintre cele mai cunoscute tratate despre rugăciunea inimii, *Alăută duhovnicească și Trâmbiță cerească*. Limba română, grafie chirilică, 32 de file, 19,5 x 12,5 cm, oglinda paginii 15 x 9 cm, 17 rânduri pe filă. Frontispicii și litere capitale cu cerneală roșie. La f. 1 se află un frontispiciu. O singură numerotare, în creion, pe file. O singură mână, cu tuș negru și roșu. A fost scris probabil la Mănăstirea Căldărușani de un monah. Legătura este veche, în carton. Fila 33 este tăiată. Fila 32^v conține încercări de condei. Bine conservat. Achiziționat de Mănăstirea Sinaia în 1895⁴⁴ (probabil rămas de la un monah trecut la Domnul). File nescrise: 31, 32^r.

Ms. rom. gr. nr. 17 (nr. inv. 3979)

1. 1840.
2. <Antologie muzicală>; *Tomul al doilea al Anthologhiei după așezământul sistimii cei noauă, a muzichiei bisericești, întru carele să cuprind cântările ce să întrebuițază la privegherile praznicilor împărătești și la sfinții cei mari. Facerea fericitului întru pomenire Macarie arhimandrit protopsaltul a toată Rumânia (1). Începutul cu Dumnezeu cel sfânt al sfintei și dumnezeestii Leturghii (108).*
3. Anixandare - F. 5-10^v – glasul VIII; 11-16 – glasul VIII, de Macarie <Ieromonahul>. 16^v-19^v – *Fericit bărbatul...*, glasul VIII, de Macarie.

Doamne strigat-am..., pe toate glasurile compusă de sfinția sa păr<intele> Macarie protopsaltul⁴⁵, 20-20^v – glasul I; 20^v-21 – glasul II; 21-22 – glasul III; 22-23 – glasul IV; 23-23^v – glasul V; 23^v-24^v – glasul VI; 24^v-25 – glasul VII; 25-25^v – glasul VIII.

25^v-26^v – *Lumină lină...*, glasul II.

Prochimenele Postului Mare, 26 – *Să nu întorci fața Ta...*, glasul VIII; 26^v-27 – *Dat-ai moștenire...*, glasul VIII; 27 - *Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου...* [*Să nu întorci fața Ta...*], glasul VIII; 27-27^v – *Ἐδωνας κληρονομία...* [*Dat-ai moștenire...*], glasul VIII.

27^v-30^v – *Cu noi este Dumnezeu...* și stihurile Pavcerniței mari, glasul VIII.

30^v-32 – *Apărătoare Doamnă...*, glasul VIII papadic.

⁴⁴ *Dosar nr. 1...*, p. 18.

⁴⁵ Cu tot cu Dogmatice.

32-32^v – *Crucii Tale...*, glasul II.

32^v-33 – *Ziua Învierii...*, glasul V.

33-34 – *Χριστός Ανέστη .. [Hristos a înviat...]*, glasul V, românește și grecește, 10 variante.

34-34^v – *Cel ce ai săturat pre noroade în pustie...*, glasul VIII.

34^v-35 – *Brațele părintești...*, glasul II; 35 – glasul V.

35-35^v – *Să cunoaștem fraților...*, glasul V.

36 – *Doamne miluiește întreit*, glasul VIII.

36-37 – *Plâng și mă tânguiesc...*, glasul VIII, de Macarie; 37-38 – *Plâng și mă tânguiesc ...*, glasul VIII, de Nicolae Ivanovici.

Rânduiala Utreniei, 39 – *Dumnezeu este Domnul...* și troparul Învierii, glasul I; 39-39^v – glasul II; 39^v – glasul III; 39^v – glasul IV; 40 – glasul V; 40 – glasul VI; 40-40^v – glasul VII; 40^v – glasul VIII.

Robii Domnului, Polieleu, 40^v-44 – glasul IV, de Macarie; 44-45^v – glasul II; 45^v-46^v – glasul IV, de Macarie; 46^v-47 – glasul V, de Macarie; 48-50 – glasul VIII, de Macarie.

La Râul Babilonului, Polieleu, 50-52 – glasul III, de Grigorie Protopsaltul⁴⁶.

51^v-52 – *Mărimurile Sfântului Nicolae*, glas I.

Binecuvântările Învierii, 52-53^v – glasul V, stihiraric; 53^v-54^v – glasul V, de Petru Lampadarie, stihiraric.

Robii Domnului, Polieleu – 55-60 – *Δούλοι Κύριον...*, glasul V, de Anton Pann; 60-63 – românește, glasul V, tradus de Nicolae Ivanovici.

63-64 – *Cratime*, de Anton Pann, glasul VI și glasul VII.

65-66 – *Ἐκ νεότητός μου...* [*Din tinerețile mele...*], Antifoanele sărbătorilor, de Petru Lampadarie, limba greacă și limba română, glasul IV.

66-67 – *Ușile pocăinței...*, glasul VIII, de Petru Lampadarie; 67-67^v – glasul VIII, de Grigorie Protopsaltul.

67^v-68^v – *Ceea ce ești mai cinstită...*, pe toate glasurile, de Petru Lampadarie.

69 – *Sfânt este Domnul Dumnezeuul nostru*, glasul II.

69-70 – *Luminânde Praznicelor – Cercetatu-ne-a pe noi...*, *Arătatu-S-a Mântuitorul ...*, *Cu Duhul în biserică...*, *Cămara Ta...*, *Întru o zi...*, *Cu trupul adormind...*, *Ucenicii văzându-te...*, *Duhule cu totul Sfânt...*, *Apostoli de la margini...*, *Crucea e păzitoare a toată lumea...*, glasul III.

⁴⁶ La greci, Protopsaltul îndeplinea o funcție, ca și Lampadarul, nu era doar un supra-nume. Ei erau conducătorii celor două strane ale catedralei. Au fost mari cântăreți care au rămas Lampadari (ca Petru Lampadarie Peloponisiul, care a murit de tânăr de ciumă).

Toată Suflarea, pe toate glasurile, de Macarie Ieromonahul – 70 – glasul I; 70-71 – glasul II; 71- glasul III; 71-71^v – glasul IV; 71^v – glasul V; 71^v-72 – glasul VI; 72 – glasul VII; 72-72^v – glasul VIII.

Voscesnele, de Macarie Ieromonahul – 72^v – *În munte uceniciei...*, voscreasna I, glasul I; 73 – *Cu miresme venind...*, II, glasul II; 73-73^v – *Magdalenei Mariei...*, III, glasul 3; 73^v-74 – *Mânecare adâncă era...*, IV, glasul IV; 74-74^v – *O, prea înțelepte judecățile Tale...*, V, glasul V; 74^v-75 – *Pacea cea adevărată Tu ești...*, VI, glasul VI; 75-75^v – *Iată întuneric și de dimineață...*, VII, glasul VII; 75^v-76 – *Lacrimile Mariei...*, VIII, glasul VIII; 76 – *Ca întru anii cei de apoi...*, IX, glasul V; 76^v – *După pogorârea în iad...*, X, glasul VI; 76^v-77 – *Arătându-Te pre Tine ucenicilor...*, XI, glasul VIII. Voscesnele de Anton Pann, compuse în anul 1826 în Râmnicu Vâlcea – 77-77^v – *În munte uceniciei ...*, I, glasul I; 77^v-78 – *Cu miresme venind...*, II, glasul II; 78-78^v – *Magdalenei Mariei...*, III, glasul III; 78^v-79 – *Mânecare adâncă era...*, IV, glasul IV; 79-80 – *O, prea înțelepte judecățile Tale...*, V, glasul V; 80-80^v – *Pacea cea adevărată Tu ești...*, VI, glasul VI; 80^v-81 – *Iată întuneric și de dimineață...*, VII, glasul VII; 81-81^v – *Lacrimile Mariei...*, VIII, glasul VIII; 81^v-82 – *Ca întru anii cei de apoi...*, IX, glasul V; 82-82^v – *După pogorârea în iad...*, X, glasul VI; 82^v-83 – *Arătându-Te pre Tine ucenicilor...*, XI, glasul VIII.

Doxologii de Dionisie Peloponisiu (Fotino), *Δόξα Σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς ...* [*Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat lumină ...*], 83-84^v – glasul V în Ke; 84^v-86 – glasul II; 86-87^v – glasul III; 87^v-89 – glasul IV; 89-90^v – glasul V; 90^v-91^v – glasul VI; 91^v-93 – glasul VII; 93-94^v – glasul VIII. În românește de Anton Pann, traduse în 1827 – 94^v-96 – glasul I; 96-97^v – glasul II; 97^v-99 – glasul III; 99^v-101 – glasul IV; 101-102^v – glasul V; 102^v-104 – glasul VI; 104-105^v – glasul VII; 105^v-107^v – glasul VIII.

108-111 – Obednița, glasul VIII.

111^v-116^v – *Veniți să ne închinăm...*, *Ἄγιος ὁ Θεός...* [*Sfinte Dumnezeu!*...], în română și greacă, *Crucii tale...*, *Aliluia*.

Heruvice de Petru Efesiul – *Oi τὰ Χερουβίμ ...* [*Care pre heruvimi...*], în grecește – 116^v-117^v – glasul I; 117^v-118^v – glasul II; 118^v-120 – glasul III; 120-120^v – glasul IV; 120^v-122 – glasul V; 122-123 – glasul VI; 123-124 – glasul VII; 124-125 – glasul VIII. Heruvice mici, de Anton Pann, în grecește – 125-125^v – glasul I; 126-126^v – glasul II; 126^v-127^v – glasul III; 127^v-128 – glasul IV; 128^v-129 – glasul V; 129-129^v – glasul V; 129^v-130^v – glasul VI; 130^v-131 – glasul VII; 131^v-132 – glasul VIII. Heruvice românești, de Anton Pann – 132-133 – glasul I; 133-134 – glasul I; 134-134^v – glasul II; 134^v-135^v – glasul III; 135^v-136^v – glasul IV; 136^v-137 – glasul V; 137^v-138 – glasul V; 138-139 – glasul VI; 139-139^v – glasul VII; 140-140^v – glasul VIII. Heruvice grecești de Petru Lampadarie și Grigorie Lampadarie – 141-141^v – glasul I; 141^v-142 – glasul II; 142-143 – glasul III; 143-143^v – glasul IV; 143^v-144 – glasul V; 144-145 – glasul VI; 145-145^v – glasul VII; 145^v-146 – glasul VIII. Heruvice săptămânale compuse în limba cea vie a patriei de Macarie Protopsaltul⁴⁷ –

⁴⁷ Traduse după Petru Lampadarie Peloponisiu și Grigorie Protopsaltul/Lampadarie.

146-147 – glasul I; 147-147^v – glasul II; 147^v-148^v – glasul III; 148^v-149 – glasul IV; 149-150 – glasul V; 150-150^v – glasul VI; 150^v-151^v – glasul VII; 151^v-152 – glasul VIII.

152-152^v – Răspunsurile Sfintei Liturghii a Sfântului Ioan Gură de Aur, în limba română, glasul VIII; 152^v-153 – glasul VIII.

153-154^v – Ἄξιον καὶ δίκαιόν ἐστὶ... [Cu vrednicie și dreptate este...], Răspunsurile Sfintei Liturghii a Sfântului Vasile cel Mare, glasul II, de Ioan Glykys, prescurtate de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 154^v-156 – în limba română, glasul II, traduse de Macarie Ieromonahul.

156-156^v – Τὴν γὰρ σὴν μήτραν ... [Că mitrasul... – o parte din anti-axionul Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare, De tine se bucură...], glasul V; 156^v-157^v – în limba română, glasul V; 157^v-158 – De tine se bucură..., glasul VIII; 158-159 – glasul VIII.

159 – Pre arătătorul ..., glasul II.

159-159^v – Κατευθυνθήτω προσευχή μου... [Să se îndrepteze rugăciunea mea...], grecește și românește, glasul I; 159^v-160 – glasul VI.

160-160^v – Νῦν αἱ δυνάμεις... [Acum puterile...], heruvicul Liturghiei Sfântului Grigorie Dialogul, glasul VI, de Ioan Klada<s>; 160^v-161 – românește, glasul VI, același tălmăcit de Macarie românește; 161-161^v – glasul I; 161^v-162^v – glasul I, de Macarie Ieromonahul; 162^v-163 – glasul V.

163-163^v – Γεύσασθε καὶ ἴδετε... [Gustați și vedeți...], chinonicul Liturghiei Sfântului Grigorie Dialogul, glasul V, de Ioan Klada<s>; 163^v-164 – românește, glasul V, tradus de Nicolae Ivanovici; 164-165 – glasul VI, de Macarie Ieromonahul; 165-166 – glasul VI, de Macarie Ieromonahul.

Axioane – Ἄξιόν ἐστιν... [Vrednică ești...] – 166 – glasul I; 166-166^v – glasul I; 166^v – glasul II; 166^v-167 – glasul II; 167 – glasul III; 167-167^v – glasul III; 167^v – glasul III; 167^v-168 – românește, glasul III; 168-168^v – grecește, glasul IV; 168^v – românește, glasul IV; 168^v-169 – grecește, glasul IV; 169 – glasul V; 169-169^v – românește, glasul V; 169^v-170 – grecește, glasul V; 170-170^v – românește, glasul V; 170^v – grecește, glasul V; 170^v-171 – glasul V; 171 – glasul VI; 171^v – glasul VI; 171^v-172 – românește, glasul VI; 172-172^v – grecește, glasul VII; 172^v – românește, glasul VII; 172^v-173 – grecește, glasul VIII; 173-173^v – românește, glasul VIII; 173^v – grecește, glasul VIII; 173^v-174 – românește, glasul VIII; 174-174^v – glasul I; 174^v-175 – glasul II; 175-175^v – glasul IV; 175^v – glasul VI.

Axioane Praznicale – 176 – Mărește, suflete al meu, pe cea mai cinstită..., la Nașterea Domnului, glasul I; 176-176^v – Mărește, suflete al meu, pe Cel ce în Iordan..., la Botezul Domnului, glasul VI; 176^v – Născătoare de Dumnezeu, nădejdea..., la Întâmpinarea Domnului, glasul III.

177 – Достойно есть... [Vrednică ești...], slavonește, glasul VIII.

177-180^v – Axioane Praznicale în limba greacă de Anton Pann – 177 – Ἀλλότριον τῶν μητέρων παρθενία... [Străin lucrul...], la Nașterea Maicii Domnului, glasul VIII; 177-177^v – Μυστικὸς

εἰ Θεοτόκε Παράδεισος... [*Rai de taină ești Născătoare de Dumnezeu...*], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul VIII; 177^v – *Ὁ τόκος σου...* [*Nașterea Ta...*], la Schimbarea la Față a Domnului, glasul IV; 177^v-178 – *Εὐαγγελίζου γῆ χαράν μεγάλην...* [*Binevestește, pământule, bucurie mare...*] la Bunavestire, glasul IV; 178 – *Μεγάλυνον ψυχῆ μου τὴν τιμιωτέραν...* [*Mărește, suflete al meu, pe cea mai cinstită...*], la Nașterea Domnului, glasul I; 178-178^v – *Μεγάλυνον ψυχῆ μου...* [*Mărește, suflete al meu...*], la Botezul Domnului, glasul VI; 178^v-179 – *Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...* [*Născătoare de Dumnezeu, nădejdea...*], la Întâmpinarea Domnului, glasul III; 179 – *Θεὸς Κύριος...* [*Dumnezeu este Domnul...*], la Intrarea Domnului în Ierusalim, glasul IV; 179-179^v – *Ὁ Ἄγγελος ἐβόα...* [*Îngerul a strigat...*], la Învierea Domnului, glasul V; 179^v-180 – glasul I, după Macarie; 180 – *Χαίροις Ἄνασσα Θεοδέγγμον...* [*Bucură-te, Împărăteasă Maică...*], la Rusalii, glasul IV; 180-180^v – *Αἱ γενεαὶ πᾶσαι μακαρίζομεν σε...* [*Neamurile toate te fericesc...*], la Adormirea Maicii Domnului, glasul I.

180^v-185 – Aceleași axioane tălmăcite în limba cea vie a patriei de sfinția sa părintele Macarie Arhimandritul – 180^v – *Străin lucru este maicilor...*, la Nașterea Maicii Domnului, glasul VIII; 180^v-181 – *Rai de taină ești...*, la Ziua Crucii, glasul VIII; 181 – *Mărește, suflete al meu, pe cea mai cinstită...*, la Nașterea Domnului, glasul I; 181-181^v – *Mărește, suflete al meu, pe Cel ce în Iordan...*, la Botezul Domnului, glasul VI; 181^v-182 – *Născătoare de Dumnezeu, nădejdea...*, la Stretenie (Întâmpinarea Domnului), glasul III; 182-182^v – *Binevestește, pământule...*, la Buna Vestire (plus introducerea de la Intrarea Maicii Domnului în Biserică), glasul IV; 182^v – *Dumnezeu este Domnul...*, la Intrarea în Ierusalim, glasul IV; 183 – *Îngerul a strigat...*, la Învierea Domnului, glasul I; 183-183^v – *Mărește, suflete al meu...*, la Înălțarea Domnului, glasul V; 183^v-184 – *Bucură-te, Împărăteasă Maică...*, la Duminica Rusaliiilor⁴⁸, glasul IV; 184 – *Mărește, suflete al meu...*, la Schimbarea la Față, glasul IV; 184-184^v – *Neamurile toate...*, la Adormirea Maicii Domnului, glasul I; 184^v-185 – glasul I.

Chinonice săptămânale de Petru Lampadarie – 185-185^v – *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους...* [*Cel ce faci pre îngerii Tăi...*], luni, glasul I; 185^v-186 – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον...* [*Întru pomenire veșnică...*], marți, glasul VII; 186-186^v – *Ποτήριον σωτηρίου...* [*Paharul mântuirii...*], miercuri, glasul IV; 186^v-187 – *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* [*În tot pământul...*], joi, glasul VIII; 187^v – *Σωτηρίαν εἰργάσω...* [*Mântuire ai lucrat...*], vineri, glasul V; 187^v-188 – *Μακάριοι οὓς ἐξελέσω...* [*Fericiți pe care i-ai ales...*], sâmbătă, glasul I. Chinonice în limba română de Macarie Ieromonahul – 188^v-189 – *Cel ce faci pre îngerii Tăi...*, luni, glasul I; 189-189^v – *Întru pomenire veșnică...*, marți, glasul VII; 189^v-190 – *Întru pomenire veșnică...*, marți, glasul VII; 190-190^v – *Paharul mântuirii...*, miercuri, glasul IV; 190^v-191 – *În tot pământul...*, joi, glasul VIII; 191-191^v – *Mântuire ai lucrat...*, vineri, glasul V; 191^v-192 – *Fericiți pe care i-ai ales...*, sâmbătă, glasul I.

Chinonice duminicale de Antonie Pantoleon⁴⁹ – *Lăudați pre Domnul...* – 192-193 – glasul I; 193-193^v – glasul II; 193^v-194^v – glasul III; 194^v-195 – glasul IV; 195-195^v – glasul V; 195^v-196^v –

⁴⁸ Copistul trece greșit titlul, scriind *Altul tot la Înălțare*.

⁴⁹ Anton Pann.

glasul VI; 196^v-197 – glasul VII; 197^v-198 – glasul VIII; 198-198^v – *Αίνεῖτε τον Κύριον...*, glasul I; 198^v-199^v – glasul I; 199^v-200^v – glasul I, de Daniil Protopsaltul; 200^v-201 – glasul II; 201-202 – glasul III; 202-202^v – glasul IV; 202^v-203^v – glasul V; 203^v-204 – glasul VI; 204-205 – glasul VII; 205-205^v – glasul VIII. În românește, traduse de Macarie Ieromonahul după Daniil Protopsaltul – 206-206^v – glasul I; 206^v-207^v – glasul II; 207^v-208 – glasul III; 208-209 – glasul IV; 209-209^v – glasul V; 209^v-210^v – glasul VI; 210^v-211 – glasul VII; 211-212 – glasul VIII. Chinonice duminicale de Grigorie Protopsaltul, traduse de Macarie Ieromonahul – 212-213 – glasul I; 213-214 – glasul II; 214-215^v – glasul III; 215^v-216^v – glasul IV; 216^v-217^v – glasul V; 217^v-218^v – glasul VI; 218^v-219^v – glasul VII; 219^v-220^v – glasul VIII.

La Adormirea prea Sfintei Stăpânei noastre de D<u>mnezeu Născătoarei și pururea fecioarei Mariei, cântarea aceasta alcătuită pe alt glasu de smeritul Macarie protopsalt, după cererea Sf. Sale păr<intele> Sevastian schimonah, cămărașul Sfintei monastiri Neamțul⁵⁰ – 221-221^v – Neamurile toate te fericesc..., la Adormirea Maicii Domnului, glasul I; 221^v-222^v – *Μᾶρεστε, σφλετε al meu, pe cea mai cinstită...*, la Nașterea Domnului, glasul I; 222^v-223 – *Μᾶρεστε, σφλετε al meu, pe Cel ce în Iordan...*, la Botezul Domnului, glasul II în Pa.

223-223^v – *Κεινι tale...*, anti-heruvic în Joia cea Mare, glasul VI.

223^v-224^v – *Διν ospățul...*, anti-axion în Sfânta și Marea Joi, glasul VI.

224^v-225^v – *Nu te tângui...*, anti-axion în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul VI.

225^v – *Alilulia*, glasul I, de Antonie Pantoleon.

Chinonicele Sărbătorilor – 226-227 – *Εὐλόγησον τὸν στέφανον...* [*Binecuvintează cununa anului...*], la 1 septembrie, glasul I; 227-227^v – *Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς...* [*Însemnatu-s-a peste noi...*], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul V; 227^v-228 – glasul V; 228^v-229^v – glasul III; 229^v-230 – glasul VI; 230-231 – glasul VII; 231-231^v – *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους ...* [*Cel ce faci pre îngerii Tăi...*], la Sfinții Arhangheli, glasul I; 231^v-233 – glasul VI; 233-234 – glasul IV; 234-235 – glasul VIII; 235-236 – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ...* [*Întru pomenire veșnică...*], la Sfinții Cuvioși, glasul I; 236-237 – glasul II; 237-238^v – glasul III; 238^v-240 – glasul IV; 240-241 – glasul V; 241-242 – glasul VI; 242-243 – glasul VII; 243-243^v – glasul VII; 243^v-244^v – glasul VIII; 244^v-245^v – *Λύτρωσιν ἀπέστειλε ...* [*Izbăvire a trimis...*], la Nașterea Domnului, glasul I; 245^v-246 – glasul V; 246-249 – glasul V; 249-250 – *Ἐπεφάνη ἡ χάρις ...* [*Arătatu-s-a harul...*], la Botezul Domnului, glasul V; 250-251 – glasul VII; 251-252^v – *Ἐξελέξατο Κύριος...* [*Ales-a Domnul...*], la Buna Vestire, glasul I; 252^v-253^v – glasul V; 253^v-254 – *Ἐκ στόματος νηπίων ...* [*Din gura pruncilor...*], la Sâmbăta lui Lazăr, glasul I; 254-254^v – *Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος...* [*Bine este cuvântat cel ce vine...*], la Florii, glasul IV; 255^v-255^v – glasul IV; 255^v-256^v – *Τοῦ Δείπνου Σοῦ τοῦ Μυστικοῦ...* [*Cinei Tale celei de taină...*], în Sfânta și Marea Joi, glasul VI; 256^v-257^v – glasul VI; 257^v-258^v – glasul VI; 258^v-260 – *Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ...* [*Să tacă tot trupul...*], anti-heruvic în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul V; 260-260^v – glasul V; 260^v-261 – *Ἐξεγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν...* [*Sculatu-s-a ca din somn...*], chinonic în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul I; 261-261^v – glasul V; 261^v-262^v – *Σῶμα Χριστοῦ...* [*Trupul lui Hristos...*], la Învierea Domnului, glasul I; 262^v-263^v – glasul VI; 263^v-264 –

⁵⁰ Trei axioane praznicale, mai pe larg decât cele clasice ale lui Macarie.

glasul V; 264-265 – glasul III; 265-265^v – glasul III; 265^v-266^v – glasul IV; 266^v-267^v – glasul V; 267^v-268 – glasul VI; 268-269 – glasul VII; 269-270 – glasul VII; 270-270^v – glasul VIII; 270^v-271^v – *Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ...* [*Laudă, Ierusalime...*], în Duminica lui Toma, glasul I; 271^v-272^v – glasul V; 272^v-273^v – *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα...* [*Cel ce mănâncă Trupul Meu...*], la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV; 273^v-274 – glasul IV; 274-275 – *Ἀνέβη ὁ Θεὸς...* [*Înălțatu-S-a Dumnezeu...*], la Înălțarea Domnului, glasul IV; 275-276 – glasul IV; 276-276^v – *Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον...* [*Duhul Tău cel sfânt...*], la Cincizecime, glasul I; 276^v-277^v – glasul VII; 277^v-278 – *Το Πνεῦμα Σου το ἀγαθόν...* [*Duhul Tău cel bun...*], în Lunea Cincizecimii, glasul I; 278-278^v – *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι...* [*Bucurați-vă, dreptilor...*], în Duminica Tuturor Sfinților, glasul V; 278^v-279^v – glasul VIII; 279^v-280^v – glasul VIII; 280^v-281^v – glasul VIII; 281^v-282^v – glasul VIII; 282^v-283^v – *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* [*În tot pământul...*], la Sfinții Apostoli, glasul I; 283^v-284 – glasul II; 284-285 – glasul III; 285-286 – glasul IV; 286-288 – glasul V; 288-289 – glasul VI; 289-290 – glasul VII; 290-290^v – glasul VIII; 290^v-291^v – glasul VIII; 291^v-292^v – *Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης...* [*Întru lumina slavei...*], la Schimbarea la Față, glasul VII; 292^v-293^v – glasul IV; 293^v-294 – *Ποτήριον σωτηρίου...* [*Paharul mântuirii...*], la Praznicele Maicii Domnului, glasul I; 294-294^v – glasul II; 294^v-295^v – glasul III; 295^v-296^v – glasul IV; 296^v-297^v – glasul IV; 298-298^v – glasul V; 298^v-299^v – glasul VI; 299^v-300^v – glasul VII; 300^v-301^v – glasul VII; 301^v-302^v – glasul VIII.

302^v-304^v – Cratimi de Grigorie Protopsaltul, pe toate glasurile.

Aceleași chinonice ale tuturor praznicelor împărătești compuse de sf<inția sa> Părintele Macarie arhimandrit când să afla în Sfânta Mănăstire Căldărușani – 305-305^v – *Βινεκυιντεαζά cununa...*, la 1 septembrie, glasul I, de Gheorghe Cretanul; 305^v-307 – *Doamne, iubit-am...*, la târnosirea bisericii, glas V; 307-307^v – *Ἰνσημαtu-s-a peste noi...*, la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul V; 307^v-308 – glasul V; 308^v-309 – glasul III; 309-309^v – glasul VI; 309^v-310^v – glasul VII; 310^v-311 – *Ἰνtru pomenire veșnică...*, la Sfinții Cuvioși, glasul I; 311-312 – glasul I; 312-313 – glasul II; 313-314 – glasul III; 314-315 – glasul IV; 315-316 – glasul V; 316-317 – glasul VI; 317-317^v – glasul VII; 317^v-318 – glasul VII; 318-319 – glasul VII; 319-319^v – glasul VIII; 319^v-322^v – *Ἰzbăvire a trimis...*, la Nașterea Domnului, glasul I; 322^v-323^v – glasul V; 323^v-324^v – glasul I; 324^v-325 – *Ἀράtu-s-a darul...*, la Botezul Domnului, glasul I; 325^v-326^v – *Ἀles-a Domnul...*, la Buna-Vestire, glasul I; 326^v-327^v – glasul I; 327^v-328 – *Ἰn gura pruncilor...*, în Sâmbăta lui Lazăr, glasul I; *Βινεκυᾶντατ este cel ce vine...*, la Florii, 328-329 – glasul IV; 329-329^v – glasul IV; 329^v-330^v – *Ἰneii tale...*, în Sfânta și Marea Joi, glasul VI; 330^v-331 – glasul VI; 331^v-332 – *Ἰă tacă tot trupul...*, Heruvic în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul V; 332-332^v – *Ἰculatu-s-a ca ḍin somn Domnul...*, chinonic în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul I; 332^v-333 – glasul V; 333^v-334 – *Ἰrupul lui Hristos...*, la Învierea Domnului, glasul I; 334-335 – glasul II; 335-335^v – glasul II; 335^v-336 – glasul II; 339-337 – glasul III; 337-337^v – glasul III; 337^v-338 – glasul IV; 338-339^v – glasul V; 339^v-340 – glasul VI; 340-340^v – glasul VII; 340^v-341 – glasul VIII; 341-342 – *Laudă, Ierusalime...*, la Duminica Tomii, glasul I; 342-343 – glasul V; 343-344 – *Ἰel ce mănâncă Trupul Meu...*, la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV; 344-344^v – glasul IV; 344^v-345^v – *Ἰuitu-S-a Dumnezeu...*, la Înălțarea Domnului, glasul IV; 345^v-346^v – glasul IV; 346^v-347 – *Duhul Tău cel sfânt...*, la Duminica Rusaliilor, glasul I; 347-347^v – glasul VII; 347^v-348^v – *Duhul Tău cel bun...*, în Lunea Pogorârii Duhului Sfânt, glasul I; 348^v-349 – *Bucurați-vă, dreptilor...*, la Duminica Tuturor Sfinților, glasul VIII; 349^v-350 – glasul VIII; 350-351 – glasul VIII; 351-351^v – glasul I; 351^v-352^v – glasul VIII; 352^v-353^v – *Ἰntru lumina slavei...*, la Schimbarea la Față,

glasul VII; 353^v-354^v – glasul IV; 354^v-355 – *Paharul mântuirii...*, la Praznicele Maicii Domnului, glasul I; 355-355^v – glasul II; 355^v-356^v – glasul III; 356^v-357^v – glasul IV; 357^v-358^v – glasul IV; 358^v-359^v – glasul V; 359^v-360^v – glasul VI; 360^v-361 – glasul VII; 361^v-362 – glasul VII; 362^v-363 – glasul VIII; 363-363^v – *În tot pământul...*, la Sfinții Apostoli, glasul I; 363^v-364 – glasul II; 364^v-365 – glasul III; 365-366 – glasul IV; 366-368 – glasul V; 368-369 – glasul VI; 369-370 – glasul VII; 370-370^v – glasul VIII; 370^v-371^v – glasul VIII; 371^v-372^v – glasul VIII.

4. F. 5, grafie latină, cerneală neagră: „*Această Carte fiind posesiunea mea, rămasă mie de la bătrânul monah Neofit (Nicolae) Ivanovici, mort în Monastirea Sinaia la anul 1894 - pe care o ofer Bibliotecii Mănăstirii Sinaia archim. Nifon 1897 ian. 1*”.

F. 304^v, grafie chirilică, cerneală roșie: „*Scrisu-s-au această Sfântă și Dumnezeiască carte de muzichia cea nouă bisericească ce să numește Tomul Anthologhiei în zilele binecredinciosului și de Dumnezeu iubitorului Domn a toată Țara Românească Io Alexandru Dimitrie Ghica voevod. Purtând cârma cea bisericească Preao Sfinția Sa Kiriu Kir Neofit, la anii de la mântuirea lumii 1840. Și s-au scris prin mine nevednicul și mai micul între cântăreți Nicolae Ivanovici, când mă aflam candidat dascăl și logofăt al satului Comarnic din județul Prahovei. Și s-au scris cu mâna de țărână. Eu voi muri și degetele mele vor putrezi, iar cei ce vor ceti mă vor pomeni. Și mă rog cei ce vă veți întâmpla a paradosi acest tom, aflând vreo greșală, să o îndreptați cu duhul blândeților că și înșivă să câștigați iertare de la lesne iertătorul și răsplătitorul a toată fapta bună, Dumnezeu, a căruia este slava, cinstea și închinăciunea, în vecii vecilor AMIN*”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), M. 17, nr. inv. 3979; alte cote: 1152.
6. Manuscris, copie, limbile română și greacă, grafie chirilică și greacă, Antologhion, conține cântări la Vecernie, Utrenie și Sf. Liturghie; compozitori: Macarie Ieromonahul, Nicolae Ivanovici, Petru Lampadarie Peloponisiul, Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Dionisie Fotino⁵¹, Petru Efesiul, Ioan Glykys, Ioan Kladas, Ioan Trapezuntul Protopsaltul, Anton Pann, Daniil Protopsaltul. Codicograf: Nicolae Ivanovici, pe când era logofăt al satului Comarnic, din jud. Prahova; 377 file, 25 x 19 cm, oglinda paginii: 18,5 x 12,5 cm; 16 rânduri pe pagină, cu creionul pe o singură parte a foii (recto), de la 1 la 377. Legătură din piele neagră, cu motive florale aurii pe ambele coperte; cerneală neagră și roșie. Notația muzicală este hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarele cu cerneală roșie. Sigiliul cu însemnarea „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe foile 2, 4-12, ș.a. Un sigiliu mai vechi, în tuș negru, șters, cu text în limba latină din care se distinge doar „Sf. Toma” iar în centru stema Transilvaniei, se află la începutul și la sfârșitul manuscrisului, la foile 5 și 372^v. Aceasta arată ca unul dintre posesori a fost probabil ardelean. Un alt sigiliu, în tuș roșu, reprezentând stema Țării Românești și anul 1840, încadrat de numele *Nicolae Ivanovici*, se află pe foaia 304^v. Stare bună de conservare, file

⁵¹ Dionisie Fotino mai este întâlnit în manuscrise cu numele de Moraitul sau Peloponisiul.

nescrise: 1-4^v, 38^v, 64^v, 373-377. Rămas mănăstirii Sinaia în 1897⁵² de la Nicolae Ivanovici, călugărit Neofit.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice de la Mănăstirea Sinaia*, Editura *Cuvântul Vieții* a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, 2012, pp. 121-130.

Ms. rom. nr. 18 (nr. inv. 3980)

1. 1842.
2. *Rânduiala călugăriei și a schimniciei (f. 1). Rânduiala chipului celui mic, adică al mantiei (f. 2). Rânduiala chipului celui mare al îngerilor. Adecă al s<c>himniciei (f. 14^v).*
3. F. 2-14: Rânduiala chipului celui mic, adică al mantiei.
14^v-40: Rânduiala chipului celui mare al îngerilor. Adecă al s<c>himniciei.
4. F. 40: „Sau <sic> scris de mine, cel mai păcătos și nevrednic între Ieros<c>himonahi Visarion din S<fânta> M<ănăstire> Sinaia. Cartea călugăriei și a s<c>himniciei. Leat 1842, luna Ghenar<i>e 16”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 18, nr. inv. 3980; alte cote: 1121, cu creionul: 12, 475, 998.
6. Manuscris, copie, limba română, grafie chirilică, 42 file, o singură numerotare, cu creionul, 24 x 19 cm, oglinda paginii 18 x 12 cm, fără coperte, o singură mână, a Ieroschimonahului Visarion de la Mănăstirea Sinaia, cerneală neagră și roșie (literele capitale și indicațiile tipiconale din text), frontispicii colorate la f. 2, 14^v, sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia” pe filele 1-4; file puțin pătate; file nescrise: 40^v-42^v. Necesită copertat.

Ms. rom. nr. 19 (nr. inv. 3981)

1. 1831.
2. <Miscelaneu religios>. *Capul 27 din cartea Nevăzutului războiu, pentru aciaia vedem cum să cade a fi în pace și a face sporire fără piardere de vreme (f. 1). Rugăciuni după Alfavita la greci, în chip de icoase către D<o>mnul nostru li<su>s H<risto>s, umnitoase și frumoase, începându-se adecă de la bogoslovie și sfârșind până la A Doua Venire a lui Hristos, dar cuprinzând dupre rânduială slavoslovii, mulțemiri, mărturisiri și cereri, fiind dupre marele Vasilie; aceste patru întru rugăciune să cade a să păzi: 1, slavoslovie; 2, mulțămire; 3, mărturisire, și 4, cereri. Pentru aceasta și aicea în fieștecare icos aceste patru pre rând s-au potrevit (f. 3).*
3. F. 1-2: Cap<itol>ul 27 din cartea Războiul nevăzut.

⁵² *Dosar nr. 1...*, p. 29.

2-2^v: <Despre numele lui Iisus Hristos>.

3-12^v: Rugăciuni după Alfavita.

13^v: <socoteli>.

4. F. 12^v, I, grafie chirilică, cerneală neagră: „La leat 1831, Aprilie în trei zile, în Sâmbăta Acatistului a cincea săptămână din post Paștelui m-am făcut călugăr în mantie în Sfânta Mănăstire Sinaia, de părintele Iosaf Arhimandritu<l>. Serghie Mon<a>h. Am fost la Dudeștii Deși de Boian⁵³, 1841 iunie”. II, grafie chirilică, în creion, scris invers: „ Cu cea de fire în frate legătura dragostei mă închin ... fără dorință a mea surorii și maicei Maximul. Maximul și cu pre jure frate, Serghie Mon<a>h”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr.19, nr. inv. 3981; alte cote: 13, cu creionul.
6. Manuscris, copie după traducerea românească a *Războiului Nevăzut* a lui Nicodim Aghioritul (1796, Veneția) și după *Alfavita sufletească*, publicată la Iași în 1755, limbile română și greacă, grafie chirilică și greacă, 13 file, o singură numerotare, cu creionul, 25 x 20 cm, oglinda paginii 22 x 16 cm, fără coperte, o singură mână, a Monahului Serghie de la Mănăstirea Sinaia, cerneală neagră și roșie, inițiale frumoase în tot manuscrisul, sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, pe f. 1, 6; filă nescrisă: 13. Necesită copertat.

Ms. slavon nr. 20 (nr. inv. 3982)

1. <Sec. XVIII?>.
2. <Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur>.
3. F. 1-10: <Sf. Liturghie a Sf. Ioan Gură de Aur, fără partea stranei>.
4. Însemnări tipiconale pe marginea textului.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 20, nr. inv. 3982; alte cote: 1118, 14.
6. Manuscris, copie, selecțiuni din Liturghier, limba slavonă, 16 file, o singură numerotare, cu creionul, 22x18 cm, oglinda paginii: 19x14,5 cm, fără coperte, o singură mână, unciala bisericească, cerneală neagră și roșie (literele capitale și indicațiile tipiconale din text); sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, file puțin pătate; file nescrise: 11-16. Necesită copertat.

⁵³ Probabil satul Dudești, jud. Ialomița, astăzi cartier al orașului Fetești. Mănăstirea Sinaia avea o moșie acolo, numită Dudești-de-Baltă, care cuprindea Insula Brăilei și parte din Câmpia Bărăganului, 6250 de hectare, v. George Ioan Lahovari, G-ral C.I. Brătianu, Grigore G. Tocilescu, *Marele Dicționar Geografic al României*, vol. III, editat de Societatea Geografică Română, București, Stab. Grafic J.V. Socecu, 1900, p. 261.

Ms. rom. nr. 21 (nr. inv. 3983)

1. <Jumătatea secolului al XIX-lea>.
2. <Catehism>; *Partea a doă a catihismului* (f. 1).
3. F. 1-17: Partea a doă a catihismului <învățăture despre viața și activitatea Mântuitorului>.
4. F. 1, grafie latină, cu creionul: „Fragment din manuscris, partea a II-a, sec. XIX-lea”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 21, nr. inv. 3983; alte cote: 1120; cu creionul: 15.
6. Manuscris, copie, limba română, grafie chirilică, o singură numerotare, cu creionul, 23 x 17 cm, oglinda paginii: 19 x 12 cm, fără coperte, nelegat, o singură mână, cerneală neagră și roșie; pe margini are trimiterile biblice din text, cu cerneală neagră și roșie pe filele 1-3^v, cu cerneală exclusiv roșie pe filele 3^v-17; sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, pe f. 1, 8^v, 9; sigiliu în tuș violet, cu însemnarea „Theofilact Dinnu, Archimandritu”, pe f. 8^v. Necesită copertat.

Ms. rom. nr. 22 (nr. inv. 3984)

1. <Începutul sec. al XIX-lea>.
2. <Cuvinte pustinicești, de Sf. Isaac Sirul>; *Scriere deasupra cu Dumnezeu pentru tăcere și liniște, și pentru viață lină, carea toate asă <sic> alcătui mai nainte de tot lucrul din ținearea limbii și din cea blândă, întru carea și puțină laudă din buze proaste e adunându-să prea cuviosului Părinte Isaac Sirului. La al căria sfârșit e și scara înțăleptitelor de D<u>mnezeu cuvintelor lui* (f. 17). *A celui întru s<f>inți părintelui nostru Avvei Isaac Sirul, pustnicul și sihastrul, carele au fost episcop în iubitoare de H<risto>s cetăți Nineviei, Cuvinte pustinicești, scrise adecă de dânsul pre a sa limbă. Iară tălmăcite pre limba cea ellinească de cuviosii părinții noștri, de avva Patrichie și de avva Avramie filosofii și sihaștrii, carii au pustnicit în lavra celui întru s<f>inți părintelui nostru Savvei* (f. 47).
3. F. 1-3^v: <Cuvânt înainte⁵⁴>;
4-16^v: Înainte cuvântare a tipăritoriului cărții aceștia grecește cătră cetitori. Nichifor Ieromonah celor ce vor ceti.

⁵⁴ Probabil al traducătorilor din limba siriană în greacă, Monahii Patrichie și Avramie, după cum afirmă Nichifor Teotochi în Introducerea sa.

17-39: Scriere deasupra cu Dumnezeu pentru tăcere și liniște, și pentru viață lină, carea toate așa <sic> alcătui mai înainte de tot lucrul din ținearea limbii și din cea blândă, întru carea și puțină laudă din buze proaste e adunându-să prea cuviosului Părinte Isaac Sirului. La al căria sfârșit e și scara înțelepților de D<u>mnezeu cuvintelor lui.

39-46: Scară a celor ce să cuprind în carte.

47-57: Cuvântul 1, Pentru lepădare și pentru viața călugărească.

57-61^v: Cuvântul 2, Pentru lepădarea de lume și pentru depărtarea de îndrăzneala cea către oameni.

62-65^v: Cuvântul 3, Pentru depărtarea în pustie.

65^v-69^v: Cuvântul 4, Pentru dorirea lumii.

69^v-93: Cuvântul 5, Pentru a ne depărta de lume și de toate ceale ce turbură mintea.

93-94^v: Cuvântul 6, Pentru folosul cel din fugirea din lume.

94^v-99^v: Cuvântul 7, Pentru rânduiala călugărilor, noilor începători. Și pentru așazarea și pentru ceale ce sânt cuviincioasă lor.

100-105^v: Cuvântul 8, Pentru rânduială suptire <sic> a socotealii.

106-107^v: Cuvântul 9, Pentru orânduiala vieții cei călugărești.

107^v-109: Cuvântul 10, Pentru că în ce să păzească frumuseața vieții cei călugărești și care este chipul slavoslovii lui D<u>mnezeu.

109-111: Cuvântul 11, Pentru că nu să vine robul lui D<u>mnezeu cela ce sau <sic> făcut sărac despre ceale lumești.

111-113^v: Cuvântul 12, Pentru cum iaste datori socotitori<u>l a șădea în liniște.

114-118: Cuvântul 12, Pentru cum e datori socotitoriul a șădea în liniște⁵⁵.

118-121^v: Cuvântul 13, Pentru cum că de folos este sihaștrilor a fi deșărți despre griji și de vătămare e întrarea și eșirea.

121^v-123: Cuvântul 14, Pentru schimbarea și prefacerea carea să face celora ce călătoresc în calea liniștii, ce<e>a ce de la D<u>mnezeu e orânduită.

123-125^v: Cuvântul 15, Pentru cei ce <se> liniștesc. Când încep a priceape unde au ajuns întru lucrurile sale, în marea cea netrecută, adecă întru petreacerea liniștii și când pot a nădăjdi puțin, cum că au început a le da lor ostenealele lor roduri.

125^v-128^v: Cuvântul 16, pentru chipurile faptelor bune.

128^v-132^v: Cuvântul 17, Pentru tâlcuirea chipurilor faptei bune și carea iaste putearea fieștecăria dintru aceastea și care iaste osebirea fieștecăria dintru iale⁵⁶.

133-137: Cuvântul 18, Pentru câtă să face măsura cunoștinții și măsurile ceale pentru credință.

137^v-149: Cuvântul 19, Pentru credință și pentru smerita cugetare.

⁵⁵ Se repetă capitolul anterior.

⁵⁶ „ele”.

149-156^v: Cuvântul 20, Pentru câtă cinste are smerita cugetare.

157-163: Cuvântul 21, Pentru din ce să folosească omul spre a să apropiia la D<u>mnezeu întru inima sa și carea iaste pricina cea adevărată carea apropie spre Dânsul întru ascuns ajutoriul. Și iară și carea iaste pricina ce<e>a ce aduce pre om întru smerenie.

163-168: Cuvântul 22, Pentru chipurile nădejdi ce spre D<u>mnezeu și cum să cuvine a nădăjdi spre D<u>mnezeu și cine iaste carele cu nebunie și fără de înțelegere are nădeajde.

168-185^v: Cuvântul 23, Pentru dragostea lui D<u>mnezeu și pentru lepădare și pentru odihnirea cea întru Dânsul.

186-187: Cuvântul 24, Pentru semnele și lucrările dragostii lui D<u>mnezeu.

187-191: Cuvântul 25, Pentru răbdarea cea pentru dragostea lui D<u>mnezeu și cum sprijineala să află întru dânsa.

191-204: Cuvântul 26, Pentru cea dea <sic> pururea postire și pentru a să aduna pre sineși întru ochii lor. Și care sânt ceale ce să nasc dintru aceasta. Și cum că prin cunoștința socotealelor învățat au fost adevărul uneltirii unora ca acestora.

204-208: Cuvântul 27, Pentru mișcarea trupului.

208-211: Cuvântul 28, Pentru priveghiarea nopților și pentru chipurile ceale de multe fealuri ale lucrării ei.

211-217^v: Cuvântul 29, Pentru căile ceale ce ne fac a ne apropia spre D<u>mnezeu și care să arată omului din lucrurile ceale dulci ale priveghierii ceii de noapte, și cum că cei ce lucrează întru petrecerea aceasta cu miere să hrănesc întru toate zilele vieții lor.

217^v-227^v: Cuvântul 30, Pentru mulțămirea lui D<u>mnezeu, <capitol> întru carele <se află> și învățături prin capete <=subcapitole>.

227^v-229: Cuvântul 31, Pentru osebirea socotealii ceii întru liniște și pentru stăpânirea minții, și până unde are stăpânirea aceasta, a mișca mișcările sale, întru osebirea chipurilor rugăciunii. Carele iaste hotarul rugăciunii cel ce iaste dat firii, și până unde ai stăpânire întru aceasta a te ruga. Și pre carele hotar trecându <sic>, a nu fi aceasta rugăciune, deși cu numirea rugăciunii să grăiaște cea <sic> ce să săvârșăște.

229-239^v: Cuvântul 32, Pentru rugăciunea cea curată.

239^v-247: Cuvântul 33, Pentru chipul rugăciunii și pentru ceale lalte <sic> care de nevoie să caută pentru cea dea <sic> pururea pomenire și care folosesc prin multe părți, deacă cineva întru socotință cetindule <sic> lear <sic> păzi pre acestea.

247^v-259: Cuvântul 34, Pentru metanii. Și alte cuvinte.

259^v-263^v: Cuvântul 35, Pentru ce oamenii ceii sufletești întru cunoaștere privesc spre oarecare duhovnicești după grosimea trupurilor și cum poate a să înălța dintre aceasta cugetul și carea iaste pricina a nu fi slobozit dintru aceasta și când și întru care e cu puțin<ă> înlăuntru a rămânea cugetul afară de nălucire în ceasul.

264-268: Cuvântul 36, Pentru că nu să cuvine fără de nevoie a pofti, sau a căuta oarecare seamne arătate a avea în mâinile noastre.

268-271: Cuvântul 37, Pentru cei ce viețuiesc lângă D<u>mnezeu și întru viața cunoștinții zilele sale petrec.

271-277: Cuvântul 38, Pentru a priceape cineva întru carea măsură stă din gândurile ceale ce să mișcă întrânsul <sic>.

277-279: Cuvântul 39, Pentru mișcarea cea îngerească, ceaia ce spre înainte sporirea sufletului întru ceale duhovnicești, prin pronia lui D<u>mnezeu deșteaptare <sic> face întru noi.

279-280^v: Cuvântul 40, Pentru a doa lucrare cea întru om.

280^v-285^v: Cuvântul 41, Pentru păcate de voe și fără de voe și pentru ceale dintru oareșcarea întânplare <sic> să fac.

285^v-288: Cuvântul 42, Pentru putearea și lucrarea răutăților păcatului din care să alcătuesc și din care să încetează.

288-297^v: Cuvântul 43, Pentru păzirea și ferirea despre cei leaneși și trândavi și cum din apropierea acestora înpărățeaste <sic> întru om lenevirea și trândăvirea și șă umple de toată necurata patimă. Pentru a să păzi pre sineși despre apropierea celor mai tineri, pentru ca să nu să spurce mintea întru gândurile ceale curvești.

298-304^v: Cuvântul 44, Pentru simțiri; întru carele și pentru ispite.

304^v-307: Cuvântul 45, Pentru milostivirea Stăpânului, prin carea dintru înălțimea mărimii Sale spre neputința oamenilor sau <sic> pogorât. Și pentru ispite.

307^v: Cuvântul 55, Pentru patimi⁵⁷.

308-317: Cuvântul 46, pentru chipurile ispitelor celor de multe fealuri și câtă dulceață au ispitele ceal<e> ce să fac pentru adevăr și sânt suferite. Și treaptele și rânduialele întru care omul cel înțelept călătorește.

317-319^v: Cuvântul 47, Pentru cum că trupul temându-să de ispite să face priatin păcatului.

319-323: Cuvântul 48, Pentru care pricină lasă D<u>mnezeu ispite preste cei ce îl iubesc pre Dânsul.

323-333^v: Cuvântul 49, Pentru cunoștința cea adevărată și pentru ispite și pentru ca să cuno<a>ștem cu deadinsul cum că nu numai oare carii prea mici și neputincioși și ne ispitiți, ci și cei ce sau <sic> învrednicit nepățimirii cu vreamă și au ajuns la săvârșirea înțălăpciunii și despre o parte aproape sau <sic> făcut lângă curățeniia cea înjugată cu omorârea să face spre dâșii slobozire prin milă, pentru căderea mândriei.

333^v-339: Cuvântul 50, Pentru aceiași minte a capului acestuia și pentru rugăciune.

⁵⁷ Cu însemnarea „, Această față sau <sic> greșit, caută înainte la cap<itolul> 55”.

339-342: Cuvântul 51, Pentru fealuri de chipuri ale războiului celui de la diavolul către cei ce călătoresc în calea cea strâmtă, ceea ce iaste mai înaltă decât lumea.

342-346^v: Cuvântul 52, Pentru chipul al doilea al războaielor diavolului.

346^v: Cuvântul 53, Pentru chipul al treilea al vrăjmașului spre cei putearnici și viteji⁵⁸.

347-363^v: Cuvântul 56⁵⁹, Pentru cum că cu folosință au slobozit D<u>mnezeu sufletul a fi priimitoriu de patimi. Întru carele și pentru lucrările ceale postnicești.

363^v-365^v: Cuvântul 57, Pentru schimbarea ce<e>a ce în suflet să face în toată vremea a luminii și a întunecării și pentru ce<e>a ce întru ceale de-a dreapta și întru ceale de-a stânga să face.

365^v-376: Cuvântul 58, Pentru vătămarea răvnei cei nebune a cei ca întru fața aceii D<u>mnezeu ești, și pentru ajutorința cea din blândeață și pentru alte chipuri.

376-377^v: Cuvântul 59, Pentru schimbările ceale multe care urmează cugetului și care prin rugăciune să ispitesc.

377^v-384: Cuvântul 60, Pentru gânduri viclene ceale ce fără de voe să fac din dezlegarea lenevirii mai nainte de acestea.

384-387^v: Cuvântul 61, Pentru de unde să păzească trezvia ascunsă, carea în lăuntru în suflet să face. Și de unde întru somnul și răceala în cuget și stânga sfânta fierbințeală din suflet și omoară pofta spre D<u>mnezeu din fierbințeala celor duhovnicești și cerești.

388-397: Cuvântul 62, Pentru ceale trei chipuri ale cunoștinții și pentru osebirea lucrării lor și a înțelegerilor lor. Și pentru credința sufletului și pentru bogăția cea mai mică, carea e ascunsă întru aceasta, și câtă osebire are cunoștința lumii aceștia de prostimea credinții.

397^v-400^v: Cuvântul 63, Pentru rânduiala cea dintâi a cunoștinții.

400^v-401^v: Cuvântul 64, Pentru a doua rânduială a cunoștinții.

401^v-406: Cuvântul 65, Pentru a treia rânduială a cunoștinții, care iaste rânduiala săvârșirii.

406-407^v: Cuvântul 66, Pentru alte chipuri și înțelegeri ale osebirii cunoștinții.

407^v-412^v: Cuvântul 67, Pentru pricina sufletului celui ce caută videnia cea adâncă, ca să se cufunde întru aceasta despre cugetările ceale trupești, care sânt din pomenirea lucrurilor.

412^v-414^v: Cuvânt 68, Pentru păzirea inimii și pentru videnie mai subțire.

414^v-420: Cuvânt 69, Pentru fealuri de pricini și carea iaste trebuința a fieștecării dintru acestea.

420-423^v: Cuvântul 70, Pentru cuvintele D<u>mnezeu ești Scripturi ceale ce îndeamnă spre pocăință. Cum că spre neputința oamenilor sau <sic> grăit, pentru ca să nu piară

⁵⁸ Doar începutul, 7 file sunt tăiate.

⁵⁹ Și finalul Cuvântului 55.

despre D<u>umnezeul cel Viu. Și cum că nu să cuvine spre pricina păcătuirii a le lua pre acestea.

424-430: Cuvânt 71, Pentru acealea prin care poate cineva a câștiga schimbarea înțelegerilor celor ascunse împreună cu schimbarea pentreacerii ceii de afară.

430-433^v: Cuvânt 72, carele cuprinde pricini folositoare pline de înțelepciunea D<u>hului.

433^v-445^v: Cuvântul 73, carele cuprinde sfătuiri pline de folos, pre care întru dragoste leau <sic> grăit celora ce cu smerenie îl ascultă pre el.

445^v-448^v: Cuvântul 74, Pentru arătarea și pilda vedeniei sânbetei <sic> și a duminicii.

449-450^v: Cuvântul 75, Pentru povestirea sfinților bărbați și întru tot cuvioșilor cuvintelor lor, și pentru minunata viețuirea lor.

450^v-452^v: Cuvântul 76, Pentru starețul cel vechi.

452^v-453^v: Cuvântul 77, Pentru alt stareț.

454-455^v: Cuvântul 78, Pentru întrebarea oarecărui frate.

455^v-460: Cuvântul 79, Pentru prihănirea oareșcărui frate.

460-461^v: Cuvânt 80, carele cuprinde de zi aducere aminte prea de nevoe și foarte folositoare celuia ce șade întru chilia sa și singur de sineși a lua aminte voiaște.

461^v-470: Cuvânt 81, Pentru osăbirea bunătăților și pentru săvârșirea a toată călătoria.

470-472: Cuvânt 82, Pentru cum că fără de osteneală întru sufletul spre înțeleagerea înțelepciunii lui D<u>mnezeu și a zidirilor Lui, de va liniști, și despre lume, și despre grijile vieții.

472-478: Cuvânt 83, Pentru suflet și pentru patimi și pentru curățenia minții.

478-484: Cuvânt 84, Pentru vederea firii cei netrupești.

484-515^v: Cuvânt 85, Pentru fealuri de pricini.

516-522^v: Povestirea liniștii.

523-558^v: Dintru întrebările sfântului Si<me>on⁶⁰. Răspunsurile sfântului Isac <sic>.

559-610: Tâlcuire pentru cuvintele preacuviosului părintelui Isaac Sirul, la oarecare din cuvinte ce sânt mai cu anevoe de înțales. Socotite și alcătuite de înțeleptul între dascăli Kir Nichifor Ieromonah Theotoki, carele au tipărit cartea aceasta elinește.

4. F. 16^v, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Acest Isaac Sirul iaste al smeritului întru Ierom<onah> Chiriac Ierom<onahul> D<u>ho<vnic>u<l> și am însemnat a să ști, Chiriac Ierom<onah> D<u>ho<vnic>u<l> ot Neamțu⁶¹”.

⁶⁰ Este vorba de Avva Simeon din Cezareea, v. *Filocalia sfințelor nevoițe ale desăvârșirii*, vol. 10, Sfântul Isaac Sirul, traducere, introducere și note de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981, p. 476, nota de subsol 585 c.

⁶¹ Nu este el copistul, scrisul e diferit față de cel din manuscris.

F. 99^v, grafie chirilică, cerneală rădăcinie închisă: „1818, febr<uarie> 20. Rude am în Râm<nic>: Nicolița și Zisu și am <un> frate mai mic căsătorit în Buc<urești>. Dumnealui al doilea vist<iernic> Iancu Ioan”.

F. 307^v, I, grafie chirilică, cerneală neagră: „Această față sau <sic> greșit, caută înainte la cap<itolul> 55”. II, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Această față iaste scrisă la capul 55”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 22, nr. inv. 3984; alte cote: 120, cu creionul: 16.
6. Manuscris, traducere din greacă după *Cartea Sfântului Isaac Sirul*, de Nichifor Theotokis⁶², tipărită la Leipzig în 1770, sau copie după traducere. Limba română, grafie chirilică, 611 file, 25 x 18 cm, oglinda paginii 17 x 13 cm, uzat, legat în piele neagră, coperte și cotor deteriorat, se mai păstrează o încuietoare în piele și metal precum și o sforcică de lână albă, drept semn de carte; copertele includ două file de manuscris, aceeași mână, finalul este incomplet, lipsesc notele lui Theotokis de la ultimul capitol; cerneală neagră și roșie, mai multe mâini; unele titluri și inițiale sunt cu cerneală roșie. Note marginale; trei numerotări: în creion, mai nouă, pe file, recto, central sus, 1-610. Numerotarea originală, cu slovo-cifre, în cerneală neagră, de la 1-49, începe abia la fila 47 și se termină repede la 95. Există și o numerotare pe coli, în slavo-cifre, cerneală neagră, doar de la 1-12 (filele 47-92). Frontispicii în creion, cu motive florale: 47, 157, 414. Filele 157-162^v au colțul din dreapta sus rupt, fără a afecta textul. Mai multe file tăiate între f. 346^v-347; sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, pe f. 1, 4, 5, 12 ș.a. Filă nescrisă: 46^v.

Ms. rom. nr. 23 (nr. inv. 3985)

1. 1786.
2. *Cuvinte de suflet folositoare la mântuitoarea Patimă și la slăvita Înviere a D<o>mnului nostru Ii<su>s H<risto>s, alcătuite de Athanasie Ieromonahul Baruha Criteanul, spre folosul*

⁶² Ieromonah, apoi Mitropolit în Rusia, al Chersonului și Astrahanului. Se știe că autorul, care a fost o vreme profesor la Academia Athonită, apoi la cea Domnească din Iași, i-a trimis un exemplar Sfântului Paisie de la Neamț, în 1770. Ucenicii sfântului Paisie au tradus cartea în română și apoi au tipărit-o în trei volume, în anii 1818-1819-1823, cu titlul *Cuvintele și învățăturile preacuviosului părintelui nostru Efrem Sirul*, la Mănăstirea Neamț, traducători fiind Ieromonahii Isaac și Iosif, vezi Ioan Bianu, Nerva Hodoș, Dan Simionescu, *Bibliografia Românească Veche, tomul III, 1809-1830*, Editura Academiei Române, București, 1912-1936, p. 243. Introducerea ediției din 1819 amintește că primul care a tradus această carte în limba română a fost Ieromonahul Macarie de la Neamț, ucenic al Sfântului Paisie (ibidem, p. 297).

și mântuirea credincioșilor, acum de nou în tipar date și cu multă nevoiță diortosite și în limba noastră părintească rumânească, prin osteneala celui ne numit cu mare osteneală și cheltuiala tălmăcită și la curat dată, rugând ca toți câți voar ceti să zică D<u>mnezeu sa-i erte păcatele și în veacul acesta și în cel ce va să fie, 1786, feb. 20.

3. F. 1^v-4^v: Cătră toți cei ce voar întâmpla pravoslavnici creștini: preoți, monahi și mireni, spăsenie, sănătate și toate ceale bune și de folos⁶³.

5-9: Tema: „Vrăjmașii miei au zis reale mie, când va muri și va pieri numele lui?”
Psalm 40, stih 5.

9-15: Partea I.

15-25: Partea II, „Și prinzându-l pre Dânsul l-au dus la Anna Arhiereul”.

25-34^v: Partea III.

34^v-37^v: Cuvântul II la Patima cea de bună voe a Mântuitori<u>lui nostru Iis<us> H<risto>s, la Ceasul cel dintâi al Sfintei și Marii Vineri. Tema: Math<ei>, cap 26 <versetul 2>: „Să știți că după doau zile Paștile va fi, și Fiul omului să va da să răstignească”.

37^v-50^v: Partea I.

51-53^v: Cuvântul III la Patima cea de bună voe a Mântuitori<u>lui nostru Iis<us> H<risto>s, la al treilea Ceas al Sfintei Vineri Mari. Tema: Ioan, cap. 13 Stih 31. „Și după ce să făcu noapte eși și zise Iis<us> cătă ucenicii săi: Acum să proslăvește Fiul omului”.

53^v-64^v: Partea I. „După ce să făcu noapte au venit și au zis Domnul cătră ucenicii Săi”.

64^v-67: Partea II. Ioan cap. 17 <versetul 1> : „Acestea zicând Iis<us> eși cu ucenicii lui de cealalte de păraul Chiedrulu<i> și ridicând ochii Săi la ceri, au zis: Părinte, au venit ceasul”.

67-86^v: Cuvântul IV la Patimile ceale făcătoare de viață a D<o>mnului nostru Iis<us> H<risto>s, la Ceasul al șaselea al Sfintei și Marei Vineri. Tema: Ioan, cap. 18 <versetul 1>: „Acestea zicând Iis<us>, au venit cu ucenicii săi de cindea de râul Chiedrului, unde era o grădină”.

87-88: Cuvântul V la făcătoare de viață Patimă a D<o>mnului nostru Iis<us> H<risto>s, la Ceasul al noulea în Sfânta și Marea Vineri. Tema: Ioan, cap. 12, Stihul 32: „Că de mă voi înălța de pre pământ, pre toți voi trage cătră Mine”.

88^v-96^v: Partea I: „O, voi toți câți treceți pre cale, întoarceți-vă și vedeți, oare iaste durere ca durerea mea?”.

⁶³ Introducere.

- 97-123^v: Cuvântul VI la Întroparea D<o>mnului nostru I<i>su<s> H<risto>s. La Pogorârea lui la iad și la tănguirea Maicii lui D<u>mnezeu. În Sfânta și Marea Sămbătă, la utrenie.
- 124-131: Cuvântul VII la Învierea cea de a treia zi și făcătoare de viață a D<o>mnului nostru Iis<us> H<risto>s. În Sfânta și Marea Duminecă a Paștilor, la utrenie.
- 131^v-140: Cuvântul VIII la prealuminata zi a Învierii D<o>mnului nostru Iis<us> H<risto>s. În Sfânta și Marea Duminecă a Paștilor, la sfârșitul Liturghiei. Cazanie.
- 140^v141^v:- Rugăciune în ziua de Miercuri.
- 142-143^v: Rugăciune în ziua de Vineri⁶⁴.
4. F. 1, I, grafie chirilică, în creion: „1786”. II, grafie chirilică, tuș negru: „1786 în 2 fevr<uarie>”. III, grafie latină, tuș negru: „Dăruită D-lui G. Cârțan la 11 octombrie 1901 de Ioan Petric Protopop”. IV, grafie latină, în creion: „Adusă Bibliotecii m-rei Sinaia de Păstorul Ghe. Cârțan la 12 octombrie 1901. Arhim. Nifon”.
- F. 2, grafie latină, cerneală violetă: „Amintire de la George Cârțan, oferită Bibliotecii Sinaia, octombrie 12, 1901”.
- F. 4^v, grafie latină, cerneală neagră: „Această carte s-a oferit bibliotecii Monastirei Sinaia de pastorul Gheorghe Cârțan cel mult voeiat în orient și în centrul Europei. Stareț archim. Nifon octombrie 1901, Sinaia”.
- F. 18, grafie chirilică, cerneală neagră (șters): „Baiatu... născut...”.
- F. 32, grafie latină, cerneală violetă: „Amintire George Cârțan, 12 octombrie 1901 dată în Sinaia”.
- F. 109^v, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Baiatu Costache născut 6 iunie <1>818”.
- F. 119^v, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă, „Băiatu Ionuț născut... <șters>”.
- Coperta 3, grafie chirilică, cerneală neagră: „De la Făgăraș, Dumnealui jupănul Pera Urs, sin Ioniță, cu sănătate să se ție. La Vârșeț”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 23, nr. inv. 3985; alte cote: 127, 242, 17.
6. Manuscris, copie, limba română, grafie chirilică, 143 file, două numerotări: cea originală, pe pagini în tuș negru, și cea pe file, în creion, central sus. 23,5 x 18 cm, oglinda paginii 17,5 x 12,5, legătură veche în lemn, îmbrăcat în piele neagră, deteriorată, cu motive florale și urme de încuietori metalice; lemnul copertei 1 este spart. O singură mână, cerneală neagră, violetă și roșie, sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, pe filele: 1, 2, 3, 4. Sigiliu personal în dreptunghi, de culoare violetă, cu însemnarea „Joan Petric, Protopop al

⁶⁴ Rugăciunea de la finalul Acatistului Sfintei Cruci. Lipsește doar ultima frază, care se afla pe ultima foaie, lipsă.

Braşovului”, pe fila 1. Fila 1 este lipită cu bandă adezivă albă; lipseşte ultima filă. Dăruit de Badea Cârţan Bibliotecii Mănăstirii Sinaia în 1901.

Ms. rom. nr. 24 (nr. inv. 3986)

1. 1827.
2. *Cuvinte folositoare, culese din gura sfinţilor Părinţi, 1888* (f. 2, grafie latină). *Ale cuviosului Părintelui nostru Isaiei Pustnicul porunci către cei ce sau <sic> lepădat de lume* (f. 3, grafie chirilică). *A celui dintre sfinţi părintelui nostru Vasilie cel Mare, Învăţătură către călugări* (f. 186^v, grafie chirilică).
3. F. 3-5^v: Cuvântul întâi; 5^v-7^v: Cuvânt al doilea, Pentru leneaştea după fire; 8-14: Cuvânt al treilea, Pentru aşăzarea începătorilor şi a celor duprin <sic> chilii; 14^v-32^v: Cuvântul al patrulea, Pentru ştiinţa celor ce şed în chilii; 32^v-42: Cuvântul al cincilea, Pentru porunci credincioase şi pentru zidirea celor ce vor a lăcui cu pace unii cu alţii împreună; 42-44: Cuvântul al 6 <lea>, Pentru cei ce vor a să linişti întru linişte bună, ca să ia aminte de sineşi a deosebi pre cei ce îi fură pre ei şi a nu cheltui vremea întru robie şi slujbă amară, carii pleacă inima lor spre lucruri care nu să cuvin lor, lăsând ale lor păcate; 44^v-50^v: Cuvântul al şaptelea, Pentru fapte bune; 50^v-59^v: Cuvânt al optulea, Adunare de răspunsuri; 59^v-61^v: Cuvânt al noulea, Porunci celor ce sau lepădat; 62-63^v: Cuvântul al zecelea; 63^v-64^v: Cuvânt al unsprezecelea, Pentru grăunţul muştarului; 65-67: Cuvântul al 12 <lea>, Pentru vii; 67-71^v: Cuvântul al 13 <lea>, Pentru cei ce sau <sic> nevoit şi au săvârşit; 71^v-74: Cuvântul al 14 <lea>, Fapte ale plângerii; 74^v-76^v: Cuvântul al 14 <lea>, Pentru lepădare; 77-91: Cuvântul al 16 <lea>, Pentru bucuria ce să face sufletului carele voeşte a sluji lui D<u>mnezeu; 91-98: Cuvânt al 17 <lea>, Pentru gândurile lepădării şi ale înstreinării; 98^v-101^v: Cuvânt al 18 <lea>, Pentru ţinerea minte de rău; 102-104^v: Cuvântul al 19 <lea>, Pentru patimi; 105-119: Cuvântul al 20 <lea>, Pentru smerita cugetare; 119^v-128^v: Cuvânt al 22 <lea>, Pentru fapta omului celui nou; 128^v-136: Cuvântul al 23 <lea>, Pentru săvârşirea; 136-136^v: Cuvântul 24 <lea>, Pentru nepătimire. 136^v-164: Cuvântul al 25 <lea>, Către a<v>va Petre ucenicul lui; 164^v-170: Cuvânt al 26 <lea>, Cuvinte care au zis avva Petru ucenicului lui, că leau <sic> auzit de la dânsul; 170-174: Cuvânt al 27<lea>, La ia aminte de sineţi; 174^v-177^v: Cuvântul al 28 <lea>, Al acestuiaş pentru ramurile răotăţii; 178-186: Ale acestuiaş plângere, Cuvântul al 29 <lea>. 186^v-188^v: A celui dintre sfinţi părintelui nostru Vasilie cel Mare, Învăţătură către călugări.

189: Însemnare.

190-191: Scara cărții cuviosului părintelui nostru Isaiei Pustnicul.

4. F. 1, grafie latină, cerneală neagră: „O dedic Bibliotecii M-rei Sinaia, Faur 1891. Archim. Nifon stareț”.

F. 2, grafie latină, cerneală violetă: „Din cărțile mele, Nifon, 1883, ianuarie. Rămasă de la spiritualul meu Părinte Agatanghel Ieromonahul din Căldărușani, mort la 7 Ianuar <18>83.

F. 61^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Rafail mon<a>h, 1827, avg<u>s<t> 30”.

F. 189, grafie latină, cerneală violetă: „Ace<a>stă carte este scrisă de mâna infatigatului Monahu Ghemnasia Proto-psaltul din M-rea Căldărușani. Ieromonah Nifon”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 24, nr. inv. 3986; alte cote: 192, 18 (cu creionul).

6. Manuscris, copie, limba română, grafie chirilică, 191 file, două numerotări, ambele pe file și cu cifre arabe, cu cerneală neagră dreapta sus, iar cea în creion central sus, o urmă pe cea în creion. 24 x 18 cm, oglinda paginii 18 x 12 cm; legătură veche în piele maro, cu motive florale; cotorul este deteriorat. O singură mână, a monahului Rafail⁶⁵ de la Mănăstirea Căldărușani, scris frumos, de profesionist, cerneală neagră și roșie, titluri și majuscule frumos executate, cu cerneală roșie; unele pasaje sunt subliniate cu creion negru; note marginale; sigiliu în tuș albastru, cu însemnarea: „Mînăst. Sinai, Jud. Prahova”, pe filele 1, 2, 3; sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, pe filele: 1, 2, 3, 4, 6. File nescrise: 189-189^v, 191^v-192^v. Dăruit de starețul Arhim. Nifon Popescu Bibliotecii Mănăstirii Sinaia, în 1891.

Ms. rom. nr. 25 (nr. inv. 3987)

1. 1803.

2. <Viețile sfinților>; *În ziua a 6-a a lunii dechemorie, traiul și viața și spunerea din carte pentru minunile a celui întru Sfinți Părintelui nostru Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni (f. 1); Otăcinic, povești de Sfinții Părinți și de a lor sfântă și*

⁶⁵ Arhim. Nifon afirmă în însemnarea de la f. 189 că Monahul Ghimnazie este autorul acestui manuscris. Însă semnătura de la f. 62^v, a monahului Rafail, din 1827, este clar a copistului. Probabil atribuirea acestui manuscris lui Ghimnazie s-a făcut datorită renumelui acestuia de copist talentat, unul dintre cei mai de seamă ai Mănăstirii Căldărușani în secolul al XIX-lea. El își semna manuscrisele, chiar pe prima filă, după cum putem vedea în Ms. rom. nr. 262 din Colecția muzeală a Mănăstirii Căldărușani, dar în cel de față nu se află semnătura lui, ci a lui Rafail monahul, tot de la Căldărușani.

dumnezeiască viață, scoasă de pre limba slavonească, pre limba rumînească (f. 94); Luna lui Iunie în 21 de zile, Viața Prea Cuvioșilor Părinților noștri, a lui Simeon cel nebun pentru H<risto>s și a lui Ioann carele au petrecut cu dânsul în pustie. De la Leontie Episcopul Neapoliei, care iaste în Chipru și de la Simeon Metafrast scurtată (f. 149).

3. F. 1-7: În ziua a 6-a a lunii dechemvrie, traiul și viața și spunerea din carte pentru minunile a celui întru Sfinți Părintelui nostru Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni; 7-10^v: Spunere pentru trii fecioare; 11-13^v: Pentru călătoria Sfântului Părintelui Nicolae în Palestina; 14-16^v: Pentru așăzarea la episcopie a Sfântului Părintelui Nicolae; 17-19: Pentru marele Părinte Nicolae, cum au priimit temnița și multe reale au suferit de la urătorii de H<risto>s tirani; 19-20: Pentru stricarea capiștii a Artemidii Dumnezeoaii elinești; 20-21: Pentru mergerea Sfântului Nicolae la întâiul sobor al lumii; 21-22: Pentru foametea ce sau (sic) întâmplat părțile Lichii; 22-24^v: Spunerea pentru trei bărbați cum <i-a> izbăvit Sfântul Nicolae de toate de moarte năprasnică; 24^v-30^v: Minunea Sfântului Nicolae pentru acei trii voevozi, cum iau <sic> mântuit de moarte; 30^v-32^v: Minunea ierarhului lui H<risto>s Nicolae, în ce chip au izbăvit corabiia din înecare; 32^v-35^v: Spunere pentru pristăvirea ierarhului a lui H<risto>s și pentru minunea lui cum au izbăvit corabiia de măestria diavolului; 35^v-40^v: Cuvânt de laudă la cel dintru Sfinți Părintele nostru și slăvitul întru minuni Nicolae, arhiepiscopul Mirelor, făcătorul de minuni; 41-45^v: Ziua a noua a luni<i> lui Mai: Spunere pentru mutarea cinstitelor moaște a celui întru sfinți Părintelui nostru Nicolae arhiepiscopul Mirelor de la Lichiia, făcător de minuni; 45^v-48^v: Minunea Sfântului Părintelui Nicolae pentru Vasilie feciorul lui Agripa; 48^v-50: Minunea pentru Hristofor preotul, cum lau <sic> tămăduit sfântul Nicolae de la sabie; 50-52^v: Minune pentru oarecare saracin, pre care Sfâ<n>tu<l> Nicolae lau <sic> mântuit din temniță; 52^v-56: Minunea Sfântului Părintelui Nicolae pentru cele trii icoane; 56-59: Minune pentru oarecare Petru Voevod, pre carele Sfântul Nicolae lau <sic> <i>zbăvit din temniță; 59^v-60^v: Minune pentru oarecare bărbat Dimitrie pre carele Sfântul Nicolae lau <sic> mântuit de înecare; 61-63: Minune pentru episcopul ce să înecasă, pre carele Sfâ<n>tu<l> Nicolae lau <sic> păzit viu; 63^v-73^v: Minune mai noao a sfântului Nicolae, pentru Ștefan Împăratul sârbesc, când după orbire, iau <sic> arătat Sfântul Nicolae ochii în palma sa. Scris de Grigorie monahul și preotul, carele au fost igumen la același lăcașu; 74-75: Minunea Sfântului Nicolae pentru bărbatul ce să înecase în mare; 75^v-78^v: Minunea Sfântului Nicolae pentru sluga nevinovată în furțișag; 78^v-81^v: Minunea sfântului Nicolae care sau <sic> făcut în cetatea Kievului cu un popovcean⁶⁶; 81^v-82^v: Minunile sfântului Nicolae pentru Simeon; 82^v-83^v: Minunea sfântului Nicolae pentru un tânăr ce să chema Nicolae; 83^v-

⁶⁶ Membru al popovților, o ramură a lipovenilor.

86: Minunea Sfântului Nicolae pentru covor; 86-87: Minunea pentru icoana Sfântului Nicolae care poruncise un jidov dei <sic> o zugrăvise și dădu în sama icoanei toate lucrurile casii sale; el sau dus în călătorie (la treburile lui); 87-88: Minunea Sfântului Nicolae, scrisă de Preasfințitul Patriarh Metodie: Pentru galbenii cei <sic> dedeasă împrumut de on <sic> jidov oarecărui creștin; 88-90: Minunea Sfântului Părintelui nostru Nicolae pentru trei negustori ce s-au înecat de păgăanii <sic>; 90^v-91^v: Minunea Sfântului Nicolae făcătorului <sic> de minuni pentru o mănăstire ce ajunsă la sărăcie, pre carea Sfântul o au îndestulat de avuție; 92-92^v: Minunea Sfântului Nicolae pentru doi tineri ce au mers la Athina; 93-93^v: Minunea Sfântului Părintelui nostru Nicolae pentru doao vase.

94-110: Otăcinic, povești de Sfinții Părinți și de a lor sfântă și dumnezeiască viață, scoasă de pre limba slavonească, pre limba rumînească. Întăi poveaste și vedenie a unii pravoslavnice femei oarecare, foarte de folos spăsăanii omenești; 110^v-113^v: Povestea părintelui Theodor Arhiepiscopul Efesului; 113^v-115^v: <Mai multe povestiri>; 115^v-116: De eșirea Sfântului Macarie dintr-această viață în cealaltă; 116-116^v: Pentru tăcere; 116^v-117: Pentru petreacerea în pustie; 117: Învățătură a Sfântului Macarie; 117^v-118: Iară a aceluiaș Sfânt Macarie, cum trebuie să fie călugărul; 118-119: Pentru pricistanie, a Sfântului și marelui Vasilie întrebare; 119-120^v: A Părintelui Daniil, pentru părintele Macarie, ce sau <sic> făcut nebun; 120^v-121: Începătura semnelor celor bune a părintelui Dulii; 121: Dintru învățătura Sfintei Si<n>glitichii; 121-121^v: De viața marelui Paisie; 121^v-122: Pentru milostenie; 122-127^v: Învățătură mai multă, celor ce vor vrea să se spăsească, a Părintelui Nil Postnicul.

<Zicerile mai multor Părinți> 127^v-132: Pentru umilință; 132-133: Pentru mărirea deșartă; 133-134^v: Pentru curvie; 134^v-135: De patimi; 135-136^v: Pentru ca să nu faci nici un lucru bun la arătare; 136^v-137^v: Pentru poslușanie⁶⁷; 137^v-138^v: De războiul curviei; 138^v-146: Învățătura Sfântului Macarie cel Mare <și a altor părinți și maici, pe diverse teme>; 146^v-148^v: De pre alt Macarie, cel tânăr, care era preot Chiliilor.

149-188^v: Luna lui Iunie în 21 de zile, Viața Prea Cuvioșilor Părinților noștri, a lui Simeon cel nebun pentru H<risto>s și a lui Ioann carele au petrecut cu dânsul în pustie. De la Leontie Episcopul Neapoliei, care iaste în Chipru și de la Simeon Metafrast scurtată.

4. Coperta 2, limba greacă, cerneală neagră: „ένας φιλόσοφος έρωτησείς παρ' άλλον, πόσον διαφέρει ένας άμαθείς άπ' έναν σπουδαίον, έίπεν όσαν διαφωρειάν έχουν οι νεκροί άπό τούς ζώντας” [Un filosof, întrebă fiind de altul cu cât se deosebește un ignorant de un studios, a spus că e aceeași deosebire care există între morți și vii]⁶⁸.

⁶⁷ Ascultare, supunere.

⁶⁸ Mulțumesc doamnei dr. Loredana Dascăl, arhivist-paleograf la Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, pentru această traducere din greacă.

- F. 10^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „...am scris...”.
- F. 92^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Oricine va ceti pre această carte, mă rog de ertăciune, fiindcă aceasta am scris-o întâi și mi-au fost de învățătură” <semnătura este acoperită, din nefericire, de ștersături; este mâna copistului>.
- F. 93^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Sfârșitul cărței și lui D<u>mnezeu slavă, <1>803, Dec<embrie> 14, Cițvnethțu Cețamveam nevrednicu<l>.
- F. 146, grafie chirilică, cerneală roșie și neagră: „1804, Sept. 2, Cițvnethțu Ierod<iacon> nevrednic”.
- F. 148^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Sept<embrie> 28 la un ceas 8 este leat”.
- F. 188^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Cițvnethțu Cețamveam nevrednic și păcătos, în sfânta Episcopie Arghiș <sic>, 1805, Ghenar 26”.
- Coperta 3, I, grafie chirilică, cerneală neagră: „Am citit și eu robul lui Dumnezeu Dimitrie și am văzut vrednicile de laudă minuni ale Sfântului Ierarh Nicolae ce au făcut cu cei iubitori de Dumnezeu. 1821, dechembrie 20”. II, grafie chirilică, cerneală neagră, aceeași mână: „Minea, lit 53, Petru, Ivan”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 25, nr. inv. 3987; alte cote: 191, 19 (cu creionul).
 6. Manuscris, copie, limba română, caractere chirilice, 188 file, 24 x 18 cm, oglinda paginii 18 x 13 cm, o singură mână, a lui Cițvnethțu Cețamveam⁶⁹ Ierodiaconul, cerneală roșie și neagră, frontispicii cu motive geometrice la f. 7, 11, 14, 20, 21, 22 ș.a.; două numerotări, ambele pe file; cea originală, dreapta sus, în cerneală neagră și uneori roșie, merge numai până la fila 148, apoi reîncepe cu 1, până la 40; urmăm numerotarea ulterioară, în creion, central sus, 1-188; îmbrăcat în carton și piele, coperte deteriorate de carii, în care sunt incluse fragmente vechi de tipăritură slavonă, urme de legături din piele; filele 1-5 sunt puțin mai mici decât celelate. Note marginale, sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, pe filele: 1, 6. Filă nescrisă: 76^v. *Viața Sfântului Nicolae* este identică cu cea din Ms. rom. 1943 B.A.R., din 1794, realizat la Mănăstirea Cernica de Achachie Ieromonahul și Iachint starețul Cernicăi (*Catalogul Ms. rom.*, vol II, p. 113).

Ms. rom. nr. 26 (nr. inv. 3988)

1. <Începutul sec. al XIX-lea>.

⁶⁹ Probabil un rus din regiunea Arhanghelsk (unde se află și celebra mănăstire Solovăț). Cețamvean înseamnă „din Cețamv, iar acea regiune cuprinde un râu cu numele Ceța. Mulțumesc domnului arhivist Arcadie M. Bodale de la Arhivele Naționale, Iași, pentru descifrarea numelui și lămuriri.

2. <Miscelaneu religios>.
 3. F. 1^v: Pentru războiul ce să face stând la Sfânta Rugăciune.
F. 4^v: Începutul pentru rugăciune. Cuvântul Sfântului Nil.
F. 25^v: Capete duhovnicești ale Prea Cuviosului Marcu postnicul iarăși de rugăciune în<vă>țăturii Dumnezeiești.
F. 63^v: Psaltirea Proorocului și Împăratului David⁷⁰.
 4. F. 19, grafie chirilică, cerneală neagră: „Această carte este a mea Nicolae Ivanovici, logofăt a<l> satului Comarnic”.
- F. 36^v, grafie latină, cerneală neagră: „Domnule fericitu bărbatul cu inima curată, multă sănătate. Iubitul meu amic și frate în Hristos te rog scrie-m<i> și mie câte ceva. Sinaia, Ghiorghie, croitoru de monahi. Tinca, Vasilica, Elena, Atinica, Petre, G. G., rugați-vă pentru dânși<i>”.
- F. 69^v, I, grafie chirilică, cerneală maronie: „Vai mie câte învățături ne-au lăsat noauo sfinții și nu ma mai întorc de la cele rele”. II, grafie chirilică, cerneală neagră: „Acest pateric care s-au scris de Părintele Dometie iaste al meu, cel mai mic între ierodiaconi și mi l-au dăruit dascălul mieu, adecă Părintele Dometie. Inochentie Păcătosul, 1825, martie, 10 zile”. III, grafie chirilică, cerneală neagră: Sf. Cruce, cu inițialele Is. Hs. Ni. Ka.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 26, nr. inv. 3988; alte cote: 20, 242.
 6. Manuscris, copie, limba română, grafie chirilică, 69 file, cu o singură numerotare, cu creionul, ultima filă nenumerotată, 23x17,5 cm, oglinda paginii 19x13 cm, legătură veche în piele maronie închisă, puțin deteriorată în interior, o singură mână, a Monahului Dometie de la Mănăstirea Sinaia, cursiva uncială, cerneală neagră; explicații semantice marginale, cu creionul și cerneală neagră, frontispicii cu motive florale; f. 19: sigiliu în fum, cu însemnarea: „Nicolae Ivanovici, 1840”, încadrând stema Țării Românești; sigilii în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, pe filele 1, 2, 3, 6, 18. Fila 3^v nescrisă, încercări de condei; puțin pătat cu cerneală albastră.

Ms. rom. nr. 27 (nr. inv. 3989)

⁷⁰ Doar prima catismă și începutul celei de a doua.

1. 1803.
2. *Catihisis cum să cade să catihisească d<u>hovnicul pre jidovul cel ce voiaște a priimi sf<â>nta credință cea pravoslavnică prin sf<â>ntul botez.*
3. F. 2-29^v: *Catihisis <sic> cum să cade să catihisească d<u>hovnicul pre jidovul cel ce voiaște a priimi sf<â>nta credință cea pravoslavnică prin sf<â>ntul botez. D<u>hovnicu<l> adecă săl <sic> întrebe, și oglašnicul să răspunză d<u>hovnicului.*
4. Fila de gardă ^r, cu cerneală violetă: „Ghenadie Iacobescu, 1908, sept<embrie>. 20, am citit toată cărticica aceasta”.
Fila de gardă ^v, cu cerneală violetă: „Suvenire de la Părintele Arhimandrit Chelsie D<imi>triu îndatorându-mă <sic!> al <sic!> pomeni. Ghenadie Iacobescu, ierodiacon, 1904, martie 16”.
F. 2^r, cu cerneală violetă: „27 file scrise, 31 nescrise, 58 total”.
F. 29^v: „Eu scriitorul cărticealei acesteia la Anul Mântuirii 1803, mai 23, cel mai mic în Sfântul Sobor al Mănăstirii Neamțului, Neofit”.
f. 61: „31 file nescrise”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 27, nr. inv. 3989; alte cote: 21.

6. Manuscris original, limba română, grafie chirilică, 61 file, o singură numerotare, cu creionul, 23x16 cm, oglinda paginii 15x11 cm, legătură veche în piele maronie, o singură mână, a monahului Neofit Kavsokalivitul de la Mănăstirea Neamț⁷¹, cursiva uncială, cerneală neagră și violetă, sigilii cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, în tuș verde, pe filele 1 și 2; file nescrise: 30-61. Achiziționat în 1904 de Mănăstirea Sinaia⁷².

Ms. rom. nr. 28 (nr. inv. 3990)

1. 1735.
2. <Slujba târnosirii bisericii>.

⁷¹ Biblioteca Academiei Române păstrează două manuscrise ale Monahului Neofit de la Neamț: Ms. 5598, tot un *Catahisis. Cum să cade să catahisească duhovnicul pre jidovul ce voiaște a priimi sfânta credință cea pravoslavnică prin sfântul botez* și Ms. 26 din B.A.R., un *Catehism folosit de duhovnici pentru pregătirea necreștinilor ce voiesc să se boteze*, ambele din 1803. În Ms. 26 precizează că el însuși a fost necreștin, vezi Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești, B.A.R.*, vol. IV, Editura Științifică, București, 1992, p. 351, și în vol. I, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978, p. 17. Ceea ce înseamnă că Monahul Neofit este chiar Neofit Kavsokalivitul, fost rabin din Grecia, creștinat la 38 de ani, care a publicat *Înfruntarea jidovilor* la Iași, în 1803. A fost monah la Muntele Athos, la Schitul Kavsokalivia. A predat limba greacă la Academia Athonită, situată pe atunci lângă Mănăstirea Vatoped.

⁷² *Dosar nr. 1, Inventar...*, p. 9.

3. F. 3-4: Învățăături.
 F. 5-26: Începerea târnosirii.
 F. 26^v: <Însemnare>.
 F. 27-27^v: Foiță de ce trebuie la smeșenie la târnosirea besearicii.

4. F. 4, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Acest Tipic iaște scris de răposatul arhieru Grigorie Sidis și am însemnat pentru pomenire eu Gherasim⁷³, Episcopul Buzăului, la leat 1824, august 13”.

F. 26^r, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „august 5, leat 7243 (1735)” <văleatul, cu creionul>.

F. 26^v, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Această slujbă a târnosirii iaste scrisă de dascălul Lupul al Școalei Domnești, la leat 7243 august, în 5 <zile>, după cum se vede la fața aceștii foi jos, la sfârșitul slujbei, iar aici am însemnat eu, cel mai jos iscălit, acum la veleatul 1824, august 13, Gherasim Episcopul Buzăului”.

F. 27, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Foiță de ce trebuie la smeșenie la târnositul bisearicii: ceară bună, sacâz, smirnă, sabur-aloie, ladas, tămâie, rășină, marmură pisată, caramidă pisată. Acestea trebuiesc afară de smeșenie: marmură pisată, bureți noi mari, săpun rachiu calpur, apă de trandafir, vin alb, hârtie groasă tăiată, sfoară, Sfântul Mir, Sfinte Moaște cu cutia lor, o masă de pânză pe prestol cu 4 gătane în colțuri, 4 Evangheliști, 12 oale cu tămâie prin ungherile besearicii, 12 făclii care punem la oalele cu tămâie, 2 oale mari pentru smeșeanie, 2 oale mici pentru spălatul preastolului”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 28, nr. inv. 3990; alte cote: 22, 282.
6. Manuscris, copie, limba română, caractere chirilice, 29 file, o singură numerotare, cu creionul (filele: 1, 2, 28, 29, nenumerate); 20x14 cm, oglinda paginii 14,5x10,5 cm, legătură veche în piele maronie, puțin deteriorată de carii, două mâini, prima a arhierului Grigorie Sidis⁷⁴, f. 3-4, cursiva uncială, cerneală rădăcinie deschisă. A doua mână este a Dascălului Lupul de la Școala Domnească din București, cursiva uncială, cerneluri negre și roșii (titlul capitolului și indicațiile tipiconale), la f. 5, frontispiciu cu motive florale; două sigilii în tuș violet: primul cu însemnarea:

⁷³ Gherasim este fostul arhimandrit de la Neamț și apoi Sinaia.

⁷⁴ Arhierul Grigorie (n. ~ 1735, decedat la 1 iunie 1795) a fost mitropolit onorific de Sidis, o localitate din SV Asiei Mici. Slujea în Țara Românească. A fost ucenicul mitropolitului Grigorie II al Ungrovlahiei (mitropolit între 1760-1787, primul mitropolit al Ungrovlahiei locțiitor al scaunului din Cezareea Capadociei). A copiat manuscrise, printre care și Didahiile Sf. Antim Ivireanul. În 1768 era ieromonah și tipograf-gravor, în 1774 iconom la Mitropolia din București, în 1778 arhimandrit și egumen la Mănăstirea Dealu, jud. Dâmbovița, iar din 1783 mitropolit titular (onorific) de Sidis, v. Mircea Păcurariu, *Dicționarul Teologilor Români...*, p. 191.

„Teofilact Dinu. Arhimandritu”, pe f. 1; al doilea, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, pe filele 2 și 3; file nescrise: 1, 2, 28- 28^v. A aparținut P.S. Gherasim Rătescu al Buzăului, fost arhimandrit la Sinaia. Este o slujbă săvârșită doar de arhieru.

Ms. rom. nr. 29 (nr. inv. 3991)

1. <secolele XVIII-XIX>.
2. <Pomelnicul ctitorilor și al obștei Mănăstirii Sinaia>.
3. F. 2-3^v: <Pomeniri pentru cei adormiți, la Proscomidie>.
F. 4-5^v: <Listă de binefăcători, cu menționarea donațiilor acestora>.
F. 6-6^v: Pisania Sfintei Mănăstiri Sinăi ot plaiu Prahovei.
F. 7-8^v: Însemnare pentru alte moșii și acareturi ce s-au câștigat mai pre urmă la această sfântă mănăstire Sinaia din Plaiul Prahovei, precum să arată mai jos.
F. 9-10: Pomealnegul a cinstului și de bun neam dumnealui Mihai Cantacuzino vel spătar, ctitorul Sfintei Mănăstiri Sinaia.
F. 11-11^v: Pomelnicul părinților celor ce aicea în Sfânta Mănăstire Sinaia s-au pristăvit. Ieromonahi⁷⁵.
F. 12-12^v: Părinții stareți și egumenii cei ce au fost întru această sfântă mănăstire Sinaia de supt Prahova și care câți ani au stărițit⁷⁶.
F. 13-14: <Pomelnicul monahilor răposati>.
F. 14-14^v: <Nume de pomenit și însemnări>.
F. 15: Pomelnicul Părintelui Nicodim igumenul și starețul cel dintâi a sfintei Mănăstiri Sinaia din plaiul Prahovei, carele iaste al doilea ctitor Sinăii, carele au înzestrat Sinaia cu munți și cu vii și cu odoară la bisearică și cu veșminte și cu hrisoave de milă de la Domni.
F. 15^v: Pomealnegul Părintelui Dionisie proin Tărlois Arhieru.
F. 16: Pomelnicul Părvului Măgureanu.
F. 16^v: Pomelnicul Marii Dudeasca. Pomelnicul Preotului Preda, care au dat Slobozia, unde-i mitohu Sinăii⁷⁷. Pomelnicul Zmaradiei.
F. 16^v-17: Pomelnicul Caliței. F. 17: Pomelnicul lui Athanasie Burnazu. Pomelnicul lui Misail Bătrânul.
F. 17^v: Pomelnicul lui Stroe. Pomelnicul lui Grigorie.

⁷⁵ Între primele două rânduri au fost adăugați ulterior stareții Iustin și Ioasaf, ceea ce arată că manuscrisul este anterior cel puțin morții lui Iustin (1829).

⁷⁶ De două mâini, una cu cerneală roșie și neagră, cealaltă cu cerneală albastră. Lista se termină cu începutul stăreției lui Nifon Popescu, 19 august 1888.

⁷⁷ Slobozia, astăzi cartier al orașului Câmpina, jud. Prahova.

- F. 18: Pomelnicul lui Hagi Ioan. Pomelnicul lui Proin Buzău, Gherasim⁷⁸.
- F. 18-18^v: Pomelnicul lui po<l>covnicu<l> Jordan.
- F. 18^v: Pomelnicul lui Scarlat Stoeion. Pomelnicul dumnealui Gheorghiiță Boldescu.
- F. 19: Pomelnicul lui Faca. Pomelnicul răposatului Dionisie monah proin Sinaia.
- F. 19-19^v: Pomelnicul lui Ioniță Brașoveanu.
- F. 19^v: Pomelnicul păr<intelui> Pafnutie. Pomelnicul lui Ilie Orbul.
- F. 20: Pomelnicul călugărului Dorothei. Pomelnicul răposatului Nicolae Chițoran.
- F. 20^v: Pomelnicul pentru alți făcători de bine, carii au dat la Sfânta biserică câte ceva, pentru a lor vecinică pomenire.
- F. 21: Pomelnicul părintelui Iustin, Arhimandritul Sinăii.
- F. 21^v: Pomelnicul călugărului Ștefan.
- F. 21^v-22^v: <Alte pomelnice>.
- F. 23^v: <Pomelnic cu grafie latină>.

4. Coperta 2, grafie chirilică, în creion: „Paisie Arhim<andrit>⁷⁹”.

F. 2, grafie chirilică, cerneală rădăcinie închisă: „D<oa>mne Iis<us>e H<ristoa>se, Fiul lui D<u>mnezeu, pomenește într-o împărăția Ta pre toți cei ce din veac...”⁸⁰.

F. 6^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Sinaia s-au isprăvit de zidit la anul de la nașterea lui H<risto>s 1695, luna lui iunie”.

F. 12, grafia de tranziție, cerneală violetă, adăugat pe margine: „<3> însă unul Mitrofan și <4> unul Partenie”⁸¹.

F. 12^v, grafie latină, cerneală violetă: „Al 11-le<a> stareț s-au pus P<ărintele> Onufrie la anul 1859, luna ianuar 30. 13. Al 12-le<a> stareț s-au pus P<ărintele> Ghermano, la 1877, august 27. L-a depărtat din stăreție la 1888 iulie 7 în urma multor abateri. 14. Al optusprezecelea stareț s-au pus P<ărintele> Nifon al II-lea, la 1888 august 19”.

F. 23, I, grafie chirilică, cerneală neagră: „Ierothei ieromonah”.

F. 23, II, grafie chirilică, cerneală neagră: „Părintele Ștefan cân<d> au venit aici ca frate la leatul 1820 și au dăruit atunci la mănăstire 17 oi, patru iepe și un cal de călărie și o vacă cu vițel, ear la leatul 1861, 25 august, au dăruit două vaci cu viței după ele și o iapă cu mânz în burtă. Pomelnicul său este la fila nr. 41 în urmă. Onufrie Sinaitul”.

⁷⁸ Fostul episcop al Buzăului între anii 1819-1824, Gherasim Rătescu. Este trecut la vii.

⁷⁹ Stareț al Mănăstirii Sinaia între 1843-1859.

⁸⁰ Însemnarea completează textul original, care continuă cu: „...s-au pristăvit într-o bună credință”. Probabil lipsește prima filă, actualele file nu nr. 1-2 sunt desprinse din manuscris.

⁸¹ Completează lista stareților.

F. 38^v, în creion: „5653. 7379-7203=176”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 29, nr. inv. 3991; alte cote: 23.

6. Manuscris original, limba română, grafie chirilică și latină, 38 de file, cu două numerotări, după foaie (în creion) și după pagină (cu cerneală neagră), central sus. 21x16,5 cm, oglinda paginii 17x13 cm, 21/23 rânduri pe pagină, legătură de carton îmbrăcat în piele maro, parțial lipsă pe cotor, deteriorată de carii, motive florale identice pe cele două coperte, coperta 2 mai păstrează auriul original, mai multe mâini, însemnări ale stareților Mănăstirii Sinaia din secolele XVIII și XIX-lea, dintre care semnează arhimandriții Iustin, Ioasaf, Paisie, Onufrie, Ghermano și Nifon II Popescu⁸²; cerneală neagră, roșie și violetă; pe f. 1: Icoana Bunei Vestiri, în care apare reprezentat și Dumnezeu Tatăl; pe f. 1^v: Icoana Adormirii Maicii Domnului, ambele cu cerneală neagră. La f. 5^v, desen cu motive florale, cu cerneală roșie. Sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, la f. 2, 3. Stare proastă de conservare, file pătate, filele 1, 6, 10 și 11 sunt desprinse. Două file tăiate între 14^v-15. Filă ruptă între 20^v-21. File nescrise: 10^v, 24-38^v. Necesită restaurare.

Ms. rom. nr. 30 (nr. inv. 3992)

1. 1855.
2. <Miscelaneu>. *Paraclisul Sfântului Mare Mucenic Dimitrie* (f. 4); <O cuvântare a starețului Neonil de la Neamț> (f. 17); <O scurtă cronică a Țărilor Române> (f. 32).
3. F. 4-16^v: Slujba Paraclisului Sfântului Mare Mucenic Dimitrie.
F. 17-31: <O cuvântare a starețului Neonil⁸³ al Mănăstirilor Neamțu și Secu: despre originea latină a românilor – ținerea lunii ianuarie este de la romani; toate sunt trecătoare, cetățile antice, dar și Polonia și Bavaria contemporane; despre voință; despre poporul evreu biblic; despre trecerea Împăratului bizantin Ioan al VIII-lea Paleologul prin Țara Moldovei și despre cele două icoane dăruite Moldovei⁸⁴;

⁸² Este un manuscris pentru uzul stareților, în care se păstrau cele mai importante pomelnice, ale ctitorilor și ale obștii, lista donațiilor și a donatorilor mai importanți, cu pomelnicele lor, precum și lista stareților de până la ei.

⁸³ 1798-1853, stareț la Neamț și Secu, unite pe atunci, între 1834-1835, 1838-1839, 1843-1853, vezi <http://www.sfant.ro/sfinti-romani/arhimandritul-neonil-buzila-mare-staret-al-manastirii-neamt.html>, accesat la data de 15.06.2015.

⁸⁴ Din care „...una [...] se află într-o această monastire a Neamțului”, f. 28.

Ștefan cel Mare – luptele și ctitoriile sale; Starețul Paisie și traduceriile sale; Așezământul Domnitorului Mihail Grigorie Sturza, de la 1843>.

F. 32-36: „Însemnare de stăpâniri și de semne ce au <fost> în trecutele vremi, scrise de dascăli bătrâni, cu leatul lor. Vrednice de credință”⁸⁵.

4. F. 16^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „1855, noembr<i>e 11”.
- F. 31, grafie chirilică, cerneală neagră: „Neonil Arhimandritul și Stareț Sfintelor Monastiri Neamțul și Secul”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 30, nr. inv. 3992; alte cote: 319, 24.
6. Manuscris original, limba română, grafie chirilică, 41 file, cu o singură numerotare, cu creionul, central sus, 21x17 cm, oglinda paginii 16x13 cm, în chenar, cu creion, 13/14 rânduri pe pagină, legătură din carton maro, puțin deteriorată de carii, o singură mână, autor starețul Neonil de la Mănăstirile Neamțu și Secu, cerneală neagră și roșie, frontispiciu la f. 4; sigiliu în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, la f. 1, 2, 3, 4; sigiliu oval, personal, în tuș violet, cu însemnarea: „Theofilact Dinnu, Archimandritu”, la f. 4. File nescrise: 1-3^v, 31^v, 36^v-41^v. Bine conservat.

Ms. rom. nr. 31 (nr. inv. 3993)

1. 1866.
2. <Miscelaneu>; <Prorocia Ieromonahului Agatanghel, trăitor la 1273 în insula Rhodos. Sfârșitul omului. Prorocie pentru șapte sute de ani despre policeștile treburi din Europa>. Diata Împăratului Petru cel Mare (f. 53). Prorocia împăratului Leon Înțeleptul (f. 58).
3. Cuvânt al proorociei <Ieromonahului Agatanghel>: F. 3-14: cap. 1; 14-16: cap. 2; 16-19^v: cap. 3; 19^v-22^v: cap. 4; 22^v-28: cap. 5; 28-31: cap. 6; 31^v-39^v: cap. 7; 40-43^v: cap. 8; 44-49: cap. 9; 49-52: cap. 10.
- 53-57: Diata sau testamentul împăratului Petru cel Mare, dat lui Ludovic al 14-lea de către ambasadorul franțozescul la Petersburg.
- 58-86^v: Prorocia împăratului Leon Înțeleptul, tălmăcită întocmai din cea elinească în rumânească în leat 1866 iunie 30.
4. Coperta 2, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Această carte numită Agatanghel s-au scos de subsemnatul ce este proprietar D. D. Mihail C...finidis. Cine

⁸⁵ De la 1200, „când s-au întrupat Rumânia”, până la 1848. Despre Negru Basarab, Mircea Basarab, Alexandru Voievod, Mihai Viteazul, Matei Basarab, Șerban Cantacuzino, Constantin Brâncoveanu, Nicolae Mavrocordat și alții. Mai amănunțit pentru a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și pentru prima jumătate a celui de-al XIX-lea.

să va ispiti ca să o înstrăineze să nu aibă blagoslovenia a sfinților părinți 318 de la Nichea. Scris-am cu mână dă pământ, mâna vor putrezi, iar slovele în veac vor fi și cine va citi mă va pomeni și cându Domnul Ceresc sa-i ierte păcatele. 1866, iunie 16. Emanuil M. Fiñescu-Ploiești”.

F. 57: grafie chirilică, cerneală rădăcinie: „A<ceastă> Diată a împăratului Petru cel Mare s-a scris după cum am găsit de subiscălitul Mihail Fiñescu. 1866 iunie 30 Plo<i>ești”.

F. 68, grafie chirilică, cerneală violetă: „Tot subînsemnat s-au scris și aceasta. Em. Mihail Fiñescu”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 31, nr. inv. 3993; alte cote: 330, 105, 25.

6. Manuscris, copie⁸⁶, limba română, grafie chirilică, 132 file, două numerotări: cea originală, cu cerneală neagră, stânga sus, pe pagini, iar cea folosită în descriere este mai nouă, cu creionul, central sus (iar uneori dreapta), (fila 131 sărită la numerotare), 19x16 cm, oglinda paginii 16x13 cm, legătură veche în vinilin și piele, parțial deteriorată, pe prima copertă o etichetă, cu un scris șters, două șnururi textile de culoare maronie pentru închidere, mai multe mâini, cea principală este a lui Emanuil Mihail Fiñescu din Ploiești, cerneală rădăcinie deschisă, cerneală neagră, roșie și violetă (însemnări de datare și explicație la text); sigilii în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”; file nescrise: 1, 2, 52^v, 57^v, 69-132; încercări de condei pe eticheta copertei I.

Ms. rom. nr. 32 (nr. inv. 3994)

1. 1802.
2. <Miscelaneu>. *Pilde filosofești* (f. 1); *Gromovnicul al lui Ieraclie Cetitoriul de stele* (61).
3. F. 1-52^v: *Pilde filosofești*.
53-55: Numele D<o>mnului nostru I<isu>s H<risto>s <1>802.
55-58^v: Acestea sânt numele al Preasfintei Născătoarei de D<u>mnezeu”.
58^v-60: Laudă Cinstitei Cruci.

⁸⁶ Considerat de mulți un apocrif, *Testamentul lui Petru cel Mare* a fost elaborat în 1725, a ajuns în Franța în 1757 și a fost tipărit la Paris în 1843. A fost curând tradus în limba română și a circulat în manuscrise până în 1892, când a fost tipărit la Tipografia Buciumului, Iași.

60-61: Tripelna de semne⁸⁷; 61-65: Gromovnicul al lui Ieraclie Cetitoriul de stele, începându-să de la luna lui martie; 65-70^v: <Tot din Gromovnic, prezicerea viitorului după zodia în care tună sau are loc un cutremur>; 71-74^v: <Stihuri despre deșertăciunea lumii>; 74^v: Pentru zilele ceale rele, a lunilor carea să vor scrie mai jos.

4. F. 1, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „<1>834, iulie 10”.
- F. 3, grafie chirilică, cerneală neagră: „<1>839, fevr<uarie> în 23, până aici sunt 42 de pilde”.
- F. 7^v-9, grafie latină, în creion, scris invers: „... Simionu George...”.
- F. 52, I, grafie chirilică, cerneală neagră: „Sfârșitul pildelor filosofești. <1>834, Sepetembrie <sic> în 6, Oprea Sbițan Țârcovnic ot Zăvoiu <1>839, februarie în 24, am însemnat aici 952 de pilde ce am găsit la nume, adecă pilde filosofești”.
- F. 61, I, grafie latină, cerneală neagră: „Aprilie, 1861 (?) Ace<a>stă carte ce să c<h>iamă gromovnic este a mea, dăruită de Părintele Iliodor proinu și mi s-au dat mie, Fratele Ion”.
- F. 61-62^v, 64, 70-73, 74-74^v, grafie latină, în creion și cu cerneală neagră: diverse comentarii la prezicerile Gromovnicului și socoteli, din anul 1869.
- F. 70^v, I, grafie maghiară, cerneală neagră: „Și am scris eu Oprea țârc<ovnic> 1810”. II, grafie chirilică, cerneală neagră: „Această carte sau <sic> scris prin mine Chirea (?) star (bătrân) țârcovnic și am însemnat aici la Sinaia 1830 august 13”.
- Coperta 3, grafie chirilică, cerneală neagră: socoteli și însemnări meteo din anii 1832-1841.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 32, nr. inv. 3994; alte cote: 262, 26 (cu creionul).
6. Manuscris, copie parțială probabil a cărții publicate în 1795 la Sibiu, *Pilde Filosofești*, și a *Gromovnicului* de la București, 1795, limba română, grafie chirilică, 21 x 19 cm, oglinda paginii 17 x 14 cm, două numerotări, din care cea veche, în cerneală neagră, dreapta sus, pe pagini, de la 71-174, 177-192, 223-250 (paginile 1-70, 175-176, 193-222 au fost rupte); numerotarea mai nouă, în creion, central-sus, de la 1-74. Legătură veche în carton și piele, deteriorată; cerneală neagră, roșie (doar între filele 53-74); o numerotare ciudată la subsolul filelor, central: la f. 5 e 72, la 7 este 109, la 9 153, la 11 195, la 13 230, la 15 266, la 17 300, la 19 330, la 21 361 și tot așa, până la 49/907. Două mâini, una a lui Oprea Sbițan Țârcovnic din Zăvoiu⁸⁸; sigilii în tuș violet, cu însemnarea: „Biblioteca Sf-tei Monastiri Sinaia”, pe coperta 1 și pe filele 1, 2, 3, 4. Urme de cerneală violet.

⁸⁷ Preziceri are viitorului după anumite mișcări ale trupului (bătaia ochilor, clipirea genelor etc).

⁸⁸ Există mai multe localități cu acest nume, cel mai apropiat de Sinaia este satul Zăvoiu, Com. Mogoșani, jud. Dâmbovița.

1. 1824.
2. <Cântările Sfintei Liturghii>.
3. Heruvic cu cratimi– *Οἱ τὰ χερουβίμ ... [Care pe heruvimi...]*, 1 – sfârșitul unui heruvic, glasul I; F. 1-4^v – glasul II, *al aceluiiași*⁸⁹; 4^v-7 – glasul III, de Daniil Protopsaltul; 7-9^v, glasul V, de Petru Lampadarie Peloponisiu; 9^v-10 – glasul II în Pa, de Petru Lampadarie⁹⁰; 10-12^v – glasul IV, de Petru Lampadarie; 12^v-14^v – glasul V, al aceluiiași Petru; 15-17 – glasul VI, de Petru Lampadarie; 17-19 – glasul VII, de Petru Lampadarie; 19-21 – glasul VIII, de Petru Lampadarie; 21-23^v – glasul I, de Petru Vizantie; 23^v-25^v – glasul II în Pa, de Petru Protopsaltul; 25^v-28 – glasul III, de Petru Protopsaltul; 28-30 – glasul IV, de Petru Protopsaltul; 30-32 – glasul V, de Petru Protopsaltul; 32-34 – glasul VI, de Petru Protopsaltul; 34-36 – glasul VII, de Petru Protopsaltul; 36-38 – glasul VIII, de Petru Protopsaltul; 38-41^v – glasul I, de Grigorie Lampadarie; 41^v-45 – glasul II în Pa, de Grigorie Lampadarie; 45-49 – glasul III, de Grigorie Lampadarie; 49^v-53 – glasul IV, de Grigorie Lampadarie; 53-56^v – glasul III, de Grigorie Lampadarie; 57-61 – glasul VI, de Grigorie Lampadarie; 61-65^v – glasul VII, de Grigorie Lampadarie; 65^v-70 – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie; 70-71 – glasul I, de Petru <Lampadarie> Peloponisiu; 71-72 – glasul II în Pa, de Grigorie Lampadarie; 72-73^v – glasul III, de Grigorie Lampadarie; 73^v-74^v – glasul IV, Petru Peloponisiu; 74^v-75^v – glasul V, *al aceluiiași*; 75^v-77 – glasul VI, de Grigorie Lampadarie; 77-78 – glasul VII, de Petru Peloponisiu; 78-78^v – glasul VIII, *al aceluiiași*; 79-79^v – glasul I, de Petru Vizantie; 79^v-81^v – glasul VII, de Petru Vizantie; 82-83 – glasul VIII, de Petru Vizantie; 83-84 – glasul V, de Petru Vizantie.

84-85 – *Πατέρα, Υἱὸν...* [*Pe Tatăl, pe Fiul...*], cu terirem, din Răspunsurile Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare, glasul II în Di, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul).

85-86 – *Ἀγαπήσω Σε Κύριε...* [*Iubi-Te-voi Doamne...*], glasul II în Di, de Iacob <Protopsaltul>; 86-87 – glasul II în Vu, al aceluiiași; 87-87^v – glasul II în Di, al aceluiiași.

87^v-88 – *Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς ... [Cuvine-se cu adevărat...]*, glasul II în Di, de Grigorie Lampadarie.

88-89^v – *Ἅγιος, ἅγιος ... [Sfânt, Sfânt...]*, Răspunsuri la Liturgia Sfântului Vasile cel Mare, glasul II în Di, de Ioan Glykys, prescurtate de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul).

89^v-91 – *Τὴν γὰρ σὴν μήτραν ...*, fragment din *De Tine se bucură...*, în loc de axion la Liturgia Sfântului Vasile cel Mare, glasul I tetrafon.

Chinonice duminicale – *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ... [Lăudați pe Domnul...]*, 91-92 – glasul I, de Daniil Protopsaltul; 92-93^v – glasul II în Pa, de același; 93^v-95 – glasul III, de același; 95-96 –

⁸⁹ Nu știm cine este autorul, căci începutul primului heruvic lipsește.

⁹⁰ Foaia conținând majoritatea cântării este ruptă.

glasul IV, de același; 96-97 – glasul V, de același; 97-98^v – glasul VI, de același; 98^v-99^v – glasul VII, de același; 99^v-101 – glasul VIII, de același; 101-102 – glasul I, de Petru Lampadarie; 102-103 – glasul II în Pa, de același; 103-104 – glasul III, de același; 104-105 – glasul IV, de același; 105-106 – glasul V, de același; 106-107 – glasul VI, de același; 107-108 – glasul VII, de același; 108-109 – glasul VIII, de același; 109-110 – glasul I, de același; 110-110^v – glasul II în Pa, de același; 110^v-111^v – glasul III, de același; 111^v-112^v – glasul IV, de același; 112^v-113 – glasul V, de același; 113-114 – glasul VI, de același; 114-114^v – glasul VII, de același; 114^v-115^v – glasul VIII, de același; 116-117 – glasul I, de Petru Vizantie; 117-118^v – glasul II în Pa, de același; 118^v-120 – glasul III, de același; 120-121^v – glasul IV, de același; 121^v-123 – glasul V, de același; 123-124 – glasul VI, de același; 124-125^v – glasul VII, de același; 125^v-126^v – glasul VII, de același; 127-128 – glasul VIII, de același; 128-130 – glasul VIII, de același; 130-131^v – glasul I, de același; 131^v-133 – glasul II în Pa, de același; 133-134^v – glasul III, de același; 134^v-136 – glasul IV, de același; 136-137^v – glasul V, de același; 137^v-139 – glasul VI, de același; 139-140 – glasul VII, de același; 140^v-141^v – glasul VIII, de același; 141^v-144 – cu terirem, glasul I, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 144-145 – glasul III, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul).

Chinonice săptămânale – Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... [Cel ce faci pe îngerii Tăi...], 145-146^v – luni, glasul VIII, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 146^v-148^v – Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ... [Întru pomenire veșnică...], marți, glasul VII, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 148^v-150 – Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... [În tot pământul...], joi, glasul V, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 150-151 – Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... [Cel ce faci pe îngerii Tăi...], luni, glasul I, de Petru Lampadarie; 151-152 – Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ... [Întru pomenire veșnică...], marți, glasul VII, de Petru Lampadarie; 152-153 – Ποτήριον σωτηρίου ... [Paharul mântuirii...], miercuri, glasul IV, de Petru Lampadarie; 153-154 – Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... [În tot pământul...], joi, glasul VIII, de Petru Lampadarie; 154-155 – Σωτηρίαν εἰργάσω ... [Mântuire ai lucrat...], vineri, glasul V, de Petru Lampadarie; 155-156 – Μακάριοι οὓς ἐξέλεξω... [Fericiți sunt cei pe care i-ai ales...], sâmbătă, glasul V, de Petru Lampadarie; 156-157^v – Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... [Cel ce faci pe îngerii Tăi...], luni, glasul VI, de Daniil Protopsaltul; 157^v-158^v – glasul I, de Petru Lampadarie; 158^v-160 – glasul VIII, de Gheorghe Cretanul; 160-161^v – glasul IV, de Grigorie Lampadarie; 161^v-163 – Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ... [Întru pomenire veșnică...], marți, glasul I, de Grigorie Lampadarie; 163-164^v – glasul II în Pa, de Grigorie Lampadarie; 164^v-166 – glasul III, de Grigorie Lampadarie; 166-168 – glasul IV, de Hurmuz Didascalul; 168-170 – glasul V, de Grigorie Lampadarie; 170-171^v – glasul VI, de Grigorie Lampadarie; 171^v-172^v – glasul VII, de Daniil Protopsaltul; 172^v-174 – glasul VII, de Gheorghe Cretanul; 174-174^v – glasul VIII; 175-176 – Ποτήριον σωτηρίου ... [Paharul mântuirii...], miercuri, glasul I, de Petru Lampadarie; 176-177 – glasul II în Pa, de Grigorie Lampadarie; 177-178^v – glasul III, de Hurmuz; 178^v-180^v – glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 180^v-182^v – glasul IV, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 182^v-183^v – glasul V, de Gheorghe Cretanul; 183^v-185^v – glasul VI, de Grigorie Lampadarie; 185^v-187 – glasul VII, de Grigorie Lampadarie; 187-188^v – glasul 7, de Hurmuz. 188^v-190 – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie; 190-191 – Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... [În tot pământul...], joi, glasul I, de Petru Lampadarie; 191-192 – glasul II în Pa, de Petru Lampadarie; 192-193^v – glasul III, de Petru Lampadarie; 193^v-195 – glasul IV, de Petru Lampadarie; 195-198^v – glasul V, de Petru Lampadarie; 199-200 – glasul VI,

de Hurmuz; 200-201^v – glasul VII, de Gheorghe Cretanul; 201^v-202^v – glasul VIII, de Daniil Protopsaltul; 202^v-204^v – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie.

Chinonicele sărbătorilor – 205-206 – *Εὐλόγησον τὸν στέφανον...* [*Binecuvintează cununa...*], la începutul anului bisericesc (întâi septembrie), glasul V; 206^v-207^v – *Ἐσημειώθη ἔφ' ἡμᾶς...* [*Însemnatu-s-a peste noi...*], la Sfânta Cruce, glasul I, de Daniil; 207^v-208^v – glasul V, de Petru Lampadarie; 208^v-210 – glasul III, de Petru Lampadarie; 210-211 – glasul VI; 211-212 – glasul VII; 212-213^v – *Λύτρωσιν ἀπέστειλε ...* [*Izbăvire a trimis...*], la Nașterea Domnului, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 213^v-214^v – glasul V, de Petru Lampadarie; 214^v-219^v – glasul V, de Petru Lampadarie; 219^v-220^v – *Ἐπεφάνη ἡ χάρις...* [*Arătat-u-s-a darul...*], la Botezul Domnului, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 220^v-222^v – glasul VII, de Petru Lampadarie; 222^v-224 – *Ἐξελέξατο Κύριος...* [*Ales-a Domnul...*], la Buna Vestire, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 224^v-225^v – glasul I, de Petru Lampadarie; 226-227 – *Ἐκ στόματος νηπιῶν...* [*Din gura pruncilor...*], în Sâmbăta lui Lazăr, glasul I, de Petru Lampadarie; 227-228 – *Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος...* [*Binecuvântat este cel ce vine...*], în Duminica Floriilor, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 228-229 – glasul IV, de Petru Lampadarie; 229-230^v – *Τοῦ Δείπνου Σοῦ τοῦ Μυστικοῦ...* [*Cinei Tale...*], în loc de heruvic și chinonic în Sfânta și Marea Joi, glasul VI, de Petru Lampadarie; 231-232 – glasul VI, de Iacob Protopsaltul; 232-233^v – glasul VI, de Gheorghe Cretanul; 234-235^v – *Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ...* [*Să tacă tot trupul...*], în loc de heruvic în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul V, de Petru Lampadarie; 235^v-236^v – glasul V, de Iacob Protopsaltul; 236^v-237^v – *Ἐξεγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν...* [*Sculat-u-s-a ca din somn...*], chinonicul din Sâmbăta Mare, glasul I, de Petru Lampadarie; 237^v-238^v – glasul V, de Gheorghe Cretanul; 238^v-240 – *Σῶμα Χριστοῦ ...* [*Trupul lui Hristos...*], la Învierea Domnului, glasul I, de Daniil; 240^v-241^v – glasul II în Pa, de Petru Protopsaltul; 241^v-242^v – glasul II în Pa, de Grigorie Lampadarie; 242^v-244 – glasul III, de Petru Vizantie; 244-245 – glasul III, de Grigorie Lampadarie; 245-246 – glasul IV, de Grigorie Lampadarie; 246-248 – glasul V, de Petru Lampadarie; 248-249 – glasul VI, de <Petru> Peloponisiu; 249-250 – glasul VII, de Petru Protopsaltul Vizantie; 250^v-251^v – glasul VII, de Grigorie Lampadarie; 251^v-252^v – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie; 252^v-254 – *Ἐπαίνει Ἰερουσαλήμ...* [*Laudă, Ierusalime...*], în Duminica lui Toma, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 254-255^v – glasul V, de Petru Lampadarie; 255^v-257 – *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα...* [*Cel ce mănâncă trupul meu...*], la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 257-258 – glasul IV, de Petru Lampadarie; 258-259 – *Ἀνέβη ὁ Θεός...* [*Suitu-S-a Dumnezeu...*], în Joia Înălțării, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 259-260^v – glasul IV, de Petru Lampadarie; 260^v-261^v – *Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον...* [*Duhul Tău cel Sfânt...*], la Cincizecime, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 261^v-262^v – glasul VII, de Petru Lampadarie; 262^v-263^v – *Το Πνεῦμα Σου το ἀγαθόν ...* [*Duhul Tău cel Bun...*], în Lunea de după Cincizecime, glasul I, de Petru Vizantie; 263^v-265 – *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι...* [*Bucurați-vă, dreptilor...*], în Duminica Tuturor Sfinților, glasul VIII, de Daniil Protopsaltul; 265^v-266 – glasul V, de Petru Lampadarie; 266-267^v – glasul VIII, de Petru Lampadarie; 267^v-269 – glasul VIII, *al aceluiiași*; 269-271 – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie; 271-272^v – *Ἐν τῷ φωτί τῆς δόξης...* [*Întru lumina slavei...*], la Schimbarea la Față, glasul VII, de Daniil Protopsaltul; 272^v-274 – glasul IV, de Petru Lampadarie.

274 – *Εἶδομεν το φῶς ἀληθινόν...* [*Am văzut Lumina cea adevărată...*] și *Εἶη το ὄνομα Κυρίου...* [*Fie numele Domnului...*], glasul II.

Heruvic de Petru Efesiul – *Οἱ τὰ χερουβίμ ...* [*Care pe heruvimi...*], 275-276 – glasul I; 276^v-278^v – glasul II în Pa; 278^v-280 – glasul III; 280-281^v – glasul IV; 281^v-283^v – glasul V; 284-285^v – glasul VI; 285^v-287 – glasul VII; 287-288^v – glasul VII; 288^v-290 – glasul VIII.

291-291^v – Ἄξιον ἔστί... [Cuvine-se...], Axioanele zilelor care se cântă când nu sânt praznice. Glas 5⁹¹; 291^v-292 – glasul V, agem giurdi; 292-293 – glasul VII; 293-293^v – Moldovenescul axion⁹² glasul VIII; 293^v-294 – glasul VIII.

295-296 – Νῦν αἱ δυνάμεις... [Acum puterile...], heruvic la Liturghia Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul VI, de Ioan Kladas.

296-297 – Γεύσασθε καὶ ἴδετε... [Gustați și vedeți...], chinonicul Liturghiei Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul V tetrafon, de Ioan Kladas.

297-300 – Τῆ ὑπερμάχῳ... [Apărătoare Doamnă...], glasul VIII, papadic.

4. Coperta II, I, grafie chirilică, cerneală neagră: „Nicolai Ivanoviciu”. II, grafie chirilică, cu cerneală roșie: „Cu frățescă dragoste te doresc”. III, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Și am scris eu robul lui Dumnezeu Ion și cine să va ispiti ca să-l fure Aceast sfânt și dumnezeiescu tom ce să cheamă LT(?): cine să va ispiti ca să-l fure să nu-l erte Dumneze<u>, ci să-l găsească cutremurul <lui> Cain și bubele lui Ghezia. 1827”. IV, grafie chirilică, cerneală roșie: „Dumneavoastră ispravnicilor, noi cei ce mai jos nevoim pentru rugăciunile sfinților părinților noștri, Doamne Isuse Hristoase, Dumnezeul nostru. Și s-au cumpărat pentru rugăciunile sfin<ților> de fratele ieromonah însemnat ca să fie știut. Pentru rugăciunile> Florea dascălul sin popii Ion duhovnic”.

F. 123, grafie chirilică, cerneală roșie: „1870 Acesta cine îl va fura să nu-l erte Dumnezeu”⁹³.

F. 274, limba greacă, cerneală roșie: „Τέλος καὶ το Τεω το αΓΙα δοξα” [Sfârșit și lui Dumnezeu Cel Sfânt slavă].

F. 274^v, grafie chirilică, cerneală roșie, I: „Scrisusau <sic!> acest tom al patrulea de mine, cel mai mic între cântăreți și smeritul rob al lui H<risto>s Ilie Cântărețul, ot Mahalaua Vlădicăi, biserica Sfântului Ierarh Nicolae cu cheltuiala dumnealui Kir Ioann. Și sau <sic!> început acest și folositoriu lucru la luna lui maiu în 3 zile leat 1824 și au luat sfârșit la 24 de zile ale lui maiu”. II: „Ilie Cântărețul”.

F. 290, grafie chirilică, cerneală neagră: „Acest tom de cântări bisericești este al meu suptiscălitului cumpărat de la sfinția sa părintele Athanasie monah din sfânta mănăstire Coziei în drept de lei treizeci și trei, parale douăzeci, la anul 1839, când mă aflam învățător comunal a satului Comarnic din plaiul Prahova. Nicolae Ivanovici logof<ăt> satului Băicoi”.

F. 311, cu cerneală rădăcinie deschisă, chirilică: „Primind porunca cinstitei Kârmuirii de supt Nr. 16”.

F. 312, cu cerneală neagră, chirilică: „Polinom ... un neam de bucate

1. Panteleimon

2. Zinovie ieromonah

3. Gheorghie ieros<c>himonah

⁹¹ Titlul în chirilică și cântările în greacă.

⁹² Tot în greacă.

⁹³ Însemnare pe o bucată de hârtie lipită pe foaia originală.

4. Metodie monah

5. Nectarie ieromonah și cu toți călugării lor

Cu dorită frățească dragoste mă închin dumitale Domnule Ioniță de la căpătania poștii”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 33, nr. inv. 3995; alte cote: 27, 1145.
6. Manuscris, copie, limba greacă, 311 file, paginarea copistului este din patru în patru pagini, pe recto paginii, cu roșu. Prima filă lipsește, iar numerotarea începe de la fila 2 ca și cum ar fi fila 1; paginat pe o singură parte a filei (recto), de la 1 la 311, cu creion, de altă mână, 17x23,5 cm, oglinda paginii: 11x16,5 cm; 15 rânduri pe pagină; legătură veche în piele neagră, o singură mână, a lui Ilie Cântărețul⁹⁴, dascăl la biserica Sf. Nicolae Vlădica din București (f. 274^v), cerneală neagră, titlurile și inițialele cu cerneală roșie iar capitolele cu cerneală violetă. Inițiale frumos ornate în tot manuscrisul. Cântări la Sfânta Liturghie – heruvice, axioane și chinonice, alcătuite de Daniil Protopsaltul, Petru Lampadarie Peloponisiul, Petru Vizantie, Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Ioan Protopsaltul (Trapezuntul), Ioan Kladas, Ioan Glykys, Gheorghe Cretanul, Iacob Protopsaltul, Petre Efesiul, Hurmuz Hartofilax. Pe cotor scrie „Tomos 4”⁹⁵. Codicograf: Locul copierii: București. Manuscrisul a aparținut lui Nicolae Ivanovici (coperta 2, f. 290), care l-a adus în mănăstirea Sinaia când s-a călugărit. Sigiliu cu însemnarea „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 1-4. Notația muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoralele cu cerneală roșie. Pe prima foaie era un Heruvic, glasul I, care se termină pe foaia actuală numărul 1. La fel și la actuala f. 9^v, următoarele două file sunt rupte; cuprindeau probabil un heruvic pe glasul III. Paginația a fost făcută după ce foile respective au dispărut. Lipsește inițiala de la multe cântări. Manuscrisul se păstrează în stare bună. File nescrise: 290^v, 294^v, 300^v-310^v.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 160-167.

Ms. rom. nr. 34 (nr. inv. 3996)

⁹⁴ Se știe despre el că a caligrafiat, la cererea lui Macarie Ieromonahul, două dintre lucrările acestuia tălmăcite din grecește: *Stihirarul „alcătuită de fericitulu întru pomenire Hrisaf cel Nou”* (BAR, ms. rom. 1690) și *Papadichia „exighirisită de Grigorie Protopsaltulu și de Hurmuz Hartofilax”* din sistema veche (BAR, ms. rom. 1691), v. Gheorghe C. IONESCU, *Lexicon al celor care, de-a lungul veacurilor, s-au ocupat cu muzica de tradiție bizantină în România, compozitori, teoreticieni, muzicologi, dascăli de psaltichie, copişti, interpreți*, Editura Diogene, București, 1994, p. 174.

⁹⁵ După cum scrie la f. 274^v și pe cotorul ms. gr. 33, acesta este tomul al patrulea, probabil cel de-al patrulea manuscris realizat de acest copist, de la care erau cunoscute până acum doar două.

1. 1847.
2. <Chinonice>; *Chinonicele duminicii pă toate glasurile facerea lui Kir Petru Lampadarie, traduse românește de mine Nicolae Ivanovici la anul 1847, feb. 19, (f. 1).*
3. Chinonice duminicale de Petru Lampadarie – *Lăudați pe Domnul...*- F. 1-1^v – glasul I; 1^v-2^v – glasul II în Pa; 2^v-3 – glasul III; 3-4 – glasul IV; 4-4^v – glasul V; 4^v-5^v – glasul VI; 5^v-6 – glasul VII; 6-7 – glasul VIII; 7-8 – glasul I; 8-8^v – glasul II în Pa; 8^v-9^v – glasul III; 9^v-10 – glasul IV; 10-11 – glasul V; 11-11^v – glasul VI; 11^v-12 – glasul VII; 12-12^v – glasul VIII.
4. F. 7, grafie chirilică, cerneală neagră: „Alte opt chinonice facerea aceluiași Petru Lampadarie și traduse în românește de mine Nicolae Ivanovici, 1847, feb 22”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 34, nr. inv 3996; alte cote: 1160, 28.
6. Manuscris original, limba română, grafie chirilică, 18x22 cm, oglinda paginii: 16,5x18,5 cm; 16 - 17 rânduri pe pagină; paginat pe o singură parte a foii (recto), de la 1 la 12, o singură mână, cerneală neagră. Chinonice, conținând chinonice duminicale pe toate glasurile, de Petru Lampadarie. Codicograf: Nicolae Ivanovici, pe când era învățător în satul Băicoi, plasa Filipești, Jud. Prahova. El este totodată și traducătorul din greacă al partiturilor, după cum afirmă în titlu. Notăția muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarele cu cerneală roșie, file puțin pătate. Sigiliu în tuș violet, șters, cu însemnarea „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, pe f. 1. Necesită copertat.
Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 130-131.

Ms. rom. nr. 35 (nr. inv. 3997)

1. <Jumătatea secolului al XIX-lea>.
2. <Antologie muzicală>. *Pripelele praznicilor împărătești și ale tuturor sfinților carii au Polieleu. Melosul este facerea a lui Filotei Monahul, iară firea cântării adică pe muzică este de D. Giorgie Căciulă Cantor săcelean (f. 1).*
3. F. 2-32 – Mărimuri la toate sărbătorile, glasul I⁹⁶.
32^v-36 – „Doksologiile lui Kir Dionisake Peloponesiu tonisite de d.d. Anton Pantoleon”,
glasul I Pa ca de la Ke; 36^v-40 – glasul II; 40^v-44 – glasul III agem sirian; 44-48 – glas 4
leghetos; 48-52 – glasul V „hagem”; 52-56 – glasul VI; 56^v-60^v – glasul VII, în Zo; 60^v-
64^v – glasul VIII.
64^v-66 – exerciții de paraghii.
66^v-67 – *Vrednică ești*, glasul V.

⁹⁶ Pripelele lui Filotei Monahul (de la utreniile cu Polieleu), pe muzică de Gheorghe Căciulă.

Heruvices – *Cari pre Heruvim*<i>... – a lui Petru Manuil Efisiu – 67-68^v – glasul I; 68^v-69^v – glasul VI; 69^v-70^v – glasul III; 70^v-71^v – glasul IV; 72-73 – glasul V; 73-73^v – glasul VI; 73^v-75 – glasul VII; 75-76 – glasul VIII; 76-80 – două heruvices, glasul VIII⁹⁷.

4. Fără însemnări.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 35, nr. inv. 3997; alte cote: 1146, 29.
6. Manuscris, copie, limba română, grafie de tranziție, 80 file, paginat pe o singură parte a filei (recto), de la 1 la 80, 14x23 cm, oglinda paginii: 10x17,5 cm, 11 - 12 rânduri pe pagină, legătură veche în pânză neagră, ruptă la margini; mai multe mâini, cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie. Notația muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarelele cu cerneală roșie, file puțin pătate. Antologie, conținând Mărimuri la toate sărbătorile, Doxologii, exerciții de paralaghii, un Axion și Heruvices. Cântările sunt alcătuite de Gheorghe Cantorul (Căciulă), Dionisake Peloponisiul (Dionisie Fotino), Anton Pann și Petru Efesiul. Se remarcă mai cu seamă doxologiile, deosebit de melodioase, precum și Mărimurile, în forma clasică a glasului I stihiraric, nu în cea obișnuită a Mărimurilor, plecând din Pa și nu din Ni. Codicograf: cantorul George Căciulă din Săcele (f. 2). Locul copierii: Săcele (jud. Brașov), Câmpulung Muscel (jud. Argeș) sau Pietroșița (jud. Dâmbovița)⁹⁸. Un indiciu ni-l oferă și coperta 3, unde găsim o adresă, în limba germană, scrierea SÜTTERLIN: „*Aus dem Buch: Kunst: und Musikalienhandlung des Wilhelm Nemeth in Kronstadt auf der Kornzeile im Ulbrichsfeld' schen Haus*” (o etichetă tipărită în grafie gotică ce atestă un magazin de artă și obiecte muzicale a lui Wilhelm Nemeth din Brașov). Săcele este la câțiva kilometri distanță de Brașov, iar Câmpulung este situat pe unul din principalele drumuri comerciale ale vremii dintre Țara Românească și Brașov. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 1, 2 și 3.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 167-170.

Ms. rom. nr. 36 (nr. inv. 3998)

1. 1848-1891.
2. <Antologie muzicală>. *Heruvices săptămânale și duminicale compuse de mine Nicolaie Iovanovicu la Comuna Băicoi la anul 1848* (f. 1); *Colecțiune de Cântări Bisericești. Manuscript. Vol. 1. Sinaia* (f. 2); *Chinonice prasnicare și duminicare compuse de mine Nicolae Iovanovicu la Comuna Băicoiu* (f. 217); *Toată suflarea pe toate glassurille anul 1875* (f. 399).

⁹⁷ Foile sunt lipite greșit la final, continuarea de la foaia 78 este la foaia 80 iar foaia 79^v este continuată cu o foaie în urmă, la foaia 78^v.

⁹⁸ A fost profesor la Săcele (jud. Brașov), Câmpulung (jud. Argeș) și Pietroșița (jud. Dâmbovița). Era născut în comuna Turcheș din jud. Brașov, azi parte din municipiul Săcele.

3.

Heruvices – *Care pe heruvimi...* – F. 3-3^v – glasul I, de Grigorie Lampadarie; 3^v-4^v – glasul II în Pa, de Grigorie Lampadarie; 4^v-5 – glasul III, de Grigorie Lampadarie; 5^v-6^v – glasul IV, de Petru Lampadarie; 6^v-7^v – glas V, al aceluiași; 7^v-8^v – glasul VI, de Grigorie Lampadarie; 8^v-9 – glasul VII; 9-10 – glasul VIII, de Petru Lampadarie; 10-11 – glasul I, de Petru Efesiul; 11-11^v – glasul I, de Nicolae Ivanovici; 11^v-12 – *Ca pe Împăratul...*, glasul I, de Petru Vizantie; 12-13 – glasul VI, de Petru Efesiul; 13-14 – glasul III, de Nicolae Ivanovici; 14-15 – glasul IV, de Nicolae Ivanovici; 15-16 – glasul VII; 16-17 – glasul VIII.

Chinonicele săptămânii facerea lui Petru Lampadarie și înromânite de mine N. Ivanovici – 17-17^v – *Cel ce faci pe îngerii Tăi...*, luni, glasul I; 17^v-18^v – *Întru pomenire veșnică...*, marți, glas VII; 18^v-19 – *Paharul mântuirii...*, miercuri, glasul IV; 19-20 – *În tot pământul...*, joi, glasul VIII; 20-21 – *Mântuire ai lucrat...*, vineri, glasul V; 21-21^v – *Fericiți sunt cei pe care i-ai ales...*, sâmbătă, glasul V.

Chinonice duminicale – *Lăudați pre Domnul din ceruri...* – 21^v-22^v – glasul I, de Nicolae Ivanovici; 22^v-23^v – glasul III, de Petru Lampadarie; 23^v-24 – glasul IV, de Nicolae Ivanovici; 24-25 – glasul VI, de Petru Vizantie; 25-25^v – glasul VII, de Nicolae Ivanovici.

Heruvices – *Care pre heruvimi...* – 26-27 – glasul I, de Nicolae Ivanovici; 27^v-28^v – glasul I, de Nicolae Ivanovici; 29-30^v – glasul III, de N. Ivanovici; 30^v-32 – glasul IV, de N. Ivanovici; 32^v-33^v – glasul II, de Petru Lampadarie; 34-35 – glasul V, de Antonie Pandoleon; 35^v-36^v – glasul VI, de Nicolae Ivanovici; 37-38 – glasul VI, *a dlui Petre Efesiu, prescurtat de mine Nae Ivanoviciu*; 38-39 – glasul VII; 39^v-40^v – glasul VII, de Nicolae Ivanovici; 41-42 – glasul VIII, de Petru Lampadarie; 42-43^v – glasul VIII, de Nae Ivanovici.

44 – *Veniți să ne închinăm...*, glas II, de Nicolaie Ivanovici.

Tropare și condace – 44^v – Troparul Sfinților Împărați Constantin și Elena, glasul VIII; 45 – Troparul Sfântului Apostol Andrei, glasul III; 45-45^v – Condacul Sfinților Împărați Constantin și Elena, glasul III.

Heruvices – *Care pre heruvimi...* – 46-47 – glasul I, de Nicolaie Ivanovici; 47^v-49^v – glasul III, de Petru Efesiul, tradus de Nicolae Ivanovici; 50-51^v – glasul IV, de Nicolaie Ivanovici; 52-53^v – glasul I, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolaie Ivanovici; 54-55^v – glasul VI; 55^v-57^v – glasul III, după Petru Efesiul, prescurtat de Nicolaie Ivanovici; 57^v-59^v – glasul III, după Grigorie întâiul cantor; 59^v-61^v – glasul IV, după Petru Efesiul; 61^v-62^v – glasul IV; 63-64^v – glasul V, de Anton Pann; 64^v-66^v – glasul VI, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 66^v-68^v – glasul VII, de Petru Efesiul; 70-72 – glasul VII, *corectatu și prescurtatu de mine Naie Ivănescu*⁹⁹; 72^v-73^v – glasul VII; 74-76^v – glasul VII, de Ștefan Popescu; 77-77^v – glasul VII¹⁰⁰, de Nicolae Ivanovici; 78-79 – glasul VII, de Nicolae Ivanovici; 79^v-82 – glasul VIII, de Nicolae Ivanovici; 82^v-84 – glasul VIII,

⁹⁹ Pentru prima oară folosește caracterele latine, la care însă renunță curând, la f. 77.

¹⁰⁰ Piesă muzicală incompletă.

de Nicolae Ivanovici; 84^v-86 – glasul VIII; 86^v-88^v – glasul VII, după Petru Efesiul și Anton Pann, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 89-90^v – glasul VI, de Neofit Ivanovici din Mănastirea Sinaia, anul 1891, noiembrie 18; 92-93^v – glasul VII, de Neofit Ivanovici; 94-95 – glasul V, de Nicolae Ivanovici; 96-97^v – glasul VII, de Nicolae Ivanovici; 98-99^v – glasul VII, de Nicolae Ivanovici; 99^v-101^v – glasul VIII, de Nicolae Ivanovici; 102-103 – glasul I, de Dionisie Fotino, *corectat* de Nicolae Ivanovici; 104-105^v – glasul I, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 106-107^v – glasul I, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 108-119^v – glasul V; 110-111 – glasul VI, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 112-112^v – glasul VI, de Anton Pann, modificat de Nicolae Ivanovici; 113-113^v – glasul VI, de Anton Pann, modificat de Nicolae Ivanovici; 114-116 – glasul VI, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 116-118 – glasul III, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 118-119 – glasul III, de Grigorie Protopsaltul; 119-120 – glasul IV, de Petru Lampadarie; 120^v-122 – glasul VIII, de Nicolae Ivanovici; 123-124^v – glasul V, prescurtat după Petru Efesiul, de Nicolae Ivanovici; 125-126^v – glasul V, prescurtat după Petru Efesiul, de Nicolae Ivanovici; 128-129 – glasul V, de Nicolae Ivanovici, grafie latină; 129-130 – glasul I, de Nicolae Ivanovici; 130^v-132 – glasul VI, prescurtat după Petru Efesiul; 132-134^v – glasul VI, grafie latină; 134^v-135^v – glasul VI, prescurtat de Naie Iovanescu; 136-137^v – glasul III, de Nicolae Ivanovici, după Petru Efesiul, grafie latină; 138-139^v – glasul VIII, prescurtat după Petru Efesiul, de Nicolae Ivanovici, grafie latină; 140-141^v – glasul IV, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 141^v-142^v – glasul VII, prescurtat de Nicolae Ivănescu, după Petru Efesiul și Anton Pantoleon, grafie latină; 143-144^v – glasul VII, prescurtat de Nicolae Ivanovici, grafie chirilică; 145-146 – glasul IV, prescurtat de Nicolae Ivanovici după Petru Efesiul; 146^v – introducere la heruvic¹⁰¹, glasul V, de Nicolae Ivanovici; 147-148 – heruvic, glasul V, de Anton Pann; 148-149 – glasul V, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 149^v – introducere la heruvic, glasul VI, prescurtat de Nicolae Ivanovici după Petru Efesiul; 150-151^v – heruvic, glasul VI, de Nicolae Ivanovici; 151^v – introducere la heruvic, glasul VII, de Nicolae Ivanovici; 152-153 – glasul II, de Nicolae Ivanovici; 153^v – introducere la heruvic, glasul VIII, de Nicolae Ivanovici; 154-155^v – glasul VIII, de Nicolae Ivanovici; 156-157^v – glasul VII, de Anton Pann, tradus din grecește și prescurtat de Nicolae Ivanovici; 158-158^v – *Ca pe Împăratul...*, glasul VII; 158^v-159^v – glasul VIII, de Nicolae Ivanovici; 160-161^v – glasul VIII, de Nicolae Ivanovici; 162-164 – glasul I, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 164-165^v – glasul II; 165^v-167 – glasul III; 167 – introducere la heruvic, glasul V; 167^v-169 – heruvic, glasul IV; 169^v – introducere la heruvic, glasul IV, de Anton Pann; 169^v-171 – heruvic, glasul IV, de Nicolae Romossalu¹⁰²; 171^v – introducere la heruvic, glasul V, de Nicolae Romossescu; 172-173^v – heruvic, glasul V, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolae Romossescu; 173^v-175^v – glasul VI; 176-177^v – glasul VII, de Petru Efesiul, prescurtat de Nicolae Romossescu; 177^v-179^v – glasul VII, de Naie Romossescu; 180-181^v – glasul VIII, de Petru Efesiul,

¹⁰¹ Numită de Ivanovici „cratimă”.

¹⁰² Romosalu sau Romossescu sunt alte nume sub care semnează tot Nicolae Ivanovici.

prescurtat de Nicolae Romosescu; 182-183 – glasul VIII, de Naie Romosescu; 185^v-186 – glasul VII, de Nicolaie Ivanovici; 186-187 – glasul VIII, de Naie Ivanovici; 187^v-188^v – glasul I, de Naie Ivanovici; 189-189^v – glasul VII, de Naie Ivanovici; 190-190^v – glasul IV, de Naie Ioanovici; 191-191^v – glasul V, de Naie Ivanovici; 192-193^v – glasul I, de Naie Ivanovici; 194-195^v – glasul VI, de Petru Efesiul, prescurtat de Naie Ivanovici; 196-196^v – glasul VI, de Naie Ivanovici; 197-198^v – glasul VIII, de Naie Ivanovici; 199-200 – glasul I, de Anton Pann, prescurtat de Naie Ioanovici; 200^v-201 – glasul II în Pa; 201^v-202^v – glasul III, de Naie Ivanovici, după Petru Efesiul și Anton Pann; 203-204 – glasul III, de Naie Ivanovici; 204^v-205^v – glasul IV, de Petru Efesiul, prescurtat de Naie Ivanovici; 206-207 – glasul IV; 208-209 – glasul V, de Anton Pann; 209^v-210 – glasul V, prescurtat de Naie Ivanovici; 211-212^v – glasul VIII, prescurtat de Naie Ivanovici după Petru Efesiul și Petru Vizantie; 213-214 – glasul II; 215-216^v – glasul III.

Chinonice prasnice și duminicare compuse de mine Nicolae Ivanovicu la Comuna Băicoiu <217 – foaie de titlu> – 218-218^v – Bucurați-vă, dreptilor..., în Duminica Tuturor Sfinților, glasul I; 219-220 – Fericiți sunt cei pe care i-ai ales..., sâmbătă, glasul I; 220^v-221^v – Paharul mântuirii..., miercuri, glasul I; 222-223 – Lăudați pre Domnul din ceruri..., duminică, glasul I; 224-224^v – Întru pomenire veșnică..., marți, glasul I; 225-226^v – În tot pământul..., joi, glasul I; 226^v-227^v – Întru pomenire veșnică..., marți, glasul VII; 227^v-228^v – Sfințit-au locașul..., pomenirea Marii Biserici din Constantinopol, 23 decembrie, glasul I.

Chinonice duminicale, *Lăudați pre Domnul din ceruri...* – 229-230 – glasul I, de Nicolae Ivanovici; 230-231^v – glasul I, de Daniil Protopsaltul; 232-233 – glasul II în Pa, de Nicolae Ivanovici; 233-234 – glasul III, de Nicolae Ivanovici; 234-235^v – glasul III, de Petru Lampadarie; 236-237 – glasul I, de Daniil Protopsaltul, corectat și prescurtat de Nicolae Ivanovici; 237^v-238 – glasul VI, de Petru Vizantie, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 238^v-239 – glasul VII, de Nicolae Ivanovici; 239^v – glasul VIII, de Nicolae Ivanovici (neterminat); 240-241 – glasul I, de Anton Pann, corectat și modificat de Nicolae Ivanovici; 241-241^v – glasul IV, de Petru Lampadarie, „înromânitu de mine, Nicolae Ivanovicu”; 242-242^v – glasul I, de Nicolae Ivanovici; 242^v-243^v – glasul III, de Nicolae Ivanovici; 244-244^v – glasul VI, de Petru Vizantie, prescurtat de Naie Ivanovici; 245-246 – glasul VII, de Nicolae Ivanovici; 246^v-247^v – glasul VIII, de Naie Ivanovici.

248-249^v – *Fericiți sunt cei pe care i-ai ales...*, chinonicul de sâmbătă, glasul I.

Slavele Laudelor, de Nicolae Ivanovici – 250-251 – în Duminica Vameșului și a Fariseului, glasul VIII; 252-253 – în Duminica Fiului risipitor, glasul VI; 253^v-254^v – în Duminica lăsatului sec de carne, glasul I; 254^v-255^v – în Duminica lăsatului sec de brânză, glasul VI; 256-257 – în prima Duminică a Marelui Post, glasul VI; 257-258 – în Duminica a doua din post, glasul VI; 258-259 – în Duminica a treia a Postului Mare, glasul VIII; 259^v – 260 – în Duminica a patra a Postului Mare, glasul I; 260-261 – în Sâmbăta Acatistului, glasul IV; 261-262 – Sedeală, glasul I; 262-263 – Slava Laudelor din Duminica a cincea a Sfântului Post, glasul I; 263^v – Troparul Duminicii Floriilor, glasul I; 264-265 – Slava Laudelor din Duminica a III-a a Postului Mare,

glasul VIII, de Nae Romossescu; 266 – Slava Stihovanei vecerniei din Duminica Stâlpărilor, glasul VI; 266^v-269 – Laudele din Duminica Floriilor, glasul IV; 270-271^v – Slava Laudelor din Duminica Floriilor, glasul VI; 272-273^v – Slava Laudelor Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, glasul V.

Tropare și condace – 274-274^v – Troparul Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, glasul IV; 274^v-275 – Condacul Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, glasul IV.

Slavele Laudelor, de Nicolae Ivanovici – 276-277 – în Duminica Tomei, glasul VI; 278-279 – glasul VI; 279^v-280 – în Duminica Slăbănogului, glasul VIII; 280^v-281 – la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV; 281-281^v – în Duminica Samarinenței, glasul VI; 282-283^v – glasul VI; 283^v-284^v – în Duminica Orbului, glasul VIII; 285-285^v – *Ison, oligon, petasti...*, glasul I; 286-286^v – finalul unei Slave, glasul VI, și începutul Slavei la Sfinții Împărați¹⁰³; 287-288^v – la Sfinții Împărați, glasul VIII, după A. Pann; 289-290^v – la Sfinții Împărați, <continuarea celei de la 286^v>, glasul VIII, după A. Pann; 290^v-291^v – în Duminica Orbului, glas VIII; 292-293 – în Duminica Orbului, glasul VIII¹⁰⁴; 293^v – <încercare de compoziție>; 294-295^v – Stihirile Laudelor Înălțării, glasul I; 296 – Troparul Înălțării, glasul IV; 296^v-297 – Condacul Înălțării, glasul VI; 298-299 – Laudele Înălțării, glasul I; 299^v – Luminânda Înălțării, glasul III; 300-300^v – Slava Laudelor Duminicii Slăbănogului, glasul VIII; 301-301^v – la Înălțarea Domnului, glasul II; 302-304 – în Duminica a VII-a după Înviere, glasul VIII; 304-305 – la Rusalii, glasul VI; 305^v-306 – la Nașterea Sf. Ioan Botezătorul, glasul VI; 306-307^v – la Sfinții Apostoli, glasul VI; 308-309 – la Sfântul Ilie Proorocul, glasul VIII; 309-309^v – la Sfântul Mucenic Pantelimon, neterminată, glasul IV; 310-311 – la Schimbarea la Față, glasul VIII.

312-313^v – Răspunsurile Sfintei Liturghii a Sf. Ioan Gură de Aur, glasul V, de Nae Mateescu, modificate de Nae Ivanoviciu; 314-315^v – glasul V, de Nae Mateescu, modificate de Nae Ivanoviciu.

Axioane – *Vrednică ești...*, de Nicolae Ivanovici – 316-317 – glasul IV; 318 – 319 – glasul IV.

Slavele Laudelor – 320-320^v – la Sfânta Parascheva, glasul VI; 321-322 – la Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, glasul IV; 322-323 – la Sfinții Arhangheli, glasul V; 323^v – *Și acum... Fericimu-te pre tine...*, glasul V; 324-325 – la Sfântul Ioan Gură de Aur, glasul VIII; 325-325^v – *Și acum... Stăpână, primește...* glasul VIII; 326-327^v – la Sfântul Ierarh Spiridon, glasul IV; 327^v-329 – la Duminica Sfinților Strămoși, glasul VII; 329-330^v – la Duminica înaintea Nașterii lui Hristos, glasul VIII.

330^v-331^v – *Mărire... Și acum...* stihira de după Evanghelie, la Utrenia Nașterii Domnului, glasul II¹⁰⁵

¹⁰³ Este o filă care nu se potrivește cu celelalte, de aceea este și tăiată cu creionul.

¹⁰⁴ În grafie latină.

¹⁰⁵ Se continuă la pagina 338.

332-332^v – Troparul Nașterii Domnului, glasul IV; 332^v-333 – Condacul praznicului, glasul III; 333-333^v – Luminânda, glasul III.

333^v-336^v – Stihirile Laudelor Nașterii Domnului, glasul IV.

337-337^v – Troparul Nașterii Domnului, glasul II.

Slavele Laudelor – 338-339 – la Nașterea Domnului, glasul VI; 339-340 – la 26 decembrie, glasul VI; 340^v-341^v – la Sf. Arhid. Ștefan, glasul V; 342-342^v – la Duminica după Nașterea Domnului, glasul VIII; 343-343^v – la Sf. Ierarh Vasile cel Mare, glasul VI; 343^v-344 – la Botezul Domnului, glasul VI; 344^v-345 – Troparul Botezului Domnului, glas I; 345-346 – Slava Laudelor de la Botezul Domnului, glasul VI; 348-349 – la Sf. Ierarh Vasile cel Mare, glasul VI; 349 – Condacul Botezului Domnului, glasul III; 349^v-350 – Luminânda, glasul III; 350 – Luminânda „*mai grabnică*” glasul III; 350^v-351 – Slava Laudelor Sf. Grigorie Teologul, glasul I; 351^v-352^v – la Sf. Trei Ierarhi, glasul II; 352^v-353 – la Întâmpinarea Domnului, glasul VI; 353^v-354^v – la Sf. Mucenic Haralambie, glasul V; 354^v-356 – la Sf. 40 de Mucenici, glasul V; 356^v – la Sf. 40 de Mucenici¹⁰⁶, glasul V, de Nae Romossescu.

357 – *Să se îndrepteze...*, glasul I; 357^v – *alt chip*, glasul I.

358-359^v – Stihirile Laudelor Adormirii Maicii Domnului, glasul IV, de N. Ioanoviciu.

360 – Luminânda Adormirii Maicii Domnului, glasul III; 360^v – Troparul Praznicului Adormirii Maicii Domnului, glasul I; 361 – Luminânda Adormirii Maicii Domnului, glasul III;

361-362 – Slava Laudelor Adormirii Maicii Domnului, glasul VI.

363 – *Hristos a înviat...*, glasul VI în Di.

363-372 – Canonul Învierii, glasul I.

372-372^v – Luminânda Învierii, glasul III; 372^v – glasul III; 373 – glasul III, de N. Ivanovici; 373^v – glasul III; 374 – glasul II.

374-375^v – Laudele Paștilor, glasul I.

376 – Luminânda Învierii, glasul II.

376^v-378 – Stihirile Laudelor Învierii, glasul V în Ke, de N. Ivanovici; 378-379 – *Ziua Învierii...*, glasul V; 379 – o stihiră a laudelor, glasul I; 380 – *Cine este Dumnezeu...*, prochimien, glasul III; 380 – *Dumnezeul nostru în cer și pe pământ...*, prochimien, glasul III; 380-380^v – *Hristos a înviat...*, glasul V în două variante; 381 – Laudele Învierii Domnului, glasul V; 381-382 – Stihirile Laudelor Învierii, glasul V în Pa; 382^v-383^v – *Ziua Învierii...*, glasul V; 384-385 – *Ziua Învierii...*, glasul V, de Ieromonahul Macarie.

386-387 – *Trupul Lui Hristos...*, chinonicul Învierii, glasul I.

Voscesnele – 388-388^v – *În munte ucenicii...*, I, glasul I; 388^v-389 – *Cu miresme venind...*, II, glasul II; 389-390 – *Magdalenei Mariei...*, III, glasul III; 390-390^v – *Mânecare adâncă era...*, IV, glasul

¹⁰⁶ Piesă muzicală neterminată.

IV; 391-392 – *O, prea înțelepte judecățile Tale...*, V, glasul V; 392-392^v – *Pacea cea adevărată Tu ești...*, VI, glasul VI; 392^v-393^v – *Lacrimile Mariei...*, VIII, glasul VIII; 393^v-394 – *După pogorârea în iad...*, X, glasul VI; 394^v-395 – *Iată întuneric și de dimineață...*, VII, glasul VII; 395-395^v – *Ca întru anii cei de apoi...*, IX, glasul V; 395^v-396^v – *Arătându-Te pre Tine ucenicilor...*, XI, glasul VIII.

397 – *Înviind Iisus...*, glasul VI.

398 – <încercare de compoziție>.

400^v – *Ceea ce ești mai cinstită...*, glasul IV.

Toată suflarea... – 401-401^v – glasul I; 401^v-402 – glasul II; 402-402^v – glasul III; 402^v-403 – glasul IV; 403-403^v – glasul V; 403^v-404 – glasul VI; 404-404^v – glasul VII; 404^v-405 – glasul VIII.

Voscesne – 406-407 – *O, prea înțelepte judecățile Tale...*, V, glasul V; 407-408^v – *Pacea cea adevărată Tu ești...*, VI, glasul VI; 408^v-409^v – *Iată întuneric și de dimineață...*, VII, glasul VII în Ga; 409^v, 410^v, 411^v – *Lacrimile Mariei...*, VIII, glasul VIII.

Voscesne, de Dionisie Fotino, prescurtate de Nicolae Ivanovici - 412-412^v – *În munte ucenicii...*, I, glasul I; 413-413^v – *Cu miresme venind...*, II, glasul II; 414-414^v – *Magdalenei Mariei...*, III, glasul III; 415-415^v – *Mânecare adâncă era...*, IV, glasul IV; 416-417 – *O, prea înțelepte judecățile Tale...*, V, glasul V; 418-419 – *Ca întru anii cei de apoi...*, IX, glasul V; 419-420 – *După pogorârea în iad...*, X, glasul VI; 420^v-421^v – *Arătându-Te pre Tine ucenicilor...*, XI, glasul VIII.

4. F. 43^v, grafie latină, cerneală violetă: „Scrisusau <sic!> aceste heruvice de mine nevrednicul și smeritul între cântăreți Nicolaie Ivanoviciu din Comuna Băicoi. Când mă aflam Notar al acestei Comune la anul 1865 Iulie 14 Miercuri. Primaria Comunale”.

F. 217, grafie latină, cerneală violetă: „Chinonice prasnicare și duminecare compuse de mine, Nicolae Ivanoviciu, la comuna Băicoiu”.

F. 285^v, grafie latină, cerneală violetă: „Anul 1882, septembrie 8, în ziua de Sfânta Marie Mică, prin mine N. Ivanoviciu – Suburbia Sf. Treime, Strada Gogonea, nr 259, Ploești”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 36, nr. inv. 3998; alte cote: 1150, 30.

6. Manuscris original, limba română, grafie chirilică și latină, 421 file, paginat pe o singură parte a filei (recto), de la 1 la 421, cu două numerotări, din care o folosim pe cea mediană, 18x21 cm, oglinda paginii: 12x16,5 cm; 13-14 rânduri pe pagină, legatură în carton și vinilin, de culoare verde și piele maronie (cotorul), partial deteriorat, mai multe mâini, cu cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie. Antologhion, conținând heruvice, chinonice, slave, tropare și condace, slujba Învierii, „Toată suflarea” și voscesne. Multe piese sunt compuse de Nicolae Ivanovici, celelalte sunt semnate de Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Petru Lampadarie Peloponisiul, Petru

Vizantie, Petru Efesiul, Ștefan Popescu, Anton Pann, Dionisie Fotino, Daniil Protopsaltul, Nae Mateescu și Macarie Ieromonahul. Codicograf: Nicolae Ivanovici. Locul copierii: Băicoi, Ploiești, Valea Călugărească, M-rea Predeal, M-rea Sinaia. Notația muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoralele cu cerneală roșie; stare foarte bună de conservare. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 1-4. Sigiliu „Romania – Monastirea Sinaia”, având în centru o biserică și anul 1695 (anul în care a fost sfințită biserica veche a mănăstirii Sinaia) în tuș negru, pe fila 1 de titlu, pe fila 2 (care este de fapt o foaie mai mică, adăugată pentru a scrie pe ea „Colecțiune de Cântări bisericești. Manuscript. Vol. I”) și pe ultima filă, 421^v. Pe cotor, cu litere de aur: „COLECȚIUNE DE CÂNTĂRI BISERICEȘTI. MANUSCRIPT. 1”. File nescrise: 69-69^v, 91-91^v, 95, 103^v, 111^v, 122^v, 128^v, 183^v, 207^v, 210^v, 214^v, 217^v, 223^v, 251^v, 265^v, 269^v, 275^v, 277^v, 297^v, 311^v, 319^v, 346^v-347^v, 362^v, 385^v, 387^v, 397^v, 398^v, 399^v, 400, 405^v, 410, 411, 417^v.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 131-139.

Ms. rom. nr. 37 (nr. inv. 3999)

1. 1874-1889.

2. <Antologie muzicală>. *Colecțiune de Cântări Bisericești. Manuscript. Vol. II* (f.1); *Mărimurile sau velliceaniile ce să cântă peste tot anul după Polieleu. Scrisse și corectate de mine, Nicolae Ivanoviciu la anul 1882, ianuarie 3, aflându-mă în orașul Ploiești, strada Andreiu Gogonea no. 259* (f. 261).

3. *Fericit bărbatul* – F. 2-4 – glasul VIII; 5-8^v - glasul VIII, de Varlaam Protosinghelul din Mănăstirea Sinaia.

Doamne strigat-am... – 9-10^v – glasul I, de mine smeritul Neofit Monahul din Sfânta Monastire Sinaia; 11-11^v – glasul II; 12-12^v – glasul III; 13-13^v – glasul IV; 14-14^v – glasul V; 15-15^v – glasul I.

16 – *Veniți să ne închinăm...*, glasul VIII, de Anton Pann.

16-18^v – *Fericit bărbatul...*, glasul VIII.

20-20^v – *Veniți să ne închinăm...*, glasul VIII.

20^v-24 – *Fericit bărbatul...*, glasul VIII, de Protos. Varlaam.

24^v-26 – *Lumină lină...*, glasul II.

Prochimene – 26-26^v – *Cine este Dumnezeu...*, glasul VII; 26^v – glasul VII; 27 – glasul VII; 27-27^v – *Dumnezeul nostru în cer și pe pământ...*, din Sfânta și Marea Luni a Paștilor, glasul VII.

Polilee – *Robii Domnului* – prescurtate după ale lui Macarie Ieromonahul – 28-33^v – glasul V; 34-38^v – *Mărturisii-vă Domnului...*, glasul V, după Anton Pann; 39-40^v – starea I, glasul VII, de Nae Ioanoviciu; 41-43 – glasul VII, prescurtat și modificat de Nae Ioanoviciu; 44-45^v – glasul V, de Nae Ioanoviciu; 46-48 – glasul V, după Macarie; 49-50^v – glasul VII, de Nae Ioanoviciu; 51-56 – glasul VII, de Nae Ioanoviciu; 57-58^v – glasul VIII, modificat de Nae Ioanoviciu; 59-61 – glasul VIII, de Nae Ionoviciu; 62-66^v – glasul VIII, de Macarie; 67 – finalul polileului *La râul Babilonului...*, glasul VII; 67^v-70^v – glasul I, de Protos. Varlaam, modificat de Naie Ivanoviciu; 71-79^v – *Cuvânt bun...*, glasul VIII, corectat de N. Iovanescu.

Mărimuri, glasul I – 80-81^v – la 8 septembrie; 81^v-82^v – la 14 septembrie; 82^v-83 – la 26 septembrie; 83^v – la Sfânta Parascheva; 84-84^v – Pripeală la 26 octombrie; 84^v-85^v – la Sfinții Voievozi Mihail și Gavriil; 85^v-86 – la 13 noiembrie, Sfântul Ioan Gură de Aur; 86^v-87 – la Intrarea în Biserică a Maicii Domnului; 87-88 – la Sfântul Apostol Andrei; 88 – la Sfânta Muceniță Varvara; 88^v-89 – la Sfântul Sava; 89-90 – la Sfântul Ierarh Nicolae; 90-90^v – la Sfântul Spiridon; 91, 92-92^v – la Nașterea Domnului; 93-93^v – la Sfântul Ștefan; 94-94^v – la 1 ianuarie; 94^v-95^v – la Botezul Domnului; 95^v-96 – la Sfântul Antonie cel Mare; 96-96^v – la Sfântul Eftimie cel Mare; 96^v-97^v – la Sfântul Grigorie Bogoslovul; 98 – la Sfinții Trei Ierarhi; 98^v-99 – la Întâmpinarea Domnului; 99-99^v – la 24 februarie, Întâia și a doua aflare a capului Sfântului Ioan Botezătorul; 99^v-100 – la 9 martie, Sfinții 40 de mucenici; 100 – la Buna Vestire; 101-101^v – la Duminica Florilor; 101^v-102^v – la Duminica Tomii; 103-103^v – la Sfântul Gheorghe; 104-104^v – la Sfinții Împărați Constantin și Elena; 105-105^v – la Înălțarea Domnului; 105^v-106^v – la Duminica Pogorârii Duhului Sfânt; 106^v-107 – la 24 iunie, Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul; 107^v-108 – la 29 iunie, Sfinții Apostoli; 108^v – la Sfântul proroc Ilie; 108^v-109 – la 27 iulie, Sfântul mare martir Panteleimon; 109-110 – la Schimbarea la Față; 110-110^v – la Adormirea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu; 110^v-111^v – la Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul.

Obednița – 112-115^v – glasul VII, de Nae Ioanoviciu; 116-118^v – Starea a II-a, glasul VII, prelucrată de Iosif Nania¹⁰⁷.

118^v – *Aliluia* după Apostol, glasul I.

Cântările Sfintei Liturghii – 119-121 – Ectenii și Antifoanele, glasul VIII; 121-123 – *Veniți să ne închinăm...*, *Doamne mântuiește*, glasul II; 123-124^v – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II; 124^v-125 – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II; 125-126 – *Câți în Hristos...*, glasul II; 126-128 – *Crucii Tale...*, glasul II; 128-129^v – *Aliluia după Apostol*, glasul I; 130-132 – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul VII, de Gheorghe Cretanul, înromânit de Nicolae Iovănescu; 132-133 – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II, de Gheorghe Cretanul; 133^v – *Aliluia*, glasul I, de Nicolae Ivanovici; 134-134^v – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II papadic, de Atanasie, episcopul Râmnicului Vâlci; 135 – *Câți în Hristos...*, glasul I, de Nae Ioanovici; 135^v – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II, de Naie Ioanovici; 136 – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II papadic, de Atanasie, episcopul Râmnicului Vâlci; 136^v – *Mulți ani...*, glasul VIII; 137-138^v – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul VII, după Gheorghe Cretanul; 139-139^v – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II, de Nae Ioanoviciu; 139^v-140 – *Aliluia*, glasul I, de Nae Ivanovici; 140-140^v – *Aliluia*, glasul I, de același; 141- *Aliluia* după Apostol, glasul I, de mine Naie Romossescu; 142-143^v – *Câți în Hristo<s>...*, glasul I, mai multe variante, de Nae Ioanoviciu; 144-144^v – *Doamne miluiește*, glasul VIII; 145-145^v – *Veșnică pomenire...*, glasul III; 146-147 – *Doamne miluiește*, glasurile VII și VIII, de

¹⁰⁷ Iosif Naniescu, Mitropolitul Moldovei între 1875-1902.

Naie Ivănescu; 147-149 – Răspunsuri, glasul VIII; 149-151^v – Răspunsuri, glasul V, de Anton Pann; 151^v – *Pe Tatăl, pe Fiul...*, glasul V, de Nae Ivănescu; 152-154 – Crezul, glasul I, după Anton Pann; 154^v-155 – *Tatăl nostru...*, glasul I, după Anton Pann; 156-157^v – Răspunsuri, glasul V, de Nae Ioanoviciu; 159-160^v – Răspunsuri, glasul V, corectate de Nae Ioanovici; 161 – *Pe Tine Te lăudăm...*, glasul V, de Nae Ioanovici; 161^v – *Pe Tine Te lăudăm...*, glasul V, de Nae Ioanovici; 162-163^v – Răspunsuri, glasul VII, de Nae Ioanovici; 164-165^v – Răspunsuri, glasul VII, de Nae Ioanovici; 166-167^v – Răspunsuri, glasul VIII, de Nae Ioanoviciu; 168-170 – Răspunsuri, glasul VIII, de Naie Ivanovici; 172 – *Văzut-am lumina...*, glasul II, de Nae Ioanoviciu; 173-175^v – Crezul, glasul I, după Anton Pann; 177-178 – *Doamne miluiește...*, *Unul Sfânt, Unul Domn...*, 3 variante, glasul VIII; 178-178^v – *Cinei Tale...*, chinonic, glasul III, stihiraric; 178^v-179 – *Bine voi cuvânta pre Domnul...*, glasul II; 179-179^v – *Pomenește-ne și pe noi, Îndurate...*, glasul III; 179^v-180 – *Fie numele Domnului...*, glasul II.

180-180^v – *Născătoare de Dumnezeu, fecioară, bucură-te...*, glasul V; 180^v – *Bogații au sărăcit...*, glasul VII.

Cântările Sfintei Liturghii – 181-186 – Obednița, glasul VII, de Nicolae Ivanovici; 187-190 – Obednița, starea a II-a, glasul VII, prelucrată de ierod. Iosif Nania; 190^v – Antifoanele Duminicii Paștilor, glasul II; 191 – *Veniți să ne închinăm...*, glasul II; 191-191^v – glasul II, de Nicolae Ivanovici; 191^v-192 – *Doamne mântuiește...*, glasul III; 192-194 – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II, mai multe variante; 194^v-195 – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II, papadic; 195^v-196 – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II, scurtat de Anton Pann la anul 1819 după cererea Preasfințitului Dionisie Mitropolitul; 196-198^v – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul I, papadic, de Petru Efesiul; 199 – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II, de Nae Ivănescu; 200-201 – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul VII varis, de Petru Efesiul, înromânit de Nicolae Ivanovici; 201^v-203^v – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul VII varis, de Petru Efesiul, înromânit de Nicolae Ivanovici; 203^v-204 – *Slavă Ție, Doamne...*, glasul VIII; 204-205 – *Câți în Hristos...*, glasul I; 205-206^v – glasul I, de Petru Efesiul; 206^v-207^v – glasul I, de același; 207^v-209^v – *Crucii Tale...*, glasul II, mai multe variante; 210-210^v – *Aliluia*, glasul I, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 211-212^v – *Aliluia*, glasul I, după Anton Pann; 213-214 – *Aliluia*, glasul I, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul)¹⁰⁸; 214-215 – glasul I, după Anton Pann; 215 – glasul I; 215^v-216 – *Slavă Ție, Doamne*, glasul VIII; 216-217^v – Troparele Hirotoniei, glasul VII; 218-218^v – *Sfinte Dumnezeule...*, glasul II, de Nae Ioanoviciu; 219-222^v – *Doamne miluiește*, glasurile VIII, V, III; 222^v-225 – Răspunsuri, glasul VIII; 225^v – *Iubi-Te-voi Doamne...*, glasul III, compus de Anton Pann la Brașov, 1828; 225^v-226 – *Doamne miluiește*, glasul VIII, de Anton Pann; 226^v – *Iubi-Te-voi, Doamne*, glasul III, de Nicolae Ivanovici; 226^v-228 – Răspunsuri, glasul VIII, de Iosif Nania; 228^v-229 – Răspunsuri, glasul VIII, de Ioan Gherasim Gorjeanul; 229-229^v – *Ἄγιος ὁ Θεός...* [*Sfinte Dumnezeule*], glasul II, de P.S. Teodorit Sinadul; 230-232 – *Doamne miluiește și Răspunsuri*, glasul V, de Anton Pann; 232-233^v – Răspunsuri, glasul VII, de Nicolae Ivanoviciu; 233^v-236^v – Finalul Liturghiei, glasul VIII și II; 237-237^v – *Tatăl nostru...*, glasul I, de Anton Pann; 238-240 –

¹⁰⁸ Este identic cu cel de la filele 210-210^v.

Răspunsuri, glasul V, de N. Ivanoviciu; 240-242^v – Tropare și condace; 243-244 – Răspunsuri, glasul V, după Anton Pann; 244^v – *Iubi-Te-voi, Doamne*, glasul III; 244^v-245 – *Doamne miluiește*, glasul II, stihiraric.

Cântări din Săptămâna Patimilor – 246-256^v – Sedelne, pe toate glasurile.

257-258^v – *Dumnezeu este Domnul...*, pe toate glasurile.

259-259^v – Troparul Sfântului Vasile cel Mare, glasul I.

260^v – *Dumnezeu este Domnul...*, glasul IV.

261 – *Mărimurile sau velliceaniile ce să cântă peste tot anul după Polieleu. Scrisse și corectate de mine, Nicolae Ivanoviciu la anul 1882, ianuarie 3, aflându-mă în orașul Ploești, strada Andreiu Gogonea no. 259 <foaie de titlu>.*

261^v-280^v – Mărimurile tuturor sărbătorilor, de Nicolae Ivanovici, după Anton Pann.

Polieleu – *Robii Domnului* – 281-284^v – glasul V, prescurtat de Nae Ivanovici; 285-289^v – glasul V, prescurtat de Nicolae Ivanovici; 290-293^v – glasul VIII, după Macarie Ieromonahul; 294-300^v – glasul V, după Dionisie Fotino; 301-303^v – glasul V, de Nicolae Ivanovici; 304-311 – glasul V, după Dionisie Fotino; 312-317 – glasul V; 317^v-322^v – glasul VIII, de Macarie; 323-326 – *Slavă..., Tatălui să ne închinăm...*, glasul V, de Dionisie Moraitul (Fotino), tradus de Nicolae Ivanovici; 327-328, 329-330 – glasul I, de Nicolae Ivanovici.

330^v – Mărimuri la Sfântul Nicolae, glasul I.

331-334^v – Polieleu, *Robii Domnului...*, glasul VIII, prescurtat de N. Ivanoviciu.

335-338 – *Slavă..., Tatălui să ne închinăm*, glasul V, de Dionisache Moraitul, tradus de N. Ivanoviciu.

Mărimuri, glasul I, de Nicolae Ivanovici – 338^v – La Sfinții Apostoli; 339 – La Înălțarea Domnului, glasul I; 339^v – La Duminica Pogorării Sfântului Duh, glasul I; 340-340^v – *Slavă...și acum...* de la Mărimuri; 341 – la 24 mai; 341^v – la 29 iunie; 342 – la Sfântul Prooroc Ilie; 342^v-343 – la 27 iulie; 343^v-344 – la 6 august; 344^v-345 – la 15 august; 345^v – la 29 august; 346-346^v – la 14 septembrie; 347 – la 26 septembrie; 347^v – la 14 octombrie; 348-348^v – la 26 octombrie; 348^v-349 – la 8 noiembrie; 349-349^v – la 21 noiembrie; 350 – la Sfânta Muceniță Varvara; 350^v – la 5 decembrie; 351-351^v – la Sfântul Ierarh Nicolae; 352 – la 27 decembrie; 352^v-353 – la 1 ianuarie; 353-354^v – la Botezul Domnului; 355 – la Sfântul Teodosie; 355^v-356 – la 25 ianuarie; 356^v – la 2 februarie; 357 – la 20 ianuarie; 357^v – la 9 martie; 358 la Buna Vestire; 359 – la Duminica Floriilor; 359^v – la Duminica Tomii; 360 – la Sfântul Mare Mucenic Gheorghe; 360^v – la 8 mai; 361-361^v – la Sfinții Împărați.

362-363 – *Bucură-te, Împărăteasă Maică...*, Anti-Axionul Rusaliilor, glasul VII, de Balasie Preotul, tradus de Nicolae Ivanovici; 363-363^v – altul, glasul IV.

364-364^v – *Pe tine, făclia cea luminoasă...*, Irmos în Duminica Tomii, glasul I, de Nicolae Ivanovici.

365-365^v – *O, Dumnezeiescul...*, glasul I, stihiraric, de Nicolae Ivanovici; 365^v-366^v – glasul I, stihiraric, de același.

366^v-367^v – *Cu un glas, fecioară...*, Anti-axion la Duminica orbului, glasul I, de Nicolae Ivanovici¹⁰⁹.

367^v-368^v – *Mărește, suflete al meu, pe Hristos...*, Anti-Axion la Înălțarea Domnului, glasul V, de Nae Ivanovici.

369-383^v – Catavasiile Învierii, glasul I, după Anton Pann; 385-401 – Canonul Paștelui, glasul I.

4. F. 27^v: „1882 Martie 28, în ziua de Paște orașul Ploiești Suburbia Sfânta Troiță Strada Andrei Gogonea no. 259”.

F. 33^v: „Finitu și lui Dumnezeu celui în Treime măritu laudă. Astăzi 4 August 1881 la Comuna Pleașa”.

F. 38^v: „1883 iunie 12, Orașul Ploiești, Suburbia Sfântului Gheorghe vechi, Strada Trandafir no. 162”.

F. 280^v: „Finitu și lui Dumnezeu celui în treime lăudatu mărire. Scrisusau <sic!> și sau <sic!> corectatu prin mine mai micul și smeritul robu alui Hristosu Nicolae Ivănescu după ale răposatului întru fericire și marelui bărbatu Antonie Pantoleon la anul 1882 iulie 14 orașul Ploiești suburbia Sfânta Treime strada Andrei Gogonea numărul 259”.

F. 311: „Finitu și lui Dumnezeu celui în treime slăvitu lauda Prin mine Nicolaie Ivanoviciu la Comuna Lipănești fiindu Conlucrătoriu la Șioselele Județene vecinalle și Comunalle. Anul 1881 Martie 28 Sâmbătă”.

F. 322^v: „Finitu și lui Dumnezeu celui în treime măritu slavă prin mine Nicolae Ivanoviciu 1881 Martie 4 miercuri în orașu Ploiești Strada Răpanu”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 37, nr. inv. 3999; alte cote: 31.

6. Manuscris original, miscelaneu, limba română, grafie chirilică și latină, 401 file, 18x21 cm, oglinda paginii: 13,5x15 cm; 8 rânduri pe pagină; paginat pe o singură parte a filei (recto), de la 1 la 401, cu două numerotări, din care o folosim pe cea mediană, legătură în carton și vinilin, de culoare negru cu alb, și piele neagră la cotor; mai multe mâini, cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie. Antologie muzicală, conținând cântări la Vecernie, Utrenie, Liturghie și Canonul Sfințelor Paști. Cele mai multe piese sunt compuse de Nicolae Ivanovici, celelalte sunt semnate de Varlaam Protosinghelul, Macarie Ieromonahul, Petru Efesiul, Anton Pann, Iosif Naniescu, Ioan Protopsaltul (Trapezuntul), Gheorghe Cretanul, Dionisie Fotino, Balasie Preotul, dar și de compozitori mai puțin cunoscuți, ca P.S. Atanasie al Râmnicului, P.S. Teodorit Sinadul și Ioan Gherasim Gorjeanu. Codicograf: Nicolae Ivanovici. Locul copierii: Ploiești, Pleașa, Lipănești, Scăieni, Slănic, Valea Călugărească, M-rea Predeal, M-rea Sinaia. Sigiliul „Romania – Monastirea Sinaia”, având în centru o biserică și anul 1695, în tuș negru, pe

¹⁰⁹ În tipicul bisericesc nu exista axion special pentru Duminica Orbului.

fila 1 (care este o foaie mai mică, adăugată pentru a scrie pe ea titlul), pe fila 2 și pe ultima filă, 401^v. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș albastru, pe filele 1, 2, 5, 8. Pe fila 3 se află o parte din acest sigiliu, care se completează cu cea de la f. 1, ceea ce înseamnă că inițial f. 1 era doar o hârtie cu titlul manuscrisului, păstrată între actualele file 2 și 3, pe care cel care a pus sigiliul albastru a trecut-o ca f. 1, schimbând astfel numerotarea întregului manuscris. Pe cotor, cu litere de aur: „COLECȚIUNE DE CÂNTĂRI BISERICEȘTI. MANUSCRIPT 2”. La f. 9 se află un frontispiciu cu motive fitomorfe. Notăția muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarele cu cerneală roșie. Stare foarte bună de conservare. File nescrise: 4^v, 19-19^v, 43^v, 48^v, 56^v, 61^v, 91^v, 100^v, 141^v, 155^v, 158-158^v, 170^v-171^v, 172^v, 176-176^v, 186^v, 199^v, 245^v, 248^v-249^v, 260, 311^v, 326^v, 328^v, 358^v, 384^v.

Bibliografie: Jerom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 139-144.

Ms. rom.-gr. nr. 38 (nr. inv. 4000)

1. <cca 1830>.

2. <Antologie muzicală>; *Tomos al Antologhiei de cântările utreniei și ale liturghii* (f. 1).

3. F. 1-14 – *Anixandare*, glasul VIII.

14^v-18 – *Fericit bărbatul...*, glasul VIII.

Polielee – *Δοῦλοι Κυρίου...* [*Robii Domnului...*], 18^v-35 – glasul V, de Petru Lampadarie; 35-50^v – glasul VII, de Petru Lampadarie; 50^v-69 – glasul VIII, de Hurmuz; 69^v-73^v – glasul V, limba română; 73^v-77^v – glasul I; 78-82^v – *Slavă, și acum, la polieleul glasului al cincelea facerea răposatului Dionisake Moraitul* <Dionisie Fotino>; 82^v-88^v – *La râul Babilonului...*, glasul III.

89-94 – *Bine ești cuvântat Doamne...*, Bindecuvântările Învierii, glasul V stihiraric; 94-97 – *Εὐλόγητός εἶ, κύριε...* [*Bine ești cuvântat Doamne...*], glasul V stihiraric, de Petru Lampadarie.

97-98^v – *Ἐκ νεότητός μου ...* [*Din tinerețile mele...*], antifoanele utreniei sărbătorilor, glasul IV, de Petru Lampadarie.

98^v-104 – *Πᾶσα πνοή...* [*Toată suflarea...*], de Meletie Sinaitul <cel Tânăr>, glasul V; 104-109 – glasul VII, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul).

Doxologii – *Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς...* [*Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat lumina...*], 109^v-115 – glasul II diatonic, de Petru Lampadarie; 115-119^v – glasul V pentafon, de Grigorie Lampadarie; 119^v-124^v – glasul VII, de Grigorie Lampadarie; 124^v-129^v – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie.

Heruvices – *Οἱ τὰ χερουβίμ ...* [*Care pe heruvimi...*], 130-131^v – glasul I, de Grigorie Lampadarie; 131^v-133 – glasul II, de același; 133-135 – glasul III, de același; 135-136^v – glasul IV,

de același; 136^v-138^v – glasul V, de același; 138^v-140 – glasul VI, de același; 140-141^v – glasul VII, de același; 141^v-143 – glasul VIII, de același; 143-145 – glasul I, de Petru Efesiul; 145-147 – glasul II, de același; 147^v-149^v – glasul III de același; 149^v-151^v – glasul IV, de același; 151^v-153^v – glasul VII de același; 153^v-156^v – glasul VIII, de același; 156^v-158^v – glasul VIII, de același; 159-164 – glasul I, de Grigorie Lampadarie; 164-169^v – glasul II, de același; 169^v-175^v – glasul III, de același; 175^v-181 – glasul IV, de același; 181-187 – glasul V, de același; 187-193 – glasul VI, de același; 193-199^v – glasul VII, de același; 199^v-209 – glasul VIII, de același; 209-212 – glasul IV, de același; 212-215 – glasul V, de același; 215-218 – glasul VI, de același; 218^v-221^v – glasul VII, de același; 221^v-224^v – glasul VIII, de același.

225 – finalul unui axion grecesc¹¹⁰; 225-226 – *Ἄξιον ἐστί...* [*Cuvine-se...*], glasul VII; 226-226^v – glasul VIII.

Axioane Praznicale¹¹¹ – 227-228 – *Ἰνгерul a strigat...*, la Învierea Domnului, glasul I; 228^v-229 – *Străin lucrul este...*, În Miercurea Înjumătățirii Praznicului, glasul VIII; 229-229^v – *Μᾶρεște, suflete al meu, pe Hristos...*, la Înălțarea Domnului, glasul V; 230-231 – *Bucură-te, Împărăteasă Maică...*, în Duminica Rusaliilor, glasul IV; 231-231^v – *Μᾶρεște, suflete al meu, pe Domnul...*, la Schimbarea la Față, glasul VI; 232-232^v – *Neamurile toate...*, la Adormirea Maicii Domnului, glasul I; 233-233^v – *Rai de taină ești...*, la Înălțarea Sf. Cruci, glasul VIII; 233^v-235 – *Binevestește, pământule...*, la Buna Vestire, glasul IV și introducerea de la Intrarea în biserică; 235-236 – *Μᾶρεște, suflete al meu, pe cea mai cinstită...*, la Nașterea Domnului, glasul I; 236-237 – *Μᾶρεște, suflete al meu, pe Cel ce în Iordan...*, la Botezul Domnului, glasul VI; 237-238^v – *Νᾶσκάτοαρε δε Δυμνεζου, νᾶδεjdeα...*, la Întâmpinarea Domnului, glasul III.

Chinonice săptămânale de Petru Lampadarie – 239-240^v – *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ...* [*Cel ce faci pe îngerii Tăi...*], luni, glasul I; 240^v-241^v – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ...* [*Întru pomenire veșnică...*], marți, glasul VII; 241^v-243 – *Ποτήριον σωτηρίου ..* [*Paharul mântuirii...*], miercuri, glasul IV; 243-244^v – *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* [*În tot pământul...*], joi, glasul VIII; 245-246 – *Σωτηρίαν εἰργάσω...* [*Mântuire ai lucrat...*], vineri, glasul V; 246-247^v – *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω...* [*Fericți sunt cei pe care i-ai ales...*], sâmbătă, glasul V.

Chinonice duminicale – *Αἰνεῖτε τον Κύριον ..* [*Lăudați pe Domnul...*] – 247^v-249 – glasul I, de Daniil Protopsaltul; 249-251 – glasul IV leghetos, de Daniil Protopsaltul; 251-253 – glasul III, de Daniil Protopsaltul; 253-254^v – glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 254^v-256^v – glasul V, de Daniil Protopsaltul; 256^v-258^v – glasul VI, de Daniil Protopsaltul, cu Terirem; 258^v-260^v – glasul VII, de Daniil Protopsaltul; 260^v-262^v – glasul VIII, de Petru Vizantie; 263-265^v – glasul I, de Grigorie Protopsaltul; 265^v-268 – glasul II în Pa, de același; 268-270^v – glasul III, de același; 270^v-273^v – glasul IV, de același; 273^v-276^v – glasul V, de același; 276^v-279 – glasul VI, de același; 279-281^v – glasul VII, de același; 281^v-284 – glasul VIII, de același.

Chinonice praznicale – 284^v-286 – *Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς...* [*Însemnatu-s-a peste noi...*], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul VI, de Petru Lampadarie; 286-287^v – glasul VII, de Petru Lampadarie; 287^v-294 – *Λύτρωσιν ἀπέστειλε...* [*Izbăvire a trimis...*], la Nașterea Domnului, de Petru Lampadarie Melodul, glasul V; 294-296^v – *Ἐπεφάνη ἡ χάρις...* [*Arătat-u-s-a darul...*], la

¹¹⁰ Între foile 224-225 lipsește cel puțin o foaie.

¹¹¹ Deși numele nu este menționat, recunoaștem opera lui Macarie Ieromonahul.

Botezul Domnului, glasul VII, de Petru Lampadarie; 296^v-298^v – *Ἐξελέξατο Κύριος...* [*Ales-a Domnul...*], la Buna Vestire, glasul I, de Petru Lampadarie; 298^v-300 – *Ἐκ στόματος νηπίων...* [*Din gura pruncilor...*], în Sâmbăta lui Lazăr, glasul I, de Petru Lampadarie; 300-301^v – *Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος...* [*Binecuvântat este cel ce vine...*], în Duminica Floriilor, glasul IV, de Petru Lampadarie; 301^v-303^v – *Τοῦ Δείπνου Σοῦ τοῦ Μυστικοῦ...* [*Cinei tale...*], în loc de heruvic și chinonic în Sfânta și Marea Joi, de Iacob Protosaltul, glasul VI; 303^v-306 – *Σιγησάτω πᾶσα σάρξ...* [*Să tacă tot trupul...*], în loc de heruvic în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul V, de Petru Lampadarie; 306-307 – *Ἐξεγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν...* [*Sculatu-S-a ca din somn...*], chinonicul din Sâmbăta Mare, glasul I, de Petru Lampadarie; 307-310 – *Σῶμα Χριστοῦ...* [*Trupul lui Hristos...*], la Învierea Domnului, glasul V, de Petru Lampadarie; 310-311^v – glasul VI, de Grigorie Lampadarie; 311^v-313 – glasul III, de Petru Vizantie; 313-314^v – glasul VII, de Grigorie Lampadarie; 315-316^v – *Ἐπαίνει Ἱερουσαλὴμ...* [*Laudă, Ierusalime...*], în Duminica lui Toma, glasul V, de Petru Vizantie; 317-319 – *Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον...* [*Duhul Tău cel Sfânt...*], la Cincizecime, glasul IV, de Daniil Protosaltul; 319-320^v – *Ἀνέβη ὁ Θεός...* [*Suitu-S-a Dumnezeu...*], în Joia Înălțării, glasul IV, de Daniil Protosaltul; 320^v-322 – *Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον...* [*Duhul Tău cel Sfânt...*], la Cincizecime, glasul VII, de Petru Lampadarie; 322-323 – *Το Πνεῦμα Σου το ἀγαθόν...* [*Duhul Tău cel bun...*], în Lunea Cinzecimii, glasul V, de Petru Vizantie; 323-325^v – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ...* [*Întru pomenire veșnică...*], la pomenirea sfinților cuviosoși, glasul V, de Grigorie Lampadarie; 325^v-328 – glasul III, de Grigorie Lampadarie; 328-330^v – glasul VI, de Grigorie Lampadarie; 330^v-332^v – glasul VII, de Gheorghe Cretanul; 332^v-334 – glasul VIII, de Petru Lampadarie; 334-336 – *Ποτήριον σωτηρίου ...* [*Paharul mântuirii...*], miercuri, glasul V, de Gheorghe Cretanul; 336-338 – glasul VI, de Grigorie; 338^v-340^v – glasul VII, de Hurmuz; 340^v-342^v – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie; 342^v-348 – *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* [*În tot pământul...*], joi, de Petru Lampadarie, glasul V; 348-349^v – glasul II în Pa, de Petru Lampadarie; 349^v-351^v – glasul VII, de Gheorghe Didascalul <Cretanul>; 352-354 – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie; 354^v-356 – *Εὐλόγησον τὸν στέφανον...* [*Binecuvintează cunună...*], la Anul Nou bisericesc, glasul I.

356-357^v – *Νῦν αἱ δυνάμεις...* [*Acum puterile...*], heruvic la Liturghia Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul VI, de Ioan Protosaltul (Kladas).

357^v-358^v – *Γεύσασθε καὶ ἴδετε...* [*Gustați și vedeți...*], chinonicul Liturghiei Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul I tetrafon, de Ioan Protosaltul (Kladas).

360-361^v – *Θεός κύριος...* [*Dumnezeu este Domnul...*], glasul VIII, papadic; 361^v – glasul VIII, stihiraric.

361^v-363 – *Το προσταχθέν μυστικῶς...* [*Porunca cea cu taină...*], troparul Acatistului Bunei Vestiri, glasul VIII.

363^v-367 – *Τῆ ὑπερμάχῳ...* [*Apărătoare Doamnă...*], glasul VIII, papadic.

367^v – <șapte rânduri de neume fără versuri>.

368-370^v – *Ἰμπάρτεασά prealăudată...*, cu terirem, glasul V¹¹².

4. Fără însemnări.

¹¹² Adăugat la o dată ulterioară, de altă mână, în limba română, grafie chirilică.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), M. nr. 38, nr. inv. 4000; alte cote: 1154, 32.

6. Manuscris, copie, limbile română și greacă, grafie chirilică și greacă, 371 file, cu o singură numerotare pe fila recto, 16x20,5 cm, oglinda paginii: 9x13 cm, 8 rânduri pe pagină. Legătură veche în piele maro, puțin deteriorată, mai multe mâini; codicograf: Ioniță Stoicescu Logofetelul (1808-1889), cântăreț la biserica „Sf. Gheorghe” din Ploiești și profesor de muzică psaltică; scrisul este identic cu cel din ms. 49; cerneală neagră, titlurile și inițialele cu cerneală roșie. Titluri și inițiale frumos ornate în tot manuscrisul. Antologhion, cuprinde cântări la Vecernia Mare, Utrenie și Sfânta Liturghie, alcătuite de Petru Lampadarie Peloponisiul, Hurmuz Hartofilax, Dionisie Fotino, Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Petru Efesiul, Macarie Ieromonahul, Daniil Protopsaltul, Ioan Kladas, Ioan Protopsaltul (Trapezuntul), Meletie Sinaitul cel Tânăr, Gheorghe Cretanul, Petru Vizantie, Iacob Protopsaltul. Pe filele 238^v și 239 este desenat câte un înger. Notăția muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoralele cu cerneală roșie. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, la f. 1, 2, 4. File nescrise: 359, 359^v, 371-373^v.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 180-184.

Ms. rom. nr. 39 (nr. inv. 4001)

1. 1853.
2. <Păremier>.
3. F. 2-2^v: A Macabeilor, Cartea a doua, capitolul 12, stih 39.
3-15: <Pildele lui Solomon>, cap. 9, 10, 20, 28, 29, 31, 34, 15.
15-20: Facerea, cap. 32, 9, 11, 17.
20-24^v: Paralipomeanon, cap. 21.
24^v-32: Isus al lui Navi, cap. 9, 10, 22.
32^v-39: Din cartea Giudecătorilor, cap. 14, 16.
39^v-43: Din cartea Împăraților, cap. 1, 3.
43-49^v: Core, Datan și Aviron scornesc gâlceavă împotriva (sic!) lui Moisi și a lui Aron: Numere, cap. 16.
50-63: De la Numere, cap. 22, 23, 24.
63-65: Mariam și Aron cântesc împotriva (sic!) lui Moisi. Numere, cap. 12.
66-81: Cartea proorocului Iezechiel, cap. 3, 4, 18, 23, 33, 37.
81-81^v: Leviții, cap. 11.
82-123^v: Din proorocia lui Isaia, cap. 1, 2, 5, 6, 7, 13, 14, 24, 29, 30, 33, 40, 41, 42, 28, 43, 47, 50, 53, 56, 57, 58, 63, 65, 66.
123^v-124: Din proorocia lui Osie, cap. 3.
124^v-125: Din proorocia lui Iol, cap. 2.

125^v-128^v: Din proorocia lui Zaharia, cap. 8, 14.
 128^v-131^v: Din proorocia lui Malahia, cap. 1, 3, 4.
 132-135: De la A Doua Leage, cap. 4.
 135-137^v: De la Ieșire, cap. 20.
 138-143^v: De la A Doua Leage, cap. 6, 9, 10, 18.
 144-146: Baruh, cap. 3, 4.
 146^v-157^v: A Macabeilor, a doua carte, cap. 6, 7, 12.
 157^v-158: Paralipomeanon, a doua carte, cap. 2.
 158^v-164: Împărați, cartea a treia, cap. 13, 5.
 164^v-182: Sirah, cap. 23, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44.
 182^v -: Iov, cap. 42.
 182^v-185^v: Din Pildele lui Solomon, cap. 12, 13, 14.

4. F. 65, grafie chirilică, cerneală roșie și neagră: „1853, feb. 22, Duminecă”.
 F. 91, grafie chirilică, cerneală roșie: „1853, mart. 4”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 39, nr. inv. 4001; alte cote: 33, 342.
6. Manuscris, copie, limba română, grafie chirilică, 185 file, o singură numerotare, cu creionul, prima filă restaurată, nenumerotată, la f. 118 tăiată 1/3 din filă; 18x11 cm, oglinda paginii 17x11 cm, legătură în vinilin și piele, pe cotor: „Moliftelnic” (răzuit parțial), o singură mână, aceeași ca la Ms. nr. 47 din BMS, cursiva uncială, cerneluri negre și roșii (titlurile capitolelor, literele capitale); manuscris cu multe frontispicii cu motive florale și geometrice. Sigilii în tuș violet, cu inscripția: „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, la filele 1, 2, 4. Unele file sunt puțin pătate. Textul de pe fila 1 nu are început, iar cel de pe fila 125 nu are final. F. 65^v, nescrisă.

Ms. rom.-gr. nr. 40 (nr. inv. 4002)

1. 1850-1851.
2. <Antologie muzicală>; *Rânduiala Vecerniei cei mari* (f. 2). *Rânduiala utreniei* (f. 34^v).
3. F. 2-14 – „Anixandarile lui Gheorghie Paraschiadi, Protopsalt al Sfintei Mitropolii Moldavei”, glasul VIII, limba română, grafie chirilică.
 14^v-18 – *Fericit bărbatul...*, glasul VIII.
 18-32^v – *Κύριε ἐκέκραξα...* [*Doamne, strigat-am...*], pe toate glasurile.
 32^v-34^v – *Lumină lină*, glasul II.

34^v-39 – *Rânduiala Utreniei. Troparele după Canonul troișnicului*, glasul II, română.

Polielee – 39-47^v – *Δοῦλοι Κυρίου ...* [*Robii Domnului...*], glasul V, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 47^v-55 – glasul VII, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 55-63 – glasul VIII, de Hurmuz Hartofilax; 63-73^v – glasul VIII, de Gheorghe Paraschiade; 73^v-79 – glasul III, de Grigorie Protopsaltul; 79^v-84^v – *Λόγον ἀγαθόν...* [*Cuvânt bun*], Polieleul praznicelor Maicii Domnului, glasul IV, de Hurmuz Hartofilax; 84^v-94^v – glasul VII în Zo, de Gheorghe Cretanul; 94^v-100^v – *Ἐπι τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος...* [*La râul Babilonului...*], glasul III, de Hurmuz Hartofilax.

100^v-103^v – *Εὐλόγητός εἶ, κύριε...* [*Bine ești cuvântat Doamne...*], glasul V stihiric, de Petru Lampadarie.

103^v-105 – *Ἐκ νεότητός μου ...* [*Din tinerețile mele...*], antifoanele sărbătorilor de peste an, glasul IV, ale aceluiași.

105-108 – *Bine ești cuvântat Doamne...*, Binecuvântările Învierii, glasul V stihiric, de Petru Lampadarie.

108-111 – *Ἀκατάληπτόν ἐστι ...* [*Nu pricep, Curată...*], canonul al IX-lea de la Utrenia Întâmpinării Domnului, glasul III; 111-114 – glasul III.

Voscesne – 114^v-115 – *În munte ucenicii...*, I, glas I; 115-116 – *Cu miresme venind...*, II, glasul II; 116-117^v – *Magdalenei Mariei...*, III, glasul III; 117^v-118^v – *Mânecare adâncă era...*, IV, glasul IV; 118^v-120 – *O, prea înțelepte judecățile Tale...*, V, glasul V; 120-121^v – *Pacea cea adevărată Tu ești...*, VI, glasul VI; 121^v-122 – *Iată întuneric și de dimineată...*, VII, glasul VII; 122-123 – *Lacrimile Mariei...*, VIII, glasul VIII; 123-124 – *Ca întru anii cei de apoi...*, IX, glasul V; 124-125^v – *După pogorârea în iad...*, X, glasul VI; 125^v-126^v – *Arătându-Te pre Tine ucenicilor...*, XI, glasul VIII.

Miezonoptica duminicilor – 126^v-136^v¹¹³.

Voscesne – *τὰ ἑνδεκά ἔδνα* – 137-137^v – *Εἰς το ὄρος τοῖς μαθηταῖς...* [*În munte ucenicii...*], I, glasul I; 137^v-138^v – *Μετὰ μύρον προσελθούσαις...* [*Cu miresme venind...*], II, glasul II; 138^v-139^v – *Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας...* [*Magdalenei Mariei...*], III, glasul III; 139^v-140^v – *Ὁρθρος ἦν Βαθῆς...* [*Mânecare adâncă era...*], IV, glasul IV; 140^v-142 – *O, prea înțelepte judecățile Tale...*, V, glasul V; 142-143 – *Ἡ ὄντως εἰρήνη σου...* [*Pacea cea adevărată Tu ești...*], VI, glasul VI; 143-143^v – *Ἰδοῦ, σκοτία καὶ πρωί...* [*Iată întuneric și de dimineată...*], VII, glasul VII; 143^v-144^v – *Τα τῆς Μαρίας δάκρυα...* [*Lacrimile Mariei...*], VIII, glasul VIII; 144^v-145^v – *Ὡς ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρονῶν...* [*Ca întru anii cei de apoi...*], IX, glasul V; 145^v-146^v – *Μετά τὴν εἰς ἄδου κάθοδον...* [*După pogorârea în iad...*], X, glasul V; 146^v-147 – *Φανερώων σε ἑαυτὸν τοῖς μαθηταῖς ...* [*Arătându-Te pre Tine ucenicilor...*], XI, glasul VIII.

147^v-149^v – Slava de la Adormirea Maicii Domnului, pe toate glasurile, în română.

150-151 – *Ὅσοι εἰς Χριστὸν...* [*Câți în Hristos*], greacă și română, glasul V; 151^v-152^v – *Τὸν Σταυρὸν σου...* [*Crucii Tale...*], glasul II.

152^v-153^v – *Δεῦτε προσκυνήσωμεν...* [*Veniți să ne închinăm...*], trei variante, glasul II.

153^v-154 – *Ἅγιος ὁ Θεός ...* [*Sfinte Dumnezeule...*], glasul II.

¹¹³ Text grecesc și românesc, alternativ, fără notație muzicală.

154-154^v – Ἀλληλούια... [Aliluiia...], glasul I.

Heruvice săptămânale – Οἱ τὰ χερουβίμ ... [Care pe heruvimi...], 155-156 – glasul I, de Petru Lampadarie; 156-157^v – glasul II, de Hurmuz Hartofilax; 157^v-159 – glasul III, de același; 159-160^v – glasul IV, de Petru Lampadarie; 160^v-162 – glasul V, de același; 162-163^v – glasul VI, de Hurmuz Hartofilax; 163^v-165 – glasul VII, de Petru Lampadarie; 165-166 – glasul VIII, de același; 166^v-169 – glasul I, de Grigorie Protopsaltul; 169-172 – glasul II, de același; 172-175^v – glasul III, de același; 175^v-178^v – glasul IV, de același; 178^v-181^v – glasul V, de același; 181^v-184^v – glasul VI, de același; 184^v-187^v – glasul VII, de același; 187^v-190^v – glasul VIII, de același; 190^v- 193 – glasul I, de Constantin Protopsaltul; 193-195^v – glasul VI; 195^v-197^v – glasul III; 197^v-200 – glasul IV; 200-202^v – glasul V; 202^v-204^v – glasul VI; 204^v-207 – glasul VII; 207-209 – glasul VIII; 209-211 – glasul I, de Petru Efesiul; 211-212^v – glasul II în Pa, de Grigorie Lampadarie; 212^v-214 – glasul III, de același.

214-217 – Πατέρα, Υἱὸν... [Pre Tatăl, pre Fiul...], Răspunsurile Liturghiei Sfântului Ioan Gură de Aur, glasul VII.

217-218 – Ἄξιον ἐστί ... [Cuvine-se...], glasul VIII, de Iosif; 218-218^v – glasul VII, de Hurmuz Hartofilax; 218^v-219 – glasul VIII, de același; 219-220 – Cuvine-se..., glasul VIII; 220-221 – Cuvine-se..., glasul VIII.

221-223^v – Ἄξιον καὶ δίκαιον ἐστί ... [Cu vrednicie și dreptate este...], Răspunsurile Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare, glasul II.

223^v-225 – Τὴν γὰρ σὴν μήτραν ... [Că mitrasul Tău...], în loc de axion la Liturghia Sfântului Vasile cel Mare, glasul I.

225-225^v – Τὸν οὐρανοφάντορα... [Pre arătătorul...], glasul II.

Axioane praznicale în greacă și română¹¹⁴– 225^v-226 – Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... [Neamurile toate...], la Adormirea Maicii Domnului, glasul I; 226-227 – Neamurile toate..., glasul I; 227 – Ἄλλοτριὸν τῶν μητέρων... [Străin lucru este maicilor...], la Nașterea Maicii Domnului, glasul VIII; 227 – Străin lucru este maicilor..., glasul VIII; 228 – Μυστικός εἰ Θεοτόκε Παράδεισος... [Rai de taină ești...], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul VIII; 228-229 – Rai de taină ești..., glasul VIII; 229-229^v – Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον τῆς Παναγίου... [Îngerii intrarea cele Preacurate...], la Intrarea în Biserică, glasul IV; 229^v-230 – Îngerii intrarea cele Preacurate..., glasul IV; 230^v-231 – Μεγάλυνον ψυχὴ μου ... [Mărește, suflete al meu...], la Nașterea Domnului, glasul I; 231-231^v – Mărește, suflete al meu..., glasul I; 231^v-232 – Μεγάλυνον ψυχὴ μου ... [Mărește, suflete al meu...], la Botezul Domnului, glasul VI, de Petru Lampadarie; 232-233 – Mărește, suflete al meu..., glasul VI; 233-233^v – Θεοτόκε ἡ ἐλπίς ... [Născătoare de Dumnezeu, nădejdea...], la Întâmpinarea Domnului, glasul III; 233^v-234^v – Născătoare de Dumnezeu, nădejdea..., glasul III¹¹⁵; 234^v-235 – Εὐαγγελίζου γῆ... [Binevestește, pământule...], la Buna Vestire, glasul IV; 235-236 – Binevestește, pământule..., glasul IV; 236-236^v – Θεὸς Κύριος... [Dumnezeu este Domnul...], la Duminica Intrării în Ierusalim, glasul IV; 236^v-237 – Dumnezeu este Domnul..., glasul IV; 237-238 – Ὁ Ἄγγελος ἐβόα... [Îngerul a strigat...], la Învierea Domnului, glasul V; 238-239 – Îngerul a strigat..., glasul V; 239-239^v – Străin lucru este maicilor..., la Înjumătățirea Praznicului, glasul VIII; 239^v – Σε τὴν ὑπὲρ νοῦν ... [Pre Tine, cea mai presus de

¹¹⁴ Autorul nu este menționat, dar se recunosc cu ușurință traduceri ale lui Macarie Ieromonahul.

¹¹⁵ Versiunea grecească este mai scurtă, nu are începutul maiestuos al celei românești.

mente...], la Înălțare, fără introducerea românească, glasul V; 239^v-240 – *Μᾶρεστε, σφλετε αλ meu...*, la Înălțare, glasul V; 240-240^v – *Χαίροις ἄνασσα Θεοδέγγμον ...* [*Bucură-te, Împărăteasă Maică...*], la Rusalii, glasul IV; 240^v-241^v – *Bucură-te, Împărăteasă Maică...*, glasul IV; 241^v-242 – *Ὁ τόκος σου...* [*Nașterea Ta...*], la Schimbarea la Față, glasul IV, fără introducere; 242-242^v – *Nașterea Ta...*, la Schimbarea la Față, glasul IV.

Chinonice săptămânale de Petru Lampadarie – 242^v-244 – *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ...* [*Cel ce faci pe îngerii Tăi...*], luni, glasul I; 244-245^v – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ...* [*Întru pomenire veșnică...*], marți, glasul VII; 245^v-246^v – *Ποτήριον σωτηρίου ...* [*Paharul mântuirii...*], miercuri, glasul IV; 246^v-248 – *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* [*În tot pământul...*], joi, glasul VIII; 248-249 – *Σωτηρίαν εἰργάσω...* [*Mântuire ai lucrat...*], vineri, glasul V; 249^v-250^v – *Μακάριοι οὐς ἐξελέξω...* [*Fericți sunt cei pe care i-ai ales...*], sâmbătă, glasul V.

Chinonice duminicale – *Αἰνεῖτε τον Κύριον ...* [*Lăudați pe Domnul...*], 250^v-252^v – glasul I, de Daniil Protopsaltul; 252^v-254^v – glasul II, de același; 254^v-256^v – glasul II, de același; 256^v-258 – glasul IV, de același; 258-260 – glasul V, de același; 260-261^v – glasul VI, de același; 261^v-263^v – glasul VII, de același; 263^v-265 – glasul VIII, de același; 265-267^v – glasul I, de Grigorie Protopsaltul Marii Biserici; 267^v-269^v – glasul II în Pa, de același; 269^v-272 – glasul III, de același; 272-274^v – glasul IV, de același; 275-277^v – glasul V, de același; 277^v-280 – glasul VI, de același; 280-282 – glasul VII, de același; 282^v-285 – glasul VIII, de același.

Chinonice praznicale – 285-286^v – *Εὐλόγησον τὸν στέφανον...* [*Binecuvîntează cununa...*], la începutul anului bisericesc, glasul I, de Gheorghe Cretanul; 286^v-288 – *Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς...* [*Însemnatu-s-a peste noi...*], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul V, de Petru Lampadarie; 288-290 – *Λύτρωσιν ἀπέστειλε...* [*Izbăvire a trimis...*], la Nașterea Domnului, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 290-291^v – *Ἐπεφάνη ἡ χάρις...* [*Arătatu-s-a darul...*], la Botezul Domnului, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 291^v-293 – *Λύτρωσιν ἀπέστειλε...* [*Izbăvire a trimis...*], la Nașterea Domnului, glasul V, de Petru Lampadarie; 293-295 – *Ἐπεφάνη ἡ χάρις...* [*Arătatu-s-a darul...*], la Botezul Domnului, glasul VII, de Petru Peloponisiu; 295-297 – *Ἐξελέξατο Κύριος...* [*Ales-a Domnul...*], la Buna Vestire, glasul I, de Petru Peloponisiu; 297-299^v – glasul I în Ke, de Daniil Protopsaltul; 299^v-301 – *Ἐκ στόματος νηπίων...* [*Din gura pruncilor...*], în Sâmbăta lui Lazăr, glasul I; 301-302^v – *Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος...* [*Binecuvântat este cel ce vine...*], în Duminica Floriilor, glasul IV, de Petru Lampadarie; 302^v-304^v – *Σῶμα Χριστοῦ...* [*Trupul lui Hristos...*], la Învierea Domnului, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 304^v-306 – glasul III, de Grigorie Protopsaltul; 306-307^v – Cratimă, glasul III, de Nichifor Arhidiaconul; 307^v-309^v – *Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ...* [*Laudă, Ierusalime...*], în Duminica lui Toma, glasul V, de Petru Peloponisiu; 309^v-310^v – *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα...* [*Cel ce mănâncă Trupul Meu...*], la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV, de Petru Lampadarie; 310^v-312^v – glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 312^v-314 – *Ἀνέβη ὁ Θεός...* [*Suitu-S-a Dumnezeu...*], în Joia Înălțării, glasul IV, de Petru Lampadarie; 314-315^v – glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 315^v-317 – *Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον...* [*Duhul Tău cel sfânt...*], la Cincizecime, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 317-318^v – glasul VII, de Petru Lampadarie; 318^v-319^v – *Το Πνεῦμα Σου το ἀγαθόν...* [*Duhul Tău cel bun...*], în Lunea Cincizecimii, glasul I, de Petru Vizantie; 319^v-321 – *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι...* [*Bucurați-vă, dreptilor...*], în Duminica Tuturor Sfinților, glasul V, de Petru Lampadarie; 321-323^v – glasul VIII, de Hurmuz Hartofilacos; 323^v-325 – *Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης...* [*Întru lumina slavei...*], la Schimbarea la Față, glasul IV, de Petru Lampadarie; 325-327 – glasul VII, de Daniil Protopsaltul.

Chinonice săptămânale – 327-328^v – Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... [Cel ce faci pe îngerii Tăi...], luni, glasul IV, de Grigorie Protopsaltul; 328^v-331 – glasul VI, de Daniil Protopsaltul; 331-333 – glasul VIII, de Grigorie Cretanul; 333-335 – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ...* [Întru pomenire veșnică...], marți, glasul I, de Grigorie Protopsaltul; 335-337^v – glasul IV, de Hurmuz Hartofilax; 337^v-339^v – glasul VII, de Hurmuz Hartofilax; 339^v-340^v – glasul VIII, de Petru Lampadarie; 340^v-342 – *Ποτήριον σωτηρίου ...* [Paharul mântuirii...], miercuri, glasul I, de Petru Lampadarie; 342-344^v – glasul IV, de Petru Lampadarie; 344^v-346^v – glasul VII, de Hurmuz Hartofilax; 346^v-348^v – glasul VIII, de Grigorie Protopsaltul; 348^v-350 – *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* [În tot pământul...], joi, glasul II, de Petru Lampadarie; 350-352 – glasul VII, de Gheorghe Cretanul; 352-354^v – glasul VIII, Hurmuz Hartofilax; 354^v-357^v – *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω...* [Fericiti sunt cei pe care i-ai ales...], sâmbătă, glasul V, de Andreu Raduvis; 357^v-361^v – glasul VIII, de Nichifor Arhidiaconul Antiohiei; 361^v-363^v – glasul VIII, limba română.

363^v-365^v – *Κύριε ἠγάπησα...* [Doamne, iubit-am...], chinonicul de la sfințirea bisericii, glasul VII, de Kiril Arhiereul.

366-366^v – *Τῆς μετανοίας ἀνοιξὸν μοι...* [Ușile pocăinței...], glasul VIII, de Petru Lampadarie; 366^v – *Τῆς σωτηρίας εὐθυσὸν μοι ...* [Cărările mântuirii...], glasul VIII, de același; 367-367^v – *Τὰ πλήτη τῶν πεπραγμένων μοι ...* [La mulțimea păcatelor mele...], glasul VIII, de același.

367^v-369 – *Ușile pocăinței... Cărările mântuirii... La mulțimea păcatelor mele...*, glasul VIII, același moldovenești.

369-371 – *Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός...*, glasul VIII papadic.

371-373 – stihurile de la *Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός...*, de la slujba Pavecerniței Mari, fără partitură, limba greacă.

373^v-374 – *Ψυχὴ μου...* [Suflete al meu...], condacul Canonului celui Mare, glasul II în Vu.

374 – *Ἀσπόρου συλληψεως ὁ τόκος...* [Nașterea zămislirii...], irmosul al IX-lea al Canonului celui Mare, glasul II în Di, de Petru Vizantie.

374^v – *Κύριε τῶν δυνάμεων...* [Doamne al puterilor...], glasul VI în Pa.

374^v – *Παναγία Θεοτόκε...* [Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu...], de la Pavecernița Mare, glasul II în Di.

375 – *Τὴν πᾶσαν ἐλπίδην μου...* [Toată nădejdea mea...], de la Pavecernița Mare, glasul II în Di, de Petru Lampadarie.

375 – *Θεὸς Κύριος...* [Dumnezeu este Domnul...], papadic, glasul VIII; 376^v – irmologic, glasul VIII în Ga.

377-378 – *Το προσταχθέν μυστικῶς...* [Porunca cea cu taină...], troparul Acatistului Bunei Vestiri, stihiraric, glasul VIII.

378^v-382 – *Τῆ ὑπερμάχῳ...* [Apărătoare Doamnă...], papadic, glasul VIII.

382-383 – *Ἀλληλούια ...* [Aliluia...], papadic, glasul VIII.

383-384^v – *Ἰδοῦ ὁ Νύμφιος..* [Iată Mirele...], glasul VIII în Ga.

384^v-386 – *Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί...* [Când slăviții ucenici...], glasul VIII în Ga.

Prochimele din Duminicile Postului Mare, de Petru Lampadarie – 386-386^v – *Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ...* [Să nu întorci fața Ta...], glasul VIII; 386^v-387 – *Ἐδῶνας κληρονομία ...* [Dat-ai moștenire...], glasul VIII; 387-387^v – *Σὴν ἴσχυρά σου ...* [Să nu întorci fața Ta...], glasul VIII; 387^v-388 – *Δὴν ἴσχυρά σου ...*, glasul VIII.

388 – *Κατευθυνθήτω προσευχή μου...* [Să se îndrepteze rugăciunea mea...], la Dumnezeiasca Liturghie a Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul I, de Gheorghe Paraschiade.

388^v-389^v – *Νῦν αἱ δυνάμεις...* [Acum puterile...], heruvic la Liturghia Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul I, de Gheorghe Paraschiade; 389^v-391 – glasul VI, de Petru Lampadarie; 391-392^v – *Acum Puterile...*, heruvic la Liturghia Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul VII, limba română.

392^v-393^v – *Γεύσασθε καὶ ἴδετε...* [Gustați și vedeți...], chinonicul Liturghiei Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul I, de Petru Lampadarie¹¹⁶; 393^v-394^v – glasul VII, de Gheorghe Cretanul; 394^v-396 – glasul VII, limba română.

396-398^v – *Doamne femeia ceea ce căzuse...*, *Slava de la stihoavna Miercurei celei Mari, de Nectarie Tripoleos* <Frimu>, glasul VIII.

398^v-401 – *Τοῦ Δεῖπνου Σοῦ τοῦ Μυστικοῦ...* [Cinei tale...], în loc de heruvic și chinonic în Sfânta și Marea Joi, glasul VI, de Petru Lampadarie.

401-403 – *Din ospățul...*, anti-axionul din Sfânta și Marea Joi glasul VI, de Macarie Ieromonahul.

403-404^v – *Cinei tale...*, anti-heruvicul din Sfânta și Marea Joi, glasul VI.

404^v-407 – *Ἐξεγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν...* [Sculatu-s-a ca din somn], chinonicul din Sâmbăta Mare, glasul V, de Petru Lampadarie.

407-408 – *Σὴν ἴσχυρά σου...*, heruvicul din Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul I.

408^v-410 – *Nu te tângui pentru mine Maică...*, în loc de Axion în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul VI.

410-411 – *Ἐξεγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν...* [Sculatu-s-a ca din somn...], chinonicul din Sâmbăta Mare, glasul I, de Petru Lampadarie; 411-412^v – glasul V, de Gheorghe Cretanul.

412^v-413 – *Ἀνάστα ὁ Θεός...* [Scoală-te Dumnezeule...], la Liturghia din Sâmbăta Mare, în loc de Aliluia, glasul III; 413 – *Scoală-te Dumnezeule...*, glasul III.

413-415^v – *Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ ..* [Slavă...și acum...], *Ἀναστάσεως ἡμέρα...* [Ziua Învierii...] glasul V, a lui Hrisaf cel Nou; 415^v-418 – *Slavă... și acum...*, *Ziua învierii...*, glasul I.

418-420 – *Χριστὸς Ἀνέστη ...* [Hristos a înviat...], glasurile V și I, greacă și română, patru variante.

420-422^v – Prochimele din Săptămâna Luminată, în limbile greacă și română.

Irmoase calfonice cu cratimi, limba greacă – 422^v-425^v – *Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν...* [Pacea Ta dă-ne-o nouă...], glasul I, de Petru Berechet; 425^v-427 – *Ἐν βυθῷ κατέστρωσε ...* [Întru adânc a

¹¹⁶ Este cunoscutul chinonic al lui Ioan Kladas. Pentru că a fost trecut în notația cucuzeliană de tranziție de Petru Lampadarie Peloponisiul, ca și heruvicul glas VI de la Liturghia Sf. Grigorie cel Mare, de la filele 389^v-391, în multe manuscrise și tipărituri cele două cântări sunt atribuite lui Petru Peloponisiul.

așternut...], glasul IV, de același; 427-428^v – Terirem, glasul IV, de Petru Lampadarie; 428^v-432 – Ἐφριξε ἡ γη... [Înfricoșatu-s-a pământul...], glasul V, de Panayotis Halatzoglou Protopsaltul; 432^v-434^v – Πῶς σου τὴν χάριν ἠμνήσαιμι... [Cum să cânt harul tău...], glasul VIII, de Petru Berechet; 434^v-438 – Terirem, glasul VIII de Hurmuz; 438-442^v – Τὴν δέησίν μου δέξαι τὴν πενιχράν... [Rugăciunea mea cea sărăcăcioasă primește-o...], glasul VIII, de Gheorghe Cretanul; 442^v-443 – Ροὴν μου τῶν δακρύων ... [Să nu întorci fața ta de la izvorul lacrimilor mele...], glasul VIII, de același; 443-444^v – Πολυχρόνιον... [Polihroniu...], glasul VII; 444^v-447 – Terirem, glasul VII, de Petru Lampadarie; 447-447^v – Τὸν δεσπότην... [Pre Stăpânul...], glasul VII.

448-448^v – Νῦν αἱ δυνάμεις... [Acum puterile...], heruvic la Liturgia Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul VI <de Ioan Kladas>.

4. F. 147-147^v: „Slava ce să cântă la adormirea Maicii Dumnului. Facerea fostului protopsalt al sf. Mitropolii, Kir Gheorghie Paraschiadi. Iară în românește tradusă de Dumnealui slugeriu Dimitrie Sucevanu lambadar sf. Mitropolii”.

F. 447^v, grafie chirilică, cerneală roșie: „Aceasta cărticică anthologhie s-au început a să scrie de iscălitul la 1850 [șters] și sau sfârșit la 1851 apr<ilie>. 18”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 40, nr. inv. 4002; alte cote: 1153, iar cu creionul: 34, 65.

6. Manuscris, copie, limbile română și greacă, grafie chirilică și greacă, 448 file, cu două numerotări, o folosim pe cea mediană, paginat pe o singură parte a filei (recto), 11x18 cm, oglinda paginii: 7x12,5 cm; 11 rânduri pe pagină, legătură veche în piele neagră, frumos ornată cu motive florale aurii, mai multe mâini, cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie; inițiale frumos ornate în tot manuscrisul; frontispiciu în peniță la foaia 2. Antologie muzicală, conținând cântări la slujbele Vecerniei, Utreniei, Pavecerniței Mari și la cele trei Sfintei Liturghii. Compoziții de Gheorghe Paraschiade, Ioan Kladas, Petru Lampadarie Peloponisiul, Hurmuz Hartofilax, Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Macarie Ieromonahul, Nectarie Tripoleos/Frimu, Daniil Protopsaltul, Petru Berechet, Gheorghe Cretanul, Kiril arhiereul, Andreu Raduvis, Constantin Protopsaltul, Petre Efesiul, Nichifor Arhidiaconul Antiohiei, Petru Vizantie, Hrisaf cel Nou, Panayotis Halatzoglou Protopsaltul. Codicograf: Însemnarea de la f. 447^v, care probabil conținea numele codicografului, este parțial ștersă. Poate fi Dimitrie Sucevanu, al cărui nume apare în însemnarea de la filele 147-147^v, mai ales ca el a mai tradus o *Psaltichie*¹¹⁷ a fostului său profesor Gheorghe Paraschiade, protopsalt al Mitropoliei Moldovei între 1835-1844. Pe prima filă și pe filele 177 și 280^v se află sigiliul inelar personal al lui George Ucenescu, o liră încadrată de cuvintele „Georgie Ucenescu”, în tuș negru, dar nu este el copistul, scrisul este diferit față de al lui. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe fila 1 de gardă și pe filele 1, 2, 3, 448^v. Locul copierii: Moldova – însemnarea de la filele 147-147^v amintește Mitropolia unde cântaseră Paraschiade și Sucevanu, respectiv Mitropolia Moldovei, fără să-i dea

¹¹⁷ Gh. C. IONESCU, *Lexicon...*, p. 331.

numele, ceea ce înseamnă că manuscrisul a fost realizat între granițele acestei mitropolii. Dată: 1850-1851 (f. 447). Notația muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră (iar cele din urmă câteodată cu roșu), iar cele temporale, mărturiile și ftoarele cu cerneală roșie. Pe prima copertă are incizată o cruce încadrată de raze aurii. Manuscrisul se păstrează în stare bună. File nescrise: 1, 1^v.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 184-193.

Ms. rom.-gr. nr. 41 (nr. inv. 4003)

1. 1853.

2. <Cântările Sfintei Liturghii>; *Renduela Sfintei și Dummedieescii Liturghii Rumanită dupe cea greceasca cum se vede sau Ocupațiunile Ortografice lucrate din propunerile Profesorului meu Domnul Anton Pann la perfecționarea subscrișului în arta muzicii bisericești scrisă în București la anu doiului 1853. George Ucenescu al muzicii eclesiale în al 2-lea an ascultator* (f.1).

3.

La sfânta și dumnezeiasca liturgie: bine cuvintează, alcătuită pe meșteșug de sfânta sa părintele Macarie ieromonah protopsalt <Obednița> – F. 6-11^v – *Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul...*, psalmul 102, glasul VIII; 11^v-15 – *Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...*, psalmul 102, glasul VIII; 15-17 – *Laudă, suflete al meu, pe Domnul...*, psalmul 145 în română și greacă, glasul VIII; 17-22 – *Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...*, psalmul 102 în greacă și română, glasul II; 22-23^v – psalmul 145 în limba română, glasul VII.

Răspunsuri la sf. Liturghie a sf. Ioan Gura de Aur – 23^v-25 – *Πατέρα, Υἱὸν...* [*Pre Tatăl, pre Fiul...*], glasul VIII; 25-26 – glasul VIII, în limba română.

26-26^v – *Cuvine-se...*, glasul VIII,

Obednița- 28-32^v – psalmii 102 și 145, glasul VIII, de Visarion Ieromonahul; 32^v-34 – psalmul 145, glasul VII, în limba română.

36-38 – *Ὅσοι εἰς Χριστὸν...* [*Câți în Hristos...*], glasul I, în limbile greacă și română alternativ.

38-39 – *Τὸν Σταυρὸν σου...* [*Crucii Tale...*], glasul II.

39 – *Δεῦτε προσκυνήσωμεν ...* [*Veniți să ne închinăm...*], glasul II;

39-40 – *Ἅγιος ὁ Θεός ..* [*Sfinte Dumnezeule...*], glasul II.

42^v-43 – *Ἀλληλούια...* [*Aliluiia...*], glasul V, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul).

Răspunsuri la Liturghia Sfântului Vasile cel Mare- 44-45 – *Ἄξιον καὶ δίκαιον ἐστὶ...* [*Cu vrednicie și dreptate este...*], glasul II; 52 – *Pre Tatăl...*, glasul VIII, în românește; 52-54 – *Ἄξιον καὶ δίκαιον ἐστὶ ...* [*Cu vrednicie și dreptate este...*], glasul II, de Petru Lampadarie; 54-55^v – *Cu vrednicie și dreptate este...* glasul II, *aceleași moldovenești*.

Ἐπὶ σοὶ χαίρει... [De tine se bucură...] – 55^v-57 – glasul VIII; 57-58^v – glasul VIII, în limba română; 58^v-59^v – glasul VIII, de Visarion Ieromonahul.

59^v-60 – *Τὸν Οὐρανὼφάντορα...* [Pe arătătorul...], glasul II; 60 – în limba română.

Axioane – *Ἄξιόν ἐστιν...* [Cuvine-se...], 60-60^v – glasul I; 60^v-61^v – glasul II; 62 – glasul II; 62-62^v – glasul II, românește; 63 – glasul III, grecește; 63-63^v – glasul II; 63^v-64^v – glasul V, românește; 64^v-65^v – glasul I, grecește, de Iosif schimonahul; 65^v-66^v – glasul I; 66^v-67 – glasul VI; 67-67^v – glasul VII; 67^v-68 – glasul VII, de Nichifor Arhidiaconul; 68-69 – glasul VIII, de Iosif schimonahul; 69-70 – glasul VIII, românește; 70-70^v – glasul V; 70^v-71 – glasul II, grecește; 71^v-72 – glasul VII, românește.

La sfânta și dumnezeiasca liturgie, ale lui dintru sfânti părintelui nostru Vasilie celui Mare, alcătuite de sfântia sa părintele Macarie ieromonah protopsalt <Răspunsuri> – 73-75 – *Cu vrednicie și dreptate este...*, glasul II, papadic.

75-76^v – *De tine se bucură...*, glasul VIII.

76^v – *Pre arătătorul...*, glasul II.

4. Fără însemnări.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), M. 41, nr. inv. 4003; alte cote 1155, 35, 57 (cu creionul).

6. Manuscris, copie, limbile română și greacă, grafie chirilică și greacă, 78 file, cu două numerotări, pe file și pe pagini, situate median sus, cu creionul, 12x17 cm, oglinda paginii: 8,5x15 cm, 16 rânduri pe pagină, legătură veche în carton și vinilin divers colorat; pe cotor: „Cântărețului Gr. Rom. I”; mai multe mâini, cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie; inițiale frumos ornate în tot manuscrisul; spiritele și accentele lipsesc în textul grecesc al cântărilor, Γ înlocuiește pe γ iar ϣ pe ov. Cântări la Sfintele Liturghii ale Sfinților Ioan Gură de Aur și Vasile cel Mare. Compoziții de Ioan Trapezuntul, Macarie Ieromonahul, Iosif Schimonahul și Visarion Ieromonahul de la Neamț, Petru Lampadarie Peloponisiul, Nichifor arhidiaconul. Codicograf: George Ucenescu. Pe fila de gardă 1 este sigiliul inelar personal al lui George Ucenescu, o liră încadrată de cuvintele „Georgie Ucenescu”, în tuș negru. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe fila 1 de gardă și pe filele 1- 3. Locul copierii: București. Semiografia muzicală: notație hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarele cu cerneală roșie. Manuscrisul se păstrează în stare bună. File albe: 2-5^v, 27-27^v, 34^v-35^v, 40^v-42, 43^v, 45^v-51^v, 72^v, 77-78^v.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 151-153; Constantin Catrina, Ierom. Mihail Harbuzaru, *Protopsaltul George Ucenescu*, Basilica, București, 2014, pp. 156-160.

1. 1851.

2. <Chinonicar>; *Kinonikar grecesc-românesc sau lecțiuni de artă din biblioteca muzicească a maestrului musichiei bisericești, Or<todoxe> Anton Pann. Culegere pentru a mea perfectă desăvârșire în februarie, martie și aprilie 1851 G. Ucenescu, București.*

3.

ΚΑΤ'ΗΧΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΥΡΓΙΘΕΝΤΑ ΠΑΡÀ ΓΡΙΓΟΡΪΥ, ΠΡΟΤΟΨΑΛΤΙΣ ΜΕΓΆΛΙΣ ΕΚΛΙΣΙΑ – *Chinonice duminicale pe glasuri, compuse de Grigorie, Protopsaltul Marii Biserici* – *Αίνεῖτε τον Κύριον...* [*Lăudați pe Domnul...*], 2-3^v – glasul I; 3^v-5 – glasul II; 5-7 – glasul III; 7-8^v – glasul IV; 8^v-10^v – glasul V; 10^v-12 – glasul VI; 12-14 – glasul VII; 14-15^v – glasul VIII.

Οἱ τὰ χερουβίμ ... [*Care pe heruimi...*], 15^v-17 – glasul III, de Grigorie Lampadarie.

Chinonice duminicale, de Daniil Protopsaltul – *Αίνεῖτε τον Κύριον...* [*Lăudați pe Domnul...*], 18-19 – glasul I; 19-21 – glasul II; 21-22 – glasul III; 22-23^v – glasul IV; 23^v-25 – glasul V; 25-26^v – glasul VI; 26^v-28 – glasul VII; 28-29^v – glasul VIII.

Chinonice săptămânale, de Petru Lampadarie Peloponisiu – 29^v-30^v – *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ...* [*Cel ce faci pe îngerii Tăi...*], luni, glasul I; 30^v-31^v – *Εἰς μνημόσουνον αἰώνιον...* [*Întru pomenire veșnică*], marți, glasul VII; 31^v-32^v – *Ποτήριον σωτηρίου...* [*Paharul mântuirii...*], miercuri, glasul IV; 32^v-33^v – *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* [*În tot pământul...*], joi, glasul VIII; 33^v-34^v – *Σωτηρίαν εἰργάσω...* – *Mântuire ai lucrat...*, vineri, glasul V; 34^v-35^v – *Μακάριοι οὐς ἐξελέσω...* [*Ferițiți pe care i-ai ales...*], sâmbătă, glasul V.

Chinonice praznicale – 40-41 – *Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς...* [*Însemnatu-s-a peste noi...*], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 41-42^v – glasul III, de Petru Lampadarie; 42^v-43^v – glasul V, de Petru Lampadarie; 43^v-44^v – glasul VI, de Petru Lampadarie; 45-46 – glasul VII, de Petru Lampadarie; 46-47 – *Λύτρωσιν ἀπέστειλε...* [*Izbăvire a trimis...*], la Nașterea Domnului, cu cratimi, glasul V, de Petru Lampadarie; 47-52 – glasul V, de Petru Lampadarie; 52^v-54^v – românește, glasul V, de Petru Lampadarie; 54^v-56^v – grecește, glasul V, de Daniil Protopsaltul; 56^v-58 – *Ἐπεφάνη ἡ χάρις...* [*Arătat-u-s-a darul...*], la Botezul Domnului, glasul V, de Daniil Protopsaltul; 58-59^v – glasul VII, de Petru Peloponisiu; 59^v-61^v – glasul VII, moldovenește. 61^v-63^v – *Ἐξελέξατο Κύριος...* [*Ales-a Domnul...*], la Buna Vestire, glasul V, de Daniil; 63^v-65 – glasul I, de Petru Lampadarie; 65-66 – *Ἐκ στόματος νηπίων...* [*Din gura pruncilor...*], în Sâmbăta lui Lazăr, glasul I, de Petru Lampadarie; 66-67 – *Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος...* [*Binecuvântat este cel ce vine...*], la Duminica Floriilor, glasul II, de Daniil Protopsaltul.

În Sf<â>nta și Marea Joi a Patimilor. În locul heruvicului care să cântă de trei ori facerea păr. Visarion Ierom<o>nah, 68-68^v – *Cinei Tale cei de taină...*, glasul VI, în limba română; 68^v-69^v – *în locul chinonicului*, glasul VI; 69^v-71^v – glasul VI, a<l> lui Daniil Protopsaltu<l>; 71^v-72^v – *Altul mai scurt*, glasul VI.

72^v-74 – *Din ospățul...*, în loc de *De Tine se bucură*, glasul VI, *facerea sfinții sale Macarie Ieros<c>h<imonah> Protopsa<lt>*.

74^v-76 – Anti-Herovic în Sfânta și Marea Sambătă – *Să tacă tot trupul omenesc...*, glasul V, *facerea lui Kir Petru Lampadarie*; 76-77^v – glasul V; 77^v-80 – *Să tacă tot trupul omenesc...*, glasul VIII, de Petru Lampadarie.

80-81^v – Anti-Axion în Sfânta și Marea Sambătă – *Nu te tângui pentru Mine Maică...*, glasul VI, *facerea sfinț<iei sale> păr. Macar<ie> Ier<o>mo<na>h*.

Chinonice praznicale – 82-83^v – *Σῶμα Χριστοῦ...* [*Trupul lui Hristos...*], la Învierea Domnului, glasul I, de Daniil protopsaltul; 83^v-84^v – glasul II, de Petru Protopsaltul; 84^v-85^v – glasul III, de Grigorie Protopsaltul; 85^v-86^v – glasul IV, de Grigorie Protopsaltul; 86^v-87 – glasul V, de Petru Lampadarie; 87-88 – glasul VI, de Petru Lampadarie; 88-89 – glasul VII, de Grigorie Protopsaltul; 89-90 – glasul VIII, de Grigorie Protopsaltul; 91^v-95 – glasul I, *facerea sfinții sale păr. Visarion Ieromonah psalt*; 95-96 – *Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ...* [*Laudă, Ierusalime...*], în Duminica lui Toma, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 96-97^v – glasul V, de Petru Peloponisiu; 97^v-99 – *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα...* [*Cel ce mănâncă Trupul Meu...*], la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV, de Petru Lampadarie; 99-100^v – *Ἀνέβη ὁ Θεός...* [*Suitu-S-a Dumnezeu...*], în Joia Înălțării, glasul IV, de Petru Lampadarie; 101-102 – glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 102-103 – *Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον...* [*Duhul Tău cel sfânt...*], la Cincizecime, glasul II, de Daniil Protopsaltul; 103-104^v – glasul VII, de Petru Lampadarie; 104^v-105^v – *Το Πνεῦμα Σου το ἀγαθόν...* [*Duhul Tău cel bun...*], în Lunea Cincizecimii, glasul I, de Petru Vizantie; 105^v-106^v – *Suitu-S-a Dumnezeu...*, la Înălțarea Domnului, glasul IV, al lui Daniil, în limba română.

106^v-108 – *Pre Tine...*, *Irmosul de la peasna a 9 a*, Axionul Înălțării, glasul V, în limba română, *facerea sfinți<e>i sale păr. Macar<ie> Ieromonahul Protopsalt*.

108-110^v – *Ἀνέβη ὁ Θεός...* [*Suitu-S-a Dumnezeu...*], chinonicul din Joia Înălțării, glasul VIII, *Facerea sfinți<e>i sale Visarion Ieromo<na>h*.

4. Fără însemnări.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 42, nr. inv. 4004; alte cote: 1156, iar cu creionul: 36, 59.

6. Manuscris, copie, limbile română și greacă, grafie chirilică și greacă, 130 file, la primele 4 file manuscrisul prezintă două numerotări, una pe file (care va rămâne pe tot parcursul manuscrisului) și una pe pagini, la care codicograful a renunțat repede, paginat pe o singură parte a filei (recto), 12x17 cm, oglinda paginii: 8,5x13 cm, 15 rânduri pe pagină, legătură veche în carton verde și vinilin, cu motive florale; pe cotor: „CANTARETULU Gr. Rom. III”; mai multe mâini, spiritele și accentele lipsesc în textul grecesc al cântărilor, Γ înlocuiește pe γ iar ϣ pe ου, cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie, inițiale frumos ornate în tot manuscrisul. *Chinonicar*, conține chinonice duminicale,

săptămânale și praznicale, compuse de Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Daniil Protopsaltul, Petru Lampadarie Peloponisiul, Petru Vizantie, Visarion Ieromonahul de la Neamț și Macarie Ieromonahul. Codicograf: George Ucenescu. Pe fila 2 are sigiliul inelar personal al lui George Ucenescu, o liră încadrată de cuvintele „Georgie Ucenescu”, în tuș negru. Locul copierii: București. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 1-3. Semiografia muzicală: notație hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarele cu cerneală roșie (câteodată și semnele ornamentale). Manuscrisul se păstrează în stare bună. File nescrise: 17^v, 36-39^v, 67^v, 90^v-91,111-130^v.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 153-156; Constantin Catrina, Ierom. Mihail Harbuzaru, *Protopsaltul George Ucenescu...*, pp. 160-165.

Ms. gr.-rom. nr. 43 (nr. inv. 4005)

1. 1850.

2. <Chinonicar>. *Cântări de artă ale cântărețului greco-românu Or<todox> culese și scrise din biblioteca musicală a d-lui Anton Pann de elevul d<omniei> sale George Ucenescu scrise pentru a sa perfecționare. București anul întâiu 1850 sem. 2 lea.*

3. Chinonice săptămânale – F. 2-3^v – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον...* [Întru pomenire veșnică...], marți, glasul I, de Grigorie Protopsaltul; 3^v-4^v – glasul II, de Grigorie Protopsaltul; 4^v-6^v – glasul III, de Grigorie Protopsaltul; 6^v-8^v – glasul V, de Grigorie Protopsaltul; 8^v-10 – glasul VI, de Grigorie Protopsaltul; 10-11^v – glasul VII, de Gheorghe Cretanul; 11^v-12^v – *Ποτήριον σωτηρίου...* [Paharul mântuirii...], miercuri, glasul II în Pa, de Grigorie Protopsaltul; 12^v-14 – glasul III, de Hurmuz; 14-16 – glasul IV în Di, de Petru Lampadarie Peloponisiu; 16-17^v – glasul V, de Gheorghe Cretanul; 17^v-19 – glasul VI, de Grigorie Protopsaltul; 19-20^v – glasul VII, de Grigorie Protopsaltul; 20^v-22^v – glasul VIII, de Grigorie Protopsaltul; 22^v-25 – glasul VIII, de Nichifor Arhidiaconul; 25-26^v – *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ...* [Cel ce faci pe îngerii Tăi...], luni, glasul IV, de Grigorie Protopsaltul; 26^v-28^v – glasul VI, de Daniil Protopsaltul; 28^v-30 – glasul VIII, de Gheorghe Cretanul; 30^v-32 – *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* [În tot pământul...], joi, glasul IV, de Petru Lampadarie; 32-36 – glasul V, de Petru Lampadarie, cu cratimi; 36-37 – glasul VI, de Hurmuz; 37-39 – glasul VII, de Gheorghe Cretanul; 39- 40 – glasul VIII, de Daniil Psaltul; 40-41 – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον...* [Întru pomenire veșnică...], marți, glasul VIII, de Petru Lampadarie; 41-43 – glasul VIII; 43-43^v – cratimă, glasul VIII, de Hurmuz Hartofilax; 43^v-45^v – *Σωτηρίαν εἰργάσω...* [Mântuire ai lucrat...], vineri, glasul VI; 45^v-47^v – *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω...* [Fericiți sunt cei pe care i-ai ales...], sâmbătă, glasul V, de Manuil; 47^v-50 – glasul V.

Chiononice praznicale – 50-51^v – *Κύριε ἠγάπησα...* [Doamne, iubit-am...], la sfințirea bisericii, glasul VII, de Kiril arhiereul; 51^v-54^v – *Σῶμα Χριστοῦ...* [Trupul lui Hristos...], la Învierea Domnului,

cu cratimă, glasul III, de Nichifor Arhidiaconul; 54^v-56^v – *Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης...* [*Întru lumina slavei...*], la Schimbarea la Față, glasul VII, de Daniil Protopsaltul.

58-59^v – *Laudați pe Domnul din ceruri...*, chinonic duminical, glasul VIII, *tot a sfinți(e)i sale*.

Chinonice praznicale – 60-61 – *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι...* [*Bucurați-vă, dreptilor...*], în Duminica Tuturor Sfinților, glasul V, de Petru Lampadarie; 61-62^v – glasul VIII, de Daniil Protopsaltul; 62^v-66 – glasul VIII, cu *Terirem*, de Nichifor Arhidiaconul; 66-67^v – *Εὐλόγησον τὸν στέφανον...* [*Binecuvintează cununa...*], la începutul anului bisericesc, glasul I, de Gheorghe Cretanul; 68-73^v – *Μακάριοι οὗς ἐξελέξω...* [*Fericiți sunt cei pe care i-ai ales...*], cu *Terirem*, sâmbătă, glasul III.

73^v-75 – *Σῶμα Χριστοῦ...* [*Trupul lui Hristos...*], chinonicul Învierii Domnului¹¹⁸, glasul III, de Nichifor arhid.

Cratimi – 86-88^v – glasul I, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 88^v-89^v – glasul I, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 89^v-92 – glasul II, de Hurmuz Hartofilax; 92-93 – glasul III Ga ca de la Ni, de Grigorie Protopsaltul; 93-94 – glasul III, de Hurmuz Hartofilax; 94-95^v – glasul III; 95^v-98 – glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 98-99 – glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 99-100^v – glasul V, de Dionisache Moraitul¹¹⁹; 100^v-102 – glasul V, de Panayotis Halatzoglou Protopsaltul; 102-104^v – glasul V, de Petru Lampadarie; 104^v-106 – glasul VI, de Petru Peloponisiu; 106-108 – glasul VII, de Petru Lampadarie; 108-110 – glasul VII, de Grigorie Protopsaltul; 110-112^v – glasul VIII, de Hurmuz Hartofilax; 112^v-113^v – glasul VIII, de Hurmuz Hartofilax; 113^v-115^v – glasul VIII, de Petru Protopsaltul Vizantie.

4. Fără însemnări.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 43, nr. inv. 4005; alte cote: 1157, iar cu creionul: 37, 60.

6. Manuscris, copie, limbile română și greacă, grafie chirilică și greacă, 118 file, la primele 4 file manuscrisul prezintă două numerotări, una pe file (care va rămâne pe tot parcursul manuscrisului) și una pe pagini, la care codicograful a renunțat repede, paginat pe o singură parte a filei (recto), 12x17 cm, oglinda paginii: 8,5x13 cm, 15 rânduri pe filă, legătură veche în carton verde și vinilin, cu motive florale; pe cotor: „IV Cantaretiulu Gr. Rom.”, mai multe mâini, spiritele și accentele lipsesc în textul grecesc al cântărilor, *Γ* înlocuiește pe *γ* iar *τ* pe *ου*; cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie, inițiale frumos ornate în tot manuscrisul. Chinonicar, conținând chinonice duminicale, săptămânale și praznicale, precum și *Teriremuri*. Cântările sunt alcătuite de Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Daniil Protopsaltul, Petru Vizantie, Hurmuz Hartofilax, Nichifor Arhidiaconul, Gheorghe Cretanul, Ioan Protopsaltul (Trapezuntul), Dionisie Fotino, Panayotis Halatzoglou Protopsaltul, Petru Lampadarie Peloponisiul, Kiril arhierul. Codicograf: George Ucenescu (din titlu). Pe fila 1 are sigiliul inelar personal al lui George Ucenescu, o liră încadrată de cuvintele „Ucenescu”, în tuș negru. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 1 și 2” Locul copierii: București.

¹¹⁸ Piesă muzicală incompletă.

¹¹⁹ Dionisie Fotino (Dionysios Foteinos Moraitis, 1777-1821), istoric grec stabilit în Țara Românească, secretar al Domnitorului Ioan Caragea.

Semiografia muzicală: notație hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarele cu cerneală roșie (câteodată și cele ornamentale). Manuscrisul se păstrează în stare bună. File nescrise: 57-57^v, 76^v-85^v, 116-118^v.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscisele psaltice...*, pp. 156-158; Constantin Catrina, Ierom. Mihail Harbuzaru, *Protopsaltul George Ucenescu...*, pp. 165-169.

Ms. rom.-gr. nr. 44 (nr. inv. 4006)

1. 1851.

2. <Antologie muzicală>. T. VIII la prasnice mari și mijlocii Kântări Bisericești Grecești și românești ale Kântărețului român George Oucenescu elevu al D. Anton Pann București 1851.

3. F. 3-6^v – *Fericit Bărbatul...*, glasul VIII, de Macarie Ieromonahul.

Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Grecește și moldovenește, carea să cântă la pavecernița cea mare, în privegherile ceale împărătești, adecă a Nașterii și a Botezului D<o>mnului și la Buna Vestire a Maicii D<o>mnului – Cu noi este Dumnezeu..., 6^v-7^v – glasul VIII, papadic, grecește; 7^v-8^v – glasul VIII, papadic, românește; 8^v-9^v – glasul VIII, papadic, grecește; 9^v-10^v – glasul VIII, papadic, românește; 10^v-11^v – glasul VIII, papadic, grecește; 11^v-13 – glasul VIII, papadic, românește; 13-13^v – glasul VIII, papadic, grecește; 13^v-14 – glasul VIII, papadic, românește; 14-14^v – glasul VIII, papadic, grecește; 14-15 – glasul VIII, papadic, românește; 15-16 – glasul VIII, papadic, grecește; 16-17 – glasul VIII, papadic, românește.

Stihurile de la Pavecernița cea mare, care să cântă la priveghierile ce s-au arătat mai înapoi. Deci întâi să cântă Cu noi iaste D<u>mnezeu de doao ori pe mare și apoi stihurile după cum s-au așăzat înainte, 17-21 – Auziți până la marginile pământului..., glasul VIII.

Doamne strigat-am, stihiraric, de Iacob Protopsaltul – 23-25 – Κύριε ἐκέκραξα... Κατευθυνθήτω προσευχή μου... [Doamne, strigat-am... Să se îndrepteze rugăciunea mea...], glasul I; 25-27 – glasul II; 27-28^v – glasul III; 28^v-30 – glasul IV; 30-32 – glasul V; 32-34 – glasul VI; 34-35^v – glasul VII; 35^v-37 – glasul VIII.

Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός... [Cu noi este Dumnezeu...] și celelalte stihuri, 38-41^v – glasul VIII, stihiraric, de Hurmuz; 41^v-42 – glasul VIII, papadic; 42-46^v – glasul VIII, românește, de Hurmuz¹²⁰.

Μακάριος ἀνὴρ... [Fericit bărbatul...], 46^v-49^v – glasul VIII, de Silvestru Ieromonahul; 49^v-52 – glasul VIII, românește; 52-56 – grecește, glasul VIII, de Gheorghe Cretanul; 56-61 – glasul VIII,

¹²⁰ Traducerea celui de la f. 38, cu tot cu dedicația: „Acestea sau alcătuitu de dascălul musichiei sistiimii noao kiriu Hurmuz, prin cererea prea osfințitului mitropolit al Moldaviei”.

asemenea moldovenește, alcătuite de prea cin<stit>. Sfinția Sa Ierom<ona>h. Macar<ie>; 61-63 – glasul VIII, românește, de Ieromonahul Visarion.

66-75 – Polieleul Maicii D<o>mnului, *Cuoânt bun...*, glasul IV, a<l> lu<i> Hurmuz Hartofilaxul, scos de pe cel grecesc moldovenește, de sfinția sa ier<o>monah Visarion din Sf<â>nta Mănăstirea Neamțului.

Polieleul *La Râul Babilonului...*, 75-83 – glasul III; 83-86 – glasul III, de Hurmuz; 88-91 – *Ἐπι τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος...*, glasul III, de Hurmuz; 91-97 – *același moldovenește*, glasul III, de Hurmuz.

100-100^v – <Cuprinsul volumului>¹²¹.

4. Fără însemnări.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 44, nr. inv. 4006; alte cote: 1158, iar cu creionul: 38, 64.

6. Manuscris, copie, limbile română și greacă, grafie chirilică și greacă, 100 file, paginat pe o singură parte a filei (recto), numerotare dublă (în creion – mediană – și în cerneală roșie – lateral dreapta), o folosim pe cea mediană; legătură veche în carton și vinilin, cu galben și maro; pe cotor: „VIII Cantaretiulu Gr. Rom.”; mai multe mâini, cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie, inițiale frumos ornate în tot manuscrisul, spiritele și accentele lipsesc în textul grecesc al cântărilor, Γ înlocuiește pe γ iar ϣ pe ov. Antologhion, conținând cântări la Vecernia Mare, Pavecernița Mare și Utrenia sărbătorilor, alcătuite de Macarie Ieromonahul, Iacob Protopsaltul, Hurmuz Hartofilax, Gheorghe Cretanul, Silvestru Ieromonahul și Visarion Ieromonahul de la Neamț. Codicograf: George Ucenescu (din titlu). Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 1 de gardă, 1 și 2. Locul copierii: București. Semiografia muzicală: notație hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoralele cu cerneală roșie. Primele două file de după cea de titlu au fost tăiate, dar ele erau cel mai probabil nescrise, căci *Cuprinsul* scris la final de Ucenescu începe cu *Fericit bărbatul*, de Macarie Ieromonahul, cântare prezentă de la fila 3, iar paginarea ignoră cele două file lipsă. Manuscrisul se păstrează în stare bună; file nescrise: 2-2^v, 21^v-22^v, 37^v, 63^v-65^v, 86^v-87^v, 97^v-99^v, 101-101^v.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 158-160; Constantin Catrina, Ierom. Mihail Harbuzaru, *Protopsaltul George Ucenescu...*, pp. 169-173; Viorel COSMA, *Muzicieni din România*, vol. IX, p. 136.

¹²¹ Scris de Ucenescu, cu grafie chirilică.

1. <Jumătatea secolului al XIX-lea>.
2. <Antologie muzicală>; *Rânduiala Vecerniei când se face priveghere* (f.1).
3. F. 1-1^v – *Veniți să ne închinăm...*, papadic, glasul VIII.
1^v-6 – *Robii Domnului*, Polieleu, glasul VIII.
6-10 – *Binecuvântările Învierii*, glasul V stihiraric, de Petru Lampadarie.
10-11 – *Ἅγιος ὁ Θεός ...* [*Sfinte Dumnezeule...*], papadic, glasul II.
11^v-12^v – *Aliluia*, papadic, glasul I.
12^v-15 – *Cari pre heruvimi*, Heruvic, glasul III, de Grigorie Protopsaltul.
15^v-16^v – *Ἄξιόν ἐστιν...* [*Cuvine-se cu adevărat...*], glasul VI.
16^v-19 – *Lăudați pre Domnul...*, chinonic duminical, glasul I, de Anton Pandoleon.

Axioane praznicale – 19-20^v – *Îngerul a strigat...*, axionul Învierii, glasul V; 20^v-21 – *Străin lucru...*, la Înjumătățirea Praznicului, glasul VIII; 21-22 – *Mărește, suflete al meu...*, la Înălțarea Domnului, glasul V; 22-23 – *Bucură-te, Împărăteasă Maică...*, la Cincizecime, glasul IV; 23-24 – *Mărește, suflete al meu, pre Domnul...*, la Schimbarea la Față, glasul IV; 24-25 – *Neamurile toate...*, la Adormirea Maicii Domnului, glasul I; 25-26 – *Rai de taină...*, la Înălțarea Cinstitei Cruci, glasul VIII; 26-27 – *Îngerii intrarea cele Preacurate...*, la Intrarea Maicii Domnului în Biserică, glasul IV, precedat de introducerea de la Axionul Bunei Vestiri; 27-28 – *Mărește, suflete al meu, pe cea mai cinstită...*, la Nașterea Domnului, glasul I; 28-29^v – *Mărește, suflete al meu, pe Cel ce în Iordan...*, la Botezul Domnului, glasul VI; 29^v-31 – *Născătoare de Dumnezeu, nădejdea...*, la Întâmpinarea Domnului, glasul III.

31-33^v – *Acum puterile...*, Heruvicul Liturghiei Sf. Grigorie Dialogul, glasul I.

34-34^v – *...Ție îți mulțumim, Doamne...* – <un fragment din ultima parte a Răspunsurilor Liturghiei Sf. Grigorie Dialogul>, glasul II papadic.

4. Fila de gardă, grafie chirilică, cerneală neagră: „Tănase Iorgu Cercaiu acest condeiu ca sa văz cum scrie însă condeiu... Cercaiu acest condeiu ca sa văz cum scrie”.

Verso filei de gardă, grafie chirilică, cerneală neagră, I: „Această carte dă musichie este scrisă de mine Nikolaie <I>Vanovici Cântărețul și alcătuitoarul de cântări...184<?>...”. II: „Întune<ri>c aprilie 19 în lună Mai: 15 la 3 ceasuri în soare 28 octom: și 9 noem: în soare”. III: „Anastasiie logofăt și pârcălab peste toate părțile”.

34^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „În ce chip dorește cerbul de izvoarele apelor așa dorește sufletul meu de tine Dumnezeule”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 45, nr. inv. 4007; alte cote: 1159, iar cu creionul 39.

6. Manuscris, copie, limbile română și greacă, grafie chirilică și greacă, 34 file, paginat pe o singură parte a filei (recto), 11,5x17,5 cm, oglinda paginii: 8x13 cm, 10/11 rânduri pe filă, legătură în carton și piele maronie, foarte deteriorat (necesită restaurare), mai multe mâini, cuvintele grecești nu au spirite sau accente; cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie; inițiale frumos ornate în tot manuscrisul, frontispiciu în peniță pe fila 1, cu motive florale. Antologie muzicală, conținând cântări la Vecernia Mare, Utrenie și Sfânta Liturghie. Cântările sunt alcătuite de Petru Lampadarie Peloponisiul și Grigorie Protopsaltul/Lampadarie. Codicograf: Nicolae Ivanovici, pe când era dascăl la Băicoi (jud. Prahova). Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 1 și 2. Notația muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră (iar cele din urmă câteodată cu roșu), iar cele temporale, mărturiile și ftoarelele cu cerneală roșie.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 144-146.

Ms. rom.-gr. nr. 46 (nr. inv. 4008)

1. 1854.
2. <Liturghier diaconesc>.
3. F. 1-13^v – Rânduiala Vecerniei.
14-18^v – Rânduiala Utreniei.
19-36^v – Rânduiala Sfintei Liturghii¹²².
37-46^v – Rânduiala Liturghiei Prezdveșteniei¹²³.
47-50 – Rânduiala Paraclisului.
50^v-51^v – Ectenii la Înălțarea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci.
52-55 – Ectenii la Utrenie în Sâmbăta cea Mare, până încungiură biserica cu epitafion.
55^v-59 – Rânduiala parastasului.
4. Fila de gardă, grafie latină, cerneală neagră: „A santei Monastiri Sinaia, pentru Biblioteca Monastirei. 20 mai 1891, Archim. Nifon”.
F. 13^v, grafie chirilică, cerneală roșie: „1854, Mai 19, Iuvenalie Monah Căldărușani”.

¹²² A Sfântului Ioan Gură de Aur.

¹²³ A Sfântului Grigorie Dialogul.

F. 58^v, grafie latină, cerneală neagră: „Posed această carte de când eram Ierodiacon în monastirea Căldărușani. O ofer bibliotecii Monastirei Sinaia, bibliotecă pe care am înființat-o prin cărți căpătate de la unii și de la alții, începând a colecta la anul 1895. Iar azi posedă 3000 volume și 600 obiecte la muzeul ce am înființat totodată. 15 iulie 1902, Archim. Nifon, Stareț”.

F. 61^v, grafie latină, cerneală violetă: „Dionisie Ierodiaconu din Sf. Monastirea Sinaia, 1882, Noemvre 21, m-a hirotonit diacon în biserica Mântuleasa, București, de Prea Sf. Sa Inocentie Ploeșteanu. Spre suvenire”.

F. 61^v-coperta 3, grafie slavă, de redacție sârbă: „Дионисие Иродиеакону из Србију окружје Краиску среза невуесе Роисе у Велике Врбице 1860 године Децембре 20. из отац Симио Рисванђа маистор динђси и маики Иоана селнићара сат дошел стос отађ у Влашки 1883 године месећ мајеа фа па е умро ото године иа сам седе о у Плоешти две годинь и ио иа сам опуштисо у Манастиру Гигиу у

окружие Прахова: а сат седем у Синају сфе у то окружије сам дошел у Синају 1878 г<одине> ме<сећ> мајеа 14. рота са се по касшћерел у 1881 го<дине> септем<вра> 8. 1882 го<дине> ноемвра 21”. <"Dionisie i<e>rodiacon din Serbia, districtul Crasna, plasa numită Roisa în Velika Vrbița, anul 1860 luna decembrie 20, din tată Simeo<n> Rsvancea meșter <care ambala lucruri - dintșcer> și mama Ioana țărancă și am ajuns împreună cu tatăl meu în Valahia, în anul 1883, luna mai, după care <el> a murit în acel an, iar eu am stat singur doi ani în Ploiești și apoi am plecat la Mănăstirea Ghighiu în districtul Prahova. Și am stat 7 ani în Sinaia din același district și am stat în Sinaia din anul 1878 luna mai 14, după care am mai zăbovit până în anul 1881 septembrie 8. Dionisie, 1882 noiembrie 21">¹²⁴.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 46, nr. inv. 4008; alte cote: 355, 40.
6. Manuscris, copie, limba română, grafie chirilică, 61 file, cu o singură numerotare, pe file (recto), 18x12 cm, oglinda paginii: 14x8 cm, 16 rânduri pe filă, legătură veche în carton și piele maro deschis, cu o cruce pe prima copertă, mai multe mâini, cerneală neagră și roșie; frontispiciu pe f. 1. Liturghier dedicat uzului diaconului. Codicograf: Iuvenalie Monahul. Locul realizării manuscrisului: Mănăstirea Căldărușani, jud. Ilfov. Sigiliu „Minast<irea>. Sinai<a>. Jud. Prahova”, având în centru o biserică și anul 1689, în tuș oliv, pe fila 1 de gardă, 2, 11, 13, 14, 17, 33, 40, 58. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 1 de gardă, 2, 22. File nescrise: 58^v, 59^v-61. Stare de conservare medie. Dăruită Mănăstirii Sinaia de starețul Nifon în 1891, după cum atestă însemnarea de pe fila de gardă și inventarul¹²⁵.

¹²⁴ Mulțumesc Părintelui Diacon Žarko Markovski din București pentru traducere.

¹²⁵ *Dosar nr. 1...*, p. 187.

1. <Între 1830-1860>.
2. <Învățăături și sfaturi morale creștine>.
3. F. 3-4^v: Cap. 1, Învățăături despre deșertăciunea lumii.
4^v-5^v: Cap. 2, Pentru pacea inimii.
6-7: Cap. 4, Deșertăciunea lumii¹²⁶.
7^v-9: Cap. 5, Pentru lepădarea de lume.
9-13: Cap. 8, Despre deșertăciunea judecăților omenești.
13-14: Cap. 15, Prieteșugul oamenilor.
14-15^v: Cap. 34, Trebuie a erta celor ce ne-au greșit.
15^v-16^v: Cap. 17, Deșertăciunea laudelor omenești.
17-19^v: Cap. 60, Cum șterg lacrimile păcatele.
19^v-23^v: Cap. 61, Întristarea celor buni să să va întoarce în bucurie.
24-26: Cap. 62.
26-27: Cap. 63, Deșertăciunea ospetelor lumești.
27-29: Cap. 68, Pentru fuga de lume.
29-32^v: Cap. 78, Cuget trebuie să aibă cel ce să leapădă de lume.
33- 34: Sentințe morale, cap. 1; 34^v-38: cap. 2; 38^v-40^v: cap. 3; 41-44^v: cap. 4; 44^v-46: cap. 5;
46-47^v: cap. 6; 48-52: cap. 7; 52-55^v: cap. 8; 55^v-57^v: cap. 9; 58-60^v: cap. 10; 61-62: cap. 11;
62-65: cap. 12, Să nu ne prea temem de moarte, ci încă cu bucurie să o priimim; 65-78:
Sentinții folositoare, cap. 12; 78-84^v: Sentinții; 85-90: Mai bună este viața săracului cea liniștită decât a bogatului cea plină de griji și turburări; 90^v-92: Folosul tăcerii; 92-97^v:
Înfrânarea este norocirea omului.
97^v-99: Paralipomenon, cap. 6, 7.
99-100^v: Din Cartea Proorocului Ieremia, cap. 7, 16.
100^v-102: De la leșire, cap. 30.
102-102^v: Leviți, cap. 10.
102^v-103: Numere, cap. 30.
103-103^v: A do<u>a Lege, cap. 23.
103^v-104: Iezechiil, cap. 33.
104-105^v: Isaia, cap. 30.
105-107: Învățăături creștinești, partea a 3-<a>, cap. 1. Lumea nu satură sufletul nostru.
107-108: Numai Dumnezeu satură sufletul nostru, cap. 2.
108^v:- Vorbiri de un încungiuratoriu indian și de un filosof hristian, din voroava a tre<i>a.
122^v: <Cugetări>.
4. F. 89, în creion, grafie latină, scris vertical peste cel original: „Ah! Adesa doresc aceasta! Nifon”¹²⁷.

¹²⁶ Copistul a selectat capitolele preferate din cartea sursă.

F. 131, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Această carte este rămasă de la părintele pusticul Inochentie, care a trăit la Sf. Ana ot Bucegi, anii 30, unde și-a săpat și mormântul, dar în urmă a fost îngropat la mănăstire, lângă mormintele ctitorilor. Era un bun amic al lui D. Barbu Catargiu. Aceste rânduri sunt scrise la anul 1878”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 47, nr. inv. 4009; alte cote: 401, 41.

6. Manuscris, copie, limba română, grafie chirilică, 131 file, cu trei numerotări (cu creionul și cerneală roșie), din care ultima cu creionul, 18x11,5 cm, legătură veche în piele neagră, copertele interioare lipite cu pagini de ziar cu grafie de tranziție, o singură mână, aceeași ca la Ms. nr. 39 BMS, *Păremier*; caligrafie uncială, cerneală rădăcinie deschisă și închisă, cerneală roșie pentru literele capitale și pentru titlurile și numerotarea capitolelor; sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, frontispicii ornate cu motive florale: f. 78, 85, 90^v, 92^v, 97^v, 108^v; între filele numerotate 121-122 sunt multe file tăiate din cotor; multe pagini pătate. La fila 104, o fâșie de hârtie acoperă un rând. File nescrise: 1, 2, 121^v, 122^v.

Ms. rom. nr. 48 (nr. inv. 4010)

1. <Ante 1745>.
2. <Miscelaneu>.
3. F. 22: Vămile clevetirii, nedreptății, a păcatelor omenești de care trecem pentru a ajunge în fața lui Dumnezeu.
F. 60: Minunile lui Iisus Hristos.
F. 76: Vediaria înfricoșatului județ al lui Dumnezeu.
4. F. 214^r, I, cu cerneală roșie: „Sfârșit și lui Dumnezeu laudă”. II, cu cerneala neagră, altă mână: „Sufletele dreptilor sunt în mâna lui Dumnezeu și nu să va atinge de dânsle munca”. III: „Eu Enache Ivașcul Brașoveanul”.
F. 214^v-215, I: „Eu Co<s> din Brașov încercând condeiu să vedem bine să scriem această carte este de la Episcopia Râmnicului, tipărită <la> 1772”. II: „1781 Dome<tie?>”. III: „Dăm la Jurcă cu Ștefan 2 speie¹²⁷, Rozalea, la Golescu Istina, Rozalea, la Onu Orbu, la Neaga, la Onea Catana și Coțouzi, la Maria gazda urză, la Preda am dat”. IV: „Am dat Ion de Sărăcinești ... (60) arvună, lu<i> Todor arvună. V: „La Gligorie in (?) Brăiescu o pereche de nojițe”.
F. 215^v: Încercări de condei.
F. 216: notițe răzlețe, cu ștersături și litere suprapuse. „K+И Râmnic 1745, decembrie 4, Nectarie Ieromonah”.

¹²⁷ Este scrisul Arhimandritului Nifon Popescu, starețul Mănăstirii Sinaia între 1888-1909.

¹²⁸ Coș, baniță.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 42; alte cote: 413, 42.
6. Manuscris original, 126 file, o singură numerotare, cu creionul, 17x10,5 cm, oglinda paginii 11,5x7,5 cm, legătură veche în piele neagră, pe prima copertă motive florale imprimare, cu un romb central, resturi de legături metalice pe prima copertă, o singură mână, probabil a Ieromonahului Nectarie de la Episcopia Râmnicului, caligrafie uncială, cerneală rădăcinie neagră, cerneală roșie la titlurile capitolelor și la literele capitale; sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet; f. 134^v-135: texte adăogate, puse într-o paletă, cu motive florale, ținută de o mână desenată; f. 139^r: text adăogat, pus într-o paletă, cu o pasăre în vârf, ținută de o mână desenată; f. 139^r: două sigilii inelare, în fum. Pe interiorul copertelor, însemnări răzlețe, semnături, ani și încercări de condei. Pagini pătate de microorganisme sau atacate de carii. Lipsește începutul.

Ms. rom.-gr. nr. 49 (nr. inv. 4011)

1. 1832.
2. <Cântările Sfintei Liturghii>.
3. F. 1-2 – Ἄγιος ὁ Θεός ... [*Sfinte Dumnezeule...*], glasul II.
2^v-4 – Ἀλληλούια... [*Aliluiia...*], glasul I în Di.

Heruvice – Οἱ τὰ χερουβίμ ... [*Care pe heruvimi...*], 4^v-7 – glasul I, de Petru Lampadarie; 7-9^v – glasul II în Pa, de Petru Lampadarie; 10-13 – glasul III, în Ni, de Grigorie Protopsaltul; 13-15^v – glasul IV, de Petru Peloponesiu; 15^v-18^v – de Petru Peloponesiu glasul V; 18^v-21 – glasul VI, de Grigorie Lampadarie; 21-23^v – glasul VII, de Petru Peloponesiu; 23^v-25^v – glasul VIII, al aceleiași; 26-31 – glasul I, de Petru Efesiul; 31-36 – glasul II în Pa, de Petru Efesiul; 36-42 – glasul III, de Petru Efesiul; 42-47 – glasul IV, de Petru Efesiul; 47-52 – glasul V, de Petru Efesiul; 52^v-57 – glasul VII, de Petru Efesiul; 57^v-63 – glasul VIII, de Petru Vizantie.

63-64^v – Răspunsurile de la Liturghia Marelui Vasile, doar *Cu vrednicie...*, glasul II, în chirilică; 65-69 – Ἄγιος, ἄγιος... [*Sfânt, Sfânt...*], glasul II, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul), prescurtate după ale lui Ioan Glykys.

69-71^v – Τὴν γὰρ σὴν μήτραν ... [*Că mitrasul tău...*], în loc de axion la Liturghia Sfântului Vasile cel Mare, glasul V tetrafon; 72-74^v – *De Tine se bucură...*, glasul VIII.

74^v-75 – *Pre arătătorul...*, glasul II.

75^v – *Să se îndrepteze...*, glasul I.

76-78 – Νῦν αἱ δυνάμεις... [*Acum puterile...*], anti-heruvic la Liturghia Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul VI, de Ioan Protopsaltul (Kladas).

78-81^v – Γεύσασθε καὶ ἴδετε... [*Gustați și vedeți...*], chinonicul Liturghiei Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul VI, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 81^v-83 – glasul I, același chinonic, de Ioan Protopsaltul (Kladas).

83^v-84^v – Ἄξιον ἐστί... [Cuvine-se...], glasul V; 85-86 – glasul V; 86-87^v – glasul VI; 88-89 – glasul VII.

Axioane praznicale¹²⁹ – 89-91^v – Ὁ Ἄγγελος ἐβόα ... [Îngerul a strigat...], la Înviere, glasul I; 91^v-92^v – Ἀλλοτρίον τῶν μητέρων ... [Străin lucru este maicilor...], la Înjumătățirea Praznicului, glasul VIII; 92^v-93^v – Străin lucru este maicilor..., la Înjumătățirea Praznicului, glasul VIII; 94-95 – Μᾶρεște, suflete al meu, pe Hristos..., la Înălțare, glasul V; 95-96^v – Bucură-te, Împărăteasă Maică..., la Rusalii, glasul IV; 96^v-98 – Μᾶρεște, suflete al meu, pe Domnul..., la Schimbarea la Față, glasul IV; 98-100 – Rai de taină ești..., la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul VIII; 100-101 – Μυστικὸς εἶ Θεοτόκε Παράδεισος... [Rai de taină ești...], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul VIII; 101^v-102^v – Neamurile toate..., la Adormirea Maicii Domnului, glasul I; 103 – Îngerii intrarea cele Preacurate..., prima parte a Axionului de la Intrarea în Biserică, glasul IV; 103^v-105 – Βινεvestește, pământule..., la Buna Vestire, glasul IV; 105-106^v – Μᾶρεște, suflete al meu, pe cea mai cinstită..., la Nașterea Domnului, glasul I; 106^v-108 – Μᾶρεște, suflete al meu, pe Cel ce în Iordan..., la Botezul Domnului, glasul VI; 108-110 – Νᾶσκάτοαρε δε Δυμνεζεου, νᾶδεjdeα..., la Întâmpinarea Domnului, glasul III; 110^v-111^v – Δυμνεζεου este Domnul..., la Duminica Floriilor, glasul IV.

Chinonice săptămânale de Petru Lampadarie – 112-114 – Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... [Cel ce faci pe îngerii Tăi...], luni, glasul I; 114^v-116^v – Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον... [Întru pomenire veșnică...], marți, glasul VII; 116^v-119 – Ποτήριον σωτηρίου... [Paharul mântuirii...], miercuri, glasul IV; 119-121^v – Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... [În tot pământul...], joi, glasul VIII; 122-124 – Σωτηρίαν εἰργάσω... [Mântuire ai lucrat...], vineri, glasul V; 124-126 – Μακάριοι οὓς ἐξελέξω... [Fericiti sunt cei pe care i-ai ales...], sâmbătă, glasul V.

Chinonice duminicale – Αἰνεῖτε τον Κύριον... [Lăudați pe Domnul...], 126^v-129^v – glasul I, de Daniil Protopsaltul; 129^v-132^v – glasul II în Pa, de același; 132^v-135^v – glasul III, de același; 135^v-138^v – glasul IV, de același; 138^v-141 – glasul V, de același; 141-144 – glasul VI, de același; 144-147 – glasul VII, de același; 147-150 – glasul VIII, de același; 150^v-153^v – glasul V, de Petru Vizantie; 153^v-157^v – glasul VIII, de același.

Chinonice praznicale – 157^v-160^v – Εὐλόγησον τὸν στέφανον... [Binecuvintează cununa...], la începutul anului bisericesc, glasul I, de Petru Vizantie; 160^v-163 – Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς... [Însemnatu-s-a peste noi...], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 163-166 – glasul III, de Petru Lampadarie; 166-169^v – Λύτρωσιν ἀπέστειλε ... [Izbăvire a trimis...], la Nașterea Domnului, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 169^v-172^v – Ἐπεφάνη ἡ χάρις... [Arătat-u-s-a darul...], la Botezul Domnului, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 172^v-176 – glasul VII, de Petru Lampadarie; 176-180^v – Ἐξελέξατο Κύριος... [Ales-a Domnul...], la Buna Vestire, glasul I în Ke, de Daniil Protopsaltul; 180^v-182^v – Ἐκ στόματος νηπίων... [Din gura pruncilor...], în Sâmbăta lui Lazăr, glasul I, de Petru Lampadarie; 183-185 – Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος... [Binecuvântat este cel ce vine...], în Duminica Floriilor, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 185-188 – Τοῦ Δείπνου Σοῦ τοῦ Μυστικοῦ... [Cinei tale...], în loc de heruvic și chinonic în Sfânta și Marea Joi, glasul VI, de Iacob Protopsaltul; 188^v-191 – Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ... [Să tacă tot trupul...], în loc de heruvic în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul V, de Iacob Protopsaltul; 191-193^v – Ἐξεγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν... [Sculat-u-s-a ca din somn...], în Sâmbăta Mare, glasul V, de Gheorghe Cretanul; 193^v-197 – Σῶμα Χριστοῦ... [Trupul lui Hristos...], la Învierea

¹²⁹ Ale lui Macarie Ieromonahul, deși nu este menționat, dar puțin mai înflorate.

Domnului, glasul I, de Daniil; 197-201 – glasul V, de Petru Lampadarie; 201^v-203^v – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie; 204-207 – *Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ...* [*Laudă, Ierusalime...*], în Duminica lui Toma, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 207-210^v – *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα...* [*Cel ce mănâncă Trupul Meu...*], la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 210^v-213 – *Ἀνέβη ὁ Θεός...* [*Suitu-S-a Dumnezeu...*], în Joia Înălțării Domnului, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 213^v-215^v – *Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον ...* [*Duhul Tău cel Sfânt...*], la Cincizecime, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 215^v-217^v – *Το Πνεῦμα Σου το ἀγαθόν...* [*Duhul Tău cel bun...*], în Lunea Cincizecimii, glasul I, de Petru Vizantie; 218-221^v – *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι...* [*Bucurați-vă, dreptilor...*], în Duminica Tuturor Sfinților, glasul VIII, de Daniil Protopsaltul; 221^v-224 – glasul V, de Daniil Protopsaltul; 224-228 – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie; 228-232 – glasul VIII, de Grigorie Lampadarie; 232-236 – *Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης...* [*Întru lumina slavei...*], la Schimbarea la Față, glasul VII, de Daniil Protopsaltul; 236-240^v – *Ποτήριον σωτηρίου ..* [*Paharul mântuirii...*], chinonic la Sărbătorile Maicii Domnului, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 241-243^v – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ...* [*Întru pomenire veșnică...*], chinonic la Sfinții Cuvioși, glasul II în Pa, de Grigorie Lampadarie; 244-247^v – glasul III în Ni, de Grigorie Lampadarie.

Irmoase calofonice cu cratimi – 248-250^v – *Παυλά, ἰρμόσθητι, ἰρμόσθητι...*, *Irmoase veselitoare ce să cântă la adunări duhovnicești*, glasul I tetrafon, grafie chirilică; 251-255^v – terirem, glasul I tetrafon, de Petru Lampadarie Peloponisiul, în greacă; 256-261^v – *Μνήσθητι, Δέσποινα κα' μου...* [*Adu-ți aminte de noi, Stăpână...*], glasul VI în Di, de Daniil Protopsaltul; 261^v-264 – terirem, glasul VI, de Daniil Protopsaltul, în greacă; 264^v-268^v – *Τὴν δέξιν μου δέξαι τὴν πενιχράν...* [*Rugăciunea mea cea sărăcăcioasă primește-o...*], glasul VIII, de Gheorghe Cretanul; 269-273 – terirem, glasul VIII, de Gheorghe Cretanul, în greacă.

4. F. 1: „Pahomie”.

F. 1^v-2, grafie latină, cerneală violetă: „Fratele Dumitru R. Simionescu la Anul 1887¹³⁰, Luna Mai I. spre aducere aminte”.

F. 21, grafie latină, cerneală violetă: „Diaconu Dionisie Sinaia 1887”.

F. 273^v, grafie chirilică, cerneală neagră: „Această Karte a fost a mikului Teofan Ieromonah kantărețul, șin urmă Starețu Schitului Izvorele sau Crasna. Prin marafet de aur și argint sa <sic!> făcut propiete asuptu scrisului. 1837 August 27. Ghenadie Lespezeanu Pârvulescu”.

F. 274^v, I, grafie latină, cerneală neagră: „Iaru acum sau sau schimbatu asupra numelui, Iustin Vasilescu”. II, grafie latină, cerneală violetă: „Aparține de mine Dionisie”.

F. 275, grafie latină, cerneală neagră: „1879 Aprilie Această carte mi sau dăruit mie de părintele Iustin Eromonahul din Sf. Monastire Sinaia, Fratelui Dumitru Simionescu”.

F. 275^v, I, grafie chirilică, cerneală roșie: „Această cărticică ce să numește antologhie, adică floarea Dumnezeieștilor cuvinte, iaste a lui sf<in>ții sale Părintelui Teofan Ieromonahul și cântărețul Sfintii Monastiri Ghighiu din jud. Prahova și sau <sic!> scris de ne vrednicia noastră Ioniță Cântărețul Stoicescu, Dascălul școali de musichie din

¹³⁰ Probabil 1887.

orașul Ploeștilor, jud. Prahova. În leat 1832, iulie în cinci sau <sic!> săvârșit de scris". II, grafie chirilică, cerneală neagră: „Sfântul schit Izvoarele, Teofan Ieromonah Stareț”. III, grafie chirilică, cerneală neagră: „Sfânta Mănăstire Sinaia”.

F. 276, grafie chirilică, cerneală neagră, vertical: „Zice să primim rugăciunea mea”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 49, nr. inv. 4011; alte cote: 2106, iar cu creionul 43.
6. Manuscris original, limbile română și greacă, 275 file, o singură numerotare pe filă (recto), 12x17 cm, oglinda paginii: 7x10,5 cm, 9 rânduri pe filă, legătură veche în piele neagră; copertele cu motive florale, mai multe mâini, grafie chirilică și grecească, cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie, inițiale frumos ornate în tot manuscrisul. Cântările Sfintei Liturghii, imne alcătuite de Petru Lampadarie Peloponisiul, Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Petru Efesiul, Petru Vizantie, Ioan Glykys, Ioan Trapezuntul, Ioan Kladas, Daniil Protopsaltul, Iacob Protopsaltul, Gheorghe Cretanul. Codicograf: Ioniță Stoicescu-Logofețelul. Locul copierii: Ploiești. Frontispicii cu motive fitomorfe și/sau geometrice pe filele 4^v, 26, 65, 76, 83^v, 89, 98, 101^v, 103, 110^v, 126^v, 236, 248. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș albastru, pe filele 1-3. Sigilu inelar în tuș negru la f. 274^v și 275^v. Notația muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarele cu cerneală roșie. Manuscrisul se păstrează în stare mediocră de conservare. Filă nescrisă: 274. Achiziționat de Mănăstirea Sinaia în 1895¹³¹. Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 175-179.

Ms. gr. nr. 50 (nr. inv. 4012)

1. <Ante 1840>.
2. <Irmologhion Calofonicon> *ΑΡΧΗ CYN θεω αγιω' ειερμολόγιον καλοφωνικόν μελτρηθέν' υπο πολίων ποιητόν διδασκάλον* – [Începutul cu Dumnezeu cel Sfânt, Irmologhion calofonic alcătuit de dascălii din vechime].
3. <Irmoase calofonice, în tactul stihiraric> – 2-2^v – *Ἡ κάμινος, Σωτήρ...* [Cuptorul, Mântuitorule...], glasul I; 2^v-3^v – *Δοξάζομεν Τριάδα...* [Să slăvim Treimea...], glasul I, de Gherman arhiereul Noii Patre; 3^v-4^v – *Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν...* [Piatra pe care n-au luat-o în seamă...], glasul I, de Balasie Preotul Nomofilax¹³²; 5-6 – *Ἄστρον ἤδη ἀνατέταλκε...* [Iată, răsărit-a steaua...], glasul I, de Balasie Preotul; 6-6^v – *Ὅρος τῆ χάριτι...* [Munte umbrit...], glasul I, de Balasie Preotul; 6^v-8 – *Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχίας σου...* [Chipul nașterii Tale celei curate...], glasul I, de Balasie

¹³¹ *Dosar nr. I...*, p. 19.

¹³² Nomofilaxul era rectorul școlii de drept din Constantinopol, în timpul Imperiului Roman. După 1453 titlul s-a păstrat pentru canonistul (juristul) Patriarhiei Ecumenice.

Preotul; 8-8^v – Τὸν Ποιμῆνον... [Pre Păstorul...], glasul I, de Balasie Preotul; 8^v-10^v – Τὴν φωτοφόρον νηφήλην... [Pre norul cel purtător de lumină...], glasul I, de Balasie Preotul; 10^v-12 – Τὴν ζωοδόχον πηγὴν ... [Pe Izvorul cel dătător de viață...], glasul I, de Balasie Preotul; 12^v-14 – Ἐφριξε ἡ γη... [Înfrișatu-s-a pământul...], glasul I, de Balasie Preotul; 14-16 – Σὲ νοητὴν Θεοτόκε... [Pre Tine, Născătoare de Dumnezeu...], glasul I, de Balasie Preotul; 16-18 – Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχίας σου... [Chipul nașterii Tale celei curate...], glasul I, de Dimitrie Protopsaltul Marii Biserici; 18-18^v – Ὡδὴν ἐπινίκιον... [Cântare de biruință...], glasul I, de Petru Berechet; 18^v-19 – Ποία σοι ἐπάξιον ὠδὴν... [Ce cântare vrednică...], glasul I, de Petru Berechet; 19^v-20 – Δεῦτε πῶμα πίωμεν καινόν... [Veniți să bem băutura nouă...], glasul I, de Petru Berechet; 20-21 – Ὡ θεῖος, ὦ φίλος... [O dumnezeiescul, o iubitul...], glasul I, de Petru Berechet; 21-23 – Ἀποβλεψάμενος ὁ τύραννος... [Privind tiranul...], glasul I, de Petru Melodul; 23-24 – Ἐφριξε ἡ γη... [Înfrișatu-s-a pământul...], glasul I, de Petru Melodul; 24-26^v – Ἀπὸ τοῦ θρόνου κατήλθεν ὁ ἡγεμῶν... [De pe tron s-a pogorât dregătorul...], glasul I, de Petru Berechet; 26^v-28 – Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἀγία ἡμέρα... [Această numită și sfântă zi...], glasul I, de Petru Berechet; 28-29^v – Ἴδε ἦν προέφης προφήτα... [Vezi, proorocule...], glasul I, al aceluiași; 29^v-31^v – Ἡ τρίφωτος οὐσία... [Ființa cea în trei lumini...], glasul I, de Petru Berechet; 31^v-33 – Ἐν τῇ Βροντῶσῃ Καμίνω... [În cuprtorul cel vâlvâietor...], glasul I, de Petru Berechet; 33^v-35 – τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν... [Pacea Ta dă-ne-o nouă...], glasul I, de Petru Berechet; 35-37^v – Συνέχομαι πάντοθεν... [Cuprins sunt din toate părțile...], glasul I, de Petru Berechet; 37^v-38^v – [Μ]ην πάντα πεπλήροται φωτός... [Acum toate s-au umplut de lumină...], glasul I, de Gheorghe Cretanul; 39-39^v – Ὡ Πάσχα τὸ μέγα... [O, Paștile cele mari...], glasul I, de Gheorghe Cretanul; 39^v-40 – Ὡ θεῖος, ὦ φίλος... [O dumnezeiescul, o iubitul...], glasul I, de Gheorghe Cretanul; 40-41 – Ἡ ἐν οὐρανοῖς εὐλογημένη... [Ceea ce ești în ceruri binecuvântată...], glasul II, de Balasie Preotul; 41^v-43 – Ἐν βυθῶ κατέστρωσε... [Întru adânc a așternut...], glasul II, de Petru Berechet Melodul; 43-45^v – Ἦν ἡρετίσω... [Pe ceea pe care ai ales-o...], glasul II, de Iacob Protopsaltul; 45^v-46 – [Ε]πι βοῶμεθα πάντες ... [Cu toții să strigăm...], glasul II; 46-47^v – [Θ]ρόνος πάγχρυσος... [Tron cu totul de aur...], glasul III, de Balasie Preotul; 47^v-49 – [Κ]αινὸν τὸ θαῦμα... [Nouă este minunea...], glasul III, de Balasie Preotul; 49-50 – [Ε]ν Συναίῳ τῷ ὄρει [În muntele Sinai...], glasul III, de Balasie Preot; 50-51 – [Ε]ν Συναίῳ τῷ ὄρει... [În muntele Sinai...], glasul III, de Damian Ieromonahul; 51-52 – [Ε]ν Συναίῳ τῷ ὄρει... [În muntele Sinai...], glasul III, anonim; 52^v-54^v – [Γ]αιδοτόκον Παρθένον... [Fecioară născătoare de prunc...], glasul III, de Ioan Protopsaltul Marii Biserici (Trapezuntul); 54^v-55^v – Θεοτόκε ἡ ἐλπίς .. [Născătoare de Dumnezeu, nădejdea...], glasul III, de Petru Berechet; 56-57^v – Λατρεύειν ζῶντι Θεῷ... [A cinsti pe Dumnezeu cel viu...], glasul III, de Petru Berechet Melodul; 57^v-59 – [Γ]όνυ κάμπτει... [Genunchiul se pleacă...], glasul III, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 59^v-60^v – [Χ]εῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ... [Mâinile ridicându-și Daniil...], glasul IV, de Gherman Arhiereul Noii Patre; 60^v-62 – [Ρ]όδον τὸ ἀμάραντον ... [Floarea cea neveștejită...], glasul IV, de Balasie Preot; 62-63^v – [Ε]σείσθησαν λαοί... [Cutremuratu-s-au noroadele...], glasul IV, de Damian Ieromonahul; 63^v-65 – [Ε]σείσθησαν λαοί... [Cutremuratu-s-au noroadele...], glasul IV, de Dimitrie Domesticul; 65^v-66 – [Δ]άμαλις τὸν μόσχον... [Junica ce a născut pe Vițelul...], glasul IV, de Berechet; 66-67 – [Χ]αῖροις, Ἄνασσα, Μητροπαρθένον... [Bucură-te, Împărăteasă, Maică nenuntită...], glasul IV, de Petru Berechet; 67-69 – [Γ]οῖα μήτηρ ἠκούσθε παρθένος... [Ce mamă s-a auzit să fie

Fecioară...], glasul IV, de Meletie Sinaitul¹³³; 69-70 – [Γ]αντάνασσα πανύμητε ... [Împărăteasă prea lăudată...], glasul IV, de Gherman Arhiereul Noii Patre; 70-71 – [Γ]αντάνασσα πανύμητε... [Împărăteasă prea lăudată...], glasul IV, de Meletie Sinaitul; 71-72 – [Γ]αντάναξ βασιλεῦ ... [Împarate a toate...], glasul IV, de Petru Berechet Melodu; 72-74 – Τῇ εἰκόνι τῆ χρυσοῦ... [Chirpului de aur...], glasul IV, de Petru Berechet; 74-77 – [Χ]αῖρε φωτός νεφέλη... [Bucură-te norul luminii...], glasul IV, de Petru Berechet; 77-79^v – [Σ]έ, το καθάρωτατον... [Pe tine, prea curat...], glasul IV, de Petru Berechet Melodu; 79^v-81^v – Εσείσθησαν λαοί ... [Cutremuratu-s-au noroadele...], glasul IV, de Petru Berechet; 81^v-83 – [Χ]αίροις Πάναγγε ... [Bucură-te, Preacurată...], glasul V, de Balasie Preot; 83-84^v – Ὁ Ἄγγελος ἐβόα .. [Îngerul a strigat...], glasul V, de Petru Berechet; 84^v-86^v – Ἐφριξε ἡ γη... [Înfricoșatu-s-a pământul...], glasul V, de Panayotis Halatzoglou Protopsaltul; 86^v-89 – Χαῖρε Πύλη Κυρίου... [Bucură-te, Ușa Domnului...], glasul V, de Petru Berechet; 89-91 – [Σ]τένω ἐκ βαθέων τῆς ψυχῆς... [Din adâncul sufletului suspin...], glasul V, de Petru Berechet; 91-92^v – Ἀντίληψίς μου κόρη... [Ajutorul meu, Fecioară...], glasul V, de Petru Berechet; 92^v-94 – Ὁ μέγας προέγραψη ἐν προφήταις Μωϋσῆς ... [Marele între prooroci, Moise, mai înainte a scris...], glasul VI, de Balasie Preot; 94^v-95 – Τὸ ὄμμα τῆς καρδίας μου ... [Privirea inimii mele...], glasul V, de Petru Berechet; 95-96^v – [Θ]εὸν ἀνθρώποις... [Pe Dumnezeu între oameni...], glasul VI, de Berechet; 96^v-98^v – Ἐν λύπαις γὰρ παράκλησιν ἔχω ... [Căci în suferințe mângâiere am...], glasul VI, de Petru Berechet; 99-100^v – Ἀπὸ τῶν πολλῶν μου αμαρτιῶν... [După mulțimea păcatelor mele...], glasul VI, de Petru Berechet; 100^v-104^v – [Μ]νήσθητι, Δέσποινα κα' μοῦ... [Adu-ți aminte de noi Stăpână...], glasul VI, de Daniel Protopsaltul; 104^v-105^v – [Μ]ὴ τῆς φθορᾶς διαπείραν... [Ceea ce nu prin ispita stricăciunii...], glasul VII, de Balasie Preot; 106-107 – [Τ]ὰς κακοθείσας ψυχὰς ... [Sufletele cele vătămate...], glasul VII, anonim; 107-108^v – [Χ]αῖρε νύμφε φαεινῆ... [Bucură-te, Mireasă slăvită...], glasul VII, de Petru Berechet; 108^v-111 – [Γ]άσαν τὴν ἐλπίδα μου ... [Toată nădejdea mea...], glasul VII, de Petru Melodu; 111-112^v – [Ἐ]ξεστὶ ἐπὶ τοῦτο ὁ οὐρανός... [Miratu-s-a de aceasta Cerul...], glasul VIII, de Balasie; 112^v-114 – [Ἐ]καύσατε τὴν κάμινον... [Ars-ați cuptorul...], glasul VIII, de Gherman al Noii Patre; 114^v-116 – [Ἐ]καύσατε τὴν κάμινον... [Ars-ați cuptorul...], glasul VIII, de Balasie; 116-117^v – Ἀποβλεψάμενος ὁ τύρανός... [Privind tiranul...], glasul VIII, de Gherman Arhiereul Noii Patre; 117^v-119 – Ἀποβλεψάμενος ὁ τύρανός... [Privind tiranul...], glasul VIII, de Balasie; 119-120^v – Ἀποβλεψάμενος ὁ τύρανός... [Privind tiranul...], glasul VIII, de Balasie; 120^v-121^v – Ἄλλοτρίον τῶν μητέρων παρθεσία... [Străin lucru este maicilor fecioria...], glasul VIII, de Balasie Preotul; 121^v-122^v – [Μ]ουσικῶν ὀργάνων συμφωνούντων... [Împreună răsunând organele muzicești...], glasul VIII, de Balasie Preotul; 123-124 – [Γ]εριστάσεις καὶ θλίψεις καὶ ἀνάγκαι... [Nenorociri și mâhniri și nevoi...], glasul VIII, de Atanasie Patriarhul Ierusalimului¹³⁴; 124-125 – [Ἐ]κύκλωσαν αἱ τοῦ βίου ... [Înconjuratu-m-au ale vieții...], glasul VIII, de Atanasie Patriarhul; 125-126 – [Μ]ουσικῶν ὀργάνων συμφωνούντων... [Împreună răsunând organele muzicești...], glasul VIII, de Petru Berechet Melodu; 126^v-127^v – [Ο]ὶ τῆς Χαλδαίας καμίνου... [Cei din cuptorul haldeenilor...], glasul VIII, de Petru Berechet; 127^v-128^v – [Κ]υρίως Θεοτόκον... [Cu adevărat, Născătoarea de Dumnezeu...], glasul VIII, de Petru Berechet; 128^v-129 – [Ἐ]ν κλίνῃ νῦν ἀσθηνῶν κατάκειμαι ... [Acum zac în patul durerilor...], glasul VIII, de Petru Berechet; 129-130 – [Τ□]ὸν ἄναρχον Βασιλέα τῆς δόξης... [Pe Împăratul slavei Cel fără de

¹³³ Meletie Sinaitul Cretanul, activ la începutul secolului al XVIII-lea, zis cel Bătrân, spre a fi deosebit de Meletie cel Tânăr, de la sfârșitul aceluiași secol. Cele două irmoase calofonice sunt cunoscute ca fiind rămase de la el.

¹³⁴ Este de fapt Athanasie V, Patriarhul Constantinopolului (1709-1711), autor de irmoase calofonice.

început...], glasul VIII, de Petru Berechet; 130-131 – Ἄγγελοι καὶ οὐρανοί ... [Îngerii și cerurile...], glasul VIII, de Petru Melodul; 131^v-132^v – Ἐφρυξε πᾶσα ἀκοή... [Înfricoșatu-s-a tot auzul...], glasul VIII, de Petru Berechet; 133-135^v – [Π]ῶς σου τὴν χάριν ὑμνήσαμεν ... [Cum să cânt harul tău...] glasul VIII, de Petru Melodul; 135^v-138^v – [Τ]ὴν δέησίν μου δέξαι τὴν πενιχράν... [Rugăciunea mea cea sărăcăcioasă primește-o...], glasul VIII, de Gheorghe Cretanul.

Cratimi (teriremuri) – 139-141 – glasul I; 141-142^v – glasul I, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 142^v-146^v – glasul I, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 146^v-148 – glasul I, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 148-151^v – glasul I tetrafon, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 151^v-153^v – glasul I, de Gheorghe Cretanul; 153^v-155^v – glasul II, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 156-158 – glasul II, de Iacob Protopsaltul; 158-162 – glasul III, de Petru Lampadarie; 162-164 – glasul IV; 164-166 – glasul IV, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 166-167^v – glasul IV, de Daniel Protopsaltul; 168-169 – glasul V, de Petru Lampadarie; 169-171 – glasul V, de Panayotis Halatzoglou Protopsaltul; 171^v-173 – glasul VI, de Daniil Protopsaltul; 173^v-177 – glasul VII, de Panayotis Halatzoglou Protopsaltul; 177-179^v – glasul VII, anonim; 179^v-183^v – glasul VII, de Grigorie Didascalul <Protopsaltul>; 183^v-185^v – glasul VIII, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 186-187 – glasul VIII, de Petru Lampadarie; 187-190 – glasul VIII, de Gheorghe Cretanul; 190-190^v – glasul VIII, de același.

Axioane praznicale în limba greacă – 191-191 – Ὁ τόκος σου ἄφθορος... [Nașterea Ta nestricată...], la Schimbarea la Față, glasul IV (fără introducerea *Mărește, suflete al meu, pe Domnul...*); 191^v-192 – Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... [Neamurile toate...], la Adormirea Maicii Domnului, glasul V; 192-192^v – [Α]λλοτρίον τῶν μητέρων... [Străin lucru este maicilor...], la Nașterea Maicii Domnului, glasul VIII; 192^v-193 – Εὐαγγελίζου γῆ χάραν μεγάλην... [Binevestește, pământule...], introducerea de la Buna Vestire, glasul IV; 193-193^v – Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον τῆς Παναγίου... [Îngerii intrarea cele Preacurate...], la Intrarea Maicii Domnului în Biserică, glasul IV; 194-195 – Μεγάλυνον ψυχὴ μου ... [Mărește, suflete al meu...], la Nașterea Domnului, glasul I; 195-196 – Μεγάλυνον ψυχὴ μου... [Mărește, suflete al meu...], la Botezul Domnului, glasul VI; 196-196^v – Θεοτόκε ἢ ἐλπίς ... [Născătoare de Dumnezeu, nădejdea...], la Întâmpinarea Domnului, glasul III¹³⁵; 197 – [Τ]ὴν αγνήν ενδόξως τιμήσωμεν, λαοὶ Θεοτόκον... [Să cinstim popoare...], în Sâmbăta lui Lazăr, glasul VIII; 197^v – [Θ]εὸς Κύριος ... [Dumnezeu este Domnul...], la Duminica Intrării în Ierusalim, glasul IV leghetos; 198-198^v – Ὁ Ἄγγελος ἐβόα... la Învierea Domnului, glasul V; 199-199^v – Χαίροις Ἄνασσα Μητροπαρθένον ... [Bucură-te, Împărăteasă, Maică...], la Pogorârea Sfântului Duh (copistul a trecut greșit *Înălțarea Domnului*), glasul IV; 199^v – Μυστικός εἰ Θεοτόκε Παράδεισος... [Rai de taină ești...], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul VIII.

200-205^v – Μακάριος ἀνὴρ ... [Fericit bărbatul...], psalmul I integral, glasul VIII.

206-206^v – De tine se bucură...,¹³⁶ – glasul VIII, limba română, grafie chirilică.

4. Fila de gardă verso, cu cerneală rădăcinie deschisă, grafie chirilică: „Bucur Gănunan au venit”.

F. 1, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Pă acesta <sic> Karte scris”; încercări de condei.

¹³⁵ Începutul cântării este mai scurt decât în versiunea românească.

¹³⁶ Ultima foaie este ruptă, iar piesa muzicală este incompletă, adăugată ulterior de altă mână.

F. 2, I, cu creion mov: „1840”. II, grafie chirilică, cu creionul: „Ucenescu, 1851”.

F. 207, I, grafie chirilică, cerneală neagră: „Stoica Ponia(?) oi, capre 120 în sus și Ivani Ponia(?) oi, capre 72”; II, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Cine merge la moară trebuie să...”; III, grafie chirilică, cerneală neagră: „Ivan. Stoica este dat în condică să plătească o ciră pă oi, capre 400. Când va trece în sus să plătească”¹³⁷; IV, grafie chirilică, cerneală neagră: „Dumitru Giuglea ot satul Lungu, 57 oi capre, octombre 20 la 12 ceasuri”; V, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Cine merge la moară trebuie să să înfăineze”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 50, nr. inv. 4012; alte cote: 2112, iar cu creionul: 44, 52.

6. Manuscris, copie, limba greacă, 207 file, cu două numerotări, din care o socotim pe cea lateral dreapta (recto), în cerneală roșie, 12x17 cm, oglinda paginii: 7x10 cm, 15 rânduri pe pagină, legătură veche în piele maro, cu motive florale, pe cotor: „ΚΑΛΟΦΟΝΙΚΟΝ”¹³⁸. O singură mână, grafie grecească, spiritele și accentele lipsesc, precum și cele mai multe dintre inițialele cântărilor, iar cuvintele sunt foarte multe scrise greșit; ultima filă, 206, este scrisă în română, cu grafie chirilică, de altă mână; cerneală neagră, titlurile și inițialele cu cerneală roșie; frontispiciu în peniță pe fila 2. Inițiale frumos ornate în tot manuscrisul. Irmoasele sunt organizate pe glasuri, de la I la VIII. Piesele sunt alcătuite de vechii maeștri Gherman Neon Patron (mitropolitul Noii Patre), Petru Berechet Melodul, Gheorghe Cretanul, Damian Ieromonahul, Ioan Protopsaltul Marii Biserici (Trapezuntul), Petru Lampadarie Peloponisiul, Balasie preotul, Meletie Sinaitul Cretanul cel Bătrân, Daniil Protopsaltul, Atanasie V, Patriarhul Constantinopolului, Panayotis Halatzoglou Protopsaltul, Iacob Protopsaltul, Grigorie Protopsaltul/Lampadarie. Irmoasele sunt în tactul stihiraric, așa cum se cânta în vechime la hramuri. Nu au însă nici un titlu, sunt trecuți doar autorii și glasul. Codicograf: anonim. Pe fila a 2-a este semnătura lui George Ucenescu, dar partiturile nu au scrisul lui; manuscrisul i-a aparținut. La f. 199 codicograful a trecut greșit titlul axionului praznical de la Rusalii, *Bucură-te Împărăteasă Maică*, atribuindu-l Înălțării Domnului, ca Macarie Ieromonahul în *Irmologhionul său*¹³⁹. Datare: ante 1840 (f. 2). Notația muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarelele cu cerneală roșie Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 1-3. File puțin pătate; ultima filă a fost ruptă. Manuscrisul se păstrează în stare mediocră de conservare.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 193-200.

Ms. gr. nr. 51 (nr. inv. 4013)

1. <Ante 1811>.

¹³⁷ Se referă la banii ce trebuiau plătiți când treceau ciobanii cu turmele spre munte.

¹³⁸ Calofonicon. Antologie de cântări în tactul stihiraric.

¹³⁹ Gheorghe C. Ionescu, „Circulația unor manuscrise muzicale românești în prima jumătate a secolului al XIX-lea”, în: *Studii de Muzicologie și Bizantinologie*, București, 1997, p. 107.

2. <Antologie muzicală>; Πολυέλεος τερπνός, ποιηθεις παρά κύρ πέτρᾱ, τᾱ βίζαντιᾱ ὅς τις ὀνομαζετε τᾱρκις και μπερεκέτης [Buchet de polielee compuse de domnul Petru Bizantinul, numit în turcește și Berechet] (subtitlu, f. 5).

3. Polielee – F. 5-14 – Δοῦλοι Κυρίου ... [Robii Domnului...], de Petru Berechet, glasul V; 14-25^v – glasul IV, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 25^v-40 – glasul IV de Daniil Protopsaltul.

40-43^v – Πάσα πνοή... [Toată suflarea], glasul I papadic, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 43^v-45^v – glasul I, de același; 45^v-47^v – glasul I, de același; 47^v-49 – glasul II, de același; 49-52^v – glasul IV, de același; 52^v-55^v – glasul VII, de același.

56-58^v – Ὁ νοῦς σοῦ ταῖς νεύσεσι πρὸς τὸν Θεόν... [Mintea ta cea zburătoare de la pământ la cer...], stihira Sfântul Dionisie din Muntele Olimp, glasul IV; 58^v-61 – Cratimă, glasul V.

61^v-63 – Ψυχὴ μου... [Suflete al meu...], glasul II, de Daniil Protopsaltul.

63-66^v – Σὲ μεγαλύνομεν... [Pe tine te preamărim...], la sărbătorile Maicii Domnului, glasul VII, de Daniil Protopsaltul.

66^v-70 – Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς... [Slavă Ție, celui ce ne-ai arătat lumina...], DOXOLOGIE, glasul VII, de Daniil Protopsaltul.

70-71 – Τὸν Δεσπότην ... [Pre Stăpânul...], glasul VII, de Petru Lampadarie.

71-73 – Ἄνωθεν οἱ προφῆται ... [De demult proorocii...], glasul VII, de Ioan Cucuzel Maestrul.

Heruvice de Petru Lampadarie – Οἱ τὰ χερουβίμ ... [Care pe heruvimi...], 73-75 – glasul I; 75-77 – glasul II; 77-78^v – glasul III; 78^v-80 – glasul IV; 80-82 – glasul V; 82^v-84^v – glasul VI; 84^v-86 – glasul VII; 86-88 – glasul VIII; 88-88^v – glasul I; 88^v-89^v – glasul IV; 89^v-90^v – glasul V; 90^v-91 – glasul VII; 91-92 – glasul VIII.

Chinonice duminicale – Αἰνεῖτε τον Κύριον ... [Lăudați pe Domnul...], 92-93 – glasul I, de Daniil Protopsaltul; 93-94 – glasul II, de același; 94-95 – glasul III, de același; 95-96 – glasul IV, de același; 96-97 – glasul V, de același; 97-97^v – glasul VI, de același; 98-99 – glasul VII, de același; 99-99^v – glasul VIII, de același; 99^v-101 – glasul I, de Petru Lampadarie; 101-101^v – glasul I, de același; 101^v-102^v – glasul II, de același; 102^v-103 – glasul II, de același; 103-104 – glasul III, de același; 104-105 – glasul III, de același; 105-105^v – glasul IV, de același; 106-106^v – glasul IV, de același; 106^v-107^v – glasul V, de același; 108-108^v – glasul VI, de același; 109-109^v – glasul VI, de același; 109^v-110 – glasul VII, de același; 110-111 – glasul VII, de același; 111-112 – glasul VIII, de același; 112-112^v – glasul VIII, de același.

Chinonice praznicale de Daniil Protopsaltul – 113-115 – Ποτήριον σωτηρίου... [Paharul mântuirii...], la Sărbătorile Maicii Domnului, glasul IV; 115-115^v – Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς... [Însemnatu-s-a peste noi...], la Sfânta Cruce, glasul I; 116-117 – Λύτρωσιν ἀπέστειλε... [Izbăvire a trimis...], la Nașterea Domnului, glasul I tetrafon; 117-118 – Ἐπεφάνη ἡ χάρις... [Arătat-u-s-a darul...], la Botezul Domnului, glasul I; 118-120 – Ἐξελέξατο Κύριος... [Ales-a Domnul...], la Buna Vestire, glasul I; 120-121 – Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος... [Binecuvântat este cel ce vine...], în Duminica Floriilor, glasul IV; 121-122 – Σῶμα Χριστοῦ... [Trupul lui Hristos...], la Învierea Domnului, glasul I; 122^v-123^v – Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ... [Laudă, Ierusalime...], în Duminica lui Toma,

glasul V; 123^v-125 – Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα... [Cel ce mănâncă Trupul Meu...], la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV; 125^v-126 – Ἀνέβη ὁ Θεός... [Suitu-S-a Dumnezeu...], în Joia Înălțării, glasul IV; 126-127 – Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον... [Duhul Tău cel Sfânt...], la Cincizecime, glasul I; 127-129 – Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι... [Bucurați-vă, dreptilor...], în Duminica Tuturor Sfinților, glasul VIII; 129-130 – Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... [În tot pământul...], la Sfinții Apostoli, glasul VIII; 130-130^v – Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ... [Întru pomenire veșnică...], la Sfinții Cuvioși, glasul V; 131-132^v – Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης... [Întru lumina slavei...], la Schimbarea la Față, glasul VII varis; 132^v-134^v – Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... [Cel ce faci pe îngerii Tăi...], la Sfinții Arhangheli, glasul VI.

Irmoase calofonice (în tactul stihiraric) de Petru Berechet – 134^v-135^v – Ἡ τρίφωτος οὐσία... [Ființa cea în trei lumini...], glasul I; 135^v-136 – τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν... [Pacea Ta dă-ne-o nouă...], glasul I; 136-137 – Συνέχομαι πάντοθεν... [Cuprins sunt din toate părțile...], glasul I; 137-138 – Ἐν βυθῷ κατέστρωσε... [Întru adânc a așternut...], glas IV leghetos; 138-138^v – Λατρεύειν ζῶντι Θεῷ ... [A cinsti pe Dumnezeu cel viu...], glasul III; 138^v-139^v – [Ε]σεισθησαν λαοί... [Cutremuratu-s-au noroadele...], glasul IV; 139^v-141 – Χαῖρε Πύλη Κυρίου... [Bucură-te, Ușa Domnului...], glasul V; 141-141^v – [Θ]εὸν ἀνθρώποις... [Pe Dumnezeu între oameni...], glasul VI; 141^v-142^v – Χαῖρε νύμφη... [Bucură-te, Mireasă...], glasul VII; 142^v-144 – Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου... [Toată nădejdea mea...], glasul VII; 144-146 – [Τ]ὰς κακοθείσας ψυχάς... [Sufletele cele vătămate], glasul VII; 146^v-147^v – Πῶς σου τὴν χάριν ἠμνήσοιμι... [Cum să cânt harul tău...], glasul VIII.

148-149^v – Ἐξεγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν... [Sculatu-s-a ca din somn...], chinonicul din Sâmbăta Mare, glasul V.

149^v-150^v – Ἀποβλεψάμενος ὁ τύρανός... [Privind tiranul...], irmos calofonic de Petru Berechet, glasul VIII.

4.

Coperta 2, grafie chirilică, cerneală neagră: „Avgust întâi am luoat cu bani această carte cu ajutorul lui Dumnezeu 1811”.

F. 4, grafie latină, cerneală violetă: „Scrisă de Episcopul de Buzeu D. D. Dionisie”.

F. 5, grafie latină, tuș negru: „Ofertă Bibliotecii M-rei Sinaia din parte-mi. Arch. Nifon, 28 A<u>g<ust> 1898”¹⁴⁰.

Coperta 3, cerneală neagră, grafie greacă: „La σωμα χριστου ιθες τρομικον παρακαλεσμα se lucrează”¹⁴¹.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 51, nr. inv. 4013; alte cote: 21.. (din numărul vechi se mai păstrează doar primele două cifre).

6. Manuscris, copie, limba greacă, 154 file, paginat pe o singură parte a filei (recto), 11x17cm, oglinda paginii: 6x12 cm, 9 rânduri pe pagină, legătură veche în piele maro-roșcat, frumos ornată, cu ancadrament și modele aurii. În centrul copertelor I și IV este reprezentat Mântuitorul pe Cruce. Copertele au modele florale. O singură mână, grafie grecească, în afară de ultimele 3 file, scrise de altă mână; cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie.

¹⁴⁰ Arhim. Nifon Popescu a fost stareț al mănăstirii Sinaia între 1888-1909.

¹⁴¹ *Tromikon* și *parakalesma* sunt denumirile a două neume din notația muzicală cucuzeliană.

Inițiale frumos ornate în tot manuscrisul. Frontispicii în peniță la filele 5, 40, 73, 92, 113, 134^v. Antologie muzicală, cântări la Utrenie (Polilee și *Toată suflarea*) și Sfânta Liturghie (heruvice și chinonice), alcătuite de Petru Berechet Melodul, Ioan Protopsaltul (Trapezuntul), Ioan Cucuzel, Daniil Protopsaltul și Petru Lampadarie Peloponisiul. Codicograf: anonim. Sigiliul „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe filele 4, 5, 151^v. Notația muzicală este cea cucuzeliană de tranziție, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarele cu cerneală roșie. Manuscrisul se păstrează în stare bună de conservare. Dăruită mănăstirii Sinaia de starețul Nifon în 1898, după cum atestă însemnarea de la f. 5 și inventarul¹⁴².

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 200-203.

Ms. rom. nr. 52 (nr. inv. 4014)

1. <1827 manuscrisul, tipăritura de secol XVII>.
2. <Miscelaneu liturgic>. *Ceaslov românesc carele coprinde întru sine toată slujba după rânduiala sfintelor beserici ale Ierusalimului* (f. 4).
3. F. 1^v-3: Scară pentru cele ce să află întru acest ceaslov. 4-7: <Rugăciunile dimineții>. 7-30^v: Începutul Polunoșniț<e>¹⁴³ de toate zilele. 30^v-43: Polunoșnița sâmbetei. 43^v-44^v: Polunoșnița duminicii. 45-75^v: Începutul Otrăni<e>¹⁴⁴. 76-83^v: Începutul lui Pervii Ceas¹⁴⁵. 83^v-88^v: Treti Ceasu¹⁴⁶. 88^v-96^v: Șăsti Ceasu¹⁴⁷. 96^v-113^v: Rânduiala Obedniții. 113^v-117^v: Rânduiala Panaghii. 117^v:- Divedi Ceasu¹⁴⁸. 126^v-132: Mejdo Ceas al lui Pervii Ceasu¹⁴⁹. 132^v-137: Mejdo Ceas a<l> lui Treti Ceas. 137-141^v: Mejdo Ceas al lui Șesta Ceas. 141^v-146: Mejdo Ceas al lui Divedi Ceas. 146-160^v: Rânduiala Vecerniei. 160^v-162^v: Rugăciunea Mesii seara. 162^v-171: Pavecernița mică. 171-207^v: Pavecernița mare. 208-209^v: Pentru rădicarea Panaghiei, cum au fost și pentru ce. 209^v-213: Pentru sfintele posturi învățatură și pentru zilele ce să postesc preste tot anul și pentru zilele ceale slobode a să mânca de dulce. 213-214: Apostolul și Evanghelia care să citesc în toate zilele la ceasuri. 214-218: Scrisoarea lui Avgar, Craiul Edesii, către Mântuitorul nostru I<isu>s H<risto>s <și răspunsul Domnului>. 218-219: Molitva celor ce vor să să călătorească. 219-220^v: Molitfă pentru când se dăoache omu<l>. 221-294^v: Minologhion, adecă sinaxariu a tot anul. 295-307^v: Troparele și condacele Triodului. 307^v-315^v: Ceasurile Paștilor și troparele și condacele Penticostarului. 315^v-322^v: Troparele

¹⁴² *Dosar nr. 1...*, p. 187.

¹⁴³ Miezonoptica.

¹⁴⁴ Utrenia.

¹⁴⁵ Ceasul I.

¹⁴⁶ Ceasul III.

¹⁴⁷ Ceasul VI.

¹⁴⁸ Ceasul IX.

¹⁴⁹ Mijloceasul I.

Învierii. 322^v-324^v: <Binecuvântările Învierii>. 324^v-327^v: Troparele cu b<o>gorodicinele și condacele cele peste toată săptămâna. 327^v-338: Troparele și condacele sfinților de obște. 338^v-357^v: Bogorodicinile troparelor ce să cântă preste tot anul la vecernie și la utrenie la D<u>mnezeu e D<o>mnul și la sfârșitul utreniei. 357^v-371^v: Molitvele celor ce merg spre somn. 371^v-391^v: Cinstitul Paraclis către Prea Sfânta Născătoare de D<u>mnezeu Maria. 392-433^v: Slujba Sfintei Cuminecături. 434^v-436: Însemnare cum să cetesc Evangheliile voscresnelor de la Dumineca Tuturor Sfinților până la a cincea dumineca din Postul cel Mare, preste toți anii. 436-438: Rugăciunea Sfântului Marco Monahul. 438-441^v: Rânduiala Mărturisirii. 442-456^v: Pas<c>halia. 457-463^v: Pravila¹⁵⁰.

4. F. 1, grafie chirilică, cerneală neagră: „Fiindcă acest D<u>mnezeiesc Ceaslov după vremi la cine s-au aflat fiind întru păstrare mai de tot era derepănat și văzându-l eu întru atâta stricăciune, cu toată dragostea am pus nevoie și l-am împlinit la loc după tipar, în condeiu după cum să vede și s-au săvârșit de scris în leatul 1827, în luna lui Maiu, în zile 17, în zilele luminatului nostru D<o>mnul Grigorie Ghica V<oie>vod, fiind mitropolit Kiriu Kir Grigorie al Doilea. Cel mai după urmă, frați întru H<risto>s, cunoscându în lăuntru vreo greșală, ertați! Ioan Delescu ot Batiște”.

F. 220, grafie chirilică, cerneală rădăcinie deschisă: „Văzând eu acest D<u>mnezeiesc ceaslovu cu totul derăpănat, cu toată dragostea după cum să vede în condeiu l-am înfrumusețat, spre pomenirea mea, în leat 1826, Ghenarie, Ioan Delescu ot Batiște”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. 52, nr. inv. 4014; alte cote: 46.

6. Manuscris coligat cu tipăritură, cu o numerotare în creion, sus, central, mai nouă, cuprinde și tipăritura, care are numerotarea ei, tot pe file; fila 27 a manuscrisului este urmată de fila 144 a tipăriturii; filele 45-220, de manuscris, sunt introduse între filele 160 și 161 alte tipăriturii, iar numerotarea originală a manuscrisului se termină la 393; 15x11 cm, oglinda paginii 13x8 cm, 18/20 rânduri pe pagină, legătură în lemn îmbrăcat în piele maro, deteriorată, cu fragment de legătură în piele, o singură mână, a lui Ioan Delescu ot Batiște (fostă mahala din București), grafie chirilică, cerneală neagră. La f. 3^v, icoana Mântuitorului; f. 357, icoana Bunei Vestiri; f. 434, icoana Mântuitorului în Sfântul Potir, toate în tuș negru. Tipăritura este mult mai veche, de secol XVII (după termenii slavoni). Manuscrisul completează multele file lipsă ale tipăriturii, și anume: 1-27^v, 45-220^v, 318-319^v, 338-357^v, 372-463^v (321 file din 465). Sigiliu în tuș verde cu însemnarea „Biblioteca Sfintei Monăstiri Sinaia” încadrând o cruce cu postament, la f. 1, 130, 464^v, 465^v.

Ms. gr.-rom. nr. 53 (nr. inv. 4015)

1. <Jumătatea secolului al XIX-lea>.
2. <Antologie muzicală>.

¹⁵⁰ Canoane bisericești.

3. Fila de gardă verso – *Cămara ta...*, *Svetelna*, glasul III.

F. 10-12 – *Ἀλληλούια...* [*Aliluiia...*], de Ioan <Trapezuntul> glasul I.

Heruvice – *Οἱ τὰ χερουβίμ ...* [*Care pe heruvimi...*], 12-16 – glasul V, de Dionisie <Fotino>; 16-19 – glasul V, după Petru Efesiul; 19^v-23 – glasul II; 23-25^v – glasul II, de Hurmuz, în chirilică; 25^v-28^v – glasul III, de Grigorie Psalt; 28^v-31^v – glasul IV, de Petru Lampadarie; 31^v-34^v – glasul VII, de Petru Lampadarie; 34^v-37 – glasul VIII, de Petru Lampadarie.

Axioane – 37-38 – *Ἄξιον ἐστίν...* [*Cuvine-se...*], glasul VI, în Vu; 38-39^v – glasul VI, în Pa; 39^v-41 – glasul VIII, grafie chirilică.

41-43^v – *Trupul lui Hristos...*, chinonic la Învierea Domnului, glasul III, de Grigorie <Protopsaltul>.

43^v-45 – *Cuvine-se...*, glas IV leghetos.

Chinonice duminicale – *Αἰνεῖτε τον Κύριον ...* [*Lăudați pe Domnul...*] – 45-48^v – glasul VI, de Daniil; 48^v-52^v – glasul VIII, de Daniil.

Chinonice săptămânale de Petru Lampadarie – 52^v-55^v – *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ...* [*Cel ce faci pe îngerii Tăi...*], luni, glasul I; 55^v-58 – *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ...* [*Întru pomenire veșnică...*], marți, glasul VII; 58-61 – *Ποτήριον σωτηρίου ...* [*Paharul mântuirii...*], miercuri, glasul IV; 61-64^v – *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...* [*În tot pământul...*], joi, glasul VIII; 64^v-67 – *Σωτηρίαν εἰργάσω...* [*Mântuire ai lucrat...*], vineri, glasul V; 67-70 – *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω..* [*Fericiți sunt cei pe care i-ai ales...*], sâmbătă, glasul V.

Axioane praznicale¹⁵¹– 70-71^v – *Neamurile toate...*, la Adormirea Maicii Domnului, glasul I; 71^v-73 – *Μᾶρεște, suflete al meu, pe cea mai cinstită...*, la Nașterea Domnului, glasul V; 73-75 – glasul I; 75-77 – *Μᾶρεște, suflete al meu, pe Cel ce în Iordan...*, la Botezul Domnului, glasul VI; 77-78^v – glasul VI; 78^v-80^v – *Νᾶσκάτοαρε δε Δυμνεζεου, νᾶδεjdeα...*, la Întâmpinarea Domnului, glasul III; 80^v-82 – *Δυμνεζεου εστε Δομνυλ...*, la Duminica Intrării în Ierusalim, glasul IV; 82-84^v – *Îngerul a strigat...*, la Învierea Domnului, glasul I; 84^v-85^v – *Μᾶρεște, suflete al meu, pe Hristos...*, la Înălțare, glasul V; 85^v-87 – *Βυκυῖ-τε, Ἰμπᾶῖτεασᾶ Μαϊκά...*, la Pogorârea Sfântului Duh, glasul IV; 87-88^v – *Μᾶρεște, suflete al meu, pe Domnul...*, la Schimbarea la Față, glasul IV; 88^v-89^v – *Στᾶῖν λυκυ εστε μαϊκυλ...*, la Nașterea Maicii Domnului, glasul VIII; 89^v-91 – *ῤαῖ δε ταινᾶ εῖστί...*, la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul VIII; 91-92 – glasul VIII.

Chinonice praznicale – 92-96 – *Λύτρωσιν ἀπέστειλε...* [*Izbăvire a trimis...*], la Nașterea Domnului, glasul V, de Daniil Protopsaltul; 96-99 – *Ἐπεφάνη ἡ χάρις...* [*Arătat-u-s-a darul...*], la Botezul Domnului, glasul V, de Daniil.

99^v-104 – *Νῦν αἱ δυνάμεις...* [*Acum puterile...*], heruvic la Liturgia Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul VI, de Ioan Psaltul (Kladas).

104-107 – *Γεύσασθε καὶ ἴδετε...* [*Gustați și vedeți...*], chinonicul Liturghiei Darurilor mai Înainte Sfințite, glasul VI, de Nicolae <Protopsaltul Smirnei¹⁵²>; 107-109^v – glasul VII, de Grigorie <Protopsaltul>.

¹⁵¹ Ale lui Macarie Ieromonahul; numele nu este amintit, dar se recunosc cu ușurință traducerea lui.

¹⁵² A trăit între anii 1790-1887. A publicat două cărți de muzică psaltică: *Doxastar, Triodion și Penticostar*, Constantinopol, 1857, și *Noul Tom al Antologiei Muzicale*, Smirna, 1862.

109^v-114 – Ἄξιον καὶ δίκαιόν ἐστὶ ... [Cu vrednicie și dreptate este...], Răspunsurile Liturghiei Sf. Vasile cel Mare, glasul II papadic.

114-114^v – Τὸν οὐρανοφάντορα... [Pre arătătorul...], glasul II.

114^v-118 – De tine se bucură..., facerea părintelui Macarie Psaltul, glasul VIII, grafie chirilică.

Chinonice praznicale – 118-120^v – Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς... [Însemnatu-s-a peste noi...], la Ziua Crucii, glasul I, de Daniil Psaltul; 120^v-123^v – Ἐξελέξατο Κύριος... [Ales-a Domnul...], la Buna Vestire, de Daniil, glasul V; 123^v-126 – Ἐκ στόματος νηπίων... [Din gura pruncilor...], în Sâmbăta lui Lazăr, glasul V, de Petru; 126-128^v – Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος... [Binecuvântat este cel ce vine...], în Duminica Floriilor, glasul IV, de Petru; 128^v-131^v – Ἐξεγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν... [Sculatu-s-a ca din somn...], chinonicul din Sâmbăta Mare, glasul V, de Daniil; 131^v-134^v – Σῶμα Χριστοῦ... [Trupul lui Hristos...], la Învierea Domnului, glasul V, de Daniil; 134^v-138 – Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ... [Laudă, Ierusalime...], în Duminica lui Toma, glasul V, de Daniil Psaltul; 138-142 – Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα... [Cel ce mănâncă Trupul Meu...], la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV, de Daniil Psaltul; 142-145 – Ἀνέβη ὁ Θεὸς... [Suitu-S-a Dumnezeu...], în Joia Înălțării, glasul IV, de Daniil; 145-148 – Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον ... [Duhul Tău cel sfânt...], la Cincizecime, glasul V, de Daniil; 148-152 – Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι... [Bucurați-vă, dreptilor...], în Duminica Tuturor Sfinților, glasul VIII, de Daniil; 152-155 – Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης... [Întru lumina slavei...], la Schimbarea la Față, glasul IV, de Petru Lampadarie.

Prochimele din duminicile Postului Mare, de Petru Lampadarie – 155-156 – Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου... [Să nu întorci fața Ta...], glasul VIII; 156-157 – Să nu întorci fața Ta..., același moldovenește, glasul VIII; 157^v-158 – Ἐδωνας κληρονομία ... [Dat-ai moștenire...], glasul VIII; 158-158^v – același moldovenește, glasul VIII.

158^v-161 – Θεὸς Κύριος... [Dumnezeu este Domnul...], în Sâmbăta Acatistului Bunei Vestiri, glasul VIII papadic.

161-163^v – Το προσταχθέν μυστικῶς... [Porunca cea cu taină...], troparul Acatistului Bunei Vestiri, glasul VIII.

163^v-170 – Τῇ ὑπερμάχῳ... [Apărătoare Doamnă...], condacul Acatistului Bunei Vestiri, glasul VIII papadic.

170-172 – Ἀλιουλία..., în Săptămâna Patimilor, glasul VIII.

172-174^v – Ιατὰ mirele..., glasul VIII papadic.

175-177^v – Când slăviții ucenici..., glasul VIII papadic.

177^v-187 – Anixandarele cele mari, glasul VIII.

187-193 – La Râul Babilonului..., Polieleu, glasul III.

193-198 – Δοῦλοι Κυρίου... [Robii Domnului...], Polieleu în stihuri, de Hurmuz, glasul VIII.

198-203 – Εὐλόγητός εἶ, κύριε... [Bine ești cuvântat, Doamne], glasul V stihiraric, de Petru Lampadarie.

203-208^v – Ziua Învierii..., slava Paștilor, glasul V.

209-217 – Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς... [Slavă Ție, celui ce ne-ai arătat lumina...], Doxologie, glasul VIII, de Grigorie Lampadarie.

217-229^v – *Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός...* [Cu noi este Dumnezeu...], de două ori, în greacă și română, alternativ, cu stihurile numai în română, glasul VIII stihiraric.

229^v-238 – *Arătatu-s-au ale adâncului izvoare...*, Canonul Floriilor, glasul III Ga ca de la Ni, grafie chirilică.

238-240 – *Milă de pace, jertfă de laudă...*, Răspunsuri la Liturghia Sf. Ioan Hrisostom, glasul VIII, grafie chirilică.

4. F. 9^v, grafie latină, cerneală violetă: „*Această carte mia <sic!> dăruito <sic!> Cuvioasa Maică Glafira din Sf. Mă-năstire>re Dintr<->un Lemn mie Erom. Epifanie Dumitru*”.

F. 10, grafie latină, cerneală violetă: „Din cărțile mele”¹⁵³.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 53, nr. inv. 4015.

6. Manuscris, copie, Antologie muzicală, limbile română și greacă, 242 file, cu o singură numerotare, cu creionul, 9,5x12,5 cm, oglinda paginii: 6x10 cm; 8 rânduri pe pagină, legătură veche în piele maronie închisă, cu motive florale, o singură mână, grafie chirilică și grecească, cerneală neagră și violetă. Notăție muzicală hrisantică, compozitori: Ioan Trapezuntul, Dionisie Fotino, Ioan Kladas, Nicolae Protopsaltul Smirnei, Petru Efesiul, Hurmuz Hartofilax, Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Petru Lampadarie Peloponisiul, Daniil Protopsaltul, Macarie Ieromonahul; file nescrise: 1-9^v, 240^v-243^v. Stare de conservare bună.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 203-206.

Ms. gr. – ebr. nr. 56 (nr. inv. 4016)

1. <Sfârșitul secolului al XIX-lea>.

2. *Gramatica limbii ebraice*.

3. <Cuprinde explicații privind grafia, fonetica și morfologia limbii ebraice>.

P. <80>: Pinaxul alfabetului ebraic, cu echivalențele semnelor latine și a valorilor numerice.

4. Coperta 2, în limba greacă, în creion: „Νεόφυτος Νικολαΐδης φοιτητής τῆς Θεολογίας, 1885, Νοεμβρ. 5” [Neofit Nicolaidis, student la Teologie, 1885, Noiembrie 5].

Pe forțaț, grafie greacă, în creion: „Δ.Ι. Περιετσανω τιν ...?”. II, grafie latină, tuș negru: „D.I. Periețeanu”.

¹⁵³ Numele este acoperit cu cerneală.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 56, nr. inv. 4016; alte cote: 2067.

6. Manuscris, copie, limbile greacă și ebraică, 80 pagini, 20x13,5 cm, oglinda paginii 16x10,5 cm, legătură nouă în piele și vinilin, o singură mână, a lui Neofit Nicolaidis, cerneală neagră. Sigiliul cu însemnarea „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe fila de forzaț și pe fila 1.

Ms. rom. nr. 57 (nr. inv. 4017)

1. <Sfârșitul secolului al XIX-lea>.

2. <Imnuri școlare, pe portativ>.

3. F. 1: Domne miluesce.

1^v-4: <Heruvic>.

4-8: Respunsuri.

8: Pre stăpânul.

8^v-10: <Sfinte Dumnezeule>.

10^v: <Doamne miluește>, Aliluia după Apostol.

11: Ca pre împăratul.

11^v-12: <Răspunsuri>.

12^v-13: La râul Babilonului.

13-13^v: Lăudați pre Domnul, de D. Kiriatic.

13^v-14: Imnul Vânătorilor, de Ed. Va<c>hman<n>.

14: Mulți ani trăiască.

14^v-15: Hai Române, de C. Porumbescu, I. Văcărescu.

15: Copilul și cartea, de D. Chiriatic.

15^v: Canon în 3 voci <Fericiți cei cu credință>; Vine iarna, de Podoleanu.

16-16^v: <La mijloc de codru des>.

17-17^v: Iisus.

18-19: Cor de soldați, de Faust.

4. În partea stîngă, jos, a fiecărei file, are tipărită însemnarea: „J.E. & Co. <pe un pergament ținut de un leu cabrat> Protokoll Schutzmarke No. 20, 12 linia”.

F. 1, grafie latină, cerneală neagră: „Popescu D. George cl. VI”.

Fila de gardă a copertei 3, I, cerneală neagră, grafie latină: „Buzera” <încercări de condei>; II, grafie latină, cerneală violetă: „ Souvenire, Const. Popescul învățător Greci Bărcănesci (Olt) 1899 August 10”; III, grafie latină, cerneală neagră: „Souvenir Mihail

Popescu, clasa VI Seminarial 1900/1"; IV, grafie latină, cerneală neagră: „Souvenir Gh. D. Popescu, cl. IV, Jud. Oltu, R. Govora, Oltu, Vedea”; V, grafie latină, cerneală neagră, vertical: „Toma G. Popescu”; VI, grafie latină, cerneală violetă: „Amintire de la Tomel”. Fila de gardă a copertei 3, verso, I, grafie latină cerneală neagră: „George Popescu”. II: <încercări de condei>.

Coperta 3, grafie latină cerneală neagră: „Suvenire Ion N. Jucu, com. Bodești Cozia, Aprilie 20 <șters>”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 57, nr. inv. 4017; alte cote: 50.
6. Manuscris original, limba română, 61 file, o singură numerotare, cu cerneală neagră, 26x16,5 cm, 22x14,5 cm oglinda paginii, o singură mână, probabil a lui C.P. Buzescu¹⁵⁴, grafie latină. Copertă veche de carton, deteriorată, cotorul lipsește, pe coperta 1 scrie, în grafie latină: „Musica occidentală, C. P. Buzescu”. Caiet de muzică guidonică, 12 portative pe pagină. Nu are ștampilă.

Ms. rom. nr. 58 (nr. inv. 4018)

1. Secolul al XIX-lea <sfârșit>.
2. 400 Hore <culese de D. Vulpian>.
3. F. 1-1^v: Horele culese <Cuprinsul>. 2-140^v: <Piese musicale, pe portativ>.
4. Coperta 1, I: „Prescurtate l'Academie pentru manuscrisul din 1896, premiul Năsturel – Seria B.”. II: „D. Vulpian, Dra. Margareta”¹⁵⁵.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 58, nr. inv. 4018; alte cote: 51.
6. Manuscris original, limba română, 86 de file, numerotate cu creionul central sus (mai este o numerotare, tot pe file, dreapta sus, în creion, care începe de la fila 2 cu nr. 56, până la 140), 33x25 cm, oglinda paginii: 26x21 cm, copertă de hârtie deteriorată; coperta 4 lipsă, o singură mână, a lui D. Vulpian, grafie latină, cerneală neagră și violetă, tăieturi cu creion albastru, roșu și negru. Caiet de muzică guidonică, 10 portative pe pagină. Manuscrisul are nevoie de o copertă nouă.

¹⁵⁴ Este probabil Preotul Sachelar C. P. Buzescu, paroh al Comunei Corbu, jud. Olt. El a publicat două lucrări, la începutul secolului al XX-lea: *Care sunt punctele diferențiale între Biserica Ortodoxă și celelalte confesiuni creștine?* – Conferință ținută în ziua de 6 Octombrie 1909 la Conferința Generală a preoților din Jud. Olt, Tipografia Costică Constantinescu & Fiu, 1909, și *Din obiceiurile și credințele sătenilor. Sfaturi folositoare*, Tipografia C. Constantinescu, 1910, v. Bibliografia românească modernă, varianta on-line, consultată la data de 7.10.2016. <http://www.biblicad.ro/bnr/brmautori.php?aut=b&page=1870&limit=20>.

¹⁵⁵ Numele Domnișoarei Margareta a fost acoperit cu altă scriere, probabil de D. Vulpian, care se semnează mai sus de numele ei, cu aceeași cerneală cu care a încercat să-i acopere numele.

1. Secolul al XIX-lea <sfârșit>.
2. *Istoria bisericii române*.
3. F. 1-3: Noțiunea istoriei bisericii române; 3-5: Ajutoarele literare; 5-5^v: Valachia; 5^v: Moldova; 5^v-6: Transilvania și Ungaria; 6-9: Bucovina; 9-14: Introducere în istoria bisericii române.
14-14^v: Istoria bisericii române; 15-18: Periodul I (Dela început până <la> 680, numit ilirico-dacic). 18-21: Creștinismul Românilor dincoace de Dunăre.
21-22: Periodul II <bulgaro-ungaro-cumanic-peceneg, 680-1389>; 22-26: Istoria românilor dincolo de Dunăre; 26-31: Istoria românilor de dincoace de Dunăre.
31-34^v: Periodul III, de la întemeierea mitropoliilor românesci dincolo de Dunăre până la începutul sec. al XVIII-1700, sau cel muntenesc, moldovenesc, austriac-unguresc. Istoria întemeierii mitropoliilor române; 34^v-40: Istoria bisericii Ungro-Vlachiei de la întemeiere (1359) până la 1700. 40-42: Silințele Romei de a-și supune biserica Munteniei; 42^v-46: Istoria bis. a Mitropoliei Moldovlachiei de la întemeierea ei până la 1709; 46-48^v: Silințele occidentalilor a uni biserica Moldovei; 48^v-59: Istoria Mitropoliei Transilvane de la întemeiere până la 1700.
59-61^v: Periodul IV. (Romano-Rus-Austro-Ungar); 61^v-73^v: Datele mai însemnate ale dezvoltării bisericii Ungro-Vlachiei de la 1700-1859; 73^v-81^v: Istoria bisericii Mold. 1700-până la unirea Principatelor române 1859; 81^v-85^v: Despre episcopia rom-catolică a Bacăului; 85^v-88^v: O scurtă schiță a dezvoltării clerului lumen, a școalelor teolog., a referințelor celorlalte bisericesci și a literaturii teologice; 88^v-93^v: Enumerarea bărbaților bis. celor mai însemnați.
93^v-98: Istoria bisericii române dela 1859-83; 98-102: Dezvoltarea treburilor în România după Cuza, 1866; 102-107^v: Dezvoltarea bis. rom. dela 1879 până astăzi; 107^v-109: Scurtă statistică a bisericii române.
109^v-110^v: Registru <Cuprins>.
4. Fără însemnări.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 59, nr. inv. 4019.
6. Manuscris, copie, curs universitar de Istoria Bisericii Române (nu doar cea ortodoxă ci și cea catolică), limba română, 110 file, 31x24 cm, 24x16 cm oglinda paginii, cerneală neagră rădăcinie, o singură mână, grafie latină. Manuscris deteriorat, nelegat, fără coperte. Două numerotări: cea veche, pe pagini, central sus, în cerneală neagră rădăcinie; cea pe file, dreapta sus, în creion. Sigiliul cu însemnarea „Biblioteca Sf-tei Monăstiri Sinaia”, în tuș violet, pe foile 2, 3, 18 ș.a. Face parte din seria de cursuri universitare, cuprinse în manuscrisele 3, 4, 5, 6, 7, 8 din Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia. Este o copie fidelă a cursului de I.B.R. din Ms. 3 (f. 358-443^v), care are

din fericire trecut autorul: prof. univ. Eusebiu Popovici de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cernăuți.

Ms. rom. nr. 61 (nr. inv. 4020)

1. Sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului XX.
2. *Horele noastre, B.*
3. F. 1-11, text tipărit.
 - 1: <O scrisoare prin care Dl Vulpian primește un premiu internațional, în română și în franceză>.
 - 2: <Dedicație către Principesa Maria de Belgia, sora Regelui Carol I al României, în română și franceză>.
 - 3: Răspuns la Dedicățiune <în română și în franceză>.
 - 4: Exordium <pe două coloane, în română și în franceză>.
 - 6: Demetru Vulpian, autorul „Musicei Populare”. Biografia autorului.
 - 7: Carte Postală¹⁵⁶ <sic!>; Sursum Corda <poezie de D. Vulpian>.
 - 8: Muzica Populară. Vol. 1. Ballade, Colinde, Doine, Idyle și pastorale, 400 arii cântate. Volum separate, cu textul literar. Vol. 2. Horele noastre. Seria A. 500 bucăți jucate. Horele noastre. Seria B. 500 bucăți jucate. Vol. 3. Romanțe, 300 arii cântate. Volum separate, cu textul literar. Vol. 4. Jocuri de brîu 300 bucăți jucate. La librăria Socek, în București.
 - 9-11: Tablă de materie.
 - 12-100^y, <manuscris: Hore, vol. II, nr. 500-1000>.
4. Coperta 2, grafie latină, I, cerneală neagră rădăcinie: „Pentru Bibliotheca din Sf<ân>ta Monastire Sinaia, hărăzit’am acest volum, ce conține 500 hore inedite, cullese de mine timp de 24 ani, din toate ținuturile locuite de Români – 1 martie 1906. București. Autorul muzicii populare. D. Vulpian”. II, cu creion albastru: „D. Vulpian, Str. Negustori, no. 31”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 61, nr. inv. 4020; alte cote: 53.
6. Manuscris original, de Dimitrie Vulpian¹⁵⁷, coligat cu tipăritură, limba română, 101 file, cu două numerotări: cea veche, pe pagini, în cerneală neagră, dreapta sus, de la 1-178; cea pe file, în creion, central sus, 1-101, 33x25 cm, oglinda paginii: 29x20, legătură în carton maro, o singură mână, grafie latină, cerneală neagră; textul tipărit (f. 1-11) are corecturi de tipografie, cu cerneală neagră și roșie și indicații în franceză. Caiet de muzică, 10 portative pe pagină, stare bună de conservare. Sigiliu oval în tuș albastru, cu însemnarea: „17. Dec. 1908”, înconjurat de: „Oscar Brandstetter,

¹⁵⁶ Semnată „Cincinat”, cel mai probabil Pavelescu, poet, 1872-1934. O frumoasă scrisoare, plină de laude la adresa Dlui Vulpian.

¹⁵⁷ Flautist, folclorist și compozitor român, 1848-1922.

Leipzig+Musikaliendruck-Anstalt¹⁵⁸, la f. 2, 6, 9; același sigiliu, dar cu data de 24. dec. 1908, pe aceleași file. Același sigiliu, cu data de 8 ian. 1909, parțial pe f. 1. Poza lui Dimitrie Vulpian la f. 6. File nescrise: 1^v, 2^v, 3^v, 5^v, 6^v, 7^v, 8^v, 9^v, 10^v, 11^v, 101-101^v.

Ms. gr. nr. 62 (nr. inv. 4021)

1. 1819.
2. *Τόμος β τῆς ἀνθολογίας [Tomul II al antologiei]* <Cântările Utreniei>.
- 3.

4-5: *Ἄξιόν ἐστιν...* [*Vrednică ești...*] <finalul Canonului Miezonopticii din Duminici> glasul II.

5-10^v: *Θεός Κύριος...* [*Dumnezeu este Domnul...*], troparele Învierii și ale Maicii Domnului, pe toate glasurile, de Petru Lampadarie și Grigorie Lampadarie.

10^v-12^v: *Ἀλληλούια ...* [*Aliluia...*], *Ἰδοῦ ὁ Νύμφιος..* [*Iată Mirele...*], glasul VIII, autor anonim, melos arhaic, stihiraric.

12^v-13^v: *Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί...* [*Când slăviții ucenici...*], glasul VIII, stihiraric.

14-14^v: *Ἰδοῦ ὁ Νύμφιος..* [*Iată Mirele...*], *Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί...* [*Când slăviții ucenici...*], glasul VIII, irmologic.

14^v-16^v: *Εὐλόγητός εἶ, κύριε...* [*Bine ești cuvântat, Doamne*], Binecuvântările Învierii, glasul V de Petru Lampadarie.

16^v-17^v: *Ἐκ νεότητός μου ...* [*Din tinerețile mele...*], antifoanele utreniei sărbătorilor, glasul IV, de Petru Lampadarie Peloponisiu.

<Polielee, tot psalmul, cu terirem> 17^v-27: *Δοῦλοι Κυρίου ...* [*Robii Domnului...*], glasul I stihiraric, de Ioan Protopsaltul Marii Biserici (Trapezuntul); 27-37^v: glasul IV stihiraric, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 37^v-49: glasul IV stihiraric, de Daniil Protopsaltul; 49-61: glasul V stihiraric, de Petru Peloponisiu Lampadarie; 61-72: glasul VII stihiraric, de Petru Lampadarie; 72-83^v: glasul VIII stihiraric, de Meletie Sinaitul Cretanul <cel Tânăr>; 83^v-96^v: glasul VIII stihiraric, de Hurmuz, dascălul școlii de muzică.

97-109^v: *Λόγον ἀγαθόν...* [*Cuvânt bun*], Polieleul praznicelor Maicii Domnului, cu terirem, glasul VII stihiraric, de Gheorghe Cretanul. 109^v-110: Aliluia, glasul VII stihiraric, de Gheorghe Cretanul.

110-113^v: *Δοῦλοι Κυρίου ...* [*Robii Domnului...*], glasul IV stihiraric, de Iacob Protopsaltul, tot psalmul, cu terirem.

¹⁵⁸ Sigiliul tipografiei, înființată în 1862, care funcționează și astăzi.

Πάσα πνοή... [*Toată suflarea*], de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul), papadic, cu terirem: 114-116: glasul I; 116-117^v: glasul I; 118-121^v: glasul I; 121^v-123^v: glasul II; 123^v-126^v: glasul III; 126^v-130: glasul IV; 130-133^v: glasul V; 133^v-136^v: glasul VI, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 136^v-141^v: glasul VI, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 141^v-144^v: glasul VII, de Ioan Protopsaltul (Trapezuntul); 145-148: glasul VIII, de Petru Lampadarie Peloponisiul; 148^v: Toată suflarea să laude pe Domnul..., cu un scurt *ΕΙΣ ΠΟΛΛΑ ΕΤΗ ΔΕΣΠΟΤΑ!* [Întru mulți ani, Stăpâne!], glasul II irmologic, de Grigorie Lampadarie.

148^v-151: *Ελέημων, ελέησόν με ό θεός...* [Miluiește-mă, Dumnezeule...], Psalmul 50, glasul II, de Grigorie Lampadarie.

151-151^v: *Δόξα..., καί νυν..., Ελέημων, ελέησόν με ό θεός...* [Slavă..., Și acum..., Miluiește-mă, Dumnezeule...], stihurile de după Evanghelie, glasul II, de Petru Lampadarie.

151^v-152^v: *Τῆς μετανοίας ἄνοιξόν μοι...* [*Ușile pocăinței...*], *Τῆς σωτηρίας εὐθουνόν μοι ...* [*Cărările mântuirii...*], *Τὰ πλήτη τῶν πεπραγμένων μοι ...* [*La mulțimea păcatelor mele...*], după Evanghelie, în Postul Mare, glasul VIII, stihira în glasul VI, de Petru Lampadarie.

152^v-153^v: *Τῆς μετανοίας ἄνοιξόν μοι...* [*Ușile pocăinței...*], *Τῆς σωτηρίας εὐθουνόν μοι ...* [*Cărările mântuirii...*], *Τὰ πλήτη τῶν πεπραγμένων μοι ...* [*La mulțimea păcatelor mele...*], după Evanghelie, în Postul Mare, glasul VIII, stihira în glasul VI, de Grigorie Lampadarie.

153^v-154: *Κύριε ελεησόν...*, [Doamne miluiește...], glasul II.

154-155: *Την τιμιωτέραν των χειρουβίμ...*, [Ceea ce ești mai cinstită...], pe toate glasurile, irmologic, de Petru Lampadarie; 155-157: pe toate glasurile, stihiric, de Petru Lampadarie; 157-157^v: glasul IV stihiric, de Ioan Protopsaltul <Trapezuntul>.

157^v-163^v: *Την όντως θεοτόκον...*, [Pe tine Născătoare de Dumnezeu...], irmos calofonic, pe glasurile I, II, IV, V, VI, VIII și VIII, papadic, cu teriremuri, de Damian Vatopedinul.

Πᾶσα πνοή... [*Toată suflarea...*], de Iacob Protopsaltul. 163^v-164^v: glasul I; 164^v-165^v: glasul II; 165^v-166^v: glasul III; 166^v-167^v: glasul IV; 167^v-168: glasul V; 168-169: glasul VI; 169-170: glasul VII; 170-171: glasul VIII.

171-187^v: <Cele unsprezece voscresne, de Iacob, Protopsaltul Marii Biserici ai lui Hristos>.

Doxologii irmologice de Petru Lampadarie: *Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς...* [*Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat lumina...*], 188-189^v: glasul I; 189^v-191^v: glasul II; 191^v-193^v: glasul III; 193-195, glasul IV; 195^v-197: glasul V; 197-199: glasul VI, 199-200^v: glasul VII în Ga; 201-202^v: glasul VII în Zo; 203-204^v: glasul VIII.

4. Coperta 2, limba greacă, cerneală neagră: „*Οὕτος ό Δεύτερος Τόμος ὑπάρχει τοῦ ἄρχοντος Γ. Λογθ. Νικολάου, διὸ καί ἐζημειώθη παρ'έμου ἵνα μήν ἀποξενοθῆ εἶς ἄλλον τινα. 1827 μαρτ<ίου> 24, ἐν Κημπουλουνγγίω, Γεωρεου Ρουκ<α>ρ<εανου>*” [Acest al doilea volum

aparține boierului logofăt G. Nicolae, fapt pentru care a și fost impus de mine ca să nu fie înstrăinat altcuiva. 1827 martie 24, la Câmpulung, Gheorghe Rucăreanu»]¹⁵⁹.

F. 1, I, grafie chirilică, cerneală neagră: „Acest defterotom este al meu celui mai gios iscălit. Pentru aceasta să nu îndrăznească cineva a-l fura, căci va fi afurisit de toți sfinții părinți! Nicolae psaltis. 1819 apr<ilie> 23”. II, grafie chirilică, cerneală neagră: însemnare tăiată.

F. 4-6, grafie chirilică, cerneală neagră: „Acest tom este al meu, Nicolae Ștefănescu biv (fost) al treilea logofăt”.

5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), Ms. nr. 62, nr. inv. 4021.
6. Manuscris original, limba greacă medievală, 204 file, numerotare nouă cu creionul central sus, 17,5x24 cm, oglinda paginii: 10x16,5 cm, legătură veche din carton și piele maro desprinsă de carte, o singură mână, a Psaltului Nicolae Ștefănescu, fost al treilea logofăt al Cancelariei Domnești din București, caligrafie foarte frumoasă și îngrijită, de profesionist, grafie grecească, cerneală roșie și neagră, notație muzicală hrisantică, compozitori: Petru Lampadarie Peloponisiul, Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Ioan Protopsaltul Marii Biserici (Trapezuntul), Daniil Protopsaltul, Meletie Sinaitul Cretanul cel Tânăr, Hurmuz Hartofilax, Gheorghe Cretanul, Iacob Protopsaltul, Damian Vatopedinul; Cumpărat de la Cidănescu Laurențiu pe data de 1.08.2015. Manuscrisul provine de la stră-străbunicul lui, învățătorul Ion Stăncioiu¹⁶⁰. Necesită restaurare. File nescrise: 1-3^v.

Ms. rom. coligat cu *Păresimierul* lui
Anton Pann (nr. inv. 1135)

1. <după 1847>.
2. *Păremisierul* lui Anton Pann.
3. P. 57 – *Porunca cea cu taină...*, glasul VIII.
P. 57-60 – *Apărătoare Doamnă...*, Condacul Acatistului Bunei Vestiri, glasul VIII, papadic.
P. 69 – *Pentru rugăciunile...*, glasul I.

¹⁵⁹ Mulțumesc doamnei dr. Loredana Dascăl, arhivist-paleograf la Serviciul Arhive Naționale Istorice Centrale, pentru această traducere din greacă.

¹⁶⁰ Ion Stăncioiu este considerat unul din artizanii învățământului argeșan. A activat în comuna Domnești-Argeș, iar în 1885 a fost unul dintre fondatorii Asociației „Școala Nouă” din această comună, care deținea și un cor. Pentru Ion Stăncioiu și muzica din Domnești a se vedea „Cultura muzicala românească de tradiție bizantină din zona Argeș, Pitești și Câmpulung Muscel sec. XIX - XX” - UNMB Dumitru-Codruț Scurtu, pp. 239-241.

- P. 69 – *Cu puterea Crucii tale...*, glasul I.
 Pp. 69-70 – *Iată mirele...*, glasul VII, *grabnic*.
 Sedelne – pp. 70-71 – *Cinstitele Patimi...*, glasul I în Ke, podobia „Mormântul Tău”, după întâia catismă, în Sfânta și Marea Luni; pp. 71-72 – *Judecătorule cel nevăzut...*, glasul I în Ke, podobia „Mormântul Tău”, după a doua catismă; p. 72 – *Zioa aceasta...*, glasul VIII, după a treia catismă.
4. Pe coperta 2, în grafie chirilică: „*Această carte este a lui Costandin gligore*”.
 Pp. 1-13, la baza paginii, cu litere latine: „*1860 Această Carte ce se numește Păresimieriu este a mea Păcătosului și smeritului rob al lui Hristosu Nicolaie Ioanovicu Anul 1883 Martie 2. Orașul Ploesci Suburbia Sfântului Gheorghie Vechiu. Strada trandafir no 162*”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), nr. inv. 1135.
6. Manuscris coligat cu tipăritură, file de manuscris care le completează pe cele patru care lipsesc din *Păresimierul* lui Anton Pann, București, 1847, astfel: pp. 57-60 sunt lipite între paginile 56-61 ale tipăriturii, iar pp. 69-72 între pp. 68-73 ale tipăriturii; text în limba română, grafie chirilică, cu cerneală neagră, iar titlurile și inițialele cu cerneală roșie. Notația muzicală este cea hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarelele cu cerneală roșie. Format: 17/21 cm, oglinda paginii: 14/18 cm. Nu respectă formatul tipăriturii, care are 18/23 cm. 14 rânduri pe pagină; paginat de Nicolae Ivanovici pe recto și pe verso, de la 57 la 60 și de la 69 la 72. Codicograf: Nicolae Ivanovici, nume scris pe pagina 7 a tipăriturii; stare bună de conservare.
- Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 146-147.

Ms. rom. coligat cu *Anastasimatarul* lui Anton Pann (nr. inv. 1143)

1. <după 1847>.
2. *Anastasimatarul* lui Anton Pann.
3. Pp. 85-87 – *Doamne, strigat-am...*, cu o parte din stihuri, glasul VI.
4. Fără însemnări.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), nr. inv. 1143.
6. Manuscris coligat cu tipăritură, file de manuscris care le completează pe cele două care lipsesc din *Anastasimatarul* lui Anton Pann, București, 1847; text în limba română, grafie chirilică, notație hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentale scrise cu cerneală neagră, iar cele temporale, mărturiile și ftoarelele cu cerneală roșie (doar pe prima pagină). Codicograf:

Nicolae Ivanovici, căruia îi recunoaștem scrisul; de altfel, el mai are o astfel de intervenție în *Păresimierul* cercetat mai sus. Format: 17/22 cm, oglinda paginii: 14/17,5 cm; respectă formatul tipăriturii; 13 rânduri pe pagină; paginat de Nicolae Ivanovici pe recto și pe verso, de la 85 la 88; jumătatea inferioară a paginii 87 are doar neume, fără text, iar pagina 88 este albă; stare bună de conservare.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 147-148.

Ms. Protosinghelului Teofan Anghela coligat cu

Micul Anastasimatar Practic al lui Nicolae Barcan – *Antologhion* (nr. inv. 1159)

1. 1926-1927.
2. *Micul Anastasimatar Practic* al lui Nicolae Barcan; „*Cu noi este Dumnezeu, care să cântă la praznicile împărătești: adică la Nașterea Domnului, la Botezu, și Buna Vestire, la pavecernița cea mare, compus de răposatul ierom. Visarion din sfânta Mănăstire Neamțul: [întâiu de 2 ori să cântă pe mare]*”, (f. 1).
3. 1-2 – *Cu noi este Dumnezeu...*, glasul VIII papadic, de Ierom. Visarion de la Neamțu.
2-8 – *Auziți până la marginile pământului...*, Stihurile de la Pavecernița mare, glasul VIII stihiraric.
8-9 – *Kuvine-se...*, Axion, glasul I, de Anton Pan <n> (este Axionul „anonim”, reformat de Anton Pann, pe glasul V, publicat în *Liturghierul* lui Ion Popescu-Pasărea, p. 36); 9^v-10^v – *Kuvine-se...*, Axion, glasul V, <autorul nu este menționat, dar este o prelucrare după Axionul pe glasul I de Nectarie Schimonahul, din *Liturghierul-Utrenier* tipărit la Buzău de Ioan Zmeu>.
4. F. 8: „*scris de Protosinghelul Theofan Anghela din Monastire Neamțu la Anul 1926-23 D<ecem>brie*”.
F. 9: „*11 Marti(e) 1927 Protos. Teofan Anghela*”.
F. 10^v: „*scris și coregat de Protos. Teofan Anghela la Anul mântuirii 1927 – 23 Martie*”.
5. Colecția de manuscrise și carte veche din Biblioteca Mănăstirii Sinaia (jud. Prahova), nr. inv. 1159.

6. Manuscris coligat cu *Micul Anastasimatar Practic*, de Nicolae Barcan¹⁶¹, București, 1922, la sfârșitul acestuia, copie, *Antologie* cuprinzând cântări la Pavecernița Mare, de Ierom. Visarion de la Neamțul și două Axioane, primul de Anton Pann, cel de-al doilea este o prelucrare după Nectarie Schimonahul. Codicograf: Protosinghelul Teofan Angheloa¹⁶². Locul copierii: mănăstirea Neamțu (f. 8). Datare: 1926 (f. 8)-1927 (f. 9, 10^v). Textul este în limba română, în alfabetul latin și este scris cu cerneală albastră până la f. 8 și neagră la f. 8-10^v, iar titlurile cu cerneală roșie. Inițiale ornate la f. 1, 8 și 9^v. Notația muzicală este hrisantică, cu semnele vocalice și ornamentala varia scrise cu cerneală neagră, iar celelalte ornamentale, temporale, mărturiile, ftoarele, cu cerneală roșie. Format: 15/20 cm, oglinda paginii: 13,5/16,5 cm, formatul manuscrisului nu respectă dimensiunile cărții tipărite de care este coligat (care are 15/23 cm); 10 rânduri pe pagină; paginat de mine, cu creionul, pe o singură parte a foii (recto), de la 1 la 30. Foile 11-30 sunt albe. Manuscrisul se păstrează în stare bună de conservare.

Bibliografie: Ierom. Mihail Harbuzaru, *Manuscrisele psaltice...*, pp. 179-180.

¹⁶¹ Nicolae Barcan a fost protopsalt al catedralei „Sf. Ioan”, profesor și director la școala de psaltichie din orașul Piatra Neamț. *Anastasimatarul* acesta a fost tipărit de fostul său elev, Dimitrie N. Pipa, prim-cântăreț al Catedralei Sf. Episcopiei a Hușilor, director și profesor al Școlii de Cântăreți și profesor de muzică bisericească la Seminarul Teologic din aceeași localitate, v. Nicolae Barcan, *Micul Anastasimatar Practic*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1922.

¹⁶² Despre Protos. Teofan Angheloa avem câteva informații, în cartea P.S. Timotei Aioanei Prahoveanul, „*Viețuitori din chinovia Neamțului în veacul al XX-lea – Biografii*”, p. 333: S-a născut în loc. Liteni, jud. Fălțiceni, la data de 31.12.1885, din părinții Gheorghe și Elena. A primit la botez numele Teodor, nu a fost căsătorit, a efectuat serviciul militar la Regimentul 16 infanterie Fălțiceni, dobândind gradul de sergent, apoi a intrat în monahism, la data de 05.05.1910, în mănăstirea Neamț, fiind primit de starețul Arhim. Valerie Moglan. După călugărie, săvârșită la doar un an de la intrarea în monahism, în 31.05.1911, a fost hirotonit ierodiacon și apoi ieromonah de către P.S. Antim Botoșăneanul și hirotesit duhovnic și protosinghel de Î.P.S. Pimen Georgescu, Mitropolitul Moldovei. Conform ordinului 2254/08.04.1930, a fost trimis la Schitul Sihăstria-Secu; după o scurtă suferință, a încetat din viață în ziua de 13.12.1944, ora 9,00.

Anexă

Manuscrisele Mănăstirii Sinaia aflate la Biblioteca Academiei Române

Ms. rom. nr. 144 B.A.R.

1. 1803.
2. *Învățăturile ale celui dintru Sfinți părintelui nostru Theodor Studitu și mărturisorul, care să încep de luni, după săptămâna cea luminată.*
3. F. 2-4: <Învățătura din ziua de> Luni, după Săptămâna Luminată; 4-5^v: Marți; 5^v-7^v: Miercuri; 7^v-9^v: Joi; 10-11: Vineri; 11^v-12^v: Sâmbătă.
13-15^v: La Dumineca Mironosițelor; 15^v-17: Luni în a treia săptămână după Paști; 17-19: Marți; 19-20^v: Miercuri; 20^v-22^v: Joi; 22^v-24^v: Sâmbătă.
24^v-26: La Dumineca a patra după Paști, a Slăbănogului; 26-28^v: Luni; 28^v-30: Marți; 30-31^v: Miercuri; 31^v-32^v: Joi; 32^v-34^v: Vineri; 34^v-35^v: Sâmbătă.
36-37^v: Duminecă a cincea săptămână după Paști, a Samarineancii; 38-39: Luni; 39-40: Marți; 40-42: Miercuri; 42-43: Joi; 43^v-45: Vineri; 45-46^v: Sâmbătă.
46^v-49: Duminecă a șasea săptămână după Paști, a Orbului; 49-51^v: Luni; 51^v-53^v: Marți; 54-55: Miercuri; 55-57: La Sfânta și Marea Joi a Înălțării Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos; 57-60: Vineri; 60-61^v: Sâmbătă.
61^v-63^v: La Dumineca Sfinților Părinți; 63^v-65: Luni, a șaptea săptămână după Paști; 65^v-67^v: Marți; 67^v-69: Miercuri; 69-71: Joi; 71-73: Vineri; 73-75: Sâmbătă.
75-76: La Dumineca Pogorârei Duhului Sfânt; 76-78: Luni, în săptămâna Sfintei Troițe; 78-80: Marți; 80-82: Miercuri; 82-83^v: Sâmbătă.
83^v-85^v: La Dumineca tuturor Sfinților; 86-87^v: La luna lui Iunie în 29 de zile, Sfinții Vearhovnici ai lui Hristos ucenici Petru și Pavel; 87^v-89: Luni, a doua Săptămână după Rusalii; 89-91: Marți; 91-93^v: Miercuri; 94-95: Sâmbătă; 95^v-97: Sâmbătă.
97-98^v: La Dumineca a treia săptămână după Rusalii; 98^v-99^v: Luni; 99^v-101: Marți; 101-102: Miercuri; 102^v-104: Joi; 104-105^v: Vineri; 105^v-107: Sâmbătă.
107-108: Dumineca a patra săptămână după Rusalii; 108-109^v: Luni; 109^v-110^v: Marți; 110^v-112: Miercuri; 112-113^v: Joi; 113^v-114^v: Vineri; 114^v-116^v: Sâmbătă.
116^v-118^v: Duminecă a cincea săptămână după Rusalii; 118^v-120: Luni; 120-122: Marți, 122-123^v: Miercuri; 124-125^v: Joi; 125^v-127: Vineri; 127-128: Sâmbătă.
128^v-129^v: Duminecă a șaptea săptămână după Rusalii; 129^v-130^v: Luni; 130^v-131^v: Marți; 132-133: Miercuri; 133-134: Joi; 134-135: Vineri; 135-136: Sâmbătă.
136^v-137^v: Duminecă a șaptea săptămână după Rusalii; 137^v-138^v: Luni; 138^v-139^v: Marți; 139^v-141: Miercuri; 141-142: Joi; 142-143: Vineri; 143-144: Sâmbătă.
144^v-145: Duminecă a opta săptămână după Rusalii; 145^v-146: Luni; 146^v-147^v: Marți; 147^v-148^v: Miercuri; 148^v-150: Joi; 150-151: Vineri; 151-152^v: Sâmbătă.
152^v-153^v: Duminecă a noua săptămână după Rusalii; 153^v-154^v: Luni; 154^v-156: Marți; 156-156^v: Miercuri; 157-158: Joi; 158-159: Vineri; 159-160: Sâmbătă.

160^v-161^v: Duminecă a zecea săptămână după Rusalii; 161^v-162^v: Luni; 163-164: Marți; 164-165^v: Miercuri; 165^v-167: Joi; 167-168^v: Vineri; 168^v-169^v: Sâmbătă.

169^v-170^v: Dumineca a unsprezecea săptămână după Rusalii; 170^v-171^v: Miercuri; 171^v-173: Joi; 173-174: Vineri; 174^v-175^v: Sâmbătă.

175^v-177: Duminecă a douăsprezecea săptămână după Rusalii; 177-179: Luni; 179-180^v: Marți¹⁶³; 180^v-182^v: Miercuri; 182^v-184^v: Joi; 184^v: 186^v: Vineri; 186^v-189: Sâmbătă.

189-191^v: Duminecă a treisprezecea săptămână după Rusalii; 191^v-194: Luni; 194-195^v: Marți; 195^v-197: Miercuri; 197-198^v: Sâmbătă.

198^v-200^v: Duminecă a patrusprezecea săptămână după Rusalii; 200^v-202: Luni.

202-203: Duminecă a cincisprezecea săptămână după Rusalii; 203-204^v: Luni; 204^v-206: Marți; 206-207^v: Miercuri; 207^v-209: Joi; 209-210: Vineri.

210-211^v: Marți a patrusprezecea săptămână după Rusalii; 211^v-213: Miercuri; 213-214^v: Joi; 214^v-216^v: Vineri; 216^v-218^v: Sâmbătă.

218^v-220^v: Sâmbătă a cincisprezecea săptămână după Rusalii; 220^v-222: Duminecă a cincisprezecea săptămână după Rusalii.

222-223^v: Luni a șaisprezecea săptămână după Rusalii; 223^v-225: Marți; 225-226^v: Miercuri; 226^v-228: Joi; 228-231: Vineri; 231-233^v: Sâmbătă.

233^v-236: Duminecă a șaptesprezecea săptămână după Rusalii; 236-238^v: Luni; 238-241^v: <Marți>; 241^v-244: Miercuri; 244-247: <Joi>; 247-249^v: <Vineri>; 249^v-251^v: <Sâmbătă>.

251^v-253^v: Duminecă a optsprezecea săptămână după Rusalii; 253^v-255: Luni; 255-257^v: Joi; 257^v-259: Vineri; 259-260^v: Sâmbătă.

260^v-262^v: Duminecă a nouăsprezecea săptămână după Rusalii; 262^v-264: Luni; 264-266: Marți; 266-268: Miercuri; 268-269^v: Joi; 269^v-271: Vineri; 271-272^v: Sâmbătă; 272^v-274: Duminecă a nouăsprezecea săptămână după Rusalii.

274^v-276: Luni a douăzecea săptămână după Rusalii; 276-277^v: Marți; 277^v-279^v: Miercuri; 279^v-282: Joi; 282-284^v: Vineri; 285-287^v: Sâmbătă; 288-290^v: Duminecă a douăzecea săptămână după Rusalii.

290^v-293^v: Luni a douăzeci și una săptămână după Rusalii; 293^v-296^v: Marți; 296^v-299^v: Miercuri; 299^v-302: Joi; 302-304^v: Vineri; 304^v-306^v: Sâmbătă; 306^v-309^v: Duminecă a douăzeci și una săptămână după Rusalii.

309^v-312: Luni a douăzeci și doua săptămână după Rusalii; 312-314^v: Marți; 314^v-317: Miercuri; 317-319^v: Joi; 319^v-321: Vineri; 321-322^v: Sâmbătă; 322^v-324^v: Duminecă a douăzeci și doua săptămână după Rusalii.

324^v-326: Luni a douăzeci și treia săptămână după Rusalii; 326-327: Marți; 327-328^v: Miercuri; 328^v-330: Joi; 330-331^v: Vineri; 331^v-333: Sâmbătă.

4. F. 2, grafie chirilică: „1803, iuliu 25”.

F. 2^v-4^v, grafie chirilică: „Acest sfânt Theodor au fost al părintelui nostru Iustin, arhimandritul Sinai<ei>, iar la moartea sfinții sale o au hărăzit Sinai<ei>, spre a sfinții sale vecinică pomenire. 1829, septemvrie 16”.

¹⁶³ Trecut greșit de copist *Miercuri*.

F. 334, grafie chirilică: „Slavă, cinste și închinăciune celui în Treime unul Dumnezeu, de a căruia mărire plină iaste cerul și pământul, înaintea aceluia căzând și eu smeritul, dau cinste și laudă, care mi-au ajutat după început, de am ajuns și la sfârșit”.

5. Ms. rom. 144 din B.A.R.

6. Manuscris, copie după *Învățăturile Sfântului Teodor Studitul*, limba română, 335 de file, două numerotări, în dreapta sus: cea originală, cu slovo-cifre, iar cu cifre arabe, a B.A.R., o folosim pe cea din urmă (ca la toate manuscrisele cercetate din această instituție); 22,5x15,5 cm, legătură originală în carton și piele, cu motive florale pe coperta 1. Copiat în parte de Acachie ieromonahul, grafie chirilică, cerneală neagră și roșie, inițiale ornate la f. 1, 26, 54 ș.a. Dăruit Academiei Române de Eforia Spitalelor Civile, la 30 nov. 1887.

Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești B.A.R., 1-1600*, (vol. I), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978, p. 45.

Ms. rom. nr. 472 B.A.R.

1. <Sfârșitul secolului al XVII-lea>.

2. <Miscelaneu religios>. *Mântuirea păcătoșilor*, f. 1.

3. 1-3^v: Doauă învățături de folos care urmează înainte la această carte, cap. 1.

3^v-5^v: Pentru păcatul carele să face, câte pagube aduce celor ce grășesc, cap. 2.

5^v-11^v: Pentru păcatele ceale mari, spunere pre amănuntul, cap. 3.

11^v-12^v: Pentru păcatele ceale ușoare, cap. 4.

12^v-16: Vindecările și tămăduirile asupra atot păcatul, foarte de folos, cap. 5.

16-25^v: Pentru spurcata și lui Dumnezeu urâtă hulă, cap. 6.

25^v-34: Pentru mândria cea drăcească și lui Dumnezeu împotrivă, cap. 7.

34-38^v: Pentru mărirea deșartă, cap. 8.

39-54: Pentru dobitoceasca curvie, cap. 10.

54-58^v: Pentru mânie, cap. 11.

58^v-63^v: Pentru zavistie dintru care să naște uciderea, cap. 13.

63^v-74^v: Pentru mâhnire și negrăjire, cap. 14.

74^v-84^v: Pentru păcatul nemulțumirii, cap. 15.

84^v-93^v: Pentru scârbe de multe fealuri și cum câți poartă crucea de voe le iaste lor ușoară, iar câți o poartă de nevoie le iaste lor grea, cap. 16.

93^v-98^v: Pentru ce dreptii au scârbe în lumea aceasta iar păcătoșii ușurare, cap. 17.

98^v-112^v: Pentru că să cade să poftim scârbele pentru folosul care luom din-trânsele, cap. 18.

112^v-114^v: Mângâierea a celor ce rabdă scârbele. Cea dintâi cunoaștere a păcatelor sale, cap. 19.

114^v-117: Că pentru scârbele ceale trecătoare, cel ce rabdă să izbăveaște de muncile ceale veacnice, cap. 20.

117-120: A treia mângâiere, luarea fericirii cerești, cap. 21.

120^v-123: A patra mângâiere, pomenirea Prea cinstitelor patimi ale Stăpânului, cap. 22.

123-125: A cincea mângâiere, lecuire rugăciunea, cap. 23.

125-128: Învățătură asupra scârbelor, foarte de folos, cap. 24.

128-130^v: Pentru ceale sfinte șapte daruri, mângâiere celor ce au scârbe, cap. 25.

130^v-134^v: Mângâiere pentru cei săraci și străini, cap. 26.
134^v-138: Mângâiere celor ce au fost bogați și au sărăcit, cap. 27.
138-141^v: Mângâiere celor bolnavi și slabi cu trupul, cap. 28.
142-149^v: Cea mai de apoi mângâiere a acelor carii plâng morții săi, cap. 29.
149^v-157: Pentru neînțelegerea acelor carii poftesc locul cel dintâi și cum lumea uită prietenii săi, iară pre vrăjmașii săi îi pomenește cu laude, cap. 30.
157-161^v: Pentru deșertăciunea lucrurilor lumești și pentru nebagarea în seamă de lume, cap. 31.
161^v-165: Pentru că îndulcirile lumii acestia sânt amară, și că să cade fieștecare să le urască și să îndrăgească ceale cerești, cap. 32.
165-170: Pentru nevoile și scurtarea vieții noastre, cap. 33.
170-176^v: Pentru că nu cade ca să ne laude cineva în zilele bune ceale trupești, ce să-și socotească sfârșitul său, cap. 34.
177-185: Pentru înșelătoarele închipuiri și mincinoasele făgăduințe și vicleanele plate ale lumii, cap. 35.
185-191: Pentru deșertăciunea, nevoia și scurtarea cinstii lumii acestia, cap. 36.
191^v-199: Pentru a cunoaște singur pre sine și pentru ticăloșia firii omenești, cap. 37.
199-207^v: Pentru că strein și nemearnici sântem întreceasta viață de aici și cum nu să cade să poftim noi îndulcirile trupești pentru că sânt ca niște visuri, cap. 38.
208-220: Mântuirea păcătoșilor, cartea a doua, pentru datoria carea sântem datori făcătorului de bine Dumnezeu, cap. 1.
220-229: Pentru dragostea cea către aproapele, cap. 2.
229-231: Pentru îndreptarea trupului și pentru omorârea poftelor, cap. 3.
231-234: Pentru paza limbii.
234-237^v: Pentru puterile ceale sufletești.
237^v-249^v: Pentru luarea aminte și bărbăția care ne trebuiaște. Întru această începătură cătră îndreptarea bunătăților, cap. 4
249^v-261^v: Pentru că nimic având al odihni trupului, nu va moșteni împărăția cerului, ci pentru războaie trupești și asemănarea mîntuitoarelor patime ale lui H<risto>s, cap. 16.
261-276: Pentru că se cade ca să defăimăm bogăția cea trecătoare și ca să strângem comoară în ceri cu săracii, cap. 17.
276-286^v: Pentru ceale de mai de apoi și întâi pentru aducerea aminte de moarte, cap. 18.
286^v-303^v: Pentru a doua venire a Domnului și pentru învierea oamenilor cea de obște, cap. 19.
303^v-310^v: Din Mântuința păcătoșilor, capete scoase câteva, cap. 9. Pentru voirea de argint.
310^v-318: Chipul cel înfricoșat al nemiloserdii.
318^v-328^v: Pentru îndăcirea pântecelui, cap. 12.
328^v-341: Pentru zdrobire și pentru umilință, cap. 13.
341-364: Pentru ispovedanie, cap. 16.
364-374^v: Pentru facerea din destul pentru păcate, adecă pentru post, pentru milostenie, pentru milostenie, cap. 8.
374^v-390: Pentru gătirea cătră sfintele și preacuratele patimi, cap. 9.
390-393^v: Rugăciune înaintea sfintei priceaștenii, cap. 10.

393^v-400^v: Altă rugăciune după preacurate priceștenii, cap. 11.
 400^v-410^v: Pentru cei ce îndrăznesc fără destoinicie a preoți, oarecare minuni și judecata a prea puternicului Dumnezeu, cap. 12.
 410^v-415^v: Pentru cei ce să pricestuesc cu nedestoinicie și sânt certați de la Dumnezeu în viața aceasta cătră învățătura noastră și pilda, cap. 13.
 415^v-419: Pentru niște mueri cu bunătăți, carele cu destoinicie să pricestuiră, cap. 14.
 419-424^v: Oarecare minuni ale Sfântului Trup al stăpânului H<risto>s, cap. 15.
 425-442^v: Pentru nepovestita slavă a raiului și pentru fericirea dreptilor, cap. 20.
 442^v-461^v: Pentru negrăita iuțime a muncilor celor fără sfârșit, cap. 21.
 461^v-477^v: Pentru pocăință, că în ceasul morții nu foloseaște, cap. 22.
 470-500^v: Istorie pentru Sfântul Muntele Athonului cum fu întru sort Prea Sfintei stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu și cum s-au chemat măgura cea sfântă, și întru grădină e, întru carea și povești de minunile Dumnezeieștilor icoane și pentru mănăstirile lor, din parte zidire și pomenirea cea de pre urmă a mâniei lui Dumnezeu care s-au întâmplat spre sfinții de Dumnezeu purtători părinți de la urâții latini și pentru aceia și pentru alte povești aducere aminte. Scrisă de Dumnezeescul Ștefan, blagoslovește, părinte!
 501-502^v: Cuprins.
 503-506^v: Predoslovie <fragment>.

5. 4. F. 1 liminară: „Această sfântă și dumnezeiască carte, ce să numește Mântuirea păcătoșilor, dintru care cel dintîi sînt eu, nevrednicu, am avut-o în puțintică vreme, spre îndreptarea vremelnici<i> vieți, de la părintele Iustin, arhimandritu și egumenu al sfintei Mănăstiri Sinaia, de supt muntele Buceciului. Care, aflîndu-se dezlegată, și pentru ca să nu să piarză dintr-însa sau să nu lipsească vre-un scump și de sufletu mîntuitor mărgăritar, am platitu și s-au legat de iznoavă la leat 1818, Martie 6. Și am scris eu cel mai micu și neputincios între preoți, popa David sin popa David ot Breaza, spre aducere aminte”.
 508^v: însemnare meteorologică din iarna anului 1842-43.
6. 5. Ms. rom. 472 B.A.R.
7. 6. Manuscris, copie, 508 file, 19,5x15 cm, cerneală neagră, titlurile și inițialele sunt scrise cu roșu, frontispicii în peniță la f. 1, 208 și 478, file nescrise: 507-508, 509-509^v. Dăruit Academiei Române de Eforia Spitalelor Civile la 30 nov. 1887.
 Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, pp. 119-120.

Ms. rom. nr. 480 B.A.R.

1. 1700.
2. *Cu Dumnezeu, începutul Otăcinicului ce să zice viața prea cuvioșilor părinți*¹⁶⁴.
3. 1-11: În luna lui Martie în 31 zile, Viața și Traiul prea cuviosului părintelui nostru Alexie, omul lui Dumnezeu.

¹⁶⁴ Pateric.

11-15^v: Învățătură de viața și de poveștile prea cuvioșilor și purtătorilor de Dumnezeu părinților noștri. Despre un călugăr ce a fost înșelat de diavolul.

15^v-22: Povestea părintelui Cozmii.

22-22^v: Pentru părintele Casian poveaste.

22^v-24: Pentru a nu osândi pre nimeni.

24-26^v: Cuvânt pentru tăcere.

26^v-28: Cuvânt de părintele Sisoe.

28-31: Poveastea părintelui Pamvo.

31-35^v: Pentru poslușania.

35^v-37^v: Pentru războiul cel trupesc asupra cui să rădică că tribuiaște a birui.

37^v-40^v: Altă poveaste.

40^v-43: Ioan Colova.

43-44: Poveastea pentru o sfântă fată și înțeleaptă.

44-44^v: Poveastea aceluiaș părinte Daniil.

44^v-45: De părintele Theofil.

45-46^v: De părintele Theodor.

46^v-50^v: Poveastea dă niște călugări robiți în Africhia.

50^v-53^v: Pentru cei ce să ispovedesc cătră chipul Domnului nostru I<isu<s H<risto>s.

53^v-56: Pentru un om ce s-au pricit cu dracii trei ceasuri mai nainte de moartea lui.

56-58: Pentru o muiare ce au mers de s-au ispoveduit.

58^v-60: Poveaste de un tâlhari.

60-60^v: Altă poveaste.

60^v-71^v: <Alte povestiri>.

71^v-74^v: Poveaste pentru o muiare ce o a găsit... întru ostrov.

74^v-77^v: Și altă poveste iar în chipul acestiia ne-a spus Părintele Ioan, care i o au spus unii din părinți.

77^v-78^v: <Altă povestire>.

78^v-83^v: Auzit-am de oarecare din părinți spunînd așa <Scurte povestiri>.

83^v-84: Ș-altă poveaste înfricoșată pentru un om care fiind coprinsu cu o boală grea au făcut milostenie săracilor apoi s-au căit.

84-94: <Alte povestiri>.

94- Pentru un om care nevăzut s-au dezlegat den legături de hier.

94-115: Viața și nevoița preacuvioasii maicii noastre Evpraxia, cum s-a înnevoit.

116-129^v: Cartea lui Iov, care se chiema mai nainte Iov al bătailor.

130-142^v: <Povestiri>.

143: <Altă povestire>.

144-146: Poveastea părintelui Daniil de altu scopit carele au fost în schitu.

146-157^v: <Alte povestiri>.

158-164: Cuvânt cu capete a celui ce iaste întru sfinți părintelui nostru marelui patriarh al Alexandriei, cătră învățăturile lui Dumnezău și tuturor celor ce să vor lepăda de lume și celor ce vor vrea să spășească.

164-170^v: Iară a celui învățătură 12 <mai multe povestiri>.

- 171-174: Poveastea pentru prea cuviosul părintele nostru Andronic și Athanasie, soția lui.
- 174^v-175: Pildă și tâlc din ce a grăit Dl I<isu>s H<risto>s în sfânta Evanghelie, Mt 6:6, „Când te rogi, intră în camera ta”.
- 175-177^v: <Tatăl nostru, tâlcuire>.
- 177^v-180^v: Poveastea sfântului Ioan Cucuzel, care nevoița lui o a făcut în S<ve>ta Gora¹⁶⁵.
- 181^v: <Povestire>.
4. Pe copertă: „Acest Otăcinic iaste al Mănăstirii Sinaia ot Bucegi A3CH <1728>”.
- F. 1, 43, 81, 129^v, 180: „Acest Otăcinic iaste al sfintii Mănăstiri Sinai de supt muntii Buceciului. Mai 30 zile, 7208 <=1700>”.
- F. 180^v -: „Aciastă carte, care să chiamă Otăcinic, s-au scris în zilele prea bunului și creștin domnul Io Costandin Basarab Brâncoveanu voievod, den porunca dumnealui cinstitul și blagorodnicul jupan Mihai Cantacuzino vel spatar, săvârșindu-se la anul de la spăseniia lumii 1700, measița Mai, în 30 dni, și ostenitoriul scrisorii au fost Mitrea logofătul”.
- F. 115^v, I: „Această sfântă și dumnezeiască carte, care să chiamă Otecinic, adecă ce are în sine viețile sfinților părinți, iaste dat sfintii Mănăstiri Sinai, de subpt muntele Buceaciului, de dumnealui Mihai Cantacuzino, vel spatar, ca să fie părinților de mângăiare și să se roage și pentru dumnealui. Leat 7237 <=1729>”. II: „ Să se știe de când au venit lăcuste în Țara Românească, în luna lui luni, 16 zile, leat 7254 <=1746>, și era domnu Io Constandin Necolae voievod, apoi a venit domnul Grigorie voievod, și era banița de mălaiu taleri 1, și de grâu taleri 1 pol. Pomeni gospodi Athanasie monah”.
- F. 174: „Acest Otăcinic este de la Sinaie. Și am cetit și eu pă dânsul, erei lorga (?) ot Cocărăști”.
- F. 114^v-115, I: „Am scris eu Moga Grămăticu. Și am scris în zilele preaînălțatului și oblăduitoriului domn Io Grigore Ghica voievod”. II: „ Am scris eu Dumitru, robul Domnului, în zilele lui Constandin Mavrocordat, leat 7270 <=1762>, când eram poslujnic părintelui Macarie ieromonah, egumen sfântului schit ot Edera, jud. Prahova”.
5. Ms. rom. 480 B.A.R.
6. Manuscris, copie, 181 file, 22x15,5 cm, legătură originală în piele, cu motive florale și urme de legătură de metal, cerneală neagră, o singură mână, a lui Mitrea Logofătul; titlurile și inițialele cu cerneală purpurie. Frontispicii colorate la f. 1, 116, 130 ș.a. Pecetea inelară în fum a spătarului Mihail Cantacuzino la f. 5, 84, 118 ș.a. Dăruit Academiei Române de Eforia Spitalelor Civile, la 30 nov. 1887.
- Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 122.

Ms. rom. nr. 489 B.A.R.

1. <Sfârșitul secolului al XVIII-lea>.
2. <Miscelaneu de literatură monahală>.

¹⁶⁵ În Sfântul Munte (Athos).

3. F. 1-2^v: Cuvânt din Pateric, ca să nu osândim pre nimenea, că cel ce osândește pre altul, ca un antichrist iaste.
- 2^v-3^v: Cuvânt al Sfântului Maxim, pentru dragoste.
- 4-8: A fericitului Nil de Sorsca pustnicul, cuvânt înainte într-o carte, întru carea să arată de la carii s-au zis pentru lucrarea cea de gând, și cum vom să ne învățăm aceasta.
- 8^v-9^v: Spunerea capetelor¹⁶⁶.
- 9^v-14: Cuvântul 1, pentru fealurile biruinței și biruirea războiului gânditoriu celui asupra noastră și pentru cu sârquire a ne împotrivi patimilor.
- 14-28: Cuvântul 2. Pentru luptarea noastră către acestea, cum că cu pomenirea lui Dumnezeu și cu paza inimii adecă cu rugăciunea și cu fără de grija minții a birui pre acestea, întru care iaste și pentru dăruire.
- 28-31: Cuvântul 3. Pentru cum și cu ce a ne întări în vremea năpădirii războiaielor acei gânditoare nevoițe.
- 31-35: Cuvântul 4. Pentru cuprinderea a toată lucrarea în viața noastră.
- 35-36: Cel dintâi gând pățimaș pentru lăcomia de pânțe; 36-36^v: Pentru măsura mâncării; 36^v-37: Pentru vremea mâncării; 37-38: Pentru felul mâncării; 38^v-42: Al doilea gând, al curviei; 42-43^v: Al treilea gând, al iubirii de argint; 43^v-45^v: Al patrulea gând, al mâniei; 45^v-47: Al cincilea gând, al necazului; 47-51: Al șaselea gând, al trândăviei; 51-52^v: Al șaptelea gând, al îndeșartei măririi; 52^v-56: Al optulea gând, al mândriei; 56-57^v: De obște pentru toate gândurile.
- 57^v-65: Pentru pomenirea morții și pentru înfricoșata judecată, cum a ne învăța pentru acestea ca să agonesim pre acest gând în inimă. Cuvântul 6.
- 65^v-71: Pentru lacrimi. Cum săcade a face celui ce va afla prea acestea. Cuvântul 7.
- 71-72^v: Pentru păzirea cea duple pre acestea. Cuvântul 8.
- 72^v-76^v: Pentru tăierea și fără de grijă cea adevărată ceaia ce iaste omorârea despre toate, cuvântul 9.
- 76^v-82: Pentru că nu fără de vreme și cu ceale ce să cade măsuriceastea lucruri să cade a face. Cuvântul 10.
- 82-89: A aceluiași sfântului stareț Nil postnicul, poruncire ucenicilor săi și tuturor e cu cădere a avea acestea.
- 89^v: Stihuri de mare umilință.
- 90-109: Cuvânt al patrulea, al cuviosului părintelui nostru Isaiei pustnicul, pentru știința celor ce șad în chiliia aceluiași sfântului stareț Nil postnicul, poruncire ucenicilor săi și tuturor e cu cădere a avea acestea.
- 89^v: Stihuri de mare umilință.
- 90-109: Cuvânt al patrulea, al cuviosului părintelui nostru Isaiei pustnicul, pentru știința celor ce șad în chilia.
- 109^v-111^v: Cuvânt al sfântului și într-o tot lăudatului Apostol și Evanghelist Ioan Bogoslov pentru un tânăr pre care l-au mântuit.
- 112-113^v: Capete ale sfinților Rufu, Marcu, Isaia, Nil, Efrem.
- 114-180^v: Luna lui iunie 19 zile, viața sfântului Paisie cel Mare.

¹⁶⁶ Cuprinsul.

- 181-188: Cuvânt pentru păzirea inimii, plin de folos, a lui Nichifor celui din singurătate.
- 188^v-204^v: Cuvânt 29 a preacuviosului Simeon Noul Bogoslov, pentru rugăciune.
- 205-208^v: Ale fericitului Calist patriarhului, capete pentru rugăciune.
- 208^v: Din cartea sfântului Maxim Mărturisorul.
- 208^v-210: A lui Nichita Stithat.
- 210-210^v: A Sfântului Efrem învățătură.
- 210^v-211: A sfântului Grigorie Sinaitul.
- 211-212^v: Cuvânt pentru un igumen, pre carele l-au ispitit H<risto>s în chip de sărac.
- 212^v-215^v: Luna lui Iunie în 14 zile. Întru această zi, din capele sfântului Nil, învățătură pentru ceale opt gânduri.
- 216-220^v: Capitolul al patrulea, pentru grija. Cuvântul sfântului părinte Evagrie.
- 220^v-221^v: Cuvânt a lui Evagrie monahul, pentru mincinoși.
- 221^v: Cuvânt a lui Vasilie, pentru ascultare.
- 222-222^v: <Despre frica de Dumnezeu>.
4. F. 1: „De obște al sfintei Mănăstiri Sinaia”.
- F. 8: „Această cârtică iaste a mea. Meletie ieromonah”.
- F. 89^v (dedesubtul unor versuri religioase): „Gherasim arhimandritul, sin Mani Șarban Rătescu. 1815, iulie 1”.
- F. 222: I, „Meletie ieromonah, 1805”. II, „Meletie ieromonah ... din ținutul Făgărașului”.
5. Ms. rom. 489 B.A.R.
6. Manuscris, copie, 222 file, 21x14,5 cm, mai multe mâini, cerneală neagră și roșie, frontispicii în peniță la f. 4 și 114. Dăruit Academiei Române de Eforia Spitalelor Civile, la 30 nov. 1887.
- Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 124.

Ms. rom. nr. 502 B.A.R.

1. <Începutul secolului al XIX- lea>.
2. *Învățăturile a celui dintru sfinți părintelui nostru Theodor Studitul și Mărturisorul, care să încep de luni după săptămâna cea luminată.*
3. F. 1-2^v: <Cuvânt de învățătură în ziua de> Luni, după Săptămâna Luminată; 2^v-3^v: Marți; 3^v-4^v: Miercuri; 4^v-6: Joi; 6-7: Vineri; 7-8: Sâmbătă.
8-10: Duminica Mironosițelor; 10-11: Luni a treia săptămână după Paști; 11^v-12^v: Marți; 12^v-13^v: Miercuri; 14-15: Joi; 15-16^v: Sâmbătă.
17-18: Duminica a patra, a slăbănogului; 18-20: Luni; 20-21: Marți; 21-22: Miercuri; 22^v-23: Joi; 23-24^v: Vineri; 24^v-25^v: Sâmbătă.
25^v-27: Duminica a cincea, a Samarineancii; 27-28: Luni; 28-28^v: Marți; 29-30: Miercuri; 30-31: Joi; 31-32: Vineri; 32-33: Sâmbătă.
33-35: <Duminica a șasea după Paște>; 35: <Începutul învățaturii din ziua de Luni, în a șasea săptămână după Paște>.

4. F. 1-2^v: „Această carte ce să numește sfântul Theodor Studitul s-au dăruit sfintei Mănăstiri Sinaia de răposatul Ruvim monah, 1865, februarie 23”.
5. Ms. rom. 502 B.A.R.
6. Manuscris, copie, 35 file, 28x19 cm., o singură mână, realizat de Monahul Dometie de la Sinaia în 1820, nefinalizat, cerneală neagră și roșie, legătură nouă, frontispicii în peniță, la f. 1, 8, 11^v ș. a, asemănătoare cu cele din Ms. 9 din Biblioteca Mănăstirii Sinaia. Dăruit Academiei Române de Eforia Spitalelor Civile, la 30 nov. 1887.

Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 129.

Ms. rom. nr. 568 B.A.R.

1. <Începutul secolului al XVIII-lea>.
2. *Pateric, adecă Otecinic. Partea I, întru care să află viața sfinților propobonici și purtători de Dumnezău părinții noștri din Pecersca care iaste scrisă de preacuviosul părintele nostru Nestor, scriitorul de ani rusescul ceale scrise prin-trânsul și spunerea pentru sfânta făcătoare de minuni beseareca Pecerscăi, cea scrisă prin fericitul Simeon, Episcopul Vladimirului și al Sujdalului de la dânsul și altele să plinesc aici cătră aceasta sânt adăogate și cuvinte de laudă ale preacuvioșilor și purtătorilor de Dumnezău părinții noștri și începători ai Pecerschii.* F. 126^v: *Partea doi, întru carea să află viețile sfinților preacuvioșilor și purtătorilor de Dumnezău părinții noștri peștereani, care preacuviosul părintele nostru Policarp, care mai pre urmă au fost arhimandrit Pecerschii au auzit adevărat de la sfântul Simeon Episcopul Vladimirului și al Sujdalului și au scris întru trimiterea sa către fericitul Achindin, care era atunci arhimandrit Pecerschii.* F. 181^v: *Partea III, întru care să află viețile sfinților preacuvioșilor și purtătorilor de Dumnezău părinților noștri peștereani care preacuviosul părintele nostru Simeon Vladimirului și al Sujdalului însuși mai pre urmă au scris întru poslaniia sa cătră fericitul Policarp care era călugăr în sfânta mănăstire a Pecerschii, nefiind încă arhimandrit.*
3. F. 1^v-34^v: *Viața preacuviosului și purtătorului de Dumnezău părintelui nostru Antonie, întâiul începător al călugărilor Rus<iei> care a început a să nevoi în peșteri.*
 35-73^v: *Viața Preacuviosului părintelui nostru Theodosie, egumenul Pecerschii, începătorul călugărilor rusești.*
 74-81^v: *Spunere pentru aducerea cinstitelor moaște ale preacuviosului și purtătorului de Dumnezău părintelui nostru Theodosie și alții.*
 81^v-88^v: *Lauda Preacuviosului părintelui nostru și purtătorului de Dumnezău părintelui nostru Theodosie, egumenul Pecerschii.*
 89-102: *Spunere pentru sfânta și marea făcătoare de minuni beseareca cia de piatră a Pecerscăi uspeniei prea sfintei stăpânii noastre născătoarei de Dumnezău.*
 102^v-105: *Viața Preacuviosului părintelui nostru Ștefan, care au fost egumen Pecerschii după preacuviosul părintelui nostru Theodosie.*

105^v-109^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Nicon, egumenul Pecerschii.

110-113^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Varlaam, care au fost egumen în peșteră.

113^v-115^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Efrem famenul.

116-118^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Isaiia, făcătorul de minuni.

118^v-120: Viița Preacuviosului părintelui nostru Damian Preotul și tămăduitorul Pecerschii.

121^v-121: Viița Preacuviosului părintelui nostru Ieremiia mai nainte văzătorul.

121-122^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Mathei mai nainte văzătorul.

122^v-126^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Isachie zatvonic Pecerschii.

126^v: Partea doi, întru carea să află viețile sfinților preacuvioșilor și purtătorilor de Dumnezeu părinții noștri peștereani, care preacuviosul părintele nostru Policarp, care mai pre urmă au fost arhimandrit Pecerschii au auzit adevărat de la sfântul Simeon Episcopul Vladimirului și al Sujdalului și au scris întru trimiterea sa către fericitul Achindin, care era atunci arhimandrit Pecerschii.

127-129^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Nichita zatvonic.

130-131^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Lavrentie zatvotnic.

132-138^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Alimpie zugravul.

138^v-142^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Agapit doftorul cel fără de plată.

142^v-146^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Grigorie făcătorul de minuni.

146^v-153: Viița Preacuviosului părintelui nostru Moisi Ungurul.

153^v-156^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Ioan mult pătimitoriul.

157-162: Viița Preacuviosului părintelui nostru Prohor făcătorul de minuni.

162-167^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Marco Peștereanul.

167^v-176: Viița Preacuviosului părintelui nostru Theodosie și Vasilie.

176-181: Viița Preacuviosului părintelui nostru Pimin cel mult bolnav.

181-182: Viița Preacuviosului părintelui nostru Spiridon și Nicodim prescurarii Pecerschii.

181^v: Partea III, întru care să află viețile sfinților preacuvioșilor și purtătorilor de Dumnezeu părinților noștri peștereani care preacuviosul părintele nostru Simeon Vladimirului și al Sujdalului însuși mai pre urmă au scris întru poslania sa către fericitul Policarp care era călugăr în sfânta mănăstire a Pecerschii, nefiind încă arhimandrit.

182^v-185: Viița Preacuviosului părintelui nostru Eustratie postnicul și ucenicul.

185^v-187^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Nicon uscatul.

188-188^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Cucșa Sștenno mucenic și Pimin postnicul.

188^v-190: Viița Preacuviosului părintelui nostru Athanasie satvornic.

190-195^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Nicola Svioatoșa, domnul Cerniagovului, care au fost magopeț Pecerschii.

195^v-197: Viița Preacuviosului părintelui nostru Erazm.

197-198^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Aretha.

198^v-201: Viița Preacuviosului părintelui nostru Tit Preotul.

201-205: Viița Preacuviosului părintelui nostru Nifon, care a fost episcop Novgorodului.

205^v: Adaogere pentru toate aceaste trei părți ale Patericului.

205^v-207^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Nestor scriitorul de ani al Rosiei.

208-211^v: Viița Preacuviosului părintelui nostru Simeon Episcopul Vladimirului și al Sujdalului.

- 211^v-216: Viața Preacuviosului părintelui nostru Policarp arhimandritul Pecerschii.
 216-217: Spunere pentru minunea care s-a făcut în peșteră în vremea Paștilor.
 217-219: Spunerea pentru capetele ceale izvorătoare de mir.
 219-227^v: Trimiterea Preacuviosului părintelui nostru Simon episcopul Vladimirului și al Sujdalului către fericitul Policarp, călugărul Pecerschii.
 228-234^v: Istoria lui Xenofont Sincliticul și a jupânesei lui Maria și a coconilor Ioan și Arcadie.
 235-256^v: Viața și nevoițele Preacuvioasei maicei noastre Evpraxiei, cum s-au nevoit.
 257-260^v: <Cuvânt de folos>.
4. F. 34^v,73^v, 102 ș.a. : „Pisah az mnogogreașnic Silvestru iromonah ot Sinaia”.¹⁶⁷

F. 261^v: „Pă această sfântă și dumnezeiască carte m-am învrednicit a ceti și eu păcătosul Inochentie ierodiacon, 1827 noembrie 28”.

5. Ms. rom. 568 B.A.R.
 6. Manuscris, copie, , 261 file, 21x16,5 cm, legătura veche în piele se păstrează sub legătura modernă, o singură mână, realizat de Ieromonahul Silvestru de la Mănăstirea Sinaia, cerneală neagră și roșie. Frontispiciu în peniță la f. 1. Dăruit Academiei Române de Eforia Spitalelor Civile la 30 nov. 1887.
 Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 142.

Ms. rom. nr. 569 B.A.R.

1. 1881.
 2. <Istoricul și avutul mănăstirii Sinaia, de Dorothei ieromonahul>.
 3. F. 12-15: Tradiția Sinăi<i>; 15^v-16: <Moșiile Mănăstirii Sinaia>; 17-17^v: <Munții Mănăstirii Sinaia>.
 4. Fără însemnări.
 5. Ms. rom. 569 B.A.R.
 6. Manuscris original, 21 file, 22,5x16,5 cm, legătură în carton, cerneală neagră, grafie de tranziție, file nescrise: 16^v, 18^v, 21^v-36^v. Dăruit Academiei Române de D. A. Sturdza, la 9 nov. 1890.
 Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 142.

Ms. rom. nr. 726 B.A.R.

1. <Mijlocul secolului al XIX-lea>.

¹⁶⁷Slavonă: „Am scris eu mult păcătosul...” .

2. <Catagrafii de bunuri și documente privitoare la următoarele mănăstiri din Țara Românească: Sadova, Șerbănești-Morunglavu, Sinaia, Apostolache, Strehaia, Greci, Striharețu, Mitropolia Târgoviștii, Tismana și Titireciu>.

3. F. 109-121¹⁶⁸.

Catagrafie de toată zestrea mișcătoare și nemișcătoare a M<ănăsti>rii Sinaia din Districtul Prahova, făcută la anul 1859, iunie 25, la instalarea Egumenului Onufrie, stareț al M<ănăsti>rii Sinaia.

110-110^v: Odoarele bisericii; 110^v: Obiectele din paraclis; 110^v-111: Biserica cea noă; 111: Odoarele bisericii; 111-111^v: Sfintele Vase; 111^v-112^v: Odăjdiile preoțești; 112^v-113: Cărțile bisericești; 113-115: Încăperile din curtea bisericii noi; 115-115^v: Obiectele sofrageriei; 115^v-Obiectele kuhnei; 115^v-116: Obiectele din chelărie.

116: Chilia pusnicului¹⁶⁹.

116^v: Morile Mănăstirii Sinaia¹⁷⁰.

117: Metocul Mănăstirii Sinaia; 117-117^v: Odoarele acestei biserici; 117^v-118^v: Casele Metocului; 118^v: Povarne de facerea vinului; 118^v: Terenul de vărzărie; 119: Magazia de produse; 119^v: Grajdul Metocului; 119^v-121: Obiectele sofrageriei; 121-120^v: Moara și hanul Metocului.

120^v: Pădurile și vitele mănăstirii și alte obiecte.

120^v-121: Munții Mănăstirii din Județul Prahova.

121-121^v: Viile Mănăstirii.

4. Fără însemnări.

5. Ms. rom. 726 B.A.R.

6. Manuscris original, 395 file, 35,5x23,5 cm, texte scrise de mai multe mâini. Documente provenite din vechea arhivă a Mitropoliei Țării Românești.

Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 168.

Ms. rom. nr. 784 B.A.R.

1. <Începutul secolului al XVIII-lea>.

2. *Învățăturile ale aceluia ce iaste întru sfinți părintele nostru, preacuviosul Theodor Studit.*

3. F. 4-5^v: <Cuvânt de învățătură în> Lunia înnoirei Învierii; 5^v-6^v: În Joia 1, 23 de Dumineci; 6-7: în sâmbăta înnoirei Învierii; 7-8: Marți; 8-9^v: Miercuri; 9^v-11: Joi; 11-13: Vineri¹⁷¹; 13-15: duminica mironosițelor; 15-16^v: Lunia mironosițelor; 16^v-18: Marția; 18-19: Miercuria; 19-20: Joia; 20^v-21^v: Sâmbătă.

22-23: În duminica slăbănogului; 23-25: Luni; 25-26: Marți; 26-27: Miercuri; 27—27^v: Joi; 27^v-29: Vineri; 29-29^v: Sâmbătă.

¹⁶⁸ Cuprinsul Catagrafiei Mănăstirii Sinaia.

¹⁶⁹ Cu mențiunea: „Ierom. Inochentie, la Sfânta Ana din 1835, a făcut chilia din șipci, unde se spune că a fost o bisericuță cu hramul Sfânta Ana”.

¹⁷⁰ 7 mori.

¹⁷¹ O filă lipsește și este înlocuită cu una albă, 12-12^v.

30-31: Duminica samarianinei; 31-32: Luni; 32-33: Marți; 33-34^v: Miercuri; 34^v-35: Joi; 35-36^v: Vineri; 36^v-37^v: Sâmbătă.

37^v-39^v: Duminica orbului; 39^v-41^v: Luni; 41^v-43: Marți; 43-44: Miercuri; 44^v-45^v: Joi; 45^v-48: Vineri; 48-49^v: Sâmbătă.

49^v-51: Duminica Sfinților Părinți; 51-52: Luni; 52-53^v: Marți; 53^v-55: Miercuri; 55-56^v: Joi; 56^v-57^v: Vineri; 57^v-59: Sâmbăta Sfintei Troițe.

59-60: Duminica Sfintei Troițe; 60-62: Luni; 62-63: Marți; 63^v-63: Miercuri; 65-66: Sâmbătă.

66-68: Duminica Tuturor Sfinților; 68-69: La luna lui iunie în 29 de zile, sfinții verhovnici a lui H<risto>s ucenici Petru și Pavel; 69^v-70^v: Luni; 70^v-71^v: Marți; 71^v-73^v: Miercuri; 73-74^v: Vineri; 74^v-76: Sâmbătă.

76-77: La duminica a treia săptămână după Rusalii; 77-78: Luni; 78-79: Marți; 79-80: Miercuri; 80-81: Joi; 81^v-82^v: Vineri; 82^v-83^v: Sâmbătă.

83^v-84^v: Duminica a patra săptămână după Rusalii; 84^v-85: Luni; 85^v-86: Marți; 86-87: Miercuri; 87-88: Joi; 88-89: Vineri; 89-90^v: Sâmbătă.

90^v-92: Duminică a cincea săptămână după Rusalii; 92-93^v: Luni; 93^v-95: Marți; 95-96^v: Miercuri; 96^v-98: Joi; 98-99: Vineri; 99-100: Sâmbătă.

100-100^v: Duminica a șasea săptămână după Rusalii; 101-101^v: Luni; 101^v-102^v: Marți; 102^v-103^v: Miercuri; 103^v-104: Joi; 104^v-105^v: Vineri; 105-106: Sâmbătă.

106^v-107: Duminica a șaptea săptămână după Rusalii; 107-108: Luni; 108-109: Marți; 109-110: Miercuri; 110-110^v: Joi; 110^v-111^v: Vineri; 111^v-112^v: Sâmbătă.

112^v-113: Duminica a opta săptămână după Rusalii; 113-114: Luni; 114-115: Marți; 115-115^v: Miercuri; 115^v-116^v: Joi; 116^v-117^v: Vineri; 117^v-118^v: Sâmbătă.

118^v-119^v: Duminica a noua săptămână după Rusalii; 119^v-120^v: Luni; 120^v-121^v: Marți; 121^v-122: Miercuri; 122-123: Joi; 123-124: Vineri; 124-125: Sâmbătă.

125-126: Duminica a 10-a săptămână după Rusalii; 126-127: Luni; 127-128: Marți; 128-129: Miercuri; 129-130: Joi; 130-131: Vineri; 131-132: Sâmbătă.

132-133: Duminica a unsprăzăcia săptămână după Rusalii; 133-133: Miercuri; 133^v-135: Joi; 135-135^v: Vineri; 136-136^v: Sâmbătă.

136^v-137^v: Duminica a douasprăzăcea săptămână după Rusalii; 137^v-139: Luni; 139-140^v: Marți; 140^v-142: Miercuri; 142-143^v: Joi; 144-145^v: Vineri; 145^v-147: Sâmbătă; 148-149^v: Duminica a 12-a.

149^v-150^v: Luni a 13-a săptămână după Rusalii; 150^v-151^v: Marți; 151^v-152: Miercuri; 152^v-153: Sâmbătă.

153-154: Duminica a 14-a săptămână după Rusalii; 154-154^v: Luni¹⁷²; 154^v-155^v: Marți; 155^v-156^v: Miercuri; 156^v-157: Joi; 157-158: Vineri; 158-158^v: Sâmbătă.

158^v-159: Duminica a cincisprăzece săptămână după Rusalii; 159-160: Luni; 160-161: Marți; 161-162: Miercuri; 162-162^v: Joi; 162^v-163^v: Vineri; 163-164: Sâmbătă.

164-165^v: Duminica a 16-a săptămână după Rusalii; 165^v-166^v: Luni; 166v-167: Marți; 167-167^v: Miercuri; 1678-168^v: Joi; 168^v-170: Vineri; 170-171^v: Sâmbătă.

¹⁷² Scris greșit de copist „a patra săptămână”.

171^v-172^v: Dumineca a șaptea spre zăce săptămână după Rusalii; 172^v-174: Luni; 174-175: Marți; 175^v-177: Miercuri; 177-178: Joi; 178^v-179^v: Vineri; 179^v-180^v: Sâmbătă; 180^v-181^v: Dumineca a 17-a săptămână după Rusalii¹⁷³.

181^v-182: Luni, săptămâna a 18-a după Rusalii; 182^v-183^v: Joi; 183^v-184^v: Vineri; 184^v-185: Sâmbătă; 185-186: Dumineca a 18-a săptămână după Rusalii.

186-187: Luni, a 19-a săptămână după Rusalii; 187-188: Marți; 188-189: Miercuri; 189-189^v: Joi; 189^v-190^v: Vineri; 190^v-191: Sâmbătă; 191^v-192: Dumineca a nouăsprezecea săptămână după Rusalii.

192-193: Luni, a 20-a săptămână după Rusalii; 193-194: Marți; 194-195: Miercuri; 195-196^v: Joi; 196^v-198: Vineri; 198-200: Sâmbătă; 200-202: Dumineca a 20-a săptămână după Rusalii.

202-203^v: Luni, a 21-a săptămână după Rusalii; 203^v: Marți¹⁷⁴; 206-207^v: Miercuri; 207^v-209^v: Joi; 209^v-210^v: Vineri; 210^v-212: Sâmbătă¹⁷⁵; 212-213^v: Dumineca a douăzeci și una săptămână după Rusalii.

213^v-215: Luni, săptămâna a 22-a după Rusalii; 215-216^v: Marți; 216^v-218: Miercuri; 218-220: Joi; 220-220^v: Vineri; 220^v-221^v: Sâmbătă; 221^v-222: Dumineca a 22-a săptămână după Rusalii.

222-224^v: Luni a 23-a săptămână după Rusalii; 224^v-225^v: Marți; 225^v: Miercuri¹⁷⁶.

4. F. 1^v: „Această sfântă carte ce să cheamă Theodor Studit este dăruită la sfânta mănăstire dela Sinaia, unde să prăznuiește hramul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu. Însă scrisoarea este dăruită de dumnealui Gheorghie Arsu din Brașoveichi; iară legătura este cu cheltuiala Nastasie monașie călugărița dela satu Zârnești, ca să fie spre veșnică pomenire. Iar de s-ar întâmpla a o înstreina oricine ca să nu o ducă la mănăstire unde este făgăduită, să n-aibă parte cu Hristos, ci să fie într-un locu cu Iuda ca un făcător de rele de cele sfinte. 1814, 24 iulie, Brașov. Scris-am eu Gheorghie Arsu ”.

5. Ms. rom. 784 B.A.R.

6. Manuscris, copie, 225 file, 26x19 cm, legătură din lemn și piele neagră. Coperta 1: medalion, Răstignirea Domnului, în chenar, cu motive florale; Coperta 4, Maica Domnului cu Pruncul și doi sfinți îngeri și un serafim în chenar cu motive florale. Deteriorat la cotor, parțial rupt. Încuietore de metal și piele, parțial deteriorată, mai multe mâini, grafie uncială, cerneală neagră, roșie și verde, file nescrise: 2-3^v. Dăruit Academiei Române de Eforia Spitalelor Civile la 30 nov. 1887.

Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 177.

Ms. rom. nr. 1062 B.A.R.

1. 1727.

2. <Miscelaneu>. F. 1: *Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie*. F. 133: *Viața și traiul sfinții sale părintelui nostru Nifon, patriiarhul Țarigradului, carele au strălucit întru*

¹⁷³ Altă cuvântare decât cea de la f. 171^v.

¹⁷⁴ Se mai păstrează doar titlul, iar filele lipsă sunt înlocuite cu două file nescrise, 204-205^v.

¹⁷⁵ Fila 211-211^v este albă, marcând locul filei pierdute.

¹⁷⁶ Se mai păstrează doar un fragment, filele 226-229^v sunt albe, marcând locul filelor pierdute.

multe patimi și ispite în Țarigrad și Țara Muntenească, scrisă de chir Gavriil Protul, adecă mai marele Sfetagorii.

3. F. 1-76^v: <Partea I>.

77-84: Partea a doao învățăturilor lui Neagoe Voevod, cătră fiisau Theodosie și cătră alți domni, în ce chip își va cinsti boerimea.

84-90^v: A lui Neagoe voevod învățătură cătră fiisau Theodosie și cătră alți domni, cătră toți! Cum să cade domnilor să șază la mease și la ospețele de obște.

91-118^v: Învățătură a lui io Neagoe voevod cătră fiisău Theodosie voevod, și cătră alți domni, pentru primirea solilor și pentru rânduiala războaielor.

118-121^v: Cuvânt pentru judecată a lui io Neagoe voevod cătră fiisău Theodosie voevod, și cătră alți domni, în ce chip vor judeca.

121^v-132: Învățătură a lui Neagoe voevodul, cătră fiisău Theodosie vodă, și cătră alți domni, ca să fie milostivi și odihnători.

133-183^v: Viița și traiul sfinții sale părintelui nostru Nifon, patriiarhul Țarigradului, carele au strălucit întru multe patimi și ispite în Țarigrad și Țara Muntenească, scrisă de chir Gavriil Protul, adecă mai marele Sfetagorii.

4. Interiorul copertei anterioare, I: „Această carte a lui Neagoe vodă Basarab, întru care învață pe fii-său Theodosie beizadea cum să se poarte când se va face domn Țării Rumânești, în locul tătâne-său; care carte este scrisă dă Radul, logofățel dă divan ot leat 1727, în luna lui mai în 14; iar eu am scris acum la leat 1811, iunie 10. Gherasim arhimandrit sin Matei Șerban, Râmnic”. II: „Mi s-au dăruit această carte mie cel mai jos iscălit, de părintele arhimandritu Gherasim. 1819 avgust 10, Mihalache Neculaus”.

F. 132^v, I: „Această carte fiind a mea, după cum arată la începutul ei, o am însemnat. 1811, iunie 10. Gherasim arhimandrit sin Matei Șerban, Râmnic”. II: „Scris-am numărul foilor aceștii cărți, care sunt de toate 185, însă 134 sunt învățăturile lui Neagoe vodă, iar în 51 de foi iaste Viița sfântului Nifon. Și o am făcut aceasta pentru pomenirea mea Gherasim arhimandrit, sin Matei Șerban, Râmnic, 1818, martie 9, în Mănăstirea Sinaia”.

F. 1-7: „... cu învățăturile lui Neagoe vodă către fiu său Theodosie vodă... Filitu al preasfințitului proin mitropolit al Ungrovlahiei pentru pomenirea mea, Gherasim arhimandrit sin Matei Șerban, Râmnic. 1818 noemvrie 11”.

F. 184^v: „Brașov, 1831 februarie 11. Această carte, adică istoria lui Neagoe vodă, mi-au rămas de la frate-mieu Nicolae și cine va citi să zică Dumnezeu să-l erte. Dumitrache Mirosloviștenu”.

F. 184: „Această carte mi-au rămas de la frate-mieu răposatul Mihaiiu Mirosloviștenu și acum este a mea, a celui mai mic între frați, Dumitrache Mirosloveniu, și eu o țin spre pomenire. Brașov. 1831 iunie 20”.

5. Ms. rom. 1062 B.A.R.

6. Manuscris, copie, 185 file, 21x16,5 cm, legătură veche în piele, cu scoarțe de carton și chenar auriu; cerneală neagră și roșie, o singură mână, a lui Radu, Logofețel de Divan (secretar al cancelariei domnești din București); lipsește prima filă. Fost Ms. Gaster I.

Bibliografie: Gabriel Ștrempele, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 213.

1. 1737.
2. <Albina>.
3. F. 2-3: Numele tuturor dascălilor dintru ale căroră ziceri și scripturi cartea aceasta iaste adunată.
3^v-5: Scara întru cartea cea dintăi.
5^v-7: Scara la a doa carte a lui Antonie monahul, a cărții ce să chiamă Albina.
10-15^v: Carte pentru credință și pentru bună cinste care iaste, cătră Dumnezeu, și în ce chip strălucesc lucrurile ceale bune ale omului înaintea lui Dumnezeu. Cuvântul 1.
15^v-20^v: Pentru cei ce au călcat credința cea bună, greșind rău cătră Dumnezeu. Cuvântul 2.
20^v-23: Pentru dragoste și pentru frică, care iaste cătră Dumnezeu. Cuvântul 3.
23-24: Pentru cei ce nu să tem de Dumnezeu, nice îl iubesc pre El. Cuvântul 4.
24-26^v: Pentru nădeajdea cătră Dumnezeu și în ce chip să cade a nădăjdui cătră Dumnezeu iar nu spre folosirea omeneasca. Cuvântul 5.
26^v-28: Pentru cei ce să nădăjduiesc spre oameni și spre avuții iară nu pun nădejdea lor spre Dumnezeu. Cuvântul 6.
28-31: Pentru bunățate și pentru lucrurile ceale bune. Cuvântul 7.
31-33: Pentru înțelepciune și pentru înțeleagere. Cuvântul 8.
33-33^v: Pentru cei fără de minte și pentru cei neînțelegători și pentru cei neînvățați și pentru cei nebuni. Cuvântul 9.
34-35: Pentru sfat și în ce chip să cade a face toate cu sfat și cu socotință. Cuvântul 10.
35^v-36: Pentru fără de sfat și pentru zăbava sfatului și în ce chip lucrul cel fără de socoteală carele-l face oamenii iaste de zmințeală. Cuvântul 11.
36-37: Pentru bărbăție și pentru tărie. Cuvântul 12.
37-41: Pentru curăție și pentru mintea întregă și pentru nunta cea neîntinată. Cuvântul 13.
41^v-43^v: Pentru curvie și pentru preacurvie. Cuvântul 14.
44-45^v: Pentru direptate. Cuvântul 15.
45^v-51^v: Pentru nedreptate și pentru păcatul și pentru gonirea celor ce fac aceastea. Cuvântul 16.
51^v-57: Pentru pocăință și pentru ispovedanie. Cuvântul 17.
57-58: Pentru cei ce să schimbă și numai decăt să și lasă. Cuvântul 18.
58-59^v: Pentru cei ce nu să întorc la pocăință. Cuvântul 19.
59^v-63^v: Pentru judecata ce va să fie. Cuvântul 20.
63^v-65: Pentru adevăr și pentru mărturisirea credincioasă. Cuvântul 21.
65-66: Pentru minciună și pentru clevete și pentru mărturisirea mincinoasă. Cuvântul 22.
66-66^v: Pentru frați și pentru ne iubirea fraților. Cuvântul 23.
66^v-70^v: Pentru priiatini și pentru iubirea priiatinilor. Cuvântul 24.
70^v-72: Pentru priiatenii răi. Cuvântul 25.

72-74^v: Pentru dragoste. Cuvântul 26.
75-82^v: Pentru milostenie și pentru facerea de bine săracilor. Cuvântul 27.
82^v-84: Pentru cei scumpi și pentru cei ce nu fac milostenie. Cuvântul 28.
84-87: Pentru facerea de bine și pentru bunătate. Cuvântul 29.
87-89: Pentru neagonisire și pentru trebuință puțină. Cuvântul 30.
89-92^v: Pentru bogăție și pentru bogații carii petrec viața lor bine și precum să cade. Cuvântul 31.
92^v-95^v: Pentru bogații cei ce lăcuiesc rău și pentru răutățile ceale ce urmează lor. Cuvântul 32.
95^v-99: Pentru cei bogați și pentru cei săraci. Cuvântul 33.
99-100^v: Pentru iubirea de argint. Cuvântul 34.
100^v-104^v: Pentru apucătorii cu nedreptate și pentru cei ce supără cu nedreptul. Cuvântul 35.
104^v-106^v: Pentru ajungere sau îndestulare. Cuvântul 36.
106^v-107: Pentru bunătate și cum și ia nu să află în toată de treabă. Cuvântul 37.
107^v-110^v: Pentru post și pentru țineare. Cuvântul 38.
110^v-115^v: Pentru nețineare și pentru nesațiul păntecelui. Cuvântul 39.
115^v-116^v: Pentru curvie. Cuvântul 40.
116^v-119: Pentru beție. Cuvântul 41.
119-120: Pentru somn. Cuvântul 42.
120-120^v: Pentru visuri. Cuvântul 43.
120^v-121: Pentru credință. Cuvântul 44.
121-122: Pentru socotire. Cuvântul 45.
122-123^v: Pentru rugăciune. Cuvântul 46.
124-124^v: Pentru lucrare. Cuvântul 47.
124^v-126^v: Pentru învățătură. Cuvântul 48.
126^v-127: Pentru învățătură. Cuvântul 49.
127^v-131^v: Pentru învățătură. Cuvântul 50.
131^v-133^v: Pentru laudă. Cuvântul 51.
133^v-136: Pentru îmbunare. Cuvântul 52.
136-139: Pentru defăimare și pentru cleвете. Cuvântul 53.
139-139^v: Pentru aducerea aminte. Cuvântul 54.
139^v-141. Pentru suflet. Cuvântul 55.
141^v-142^v: Pentru doftori. Cuvântul 56.
142^v-143^v: Pentru cei neputincioși și pentru pentru cei bolnavi. Cuvântul 57.
143^v-146: Pentru moarte. Cuvântul 58.
146-147: Pentru cunoștința singur pre sine. Cuvântul 59.
147^v-149: Pentru bunătate. Cuvântul 60.
149: Pentru mărire. Cuvântul 61.
149^v-150^v: Pentru zavistie. Cuvântul 62.
150^v-151: Pentru răs. Cuvântul 63.
151-151^v: Pentru oamenii cei vorbitori și pentru gânduri. Cuvântul 64.
152-153: Pentru lucrurile ceale de voe și pentru ceale de nevoe. Cuvântul 65.
153-154: Pentru frică. Cuvântul 66.

154-155: Pentru leage. Cuvântul 67.
155^v-156: Pentru cum că cade a cinsti pre cei buni și a munci pre cei răi. Cuvântul 68.
156-157^v: În ce chip iaste răutatea iară lucrarea bună nu iaste lesne. Cuvântul 69.
157^v-160: Pentru întâmplarea cea bună și pentru întâmplarea cea rea. Cuvântul 70.
160-161^v: Pentru strimtura vieții. Cuvântul 71.
161^v-164: Pentru grijă și pentru scârbă. Cuvântul 72.
164-165^v: Pentru tăcere și pentru lucruri neștiute. Cuvântul 73.
166-167: Pentru cei ce cu cuvinte multe și pentru cei cu cuvinte zăbovnice și pentru cei ce scot tainile. Cuvântul 74.
167-167^v: Pentru cei ce feresc gura și limba sa și pentru negrăirea cu mânia. Cuvântul 75.
168-177^v: A doaoa carte ce să chiamă Albina. Pentru împăratul bun și drept și pentru biruirea. Cuvântul 1.
178-179: Pentru împăratul cel nu foarte minunat. Cuvântul 2.
179-185: Pentru episcopii buni și carii păzesc poruncile lui Dumnezeu. Cuvântul 3.
185-189^v: Pentru episcopii răi și poruncile lui Dumnezeu nu le păzesc. Cuvântul 4.
189^v-190^v: Pentru boierii buni. Cuvântul 5.
190^v-191^v: Pentru boierii răi. Cuvântul 6.
191^v-194^v: Pentru judecătorii carii nu iau mită și au mâinile curate și fac judecată dreaptă, precum place lui Dumnezeu. Cuvântul 7.
195-197: Pentru judecătorii care iau mită și daruri și fac judecăți nedrepte. Cuvântul 8.
197-198^v: Pentru părinții buni și cum să cade cu nevoie a avea grijă pentru copiii lor. Cuvântul 9.
198^v-199^v: Pentru părinții cari nu-și socotesc nici poartă grija pentru feciorii săi. Cuvântul 10.
199^v-201^v: Pentru copiii buni. Cuvântul 11.
202-202^v: Pentru cei ce nu să pleacă părinților săi și câte răutăți urmează lor. Cuvântul 12.
202^v-203: Pentru feciorul înțelept. Cuvântul 13.
203-203^v: Pentru feciorul nebun și viclean și neînvățat. Cuvântul 14.
203^v-204: Pentru fată cinstită și curată. Cuvântul 15.
204: Pentru fată necurată și fără de rușine. Cuvântul 16.
204-206: Pentru <bă>trâianii cei ce să înfumusețează cu bunătate și cu înțeleagere. Cuvântul 17.
206-207: Pentru bătrânii nebuni, carii petrec în răutăți. Cuvântul 18.
207-208^v: Pentru tinerii învățați și înfrumusețați cu mintea. Cuvântul 19.
208^v-210: Pentru tinerii cei nebuni carii petrec întru neștiință. Cuvântul 20.
210^v-211: Pentru stăpânii buni. Cuvântul 21.
211-211^v: Pentru stăpânii răi. Cuvântul 22.
211^v-212^v: Pentru sluji bune. Cuvântul 23.
212^v-213^v: Pentru slugi reale. Cuvântul 24.
213^v-214^v: Pentru împrumutătorii buni. Cuvântul 25.
214^v-216: Pentru împrumutătorii răi. Cuvântul 26.
216-216^v: Pentru împrumutătorii răi și cum să cade datornicilor a le face bine. Cuvântul 27.
216^v-217: Pentru cei ce iau împrumut și nu mulțumesc. Cuvântul 28.
217-217^v: Pentru cei ce năemesc adecă stăpâni buni. Cuvântul 29.

- 217^v-218: Pentru cei ce năemesc și sânt răi. Cuvântul 30.
- 218-220^v: Pentru oamenii buni. Cuvântul 31.
- 220^v-223^v: Pentru oamenii răi și vicleani. Cuvântul 32.
- 223^v-225^v: Pentru mueri bune și înțeleapte și cu minte întreagă. Cuvântul 33.
- 225^v-228^v: Pentru mueri reale și curve pline de toate răutățile. Cuvântul 34.
- 228^v-229^v: Pentru săborul oamenilor buni. Cuvântul 35.
- 229^v-231: Pentru săborul oamenilor răi. Cuvântul 36.
- 231^v-232^v: Pentru cei ce cinstesc oamenii cei buni și sfinți. Cuvântul 37.
- 232^v-233^v: Pentru cei ce ocărăsc oamenii cei buni și sfinți. Cuvântul 38.
- 234-235: Pentru cei ce nu iubesc vicleșugul și să depărtează de la răutate. Cuvântul 39.
- 235-236^v: Pentru cei ce să bucură pentru rău și pentru cei ce priimesc pre cei răii. Cuvântul 40.
- 236-237^v: Pentru cetățeanii buni. Cuvântul 41.
- 237^v-238^v: Pentru cetățeani răi. Cuvântul 42.
- 238^v-243^v: Pentru călugări buni și pentru egumeni buni. Cuvântul 43.
- 243^v-245^v: Pentru călugării răi carii să schimbă din călugărie și aleargă iarăși la lucruri reale. Cuvântul 44.
- 245^v-249^v: Pentru cei iubitori de lucru. Cuvântul 45.
- 249-251^v: Pentru cei leaneși. Cuvântul 46.
- 251^v: Pentru omul cu inima simțitoare. Cuvântul 47.
- 252: Pentru numele bun și cu lucruri bune. Cuvântul 48.
- 252^v: Pentru nume viclean și neavând lucruri bune. Cuvântul 49.
- 252^v-253: Pentru cei ce n-au inimă simțitoare. Cuvântul 50.
- 253: Pentru cumpene dreapte și pentru cântare și pentru ale măsurii. Cuvântul 51.
- 253-254: Pentru cumpene nedreapte și pentru alte măsurii. Cuvântul 52.
- 254-256: Pentru mărire și pentru urgie. Cuvântul 53.
- 256-258: Pentru nerăutate și pentru aducerea aminte de rău. Cuvântul 54.
- 258-262: Pentru cel de aproape și pentru vădirea lui și în ce chip să cade a purta greutatea priiatenului și a avea dragoste spre el. Cuvântul 55.
- 262: Pentru cei ce nu iartă și țin pizmă întru inimile lor. Cuvântul 56.
4. F. 167^v: „Scrisu-se-au această carte prin multa osteneală și cheltuiala robului lui Dumnezeu, Silvestru, ieromonah ot Sinaia. Leat 7245 <=1737>”.
- 263^v: „Sfârșitul nu s-au făcut că n-au fost deplin, de pă ce carte s-au scris”.
5. Ms. 1330 B.A.R.
6. Manuscris, copie, 263 file, 19,5x15,5 cm, legătură originală în piele. Pe coperta 1, medalion al Mântuitorului, un oval încadrat într-un romb; urme de legături de piele și metal. Frontispicii în peniță la f. 2, 3^v, 10 ș.a. O singură mână, cerneală neagră și roșie, foarte frumos scris, file nescrise: 1-1^v, 7^v-9^v. Din biblioteca episcopului Dionisie al Buzăului. Dăruit Academiei Române de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice la 17 sept. 1897.
- Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 296.

Ms. rom. nr. 1371 B.A.R.

1. 1795.
2. <Miscelaneu de literatură monahală>.
3. F. 1: <Rugăciune>¹⁷⁷.
3-65^v: Luna lui Noemvrie in 27, viața și petrecerea a celui dintru sfinți părintelui nostru Grigorie Sinaitul, scrisă de preasfințitul arhiepiscopul cetății lui Constantin, chir Callist¹⁷⁸.
67-199^v: <Scrieri ascetice ale Sf. Grigorie Sinaitul>.
200-201: Pentru rugăciune, a sfântului Maxim. Cap. 31.
203^v-204: <Despre tropologie, alegorie și analogie în Sfânta Scriptură>.
4. F. 3-11: „Această carte am cumpărat-o de la un părinte <i>er<o>monah, anume Meletie, de la mănăstirea Sinaia și eu o las după moartea mii sfintei episcopii Argeșului, ca să fie de citanie părinților Sfintei Episcopii. Partenie arhimandritul”.
F. 65^v: „S-au prescris de pre izvodul carele au fost scos din limba elinească, de Meletie ieromonah”.
F. 199^v: „1795 ghenarie 24. Sfârșitul cărții sfântului Grigorie Sinaitul. Meletie ieromonah ot Secul”.
5. Ms. rom. 1371 B.A.R..
6. Manuscris, copie, 204 file, 23x16 cm, legătură originală din piele, deteriorată, o singură mână, a lui Meletie ieromonahul de la Secu, apoi de la Sinaia, cerneală neagră și roșie, file nescrise: 66-66^v, 202-203. Dăruit lui N. Iorga de episcopul Visarion al Argeșului, la 7 mai 1932.
Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 308.

Ms. rom. nr. 1412 B.A.R.

1. Secolul al XIX-lea <început>.
2. <Miscelaneu>.
3. F. 1-16^v: Hronograf sau Leatopiseț, adecă scrierea anilor, care coprinde în scurt și povestește multe feliuri de alese istorii, începând de la zidirea lumii, până la luarea Țarigradului de turci și cu urmare povestirile pentru sultanii turcești. Acum din limba grecească talmăcindu-să rumânește prin îndrumarea și osârdua preablagarodnicului fiu al patriei Valahiei, dumnealui pan Scarlat Grădișteanu biv vel dvornic, cu a căruia cheltuială s-au scris.
17-18^v: <Omilie la sfintele Paști 1829, april 3>¹⁷⁹.

¹⁷⁷ Se continuă la f. 204.

¹⁷⁸ v. *Patriarhul Calist al Constantinopolului. Viața și faptele Sf. Grigorie Sinaitul*, Ediție îngrijită, studiu introductiv, text bilingv slavo-român, traducere în limba română, glosar slavo-român de Dragoș Șesan, București, Editura Universității București, 2013

¹⁷⁹ Între f. 17-18 textul prezintă discontinuitate, lipsind file.

- 19^v-21: Pildă de învățătură din viața sfântului Simeon, cel pentru Hristos Nebun <Simeon Salos>.
- 2^v-3: Ciornă de scrisoare către starețul Mănăstirii Cernica.
- 3^v: Geanologie biblică în limba greacă, de la Adam până la Noe.
4. F. 1: Însemnări filosofice în limba greacă.
- 16^v: Însemnare de rugăciune în limba greacă, ce trebuie rostită în cinstea lui Gheorghe <sic!> Ghica Voevod¹⁸⁰.
- 19^v: „1810, martie 13, în sfințita mănăstire Sinaia din Prahova”.
5. Ms. rom. 1412 B.A. R.
6. Manuscris, 21 file, 23 x 19 cm, paginație veche diversă, traducere din greacă a Protosinghelului Naum Râmnicănean, cerneală neagră, frontispiciu în peniță la f. 4. Dăruit Academiei Române de Constantin Erbeceanu, la 31 mart. 1900.
- Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. I, p. 320.

Ms. rom.- gr. nr. 1951 B.A.R.

1. 1840.
 2. <Psaltichie greco-română, Cântările Sfintei Liturghii>.
 3. <Text tipărit>: 1-1^v: Heruvic, glasul V. 2: Cuvine-se..., Axion, glasul V. 2-2^v: Fericiți sunt..., chinonicul de sâmbătă, glasul V <fragment>.
- <De la f. 3 începe manuscrisul>.
- <Începutul heruvicelor, de Anton Pandoleon> 3-4: *Οἱ τὰ χερουβίμ ... [Care pe heruvimi...]*, glasul I; 4-5^v: glasul VI; 5^v-7: glasul III; 7-8^v: glasul VIII¹⁸¹; 8^v-9^v: glasul V; 10-11^v: glasul V; 11^v-13: glasul VI; 13-14^v: glasul 7 varis; 14^v-16: glasul VIII.
- <Heruvice săptămânale de Petru Lampadarie Peloponisiul> 16-17: *Οἱ τὰ χερουβίμ ... [Care pe heruvimi...]*, glasul I; 17-18: glasul II; 18-19^v: glasul III; 19^v-21: glasul IV; 21-22^v: glasul V; 22^v-24: glasul VI; 24-25: glasul VII varis; 25-26: glasul VIII.
- <Chinonice săptămânale grecești> 26^v-27^v: *Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ... [Cel ce faci pe îngerii Tăi...]*, luni, glasul I; 27^v-28^v: *Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ... [Întru pomenire veșnică...]*, marți, glasul VII varis; 28^v-29^v: *Ποτήριον σωτηρίου ... [Paharul mântuirii...]*, miercuri, glasul IV; 29^v-31: *Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν... [În tot pământul...]*, joi, de Petru Lampadarie, glasul VIII; 31-32: *Σωτηρίαν εἰργάσω... [Mântuire ai lucrat...]*, vineri, glasul V; 32-33: *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω... [Fericiți sunt cei pe care i-ai ales...]*, sâmbătă, glasul V.
- <Chinonice duminicale, de Anton Pann> 33-34^v: *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ... [Lăudați pe Domnul...]*, glasul I; 34^v-36, în limba română, grafie chirilică; 36-37^v: glasul I; 37^v-39: glasul II în Pa; 39^v-41: glasul III; 41-42^v: glasul IV; 42^v-44: glasul V; 44-45^v: glasul VI; 45^v-47: glasul VII varis; 47-48^v: glasul 8.

¹⁸⁰ Gheorghe Ghica a domnit în secolul al XVII-lea, rugăciunea este mai degrabă pentru Grigorie al IV-lea Ghica, Domnitor al Țării Românești între anii 1822-1828.

¹⁸¹ Greșeală de copist, este de fapt glasul IV.

<Chinonice praznicale grecești> 49-50^v: *Εὐλόγησον τὸν στέφανον...* [*Binecuvinteață cununa...*], la începutul anului bisericesc, glasul I, de Petru Peloponisiu; 50^v-52: *Ποτήριον σωτηρίου ...* [*Paharul mântuirii...*], la Nașterea Maicii Domnului¹⁸², glasul V; 52-53: *Ἐσημειώθη ἐφ’ ἡμᾶς...* [*Însemnatu-s-a peste noi...*], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 53^v-55: *Λύτρωσιν ἀπέστειλε...* [*Izbăvire a trimis...*], la Nașterea Domnului, glasul III, de Petru Lampadarie; 55-56^v: *Ἐπεφάνη ἡ χάρις...* [*Arătatu-s-a darul...*], la Botezul Domnului, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 56^v-57^v: *Ἐξελέξατο Κύριος...* [*Ales-a Domnul...*], la Buna Vestire, glasul I în Ke, de Daniil Protopsaltul; 57^v-58^v: cratimi, glasul I; 58^v-59^v: *Ἐκ στόματος νηπίων...* [*Din gura pruncilor...*], în Sâmbăta lui Lazăr, glasul I, de Petru Lampadarie; 59^v-60^v: *Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος...* [*Binecuvântat este cel ce vine...*], în Duminica Floriilor, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 60^v-62^v: *Τοῦ Δείπνου Σοῦ τοῦ Μυστικοῦ...* [*Cinei tale...*], în loc de heruvic și chinonic în Sfânta și Marea Joi, glasul VI, de Petru Lampadarie; 62^v-63^v: *Ἐξεγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν...* [*Sculatu-s-a ca din somn*], chinonicul din Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul I, de Petru Lampadarie; 63^v-65: *Σῶμα Χριστοῦ...* [*Trupul lui Hristos...*], la Învierea Domnului, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 65-66^v: *Ἐπαίνει Ἱερουσαλήμ...* [*Laudă, Ierusalime...*], în Duminica lui Toma, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 66^v-68: *Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα...* [*Cel ce mănâncă Trupul Meu...*], la Înjumătățirea Praznicului, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 68-69^v: *Ἀνέβη ὁ Θεός...* [*Suitu-S-a Dumnezeu...*], la Înălțarea Domnului, glasul IV, de Daniil Protopsaltul; 69^v-70^v: *Το Πνεῦμα Σου το ἅγιον...* [*Duhul Tău cel sfânt...*], la Cincizecime, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 70^v-71: *Το Πνεῦμα Σου το ἀγαθόν...* [*Duhul Tău cel bun...*], în Lunea Cincizecimii, glasul I, de Daniil Protopsaltul; 71^v-73: *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι...* [*Bucurați-vă, dreptilor...*], în Duminica Tuturor Sfinților, glasul VIII, de Daniil Protopsaltul; 73-74^v: *Ἐν τῷ φωτί τῆς δόξης...* [*Întru lumina slavei...*], la Schimbarea la Față, glasul VII varis.

<Cântările Postului Mare> 74^v-75^v: *Σὴν ἰσχυρὰν τὴν ἐξουσίαν σου...*, prochimene mare, glasul VIII, două variante; 75^v-76: *Δὲν ἀποστρέψει τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ πεινήσαντος...*, prochimene mare, glasul VIII, două variante; 76-76^v: *Κατευθυνθήτω προσευχή μου...* [*Să se îndrepteze rugăciunea mea...*], stihiră la Liturgia Darurilor mai înainte sfințite, glasul I; 76^v-77^v: *Αὐτὸς ἕρπυλλας...*, glasul I, „Acest heruvic este făcut de fericitul întru pomeneire răpăosatul Macarie protopsaltul, după cererea Dumnealui Sărdar Scarlat Grădișteanu”; 78-78^v: *Γεύσασθε καὶ ἴδετε...* [*Gustați și vedeți...*], chinonicul Liturghiei Darurilor mai înainte Sfințite, glasul I tetrafon <de Ioan Kladas>; 78^v-80: *Ἅγιος, ἅγιος ...* [*Sfânt, Sfânt...*], Răspunsurile Liturghiei Marelui Vasile, glasul II <de Ioan Glykys, prescurtate de Ioan Trapezuntul>; 80-81: *Τιν γαρσιν...*, [*De tine se bucură...*], anti-axion, glasul I tetrafon.

81^v-87^v: *Robii Domnului...*, polieleu, glasul V stihiraric, de Petru Lampadarie Peloponisiu; 88-89: *Μάρτυρισίτη-vă Domnului...*, starea a doua a polieleului, glasul V stihiraric, inedite.

89^v-93^v: *La râul Babilonului*, glasul III stihiraric, de Grigorie Protopsaltul, inedit.

93^v-95^v: *Bine ești cuvântat, Doamne...*, glasul V, de Petru Lampadarie. 95^v-97¹⁸³; 103-104^v: *Σὴν τὰ ἄσπερα...*, heruvic în Sfânta și Marea Sâmbătă, glasul VIII.

¹⁸² Și la toate sărbătorile Maicii Domnului.

¹⁸³ Doar partitura, fără text.

106^v: Ὁ Ἄγγελος ἐβόα... [*Îngerul a strigat...*], Axionul Învierii Domnului, trecut în grecește după cel românesc de Fratele Nicolae Cântărețul.

107-108^v: *Slavă...*, *Veniți să lăudăm pre Iosif...*, glasul V, facerea fratelui Nicolae cântărețul din schitul Stânișoara.

108^v-109: Hristos a înviat..., glasul V în Ke; 109-109^v: *Χριστός Ἀνέστη ...* [*Hristos a înviat...*], glasul II; 109^v-110: Ziua Învierii..., glasul V; 110-110^v: Hristos a înviat..., trei variante, din care două grecești.

<Axioane praznicale grecești, de Anton Pann> 111: *Ἀλλοτρίον τῶν μητέρων...* [*Străin lucru este maicilor...*], la Nașterea Maicii Domnului, glasul VIII; 111-111^v: *Μουσικὸς εἰ Θεοτόκε Παράδεισος...* [*Rai de taină ești...*], la Înălțarea Sfintei Cruci, glasul VIII; 111^v-112: *Ὁ τόκος σου...* [*Nașterea Ta...*], la Schimbarea la Față, glasul IV în Vu; 112-112^v: *Εὐαγγελίζου γῆ...* [*Binevestește, pământule...*], la Buna Vestire, glasul IV în Vu, și la Intrarea în Biserică; 112^v-113: *Μεγάλυνον ψυχὴ μου ...* [*Mărește, suflete al meu...*], la Nașterea Domnului, glasul I; 113: *Μυστήριον ξένον...* [*Taină străină...*], la Adormirea Maicii Domnului, fără introducere, glasul I; 113-114: *Μεγάλυνον ψυχὴ μου ...* [*Mărește, suflete al meu...*], la Botezul Domnului, glasul VI; 114-114^v: *Θεοτόκε ἡ ἐλπίς ...* [*Născătoare de Dumnezeu, nădejdea...*], la Întâmpinarea Domnului, glasul III; 114^v: *Θεὸς Κύριος...* [*Dumnezeu este Domnul...*], la Duminica Intrării în Ierusalim, glasul IV în Vu; 115-115^v: Ὁ Ἄγγελος ἐβόα... [*Îngerul a strigat...*], la Învierea Domnului, glasul I; 115^v-116^v, Axionul Învierii, glasul I; 116^v: *Χαίροις ἄνασσα ...* [*Bucură-te, mărirea fecioarelor...*], la Rusalii, glasul IV în Vu; 116^v-117^v: *Αἰ γενεαὶ πᾶσαι...* [*Neamurile toate...*], la Adormirea Maicii Domnului, glasul I.

117^v: Aliluia, glasul I papadic, de Anton Pann.

4. F. 26: „Am scris aceste heruvuce când mă aflam la învățătură la Monastirea Sinaia, în județu Prahovii. Varlaam monah ot goriu Cozii, ot schitul Stănișoara, județu Piteștiului. 1840 martie 17”.

F. 49: „Am scris aceste chinonice când mă aflam la învățătură la Monastirea Coziia. Varlaam monah ot schitul Stănișoara. Iulie 20, 1840”.

F. 81: „Cu smerenie rog pre cei ce să vor întâmpla a cânta pre aceste cântări ca să nu mă ocărăscă pentru greșalele ce vor fi într-însele căci și izvoarele au fost greșite și eu fără știință”.

F. 106: „Aspisah <sic!> Varlaam monah ot goriu Cozii ot poșta Stănișoara. Leat 1840”.

F. 106^v: „Am scris aceste când mă aflam șezător la schitul Cornetul, județul Vălcii, plaiu Loviștii. Varlaam monah. 1842”.

F. 111: „Aceste acsioane ale praznicilor sunt scrise de dascălul meu, de fratele Nicolae Cântărețu și mi le-au dăruit mie. Varlaam monah. 1840, martie 17”.

F. 102^v: „Am citit și eu supt scrisu pe această Saltichie <sic!> a robului lui Dumnezeu Varlam monah, cântărețul Mănăstirii Cobiei, pe care, după încetarea din viață au dăruit-o mie, suptscrisului. 1864, octomvrie 31. Preotul Paraschiv, duhovnic de la biserica Catanile¹⁸⁴”.

5. Ms. 1951 B.A.R.

¹⁸⁴ Sat în Județul Dolj.

6. Manuscris, copie, limba greacă și română, 118 file, 21,5x15,5 cm, numerotare veche cu cifre arabe, cu greșeli și lipsuri, legătură veche din lemn și piele, deteriorată, încuietoare din metal, mai multe mâini (Varlaam monahul de la Schiturile Stânișoara și Cornet și Nicolae Cântărețul de la Schitul Stânișoara) cerneală neagră, titlurile și inițialele cu cerneală roșie. Frontispicii în peniță la f. 26^v, 49, 74^v ș.a. Coperta 1: Mântuitorul în medalion, central, iar în cele patru colțuri, cei patru evangheliști. Coperta 4: Maica Domnului cu pruncul, în medalion central, și cei patru evangheliști. Compoziții de Anton Pann, Petru Lampadarie Peloponisiul, Daniil Protopsaltul, Ioan Kladas, Ioan Glykys, Ioan Trapezuntul, Macarie Ieromonahul, Grigorie Protopsaltul/Lampadarie, Nicolae fratele din Schitul Stânișoara (jud. Vâlcea). Are desenate mâini care arată începuturile pieselor muzicale. Picături de ceară pe file. Sigiliul inelar în fum a lui Varlaam Monahul aplicat la f. 4, 46, 81^v ș.a. Cumpărat de la Dem. Teodorescu la 22 dec. 1950. 115. File nescrise: 97^v - 102.
Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. II, Editura Științifică, București, 1983, p. 115.

Ms. rom. nr. 2143 B.A.R.

1. 1725.
2. *Învățăturile a celui dintre sfinți părintelui nostru Theodor Studitul.*
3. F. 1-2: <Cuvânt de învățătură în ziua de> Luni după săptămâna luminată; 2^v-3^v: Marți; 3^v-4^v: Miercuri; 5-6: Joi; 6^v-7^v: Vineri; 7^v-8^v: Sâmbătă.
8^v-10^v: La duminica mironosițelor; 10^v-11^v: Luni, a treia săptămână după Paști; 11^v-13: Marți; 13-14: Miercuri; 14-15^v: Joi; 15^v-17: Sâmbătă.
17-18: La duminica a patra după Paști, a slăbănogului; 18-19^v: Luni, a patra săptămână după Paști; 19^v-21: Marți; 21-22: Miercuri; 22—22^v: Joi; 22^v-24: Vineri; 24-24^v: Sâmbătă.
25-26: Duminica a cincea săptămână după Paști, a samarineancii; 26-27: Luni; 27-28: Marți; 28-29: Miercuri; 29^v-30^v: Joi; 30^v-31^v: Vineri; 31^v-32^v: Sâmbătă.
32^v-34^v: Duminică, a șasea săptămână după Paști, a orbului; 34^v-36^v: Luni; 36^v-38: Marți; 38-39: Miercuri; 39-40: la sfânta și marea Joi a Înălțării Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru I<isu>s H<risto>s; 40^v-43: Vineri; 43-44: Sâmbătă.
44-45^v: La duminica Sfinților Părinți; 45^v-46^v: Luni, a șaptea săptămână după Paști; 46^v-48: Marți; 48-49^v: Miercuri; 49^v-50: Joi; 50-52^v: Vineri; 52-53: Sâmbătă.
53^v-54: La duminica Pogorârei D<u>hului Sfânt; 54-55^v: Luni în săptămâna Sfintei Troițe; 55^v-57: Marți; 57-58: Miercuri; 58^v-59: Sâmbătă.
60-61: La duminica Tuturor Sfinților; 61^v-63: La luna lui iunie în 29 de zile, sfinții verhovnici a lui H<risto>s ucenici Petru și Pavel; 63-64: Luni a doua săptămână după Rusalii; 64-65^v: Marți; 65^v-67^v: Miercuri; 67^v-68^v: Vineri; 68^v-69^v: Sâmbătă.
70-71: La duminica a treia săptămână după Rusalii; 71-72: Luni; 72-73: Marți; 73-74: Miercuri; 74-75^v: Joi; 75^v-76^v: Vineri; 76^v-77^v: Sâmbătă.

78-78^v: Dumineca a patra săptămână după Rusalii; 78^v-79^v: Luni; 79^v-80^v: Marți; 80^v-81^v: Miercuri; 81^v-82^v: Joi; 82^v-83^v: Vineri; 83^v-85: Sâmbătă.

85-86^v: Duminecă a cincea săptămână după Rusalii; 86^v-87: Luni; 87^v-89: Marți; 89-90^v: Miercuri; 90^v-92: Joi; 92-93^v: Vineri; 93-94: Sâmbătă.

94^v-95: Dumineca a șasea săptămână după Rusalii; 95-96: Luni; 96-97: Marți, 97-98: Miercuri; 98-98^v: Joi; 98^v-99^v: Vineri; 99^v-100^v: Sâmbătă.

100^v-101^v: Dumineca a șaptea săptămână după Rusalii; 101^v-102^v: Luni; 102^v-103: Marți; 103-104: Miercuri; 104-105: Joi; 105-105^v: Vineri; 105^v-106^v: Sâmbătă.

107-107^v: Dumineca a opta săptămână după Rusalii; 107^v-108^v: Luni; 108^v-109^v: Marți; 109^v-110: Miercuri; 110-111: Joi; 111-112^v: Vineri; 112-113: Sâmbătă.

113-114: Dumineca a noua săptămână după Rusalii; 114-115: Luni; 115-116: Marți; 116-116^v: Miercuri; 116^v-117^v: Joi; 117^v-118^v: Vineri; 118^v-119^v: Sâmbătă.

119^v-120: Dumineca a 10-a săptămână după Rusalii; 120^v-121^v: Luni; 121^v-122^v: Marți; 122^v-123^v: Miercuri; 123^v-124^v: Joi; 124^v-125^v: Vineri; 125^v-126^v: Sâmbătă.

126^v-127: Dumineca a 11-a săptămână după Rusalii; 127^v-128: Miercuri; 128-129: Joi; 129^v-130: Vineri; 130^v-131: Sâmbătă.

131^v-132^v: Dumineca a 12-a săptămână după Rusalii; 132^v-134: Luni; 134-135: Marți; 135^v-137: Miercuri; 137-138^v: Joi; 138^v-140: Vineri; 140^v-142: Sâmbătă.

142-143^v: Dumineca a 13-a săptămână după Rusalii; 144-145^v: Luni; 145^v-146^v: Marți; 146^v-147^v: Joi; 147^v-148: Sâmbătă.

148-149^v: Dumineca a 14-a săptămână după Rusalii; 149^v-150^v: Luni; 150^v-151^v: Marți; 151^v-152^v: Miercuri; 152^v-153^v: Joi; 153^v-154^v: Vineri; 154^v-155: Sâmbătă.

155^v-156: Dumineca a 15-a săptămână după Rusalii; 156-157: Luni; 157-158: Marți; 158-159: Miercuri; 159^v-160^v: Joi; 160^v-161^v: Vineri; 161^v-163: Sâmbătă.

163-164: Dumineca a 16-a săptămână după Rusalii; 164-165: Luni; 165-166: Marți; 166-167: Miercuri; 167-168: Joi; 168-170: Vineri; 170-171^v: Sâmbătă.

172-173^v: Dumineca a 17-a săptămână după Rusalii; 173^v-175: Luni; 175-177: Marți; 177-179: Miercuri; 179-181: Joi; 181-182: Vineri; 182^v-183: Sâmbătă; 184-185: Dumineca a 17-a săptămână după Rusalii¹⁸⁵.

185^v-186^v: Luni, săptămâna a 18-a după Rusalii; 186^v-188: Joi; 188-189^v: Vineri; 189^v-190^v: Sâmbătă; 190^v-192: Dumineca a 18-a săptămână după Rusalii.

192-193: Luni, a 19-a săptămână după Rusalii; 193-194: Marți; 194^v-195^v: Miercuri; 195^v-196^v: Joi; 196^v-198: Vineri; 198-199: Sâmbătă; 199-200^v: Dumineca a 19-a săptămână după Rusalii.

200^v-201^v: Luni, a 20-a săptămână după Rusalii; 201^v-202^v: Marți; 202^v-204: Miercuri; 204-206: Joi; 206-208: Vineri; 208-210: Sâmbătă; 210^v-212^v: Dumineca a 20-a săptămână după Rusalii.

212^v-214^v: Luni; 214^v-216^v: Marți; 216^v-218^v: Miercuri; 218^v-220^v: Joi; 220^v-222: Vineri; 222^v-224: Sâmbătă; 224-226: Dumineca a 21-a săptămână după Rusalii.

226-227^v: Luni, săptămâna a 22-a după Rusalii; 228-229: Marți; 229-230^v: Miercuri; 231-232^v: Joi; 232^v-233^v: Vineri; 233^v-234^v: Sâmbătă; 234^v-235^v: Dumineca a 22-a săptămână după Rusalii.

¹⁸⁵ Alt text decât cel de la f. 172.

235^v-237: Luni a 23-a săptămână după Rusalii; 237-237^v: Marți; 238-238^v: Miercuri; 239-239^v: Joi; 239^v-240^v: Vineri; 240^v-241^v: Sâmbătă.

4. F. 24^v: „Această sfântă și dumnezeiască carte, ce se cheamă, Învațătura celui dintru sfinți părintelui nostru Theodor Studitul, s-au scris de mine, mult păcătosul, robul Domnului meu Iisus Hristos. Pis. az <am scris eu> Silvestru ieromonah ot Sinaia”.

F. 29: „Și s-au scris această sfântă carte de robul Domnului Hristos, mult păcătosul. Pis. az. Silvestru ieromonahu ot Sinaia”.

F. 53: „Și am scris eu smeritul Silvestru ieromonahu ot Sinaia”.

F. 59^v: „Și s-au scris această carte de mult păcătosul robul Domnului meu Hristos, az Silvestru ieromonahu ot Sinaia. Iunie 2 zile 7233 <=1725>”.

F. 94: „Și s-au scris această carte în sfânta Mănăstire ot Câmpulung, de mine, mult păcătosul robul Domnului meu Hristos, Silvestru ieromonahu ot Sinaia. Iunie 9 zile, leat 7233 <=1725>”.

171^v: „Scrisu-s-au această carte de mine mult păcătosul robul Domnului meu Hristos, az mnogogreashnih <=eu mult păcătosul> Silvestru ieromonahu ot Sinaia”.

F. 210: „Și s-au scris de mine robul Domnului Hristos, Silvestru ieromonahu ot Sinaia”.

F. 242: „Slavă, cinste și închinăciune, Celui în Troiță Unuia Dumnezeu, de a căruia mărire plin iaste ceriul și pământul. Înaintea Aceluia căzând și eu smeritul, dau cinste și laudă, Care mi-a ajutat după început de am ajuns și la sfârșit; și ca un odor scump o am dăruit sfintei mănăstiri. Iar cei ce vă veți întâmpla a ceti, o iubiților cetitori, bucurați-vă în Domnul și vă rugați și pentru mine smeritul, ca de veți afla niscare alunecături întru acest lucru al meu, să nu mă blestemați, ci ca unul cu darul mai mare, nedefăimându-l, cu dragoste îndireptați și pre mine smeritul, să mă ertați, ca și voi să vă învredniciți întru acest chip de la preamiloștivul Domnul nostru Iisus Hristos, a Căruia milă să fie cu voi pururea. Amin. Prin osteneala smeritului întru ieromonași Silvestru, ieromonah de la sfânta Mănăstire Sinaia; și s-au început în luna lui mai 7 zile, de la zidirea lumii leat 7233, iară de la întruparea Domnului și Dumnezeului nostru Iisus Hristos leat 1725 și s-au sfârșit avgust 10 zile”. <Copistul mai semnează la f. 69^v și 77^v>.

F. 243^v: „Această carte este a lui dascălul Gheorghe ce învață copiii la școala dumnealui coconului Grigorie biv vel căminaru Bujorea (?), de la leat 1825. Și am scris eu dascălul Gheorghe din han Câmpina, leat 1833, în luna lui februarie în 16 zile...”.

5. Ms. 2143 B.A.R.

6. Manuscris, copie, 243 file, 21,5x17 cm, legătură veche în piele, o singură mână, ieromonahul Silvestru de la Sinaia, cerneală neagră, titlurile și inițialele cu cerneală roșie, frontispicii în peniță la f. 1, 60, 70 ș.a. Provenit de la Mănăstirea Cernica, al cărei sigiliu în fum este aplicat la f. 1. File nescrise: 188-189, 242^v-243. Dăruit Academiei Române de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, la 4 mai 1902.

Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. II, pp. 188-189.

Ms. rom. nr. 3460 B.A.R.

1. 1722-1724.
 2. <Didahii, Sf. Antim Ivireanu>.
 3. F. 2-14: Cazanie la Preobrajanie¹⁸⁶.
- 14^v-20: Cazanie la Adormirea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu.
- 20-26: Cuvânt la Dumineca Vameșului.
- 26^v-30^v: Cuvânt de învățătura la Stretenia Domnului Nostru I<isu>s H<risto>s¹⁸⁷.
- 31-36^v: Cuvânt de învățătură la Dumineca Lăsatului de brănză.
- 37-42: Cazanie la Vovedenie¹⁸⁸, noem. 21.
- 42^v-51^v: Luna lui Dechemvrie 6. Cazanie la Sfântul Nicolae.
- 51^v-58: Luna lui iunie 29 de zile, Cazanie la Sfinții Apostoli Petru și Pavel.
- 58^v-66^v: Cuvânt de învățătură la Bogoiavlenie¹⁸⁹.
- 67-74^v: Cuvânt de învățătura la Preobrajenia Domnului nostru I<isu>s H<risto>s.
- 75-80: Cuvânt de învățătură la Sfinții și întocma cu apostolii împărați Costandin și Elena.
- 80-86^v: Cuvânt de învățătură la Dumineca florilor¹⁹⁰.
- 87-91: Scrisoarea la leat 1778 în luna lui Ghenarie în 13 zile.
- 91^v-92^v: Duminecă, la februarie 3 zile. Răspunsul ce-am dat a doa oară.
- 93-100^v: Cuvânt de învățătură la Dumineca lăsatului sec de brănză.
- 100^v-107: Cuvânt de învățătură la Dumineca florilor.
- 107^v-112: Cuvânt de învățătură la Sfinții și întocma cu apostolii împărați Costandin și Elena.
- 112^v-117^v: Cuvânt de învățătură la Nașterea Domnului nostru.
- 117^v-119^v: Cuvânt de învățătură la obrăzania lui I<isu>s H<risto>s¹⁹¹.

¹⁸⁶ Schimbarea la Față a Domnului, 6 august.

¹⁸⁷ Întâmpinarea Domnului, 2 februarie.

¹⁸⁸ Intrarea Maicii Domnului în Biserică.

¹⁸⁹ Botezul Domnului, 6 ianuarie.

¹⁹⁰ Întrarea Domnului în Ierusalim.

¹⁹¹ Tăierea Împrejur a Domnului.

119^v-123: Cuvânt de învățătură la Adormirea Preasfintei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu și Pururea Fecioarei Maria.

123^v-128^v: Învățătură la Sfântul parintele nostru Nicolae.

129-129^v: Predoslovie la Cuvântul de învățătură în Dumineca florilor.

130-137^v: Cuvânt de învățătură și de umilință în Dumineca florilor.

137^v-142^v: Cuvânt de învățătură la Preobrajenia Domnului nostru I<isu>s H<risto>s.

143-149^v: Cuvânt de învățătură la octombrie 26, în zioa Sfântului și marelui mucenic Dimitrie, izvorătoriul de mir. Asupra cutrumurului.

150-159^v: Învățătură la noiembrie 8, în zioa Săborului Sfinților Îngeri.

160-168: Cuvânt de învățătură în 26 a lunii lui octomvrie. Asupra cutremurului și a marelui Măcinic Dimitrie Izvorătoriului de mir.

168-172^v: Cuvânt de învățătură la Dumineca florilor.

173-176: Cuvânt de învățătură asupra omului mort.

177-178: Învățătură când să face Parastas.

178^v-185^v: Cuvânt de învățătură la 25 a lunii dechembrie, la Nașterea Domnului nostru I<isu>s H<risto>s.

186-193^v: Cuvânt de învățătură la Dumineca florilor¹⁹².

194-202: Învățătură asupra pocăinții.

202^v-204^v: Cuvânt de învățătură la pogrebania omului prestăvit.

205-206^v: Cuvânt de învățătură iar la prestevirea omului.

207-207^v: <Însemnări>.

208-213: Începătură și învățătură pentru ispovedanie.

4. F. 80: „Această carte iaste a popei Stanciului ot Toți Sfinții, scrisă de Efrem, ucenicul lui. Septemvrie 1 dni, leat 7231 <= 1722>, vă dni Io Nicolae voevod”.

F. 123: „Această cărticică, ce să chiamă Didahiar, iaste a popei Stanciului ot Toți Sfinții, scrisă de un ucenic ... anume Efrem, cu învățături foarte frumoase și de suflet folositoare. Noemvrie 1 dni, leat 7233 <=1724>”.

¹⁹² Chiar dacă titlurile coincid, sunt predici diferite.

- F. 206^v, I: „Ostenitoriul la scrisul aceştii cărţi, din porunca dascălului meu, popei Stanciului, eu Efrem grămăticul, sin Radului scutelnic, vă dni Io Nicolae voevod. Noemvrie 11 dni, leat 7233 <=1724>”. II: „Az popa Stanciul ot Toţi Sfinţii am scris aicea”.
- F. 36^v: „Această carte iaste a robului lui Dumnezeu Parthenie, ieromonah de la Sinaia. Iunie 3, 7250 <=1742>”.
- F. 74^v: „Această carte iaste cumpărată de mine ... Parthenie, ieromonah ot Sinaia. Însă eu am cumpărat-o pentru ca sa-mi fie de învăţătură în spre folosul sufletescu”. Coperta 2, I: „Această cârticică este a moş popei Stanciului şi am scris-o eu, Efrem copilul, cu învăţătura dascălului, în zilele prealuminatului şi înălţatului domn Io Nicolae Alexandru Voevod, în domnia a doaoa, la văleat 7233 <=1725>”. II: „Această carte este a părintelui popii Stanciului”. III: încercări de condei.
- F. 207: „Însemnare pentru cine a făcut Mănăstirea Dealului şi câţi domni sunt îngropaţi acolo”. Urmează transcrierea inscripţiei de la Mănăstirea Dealu.
- F. 207^{r-v}: „Leat 7012 <=1504> au venit ... Nifon patriiarhul Țarigradului de la Sozopoli, aicea în Țara Rumânească şi au şăzut 2 ani, în zilele Radului vodă. Şi s-au dus la Sfânta Gora¹⁹³ şi au răposat în Mănăstirea Dionisiu. Şi iar i-au adus sf. moaşte Neagoe vodă la luna lui septemvrie, leat 7023 <=1515>”.
- F. 207^v, I: Însemnări despre datele morţii domnilor îngropaţi la Mănăstirea Dealu. II: „Leat 7109 <=1601> avgust 11 dni au ucis nemţii pe Mihai vodă. Şi capul l-au adus aicea în țară de l-au îngropat la Mănăstirea Dealului, iar trupul lui l-au îngropat în Câmpii Turdii, în Țara Ungurească. Şi am scris eu, Parthenie egumenul ot Lespezi, Sinaitul. Noemvrie 30 dni 7253 <=1744>”.
- F. 213^v: „Să se ştie că s-au cutremurat pământul în luna lui februarie 19, într-o zi, vineri, pe la prânzul mare, la anii de la zidirea lumii 7284, iar de la Hristos 1776. Az pisah Toader ierodiacon”.
5. Ms. 3460 B.A.R.
6. Manuscris, copie, 213 file, din care primele 10 sunt total sau parțial distruse, 20 x 15 cm, legătura veche în piele păstrată sub legătura modernă. O singură mână, a lui Efrem grămăticul, sin radului scutelnic și ucenic al Preotului Stanciu de la Mănăstirea Antim, cu hramul „Toți Sfinții”; cerneală neagră, titlurile, colontitlurile și unele inițiale sunt scrise cu roșu, frontispicii în peniță la f. 8, 14^v, 208 ș.a. Filă nescrisă: 176^v. Provenit de la Muzeul de Antichități, trecut în colecția Academiei Române la 4 nov. 1909. Este cel mai vechi manuscris al Didahiilor Sfântului Ierarh Antim Ivireanul ajuns până la noi¹⁹⁴.
- Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. III, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987, p. 133.

Ms. rom. nr. 3507 B.A.R.

¹⁹³ Sfântul Munte Athos.

¹⁹⁴ Cf. Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol IV, Editura Științifică, București, 1992, Postfață, p. 457.

1. Secolul al XIX-lea (prima jumătate).
2. <Miscelaneu religios>.
3. F. 1-7^v: Crinii țarinii <text fragmentar>.

9-30^v: Floarea darurilor <text fragmentar>.

4. F. 8: <Însemnare a lui Pantilimon monahul de banii cheltuiți cu reparațiile la Mănăstirea Sinaia>.
5. Ms. 3507 B.A.R.
6. Manuscris, copie, 30 file, 24 x 19 cm, numerotație veche cu cifre arabe diversă, mai multe mâini, cerneală neagră, iar unele titluri cu cerneală roșie. Manuscrisul a fost constituit din fragmente provenite de la volume heteroclite, dezmembrate.
Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. III, p. 151.

Ms. rom. nr. 3557 B.A.R.

1. 1741.
2. <Miscelaneu liturgic>.
3. F. 6^v-241: *Canoane de umilință către preasfânta stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioară Mariia, care să cântă la Pavecerniță în toate serile pe 8 glasuri* <este precedat de o predoslovie și de stihuri semnate de Silvestru Ieromonahul, copistul manuscrisului>.
F. 241^v-249: <Ceaslov>. Text fragmentar. *Începutul cu Dumnezeu a Pavecerniții cei mici*.
4. F. 4: „... Și te rog, iubitele, nu prețui hârtiia sau cerneala sau cea puțină osteneală a ticăloșiei mele; că prețuindu-le acestea puțin dar vei afla. Ci privește cu ochii minții, ca într-o oglindă, la fagurii duhovniceștilor desfătări, care să cuprindă întru această duhovnicească oglinda și vei cunoaște cu adevărat multă mângâiere sufletului; și cântându-le acestea cu umilință, pomenește<-mă> și pre mine, ticălosul, Silvestru ieromonah”.
F. 241: „Sfârșitul canoanelor... care să cântă la Pavecerniță, foarte cu umilință și de suflet folositoare. Laudă celui ... carele ne-au ajutat după început de am și sfârșit. Și s-au scris cu cheltuiala părintelui Nicodim, egumenul sf. Mănăstirii Câmpulungul, prin osteneala lui ... Silvestru, ieromonah ot ... Sinaia. Februarie 24 dni, leat 7249 <=1741>”.
5. Ms. 3557 B.A.R.
6. Manuscris, copie, 249 file, 20x15 cm, legătură artistică în scoarțe de lemn și piele, cu încuietori din metal și piele, o singură mână, a Ieromonahului Silvestru de la Mănăstirea Sinaia, cerneală neagră, titlurile și inițialele cu roșu, frontispicii în peniță la f. 6^v, 12, 17 ș.a. Pe coperta 1 se află Icoana Răstignirii Domnului cu Maica Domnului și Sfântul Ioan Evanghelistul, în chenar cu motive florale. Legătura este parțial deteriorată. File nescrise: 249^v-252^v. Din Biblioteca Mănăstirii Câmpulung, trecut în colecția Academiei Române la 14 nov. 1908.

Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. III, pp. 169-170.

Ms. rom. nr. 3567 B.A.R.

1. 1813.
2. <Miscelaneu liturgic>.
3. F. 3^v-5: <Rânduiala ungerii domnilor>. Text românesc și grecesc.
6-8^v: <Rânduiala hirotesei duhovnicului și a purtătorului de sfeșnic>. Text românesc și grecesc.
21-26^v: <Rugăciunile Parastasului>.
4. F. 6^v: „1813, maiu 28, s-au scris”.
F. 7: „S-au scris de păr<intele> Troados chir Venedict. 1813, octomvrie 17”.
Ultima filă liminară: „Cele ce au zis mitropolitul Grigore către ... părintele Ilarion la vre<mea> morții să le păzească: 1. Ungurean în seminar să nu priimească. 2. Cuvântul lui Dumnezeu să nu-l lase din gură. 3. Pă boieri să nu-i lese să înfingă mâinile în beserici”.
F. 1: „La leat 1813 ianuarie 26, în zilele mării sale Ioan Gheorghie Caragea voevod s-au hirotonisit episcop al Râmnicului-Noului Severin, părintele chirio Galaction, de părintele mitropolitul Ungrovlahiei chirio, chirio Nectarie, având împreună slujitori pe episcopi al Argeșului, chirio Iosif și al Buzăului chirio Costandie ... Deci spre știință am însemnat aicea, întru această Liturghie. Patrierșind în Țarigrand ... chirio, chirio Ieremiia. Dionisie eclesiarh Mitropoliei”.
5. Ms. rom. 3567 B.A.R.
6. Manuscris, copie, 26 file, 23,5 x 17 cm, Legătură veche în piele, cu încuietori din material textil; legătura este afectată de carii. O singură mână, a arhierului grec Troados Benedict, cerneală neagră, unele titluri și inițiale sunt scrise cu roșu, frontispiciu colorat la f. 3^v. Chenare colorate la f. 3^v-5, 8. Din biblioteca Mănăstirii Sinaia, dăruit Academiei Române de starețul Arhimandrit Nifon Popescu, la 15 dec. 1908¹⁹⁵.
Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. III, p. 175.

Ms. rom. nr. 4014 B.A.R.

1. 1838-1870.
2. <Omilii, discursuri și cuvântări funebre>.
3. F. 1: <Cuvânt funebru rostit înmormântarea lui Bărbucică Ștefănescu> reposat la 26 februarie 1854 și înmormântat la sf. Monastire Mamu, în 27 februarie 1854.
3: Cuvânt la Dumineca a II-a din post. Pentru respectul care cei mari sunt datori către religie.

¹⁹⁵ Arhim. Nifon Popescu a murit în data de 9 februarie 1909.

7: Cuvânt pronunțat cu ocaziunea începerei anului școlar 1870-71, la Seminarul Central din București, în 3 septembrie de preacuvioșia sa archimandritul Iosefu Naneescu, directorul acestui seminarului.

11: <Cuvânt la> Înviere.

13: Cuvânt la preacinstita venire a preosfințitului iubitoriu de Dumnezeu episcop chiriu, chir Neofit în sf. Mănăstire Sinaia <în iulie 1838>.

14: Cuvânt la preacinstita venire a preosfințitului iubitoriu de Dumnezeu episcop al Buzăului, chiriu, chir Chesarie, în sfânta Mănăstire Sinaia <la 27 iulie 1839>¹⁹⁶.

15: Cuvânt la pretecaniia dumnealui lordache polcovnicul din orașul Câmpina <la 12 martie 1839>.

La f. 17, o scrisoare autografă semnată de Varlaam monahul, cu un conținut neconcludent și adresată unui laic nenumit, este datată 29 aprilie 1839, Mănăstirea Sinaia.

4. F. 13^v: „Acest scurt predec s-au compus de smeritul Varlaam monahul dintru aceastaș Mănăstire <Sinaia>, în vremea când aflându-se preaosfinția sa bolnav, trecea în lăuntru spre cercarea folosului austrieceștilor băi”.

5. Ms. 4014 B.A.R.

6. Manuscris original, 17 file, 36,5x22,5 cm, o singură mână, a Protosinghelului Varlaam Bărăncescu, cerneală neagră, albastră și creion, în grafie chirilică și de tranziție spre cea latină. Din arhiva mitropolitului Moldovei Iosif Naniescu, intrată în colecția Academiei Române după moartea sa (1902).

Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. III, p. 299.

Ms. rom.-gr. Nr. 4266 B.A.R.

1. 1868.

2. <Psaltichie grecească și românească, Antologhion>.

3. F. 3-4: *De Dumnezeu iubit...*, irmos calofonic, glasul 8.

5-5^v: *Să nu întorci fața Ta...*, Prochimenul de Duminică s<e>ara <în Postul Mare>, glasul 8; 5^v-6: *Dat-ai moștenire...*, glasul 8.

6-8: *Oi tà χερουβίμ ... [Care pe heruvimi...]*, glasul 4; 8^v-10, glasul 7 în zo; 10^v-12, glasul 8, de Fokeos.

¹⁹⁶ Varlaam Monahul este cel mai probabil viitorul Protosinghel, Varlaam Bărăncescu, cunoscut protopsalt. El probabil a transcris predicile stareșului Mănăstirii Sinaia din acea vreme, Arhim. Ioasaf (stareț între 1829-1843). Mitropolitul Iosif Naniescu, din a cărui arhiva provine acest manuscris, a fost coleg de seminar la Buzău și bun prieten cu Protos. Varlaam.

12^v-13: Ἄξιόν ἐστιν... [Vrednică ești...], glasul 7 în zo.

13^v-15: Οἱ τὰ χερουβίμ ... [Care pe heruvimi...], glasul 5; 15^v-16^v, glasul 6.

17-19^v: Αἰνεῖτε τον Κύριον ... [Lăudați pe Domnul...], chinonic duminical, glasul 8, de Teodor Fokeos.

20^v-21^v: Ἄξιόν ἐστιν... [Vrednică ești...], glasul 6, de Gavriil Iereos Sirimoanul.

22-26^v: Fericit bărbatul..., glasul 8 stihiraric, de Varlaam din Sfânta monastire Sinaiu.

27- Listă de lenjerie din 1868.

29: Prenumerații: Irinarh, Nestor, Ghelasie <ș.a>.

30- Listă de cântări.

30^v- Însemnări.

4. F. 2: „Spre aduceri aminti di ... în lesne cu potcapic di la orașul Romanul, ca și nu pot uita facirea de bini, în tot viitoriu”.

5. Ms. rom. 4266 B.A.R.

6. Manuscris, copie, limbile română și greacă, 30 file, 17x10 cm, o singură mână, a Protosinghelului Varlaam Barancescu, grafie chirilică și grecească, cerneală neagră, notație muzicală psaltică hrisantică. Compozitori: Teodor Fokeos, Gavriil Preotul Sirimoanul, Protos. Varlaam Bărăncescu de la Sinaia. File nescrise: 1^v, 4^v, 20, 27^v-28^v. Cumpărat de Academia Română de la Nicolae Danciu din Caransebeș, la 14 iunie 1914.

Bibliografie: Gabriel Ștrempele, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. III, p. 398.

Ms. rom. nr. 4802 B.A.R.

1. 1805.

2. *Hronograf sau Scrierea anilor, ce spune foarte frumoase istorii alese din Biblie, începând de la facerea lumii.*

3. F. 2-4^v: Scara¹⁹⁷.

1-65^v: Vechiul Testament <82 de capitole>.

¹⁹⁷ Cuprinsul. Are atașat articolul „Un manuscris din anul 1805 Hronograful lui Nicolae Grid, dascălul, diaconul și preotul cărturar de la Bis. Sf. Nicolae-Brașov”, extras din: „Graiul Dâmboviței”, Revista Corpului Didactic Primar din jud. Dâmbovița, Anul XV. Nr. 5-6 Mai-iunie 1937. Autor Preot Prof. Conf. Alex A. Popescu, Runcu.

65^v-73^v: Împărații elini <7 capitole>.

73^v-183^v: Istoria Imperiului Roman, cu cele șapte soboare <161 de capitole>.

183^v-197^v: Istoria Imperiului Otoman <16 capitole>.

197^v-201: Istoria Patriarhiei Constantinopolului.

201-201^v: Împărația lui Soltan Amurat <și a> fiilor acestuia.

201^v-207^v: Când au luat Frâncii Moreia.

207^v-212^v: Istoria Imperiului Latin de Constantinopol <10 capitole>.

212^v-229: Pentru Ioan Paleolog, ce au luat Țalingradul și pentru al optulea săbor¹⁹⁸.

229-230: Istoria Veneției.

4. F. 6: „1805, 12 ianuar, Nicolae Grid”.

F. 230: „Sfârșit.

Cu ajutorul lui Dumnezeu celui preaînalt,

Această cinstită carte sfârșit au luat.

Ce cuprinde în sine istorii foarte minunate

De dascălii bisericii noastre adunate,

Începându-se întâi de la facerea lumii,

A ceriului, a pământului și a lunii,

Scris și de marele David proroc și împărat,

Ce au fost (și iaste și acum) de toți creștinii lăudat.

Încă și pentru fiiu-său cel de Dumnezeu înțeleptit Solomon,

Ce au zidit biserica cea înfrumusețată, sfântul Sion

Și pentru marele și întocma cu apostolii împărat Constantin,

Ce au fost foarte cinstitoriu de Dumnezeu și ales creștin.

Istoriile a mai mulți împărați ce au împărățit,

Și întru a sa stăpânire, care cât au trait.

Arată și pentru luarea Țaligradului de turci,

Când și pe ce vreme, și ce sultan era atunci?

Mai pe urmă scrie și pentru săborul al optolea,

Ce s-au săvârșit la Florenția.

Deci, o, iubitorilor de Hristos cititori,

Unde mă veți afla într-această carte alunecători,

Cu duhul blândețelor îndreptați,

Ca și voi de la Hristos iertare să aflați.

Că precum orbul cu neputință este a umbla fără poticneală,

¹⁹⁸ Ferrara-Florența.

Așa și scriitorul fără greșală.

Tuturor plecat, Nicolae Gridovici, m<anu> p<ropr>ia.

Brașov. S-au început acest dumnezeesc lucru la 12 ianuarie 1805.

S-au săvârșit într-acest an, la 20 mai”.

F. 5: „Această sfântă și preamult prețioasă carte, ce se numește Hronograf adecă Scrierea anilor, este a cuviosii sale chir hagi Damaschin, ieromonahul și duhovnic din sfânta Monastire Sinaia cea mica din Țara Românească. Și pentru ca tuturor în deobște să fie cunoscut, am însemnat aicea la anul de la Hristos 1863, mai în 10 zile”.

F. 1: „Această carte s-a scăpatu de mine de la focu de unde era robită, că era să arză. Ion Gh. V. Popescu”.

F. 230^v: Însemnări de stare civilă, din anii 1884-1885.

5. Ms. rom. 4802 B.A.R.

6. Manuscris, copie, 230 file, 35x22,5 cm, o singură mână, a lui Nicolae Grid, copist-caligraf, dascăl, diacon și preot cărturar de la Biserica „Sf. Nicolae” din Șcheii Brașovului; cerneală neagră, titlurile, inițialele și cifrele marginale ale Cuprinsului de la f. 204^v sunt scrise cu roșu. Unele inițiale ale Cuprinsului sunt scrise cu verde. Frontispiciu în peniță și culori la f. 6. Inițiale ornate la f. 1 și 212^v. Cumpărat de Academia Română de la Al. Popescu, la 23 iul. 1969.

Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. IV, Editura Științifică, București, 1992, pp. 124-125.

Ms. rom. nr. 4831 B.A.R.

1. Secolul al XVIII-lea <sfârșit>.

2. *Plângerea Sfintei Mănăstiri a Silvașului din eparhia Hațagului <sic!> din Prislop.*

3. F. 1-20: *Plângerea Sfintei Mănăstiri a Silvașului din eparhia Hațagului <sic!> din Prislop.*

4. Coperta 2: „Mănăstirea Sinaia, Jud. Prahova”.

5. Ms. rom. 4831 B.A.R.

6. Manuscris, copie, 20 file, 21x15,5 cm, grafie chirilică, limba română, legătură veche în carton și cotor de piele, o singură mână, a lui Dometie Monahul de la Sinaia. Cerneală neagră, sigiliul lui Varlaam monahul, în fum. Din Biblioteca lui Ștefan Sihleanu, dăruit Academiei Române în anul 1925.

Bibliografie: Gabriel Ștrempel, *Catalogul Manuscriselor Românești...*, vol. IV, p. 124.

Glosar

Anixandar – (ngr. Ανηξανδαριον) cântare bisericească de la vecernia unei sărbători (prima parte a Privegherii), un fragment din Psalmul 103, care începe cu jumătatea versetului 28 „Deschizând Tu mâna Ta”, în gr. „, Ανοιξαντός σου την χείρα” (Anixantos sou tin heira).

Anti-heruvic – (în loc de heruvic) cântare bisericească de la la Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, în Joia și Sâmbăta mare.

Antologhion— 1. antologie de cântări bisericești. 2. Antologie de rugăciuni pentru slujbele de peste an.

Axion – imn adresat Maicii Domnului; se găsește în oda a IX-a a canonului utreniei și se cântă la liturghie, imediat după sfințirea darurilor. Denumirea de axion provine de la primele cuvinte gr. ale textului cântării: „Αξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς (*Axion estin os alithos*), „Cuvine-se cu adevărat”.

Blagosloví, *blagoslovesc*, vb. IV. Tranz. (Înv. și fam.; adesea fig.) A binecuvânta. – Din sl. blagosloviti.

Calofonicon (Irmologhion-) – carte de cântări bisericești, cuprinzând o selecție din Irmologhion, în varianta unor cântări mai elaborate, înfrumusețate (*kalos*, gr).

Canoanele (utreniei) – canon (κ gr. κανών, „regulă, normă”) (Biz.) Poem religios de mari dimensiuni alcătuit de regulă din nouă ode, pesne, cântânde sau cântări; face parte din slujba utreniei. Oda este formată la rândul ei din trei până la nouă tropare identice (ca număr de silabe și loc al accentelor) cu primul tropar care se numește irmos sau catavasie și care slujește de „model” celorlalte strofe din odă, dându-le atât melodia după care se cântă, cât și numărul de versuri și silabe din care este compus în lb. gr. Însăși denumirea de canon arată că părțile lui componente (strofele și odele) se supun unor norme sau reguli determinate, în ceea ce privește structura (forma) și înlănțuirea lor.

Catísmă, *catisme* s. f. Una dintre cele douăzeci de secțiuni ale Psaltirii (grupe de psalmi), care se citește la utrenie și în timpul căreia credincioșii pot sta pe scaune sau în strană. – Din sl. *kathisma* (κ gr. *kathisma* „ședere”).

Cazanie – predică; carte cuprinzând predici.

Chiriarh – (episcop) Chiriarhul Avraam –Patriarhul Avraam.

Chinonic- (κ gr. κοινωνικός, adj., „relativ la comuniune”, de unde [τροπάριον] κοινωνικόν), cântare executată la strană, spre sfârșitul liturghiei, când se cuminecă clericii și credincioșii. Chinonicele sunt duminicale, săptămânale, praznicale și pentru toate celelalte sărbători din cursul anului bis. Există chinonice în toate glasurile (v. eh). În Transilvania și Banat se numește *priceas[t]nă* (κ v. sl. причашеник, „comuniune, cuminecare”, de la причасти, κοινωνεῖν, „a fi părtaș”, „a comunica”). În bis. ce posedă cor, este înlocuit uneori prin așa-numitul „concert”.

Condac – cântec bisericesc scurt, prin care se aduc laude unui sfânt sau se arată însemnătatea unei sărbători; vsl. kondakú.

Cratimi – gen de cântare, aparținând stilului papadic, alcătuită, în vechea muzică, din melodii executate pe silabe variate, fără semnificație, cum sunt: *to-te-to; te-ri-re; te-ri-re-rem* etc. Pentru că silabele *te-ri-rem* sunt frecvent folosite, cântările scrise în această formă se numesc uneori tereremuri ori teretisme, de la gr. *τερειτισμός* [*teretismos*] sau *τερέτισμα* [*teretisma*], cu înțelesul de ornamente melodice. În acest fel sunt scrise polielee, heruvive, chinonice etc.

Dogmatica – (muz.) cântare bisericească la vecernia de sâmbătă seara, dedicată Maicii Domnului (Și acum..., la stihurile de la *Doamne strigat-am*).

Doxologie – (κ *δοξολογία*, de la *δόξα* [*doxa*], „slavă”), denumire a imnului (1) lui Antinogen (m. 196) *Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ* („Slavă întru cei de Sus, lui Dumnezeu”), ce se cântă sau se citește la sfârșitul utreniei. Când se cântă (în duminici și sărbători), poartă denumirea de doxologie *mare* (*δοξολογία μεγάλη*) iar când (în restul zilelor) se citește, se numește doxologie *mică* (*δοξολογία μικρά*).

Heruvic, imnul ~, (κ gr. *χερουβικός ὕμνος*, „imnul heruvimilor”) (în liturghia biz.), cântare melismatică în stil papadic. Datează din sec. 6. Imnul se cântă la liturghie, în timpul ieșirii cu Cinstitele Daruri (*μεγάλη Εἴσοδος*). Există heruvive duminicale și săptămânale (un singur text pentru toate liturghiile Sf. Ioan Gură de Aur) și heruvive speciale, „anti-heruvive”(la Liturghia Darurilor mai înainte sfințite, în Joia și Sâmbăta mare). Numele provine de la primele cuvinte ale imnului: *Οἱ τὰ χερουβιμ μυστικῶς εἰκονίζοντες*.

Hrisantic – (referitor la notația psaltică) notația de după reforma realizată în 1814 de arhim. Hrisant din Madit, Grigorie Protopsaltul și Hurmuz Hartofilax.

Hronograf – cronograf, *cronografe*, s. n. Scriere cu caracter popular care reprezintă o sinteză a istoriei generale, alcătuită pe baza izvoarelor istorice combinate cu legende biblice și populare. Din ngr. *hronográfos*.

Ieromonah – preot călugăr.

Ieroschimonah – preot călugăr, cu schima cea mare.

Irmologhion – carte de cântări bisericești, cuprinzând irmoasele utreniilor sărbătorilor de peste an, pe note.

Irmos (Biz.) (κ gr. *εἶρμός* [*eirmos*], „legătură, urmare, înlănțuire”), prima strofă sau tropar din poemul condac (la Acatist) sau din fruntea fiecărei ode a canonului utreniei.

Leghetos – cea mai utilizată formă a glasului IV din muzica bizantină, cu baza in Vu (spre deosebire de cealaltă formă a glasului, aghia, în Di, utilizată la heruvive, polilee și la unele axioane).

Letopiseț – letopisēt (◀ sl.) s. n. (În Evul Mediu la români și la slavi) Scriere cu caracter istoric, în care înregistrarea evenimentelor se făcea pe ani, în ordine cronologică; cronică.

Logofăt, *logofeți*, s. m. 1. (În Evul Mediu, în Țara Românească și în Moldova) Titlu de mare dregător în ierarhia boierilor români, membru al Sfatului domnesc; persoană care deținea acest titlu. *Mare logofăt* = (în Moldova) întâiul boier de divan, care conducea Cancelaria domnească și, în lipsa domnului sau a mitropolitului, prezida Divanul; (în Muntenia) unul dintre cei mai de seamă boieri de divan, urmând după ban. *Logofăt al doilea* = loțiitorul marelui logofăt. *Logofăt al treilea* = secretarul marelui logofăt. *Logofăt de obiceiuri* = dregător având atribuții de maestru de ceremonii. *Logofăt de taină* (sau *domnesc*) = secretar particular al domnului. *Logofăt de vistierie* = secretar al vistieriei domnești. Șeful Cancelariei domnești. 2. (Înv.) Secretar, scriitor într-o cancelarie; grămătic, diac, pisar, copist. 3. Vătaf (la o moșie boierească). – Din ngr. *logothētis*.

Luminândă – stihiră care se cântă duminica la utrenie, înaintea laudelor și după canon, prin care se imploră lumina harului dumnezeiesc și luminarea minții și care parafrazează textul uneia dintre cele unsprezece evanghelii ale Învierii. Se numește astfel pentru că se cânta când se lumina de ziuă; svetilnă, exapostilarie. – Din *lumina*.

Molitvă – rugăciune.

Natrapaș –geambaș, samsar de vite; om lacom.

Neume – semnele notației muzicale bizantine.

Obedniță – prima parte a Sfintei Liturghii, de la binecuvântare până la Vohodul mic (Psalmii 102 și 145, plus *Fericirile*). În zilele aliturgice, se citește în mănăstiri adăugând Crezul, câteva tropare și condace.

Ot – de la. Slv.

Papádic - adj. (În sintagma) *Tact papadic* = tact în muzica bisericească psaltică, indicând o mișcare foarte rară în executarea cântării, corespunzând în muzica liniară cu adagio sau largo, tact folosit mai ales în heruvice și chinonice. – Din gr. *papadikon*.

Paraclis – 1. Capelă. 2. Rugăciune.

Polieleu (Biz.) (◀ adj., gr. *μολυέλεος* [sc. *φαιμός*], „preamilostiv”), cântare al cărei text este alcătuit din psalmii 134 și 135, care se cântă la utrenia praznicelor și sfinților cu polieleu. Denumirea de polieleu provine de la cuvântul „milă” (*ἔλεος*), care se repetă des în psalmul 135 („că în veac este mila lui”: ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ).

Priceásnă, *pricesne* s. f. Cântare executată la slujba liturghiei ortodoxe în timpul împărțirii preotului sau *p. gener.*, a credincioșilor; chinonic. [Var.: priceásnă, priceáznă s. f.] – Din sl. *priceastĭn*.

Prochimen (κ gr. προχέμενον), stih dintr-un psalm care precede citirea pericopei apostolice la liturghie și a Evangheliei la utrenia sărbătorilor. La vecernie el se rostește înainte de paremii (pericopele vechi-testamentare); în zilele de rând se rostește doar prochimenul.

Proscomidie, *proscomidii*, s. f. 1. Parte din slujba liturghiei în care preotul pregătește și sfințește pâinea și vinul pentru împărțășanie. 2. Masă sau firidă în peretele de nord al altarului, unde se săvârșește proscomidia (1). [Acc. și: *proscomidie*] – Din sl. proskomidija.

Protopóp, *protopopi*, s. m. Preot care îndeplinește funcția de inspector al bisericilor și al preoților dintr-un teritoriu determinat; protoiereu, protoprezbiter. [Var.: (pop.) potropóp s. m.] – Din sl. protopopŭ.

Protopsalt – primul cântăreț al unei catedrale.

Priveghere – slujbă bisericească săvârșită la mănăstiri seara sau noaptea, în ajunul unei sărbători importante, cuprinzând vecernia unită cu utrenia.

Psaltică – muzica bizantină bisericească.

Sin – fiu. Slv.

Smeșenie – îmbrăcarea Sfintei Mese a altarului, la sfințirea bisericii.

Stihiráric, *stihirarice* adj. n. (În sintagma) *Tact stihiraric* = mișcare (tact) în muzica bisericească psaltică, indicând o execuție a cântării ceva mai repede decât tactul papadic (corespunzând cu „andante” sau „largetto” în muzica liniară) și în care se cântă stihirile, slavele și axioanele. – Cf. *sthirŭ*.

Târnosire – sfințirea bisericii.

Terirem – v. Cratimi.

Troișnic – canon de rugăciune către Sfânta Treime, la Miezonoaptea din duminici.

Tropar, cea mai veche, mai mică, mai simplă și mai importantă totodată formă imnografică încheată unitar prin dezvoltarea unei invocații, aclamații ori exclamații, care se cântă (sau se citește) la sfârșitul vecerniei, la începutul și sfârșitul utreniei, la vohodul cel mic al liturghiei și la slujba ceasurilor. Intercalat între psalmi, troparul descrie caracteristicile sărbătorii.

Voscreasnă – cântare bisericească la utrenie, având ca temă învierea lui Iisus Hristos. – Cf. rus. v o s k r e s e n i e.

Lista stareților Mănăstirii Sinaia

1. Ierom. Nicodim (1690-1721)
2. Arhiepiscopul Dionisie Ferloghis (1721-1723)
3. Ierom. Mitrofan (1723-1731)
4. Ierom. Partenie (1731-1737)
5. Ierom. Nifon (1737-1773)
6. Ierom. Visarion (1773-1779)
7. Ierom. Isidor (1781-1791)
8. Monahul Damaschin¹⁹⁹ (1791-1817)
9. Arhim. Iustin (1802-1829)
10. Arhim. Ioanasa (1829-1843)
11. Arhim. Paisie (1843-1859)
12. Arhim. Onufrie (1859-1877)
13. Arhim. Ghermano (1877-1888)
14. Arhim. Nifon Popescu (1888-1909)
15. Arhim. Dionisie Simionescu (1909-1929)
16. Arhim. Serafim Georgescu (1929-1950)
17. Arhim. Valerie Neculăiasa (1950-1952)
18. Arhim. Ilarion Marin (1952-1977)
19. Arhim. Calinic Argatu (1977-1981)
20. Arhim. Lavrentie Gâță (1981-1987)
21. Arhim. Emilian Poenaru (1987-1988)
22. Arhim. Clement Popescu (1988-1994)
23. Arhim. Macarie Bogus (1994-prezent)

¹⁹⁹ Stăreția monahului grec Damaschin, în plină perioadă fanariotă, a cauzat multe tulburări, ca și cea a celuilalt egumen grec, Dionisie Ferloghis. Dominația sa asupra mănăstirii s-a suprapus peste stărețiile legitime ale lui Isidor, al cărui econom era, și a Arhim. Iustin. În Ms. 28 el este creditat cu 26 de ani de stăreție, deși oficial a fost egumen doar între 1791-1802. Iustin, deși numit egumen din 1802, a reușit foarte târziu să-și întindă atribuțiile, după 1812, când Damaschin s-a retras la metocul Mănăstirii Sinaia de la Câmpina, administrând și Moșia Măneciu și luptând pentru funcție până la moartea sa, în 1822.

INDICE

(numerele reprezintă cotele manuscriselor)

I. Autori

Agapie Criteanul, 11

Antim Ivireanu, sfânt, Mitropolitul Ungrovlahiei (1708-1716), 3460

Antonie, monah bizantin (sec. X), 9, 1330

Baronio Cesare, cardinal, bibliotecarul Vaticanului (1538-1607), 1

Dorotei, ieromonah la Mănăstirea Sinaia, fost econom, nepotul schimonahului Rafael de la Mănăstirea Căldărușani (sec. XIX), 569

Ioan Gură de Aur, sfânt, 13, 46

Naum Râmniceanu, Protosinghel, istoric, dascăl de psaltichie (1764 – 1839), 1412

Neogoe Basarab, sfânt, domnul Țării Românești (1512 – 1521), tatăl lui Theodosie, 1062

Neofit Kavsokalivitul, monah la Mănăstirea Neamț (sec. XIX), 27

Popovici Eusebiu, profesor la Facultatea de Teologie din Cernăuți, istoric (1838 – 1922), 3, 59

II. Copiști

Buzescu, C. P., elev (sec. XIX), 57

Călugăreanu N., student la Facultatea de Teologie din București (sf. sec. XIX-încep. sec. XX), 3

Cițvethțu Cețamveam Ierodiacon, din Episcopia Argeșului (încep. sec. XIX), 25

Delescu Ioan, din mahalaua Batiștei, București (sec. XIX), 52

Dometie, monah la Mănăstirea Sinaia, copist-caligraf (sf. sec. XVIII-încep. sec. XIX), 9, 11, 26, 4831

Duma Radu, Protopsalt la Biserica „Sf. Nicolae” din Șcheii Brașovului, nepotul Protopsaltului Ioan sin Radului Duma Brașoveanu, dascăl de psaltichie, copist-caligraf (sec. XVIII), 1

Efrem Grămăticul, sin Radului scutelnic, ucenic al Preotului Stanciu de la Mănăstirea Antim din București, cu hramul „Toți Sfinții” (sec. XVIII), 3460

Fiñescu Emanoil Mihail, din Ploiești, 31

Georgescu Ștefan, diacon la Biserica „Sf. Silvestru” din București, student la Facultatea de Teologie din același oraș (sf. sec. XIX-încep. sec. XX) 3

Gheorghe Căciulă Cantorul, dascăl de psaltichie, activ în Săcele (jud. Brașov), Câmpulung- Muscel (jud. Argeș) și Pietroșița (jud. Dâmbovița) (sec. XIX), 35

Grigorie Sidis, arhiereu din Țara Românească (c. 1735-1795), 28

Ilie, cântăreț la Biserica „Sf. Ierarh Nicolae”, din mahalaua Vlădicăi din București, copist (sec. XIX) , 33

Ivanovici Nicolae (semnează uneori și ca Naie Romosescu), cântăreț, logofăt la Comarnic (jud. Prahova), notar în satul Băicoi (jud. Prahova), călugărit la bătrânețe la Mănăstirea Sinaia, copist (cca 1812-1897), 17, 34, 36, 37, 45, Ms. coligat cu *Păresimierul*, Ms. coligat cu *Anastasimatarul*; v. Neofit Ivanovici

Ionescu, N., diacon la Biserica „Amzei” din București, student la Facultatea de Teologie din același oraș (sf. sec. XIX-încep. sec. XX), 3

Iov Ieroschimonahul, de la Mănăstirea Căldărușani, fost preot de mir, cu numele Ioniță (sf. sec. XVIII-încep. sec. XIX), 10

Mina Panaitescu, monah prodromit, 13

Mitrea, logofăt, probabil în București (sec. XVII), 480

Meletie, ieromonah, traducător din greacă, din Făgăraș, viețuitor la Mănăstirea Secu apoi la Mănăstirea Sinaia (sf. sec. XVIII-încep. sec. XIX), 489, 1371

Nectarie Ieromonahul, de la Episcopia Râmnicului (sec. XVIII), 48

Neofit Ivanovici, monah la Mănăstirea Sinaia (cca 1812-1897), 17, 36, 37; v. Ivanovici Nicolae

Neofit Căvsocalivitul, monah la Mănăstirea Neamț (sec. XIX), 27

Neofit Nikolaidis, teolog (sec. XIX), 56

Neonil, arhimandrit, starețul Mănăstirilor Neamț și Secu (1834-1835, 1843-1853), 30

Nicolae Gridovici/Grid, copist-caligraf, dascăl, diacon și preot cărturar de la Biserica „Sf. Nicolae” din Șcheii Brașovului (sf. sec. XVIII-încep. sec. XIX), 4802

Nicolae Ștefănescu, psalt, fost al treilea logofăt al Cancelariei Domnești din București, 62

Oiaga Basile, student la Facultatea de Teologie din București (sf. sec. XIX-încep. sec. XX), 3

Oprea Sbițan, țârcovnic din Zăvoiu, 32

Popescu Ioan, din Erbiceni (jud. Iași), student la Facultatea de Teologie din București (sf. sec. XIX-încep. sec. XX), 3

Radu, logofețel de Divan la București (sec. XVII), 1062

Rafail, monah, apoi schimonah la Mănăstirea Căldărușani, unchiul lui Dorotei Ieromonahul de la Mănăstirea Sinaia (sec. XIX), 24

Râmniceanu Naum, ucenic al P.S. Filaret al Mirelor, episcopul Râmnicului, Protosinghel, istoric, dascăl de psaltichie în Țara Românească și Banat (1764 – 1839), 1412

Serghe, monah la Mănăstirea Sinaia (sec. XIX), 19

Silvestru, ieromonah, la Mănăstirea Sinaia (încep. sec. XVII) 568, 1330, 2143, 3557

Stoicescu Ioniță, Logofețelul, profesor de psaltichie și protopsalt la Biserica „Sf. Gheorghe” din Ploiești, copist-caligraf, memorialist, avocat (1801-1889), 38, 49

Teofan Anghilea, Protosinghel la Mănăstirea Neamț (1885-1944), copist, Ms. coligat cu *Micul Anastasimatar Practic*

Ucenescu George, profesor de muzică, compozitor, Protopsalt la Biserica „Sf. Nicolae” din Șcheii Brașovului, copist (1830 – 1896), 40, 41, 42, 43

Varlaam Monahul, viețuitor la Schitul Cornetu (jud. Vâlcea), apoi la Schitul Stânișoara (jud. Argeș) și la Mănăstirea Cobia (jud. Dâmbovița) (sec. XIX), 1951

Varlaam Bărăncescu, monah la Mănăstirea Sinaia, apoi protosinghel, decedat la Mănăstirea Ciolanu (jud. Buzău), compozitor, copist (1808-1894), 4014, 4266, 4831

Visarion, ieroschimonah, copist-caligraf în Mănăstirea Sinaia (sec. XIX), 18

Vulpian Dimitrie, flautist, folclorist, compozitor (1848 - 1922), 58, 61

III. Muzicieni (compoziții)

Anton Pann/Antonie Pantoleon, profesor, compozitor, folclorist, scriitor, ucenic al lui Dionisie Fotino (1796 – 1854), 17, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 44, 1951

Atanasie V Patriarhul (Margounios, cunoscut și sub numele de Tornovos, pentru că a fost mitropolit al Târnovei, în Bulgaria) activ între 1685-1711, elev al lui Balasie, patriarh al Constantinopolului între 1709-1711, 50

Atanasie, Episcopul Râmnicului, 37

Balasie Preotul (sec. XVII), nomofilax al Patriarhiei Ecumenice, ucenic al lui Gherman al Noilor Patre, 37, 50

Constantin Protopsaltul (Marii Biserici), ucenic al lui Gheorghe Cretanul, a tipărit un *Doxastar* în două volume, la Constantinopol (1777-1862), 40

Cucuzel Ioan, sfânt cuvios, protopsalt al Marii Biserici a lui Hristos²⁰⁰, apoi monah la Marea Lavră, Athos (c. 1280- c. 1360), 51

Damian Ieromonahul Vatopedinul (sec. XVII), 50, 62

Daniil Protopsaltul, ucenic al lui Panayotis Halatzoglou, protopsalt al Marii Biserici (sec. XVIII), 17, 36, 38, 40, 42, 43, 49, 50, 51, 53, 62, 1951

Dionisie Fotino/ Dionisiake Peloponisiul/ Dionisie Moraitul, compozitor, istoric grec trăitor în Țara Românească (1789 – 1821), ucenic al lui Iacov Protopsaltul și al lui Petru Vizantie Figas, 17, 35, 36, 37, 38, 43, 53

Gavriil Preotul Sirimoanul?, 4266

Gheorghe Căciulă Cantorul (sec. XIX), din Săcele, 35

Gheorghe Cretanul, ucenic al lui Meletie Sinaitul și Iacob Protopsaltul (activ între 1790-1815), 17, 33, 37, 38, 40, 43, 44, 49, 50, 62

Gheorghe Paraschiadi, protopsalt la Mitropolia din Iași (1835 – 1844), 40

Gherman Neon Patron (mitropolitul Noii Patre) activ între 1660-1685, elev al lui Manuil Hrisaf cel Nou, 50

Glykys Ioan, (sec. XIV), 17, 33, 49, 1951

Grigorie Protopsaltul/Lampadarie²⁰¹ al Marii Biserici (activ între 1777-1821, ucenic al lui Iacob Protopsaltul, Gheorghe Cretanul și Petru Protopsaltul, unul din cei trei reformatori ai notației), 17, 33, 36, 38, 40, 42, 43, 45, 49, 50, 53, 62, 1951

Hrisaf cel Nou, Manuil (activ între 1650-1685, Protopsalt al Marii Biserici), 40

²⁰⁰200 Conducătorul stranei drepte a catedralei patriarhale din Constantinopol. Din 1601 aceasta este biserica „Sf. Gheorghe” din cartierul Fanar al Istanbulului.

²⁰¹ A fost protopsalt doar 3 ani, așa ca mai este cunoscut și sub numele de Lampadar (conducătorul stranei stânga), funcție pe care a ocupat-o mai mulți ani.

Hurmuz Hartofilax Gheorghios²⁰² (Arhivar și profesor de muzică al Patriarhiei Ecumenice, activ între 1770-1840, unul din cei trei reformatori ai notației, ucenic al lui Iacob Protopsaltul și Gheorghe Cretanul), 33, 38, 40, 43, 44, 53, 62

Iacob Protopsaltul, (activ între 1760-1800), Protopsalt al Marii Biserici, ucenic al lui Ioan Trapezountul, 33, 38, 44, 49, 50, 62

Ioan Trapezuntul Protopsaltul (Marii Biserici), ucenicul lui Panayotis Halatzoglou (sec. XVIII), 17, 33, 37, 38, 41, 43, 49, 50, 51, 53, 62, 1951

Ivanovici, Nicolae/Naie Romosescu, (cca 1812-1897) cântăreț, logofăt la Comarnic (jud. Prahova), notar în satul Băicoi (jud. Prahova), călugărit la bătrânețe la Mănăstirea Sinaia, 17, 34, 36, 37; v. Neofit Ivanovici

Kladas Ioan (sec. XIV), 17, 33, 38, 49, 53, 1951

Kiril arhiereul, arhiepiscopul Tinului (Tinos, insulă din Arhipelagul Cicladelor, Marea Egee), ucenic al lui Panayotis Halatzoglou, compozitor și scriitor de manuale de muzică (sec. XVIII), 40, 43

Macarie Ieromonahul, (1770-1836) elev al lui Constandin, Protopsaltul Catedralei Bucureștilor, și al lui Petre Efesiul, 17, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 44, 50, 53, 1951

Meletie Sinaitul Cretanul, cel Bătrân (activ la începutul sec. XVIII), 50

Meletie Sinaitul Cretanul, cel Tânăr (activ la sf. sec. XVIII), 38, 62

Mateescu Nae (1830-1895), elev al lui Iosif Naniescu, profesor de muzică la Seminarul Central din București, protopsalt la biserica „Sf. Spiridon-Nou” din București, 36

Nectarie Tripoleos/Frimu, (sec. XIX), ierodiacon la Mănăstirea Neamț, apoi arhiereu onorific de Tripoleos, 40

Neofit Ivanovici, (cca 1812-1897) monah la Mănăstirea Sinaia, 36, 37; v. Ivanovici Nicolae

Nichifor Kantuniari, Arhidiaconul Antiohiei (cca 1770 - cca 1830), ucenic al lui Iacov Protopsaltul, 40, 41, 43

Nicolae Protopsaltul Smirnei (1790-1887), 53

Nicolae, frate cântăreț la Schitul Stânișoara, jud. Vâlcea (sec. XIX), 1951

Panayotis Halatzoglou, Protopsalt al Marii Biserici, ucenic al lui Damian Vatopedinul și al lui Cosma de la Iviru (activ între 1708-1748), 40, 43, 50

Paraschiadi, Gheorghe, protopsalt al Sf. Mitropolii din Iași, profesorul lui Dimitrie Suceveanu, 40

²⁰² Hartofilax înseamnă bibliotecar, arhivar, în limba greacă.

Petru Berechet Melodul, activ între 1680-1715, ucenic al lui Damian Vatopedinul, protopsalt al bisericii parohiale „St. Constantin Ypsomatheion” din Constantinopol, 40, 50, 51

Petru Vizantie Figas, ucenic al lui Petru Peloponisiul, protopsalt al Marii Biserici (activ între 1770-1808), 33, 36, 38, 40, 42, 43, 49

Petru Efesiul, activ între 1810-1840, ucenic al celor trei dascăli, Hrisant, Grigore și Hurmuz și al lui Gheorghe Cretanul, tipograf și profesor de muzică psaltică la București, i-a avut ca elevi pe Macarie Ieromonahul, Anton Pann, Panaiot Enghiurliu, Chostache Chiosea ș.a., 17, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 49, 53

Petru Lampadarie Peloponisiul²⁰³, 17, 33, 34, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 45, 49, 50, 51, 53, 62, 1951

Romosescu Naie, 36, 37; v. Nicolae Ivanovici

Silvestru, Ieromonah, de la Mănăstirea Neamț, 44

Ștefan Popescu, 36

Theodor Fokeos (activ între 1790-1851, ucenic al lui Gheorghe Cretanul, Grigore Protopsaltul și Hurmuz Hartofilax), 50, 4266

Teodorit Sinadul, episcop, 37

Visarion, Ieromonah, de la Mănăstirea Neamț (1794-1844), ucenic al lui Iosif Schimonahul de la Neamț și al lui Nichifor Kantuniari, Arhidiaconul Antiohiei, 41, 42, 44, Ms. coligat cu *Micul Anastasimatar Practic*

Vulpian, Dimitrie, autorul vol. „Musica Populară”, flautist, folclorist, compozitor (1848 - 1922), 58, 61

Varlaam Bărăncescu, protosinghel, 37, 4266

IV. Toponimice

Batiște, cartier în București, 52

Antim, mănăstire, biserică în București [cu hramul Duminica Tuturor Sfinților, Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul], 13

Bădești – Cozia, sat (jud. Vâlcea), 57

Băicoi, sat (jud. Prahova), 33, 36

²⁰³ Un geniu al muzicii, doborât de ciumă când avea 40 și ceva de ani; de aceea n-a mai ajuns Protopsalt.

Biserica Tuturor Sfinților, 3460

Brașov, oraș, biserică, protopopiat, 1, 23, 784

Breaza, oraș, jud. Prahova, 472

București, oraș, biserici, mănăstiri, Școală Domnească, mahala, 10, 13, 46

Buzău, oraș, Episcopie, episcop, 28, 51, 3567

Canela/Chanela, sat, plasa Căciulați, jud. Ilfov, 10

Caransebeș, oraș, jud. Caraș-Severin, 4266

Catanile, sat, jud. Dolj, 1951

Căciulați, plasă, jud. Ilfov, 10

Câmpia Turzii, în Ardeal, locul unde a fost ucis Mihai Viteazul, 3460

Câmpina, oraș, jud. Prahova, biserici, 13, 4014

Câmpulung/Negru Vodă, mănăstire [cu hramul Adormirea Maicii Domnului], jud. Argeș, egumeni, 3557

Câmpulung Muscel/Dălgopole, oraș, jud. Argeș, logofeție, mănăstiri, 10, 2143

Cernăuți, oraș din Bucovina, astăzi în Ucraina, Facultate de Teologie, 4, 59

Cernica, mănăstire [cu hramul Sf. Mare Mucenic Gheorghe, Sf. Ierarh Calinic], jud. Ilfov, 2143

Chanela, v. Canela

Cobia, mănăstire [cu hramul Sf. Ierarh Nicolae], jud. Dâmbovița, 1951

Cocorăști, sat, jud. Prahova, 480

Comarnic, oraș, jud. Prahova, 17, 33

Constantinopole/Țarigrad, patriarhi, Patriarhie, 1062, 3460, 3567

Cornetu, schit [cu hramul Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul], plaiul Loviștei, jud. Vâlcea, 1951

Cozia, mănăstire [cu hramul Sfânta Treime], jud. Vâlcea, 33, 1951

Crasna, mănăstire [cu hramul Sf. Împărați Constantin și Elena], jud. Prahova, 49

Curtea de Argeș, mănăstire [cu hramul Adormirea Maicii Domnului], jud. Argeș, seminar, 13

Dâlga, sat, jud. Prahova, 10

Dealul, mănăstire [cu hramul Sf. Ierarh Nicolae], jud. Dâmbovița, 3460

Dintr-un Lemn, mănăstire [Nașterea Maicii Domnului], jud. Vâlcea, 53

Dionisiu, mănăstire la Sf. Munte Athos, mormântul patriarhului Nifon, 3460

Domnița Bălașa, biserică în București [cu hramul Înălțarea Domnului], 13

Episcopia Argeșului, 12, 25, 1371, 3567

Episcopia Buzăului, 3567

Episcopia Dunării de Jos, 13

Episcopia Râmnicului – Noului Severin, 48, 3567

Dudeștii Deși de Boian, sat, jud. Ialomița, cu o moșie a Mănăstirii Sinaia, 19

Făgăraș, cetate, oraș în jud. Brașov, 23, 489

Gherghița, plasă, sat, jud. Prahova, 10

Greci – Bărcănești, sat în jud. Olt, 57

Hațeg, eparhie, 4831

Ghighiu, mănăstire, schit [cu hramul Izvorul Tămăduirii], jud. Prahova, 1, 12, 49

Iedera, schit, jud. Prahova, 480

Ilfov, județ, sate, biserici, mănăstiri, *passim*

Izvoarele, mănăstire, v. Crasna, mănăstire

Lespezi, schit [cu hramul Sf. Treime], jud. Prahova, 3460

Lipănești, sat, jud. Prahova, 37

Mântuleasa, biserică în București, 46

Ierusalim, Patriarhie, patriarh, 50

Mitropolia din Iași, 13, 39, 40

Mitropolia Ungrovlahiei/Țării Românești, 13, 726

Moara Săracă, sat comasat la Moara Vlăsiei, jud. Ilfov, 10

Neamț, mănăstire [cu hramul Înălțarea Domnului], jud. Neamț, 17, 22, 27, 30, 41, 42, 44

Oești, sat, biserică din –, jud. Argeș, 15

Plaiul Peleşului, Jud. Prahova, 12

Pietroșița, comună, jud. Dâmbovița, 35

Pitești, județ (azi Argeș), 1951

Pleașa, sat, jud. Prahova, 37

Ploiești, oraș, jud. Prahova, Școală de muzichie, 31, 36, 37, 49

Prahova, județ, mănăstiri, schituri, sate, *passim*

Predeal, mănăstire [cu hramul Sf. Ierarh Nicolae], jud. Brașov (în vechime în jud. Prahova), 36, 37

Prislop, mănăstire [cu hramul Sf. Ioan Evanghelistul, Înălțarea Sfintei Cruci], jud. Hunedoara, 4831

Râmnicul Vâlcea, oraș, jud. Vâlcea, Episcopie, episcopi, 37, 48, 1062, 3567

Roman, oraș, jud. Neamț, 4266

Săcele, oraș în jud. Brașov, 35

Sângeorz, oraș, jud. Bistrița – Năsăud, 9

Scăieni, oraș, jud. Prahova, 37

Schitu Măgureanu, biserică în București, 13

Secu, mănăstire [cu hramul Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul], jud. Neamț, 30, 1371

Sf. Ana, schit în Munții Bucegi, 12, 47

Sf. Gora, v. Sf. Munte Athos

Sf. Munte Athos/Sf. Gora, mănăstiri, 3460

Sf. Nicolae, biserică în mahalaua Vlădicăi din București, 33; - biserică în Șcheii Brașovului, 4802

Sf. Spiridon, biserică în București [cu hramul Sf. Spiridon], 13

Sf. Ștefan, biserică lângă Câmpina, jud. Prahova, 13

Sf. Treime, suburbie în orașul Ploiești, jud. Argeș, 36

Silvaș, biserică, mănăstire, eparhia Hațegului, din Prislop, jud. Hunedoara, 16, 4831

Sinaia, mănăstire, [cu hramul Sfânta Treime], jud. Prahova, egumeni, manuscrise, bibliotecă, *passim*

Sozopoli, oraș în Bulgaria, regiunea Burgas, 3460

Slănic, oraș, jud. Prahova, 37

Stănișoara, schit [cu hramul Sf. Mucenic Gheorghe], jud. Argeș (în trecut jud. Pitești), 1951

Șcheii Brașovului, cartier în Brașov, biserică, 4802

Țara Românească, *passim*

Țara Ungurească – Transilvania, 3460

Țarigrad, v. Constantinopole

Valea Călugărească, sat, jud. Prahova, 36, 37

Vârșeț, oraș în Serbia, la granița cu Romnia, 10, 23

Vieros, mănăstire, Jud. Argeș, 12

Vlădicăi, mahala în București, 33

Zărnești, oraș, jud. Brașov, 784

Zăvoiu, com. Mogoșani, jud. Dâmbovița (în trecut jud. Muscel), 32

V. Persoane și instituții

Agatanghel, ieromonah la Mănăstirea Căldărușani, duhovnicul starețului Arhim. Nifon Popescu, 24

Alexandru Costantin Ipsilanti, domnul Țării Românești (1802-1806) și al Moldovei (1799-1801; 1806), 12

Alexandru Dimitrie Ghica, domnul Țării Românești (1834 – 1842), 17

Alexandru Ioan Cuza, domnul Principatelor Române (1859 – 1866), 10

Arsu, Gheorghe, din Brașovul Vechi, 784

Athanasie Mironescu, Mitropolit Primat al României (1909-1911), 37

Athanasie, monah la Mănăstirea Cozia, învățător în satul Comarnic, jud. Prahova, 33, 480; - logofăt și pârcălab, 45

Augustina, monahie, sora arhiereului Dosithei Botoșăneanul, dăruiește manuscrisul 13

Brătianu, I. C., prim-ministrul României (1881 – 1888), 3

Bujor<eanu>, Grigorie, fost mare căminar, școala lui -, 2143

Carol I, rege al României (1866 – 1914), frate cu Maria, principesă de Belgia, 13, 61

Catargiu, Barbu, om politic român, prim – ministru în anul 1862, când a fost asasinat, 47

Căldărușani, mănăstire [cu hramul Sf. Mare Mucenic Dimitrie] (jud. Ilfov), 10, 12, 17, 24, 46

Călugăreanu/Călugăru, Nicolae, student la Facultatea de Teologie, 3

Călugăru, v. Călugăreanu

Cârțan, Gheorghe – Badea, păstor din Cârțișoara (1849 – 1911), dăruiește cărți mănăstirii Sinaia, 23

Chirea, țârcovnic, semnează la Sinaia, 32

Chiriac, ieromonah, duhovnic la Mănăstirea Neamț, 22

Chiril, fost stareț în vremea lui Alexandru I. Cuza Vodă, 10

Constantin Basarab Brâncoveanu, domnul Țării Românești (1688 – 1714), 480

Constantin Nicolae Mavrocordat, domnul Țării Românești (de șase ori) și al Moldovei (de patru ori), alternativ, în perioada 1730-1769; 480

Constantinescu, P., 3

Constantin, cirac, 15

Costache, băiat născut la 6 iunie 1818, 23

Costandie Filitti, episcopul Buzăului între 1793 – 1819, 3567

Costandin, logofăt de Dâlga, jud. Prahova, fiul popii Theodor, 10

Costandin, protopop al plășii Gherghiței, 10

Damaschin, ieromonah și duhovnic la Mănăstirea Sinaia, 4802

Damian, ieromonah, 50

Danciu, Nicolae, din Caransebeș, a cumpărat manuscrisul, 4266

David, preot, fiul popii David din Breaza, 472

Diadoh, duhovnicul, ieromonah, eclesiarhul Sf. Mănăstiri Sinaia, 9, 11

Demetru, Ana, 10; - Ion, 10

Dimitrie Suceveanu, (1813-1898) sluger, protopsaltul Sf. Mitropolii din Iași, 40

Dimitriu, Chelasie, a dăruit cartea, 27

Dinu, Teofilact, arhimandrit, 28, 30

Dionisie Simionescu, ierodiacon la Mănăstirea Sinaia, apoi stareț la Predeal și la Sinaia (1909-1929), 46, 49, v. Dumitru R. Simionescu; - eclesiarhul Mitropoliei Țării Românești, 3567

Dionisie Romano, episcopul Buzăului (1865 – 1873), 51, 1330

Drotei, ieromonah la Mănăstirea Sinaia, fost econom, nepotul schimonahului Rafael de la Mănăstirea Căldărușani, 12, 569; - monah la Sinaia, 29

Dosithei Periețeanu Botoșăneanul, arhiereu, fratele monahiei Augustina, deținătorul manuscrisului 13

Dosithei Filitti, mitropolitul Țării Românești (1793 -1810), 12, 1062

Dumitriu, poslușnic, 480

Dumitru, Ionu, 10

Dumitru R. Simionescu, călugărit Dionisie, ierodiacon la Mănăstirea Sinaia, apoi stareț la Predeal și la Sinaia (1909-1929), 46, 49, v. Dionisie Simionescu

Eforia Spitalelor Civile, donează manuscrise Academiei Române, 144, 472, 480, 489, 568, 784

Efrem, ucenicul popii Stanciu, fiul lui Radu, scutelnic, 3460

Enache Ivașcul Brașoveanul, 48

Epifanie Dimitrie, ieromonah, 53

Erbiceanu, Constantin, profesor de teologie (1838 – 1913), 1412

Galaction, episcopul Râmnicului – Noului Severin, (1813 – 1824), hirotonit la 26 ianuarie 1813 de Nectarie, mitropolitul Țării Românești, 3567

Gaster, Moses, rabin, filolog, folclorist, istoric literar (1856 – 1939), dăruiește cărți Academiei Române, 1062

Gavril Protul, cărturar grec (sec. XV – XVI), cârmuitorul mănăstirilor din Sf. Munte Athos, 1062

Gănunean, Bucur, 50

Georgescu, Cornoiu, 8

Ghemnasie, schimonah protopsalt și copist de la Mănăstirea Căldărușani, ucenic al lui Macarie Ieromonahul, 24

Gherasim Rătescu, arhimandrit la Neamț și la Sinaia, apoi episcopul Buzăului (1819 – 1824), fiul lui Matei Șerban Rătescu, din Râmnic, 28, 29, 489, 1062

Ghermano, al XII-lea stareț al Mănăstirii Sinaia, 27 august 1877 - 1888, 29

Gheorghe, dascăl din Câmpulung, 2143

Ghiorghie, croitor de monahi, 26

Glafira Monahia, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, dăruiește cartea, 53

Grigoraș, din București, 10

Grigorie, ieromonah, arhimandrit, din Episcopia Argeșului, apoi stareț la mănăstirea Vieroș, jud. Argeș, 12

Grigorie al II-lea, mitropolitul Țării Românești (1760 – 1787), 51, 3567

Grigorie II Ghica, domnul Țării Românești (1733 – 1735; 1748 – 1752; 1768 – 1769), 480

Grigorie IV Ghica, domnul Țării Românești (1822 – 1828), 52, 1412

Iacobescu, Ghenadie, ierodiacon, a citit cartea, 27

Iacov, chiriarh (patriarh/strămoș al evreilor), 10

Ianache, stegar al Logofeției din Dălgopole (Câmpulung), 10

Ieremia IV, patriarhul Constantinopolului (1809 – 1813), 3567

Ierothei, arhimandrit, 29

Ilarion, monah, 3567

Inochentie, ierodiacon apoi ieromonah, ucenic al părintelui Dometie de la Sinaia apoi pustnic la Stâncă Sf. Ana din Munții Bucegi, 12, 26, 47, 568, 726

Inochentie Ploieșteanul, episcop, 46

Ioan Gheorghe Caragea, domnul Țării Românești (1812 – 1818), 3567

Ioan – Gherman Gorjeanul, 37

Ioasaf, arhimandrit, starețul Mănăstirii Sinaia (1829-1843), 19

Ion, din Sângeorz, 9

Ionescu, D., cântăreț la Biserica Canela, jud. Ilfov, 10; - **Dumitru**, logofăt, 10

Ioanichie, monah, apoi ieromonah, la Mănăstirea Sinaia sau la Căldărușani, 16

Ionichie, arhiereu, 1

Ioniță, popă ot Vârșeț?, 10; - de la căpitănia poștei, 33; - preot, ce să numește Iovu Eroschimonah, 10

Ioniță, din Vârșeț, tatăl lui Pera Urs din Făgăraș, 23

Ionuț, băiat, 23

lordache, polcovnic din Câmpina, 4014

Iorga, din Cocorăști, 480

Iosif Bobulescu, episcopul Râmnicului (1880 – 1886), 3567

Iosif, de la Neamț, 41

Iosif Naniescu, mitropolitul Moldovei (1875 – 1902), compozitor, directorul Seminarului Central din București, 37, 4014

Iovu, ieroschimonah, fost popa Ioniță, 10

Iustin, arhimandrit și egumen al Sf. Mănăstiri Sinaia, 9, 144, 472; - ieromonah la Mănăstirea Sinaia, 49

Jucu, Ion, N., din comuna Bădești – Cozia (jud. Vâlcea), 57

Juvenalie, monah la Mănăstirea Căldărușani, 46

Ivanovici, Nicolae, (cca 1812-1897) cântăreț, logofăt la Comarnic (jud. Prahova), notar în satul Băicoi (jud. Prahova), călugărit la bătrânețe la Mănăstirea Sinaia, 17, 26, 33, 34, 36, 37, 45; v. Neofit Ivanovici

Lespezeanu – Pârvulescu, Ghenadie, proprietar de manuscris, 49

Leontie, monah la Căldărușani, 16

Ludovic al XIV-lea, regele Soare al Franței (1643 – 1715), 31

Lupul, dascăl al Școlii Domnești din București, 28

Maria, de Belgia (1845 – 1912), principesă de Flandra, mama regelui Albert I al Belgiei, sora regelui Carol I al României, 61

Mihail Cantacuzino, ctitorul Mănăstirii Sinaia, mare spătar (1645 – 1716), pomelnic, 29, 480

Mihai Viteazul, domnul Țării Românești (1593 – 1601), capul lui – la Mănăstirea Dealul, 3460

Mihail Grigorie Sturza, domnul Moldovei (1834 – 1849), 30

Mihail, C...finidis, proprietar al cărții Agatanghel, 31

Mihalache Niculaus, 1062

Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, a dăruit cărți Academiei Române, 1330, 2143

Miroslovișteanu, Dumitrache, frate cu Mihai și Nicolae, din Brașov, 1062; - Mihai, frate cu Dumitrache și Nicolae, 1062; - Nicolae, frate cu Dumitrache și Mihai, 1062

Mitrofan, 29

Modest, patriarhul Ierusalimului 592 – 630), 10

Moga, grămătic, semnătură de lector, 480

Muzeul de Antichități, a dăruit manuscrise Academiei Române, 3460

Nastasia, călugăriță din satul Zărnești, a plătit legătura manuscrisului, 784

Nectarie, mitropolitul Țării Românești (1813 - 1819), 3567,

Neofit, mitropolitul Țării Românești (1840 – 1849),17

Nichifor, face socoteli, 15; - arhidiacon, 41, 43

Nichifor Theotoki, ieromonah, tipograf, 22

Nicodim, primul stareț al Mănăstirii Sinaia, al doilea ctitor, 29; - egumenul mănăstirii Câmpulung, 3557

Nicolae Alexandru Mavrocordat, domnul Țării Românești (1715 – 1716; 1719 – 1730), 3460

Nifon, ieromonah, arhimandrit, al II-lea, Popescu, (stareț între 1888-1909), al XVIII-lea stareț al Mănăstirii Sinaia, 12, 13, 17, 23, 24, 29, 46, 47, 51, 3567

Nifon II, sfânt – patriarhul Constantinopolului (1480 – 1488; 1497 – 1498), mitropolitul Țării Românești (1503 – 1505), 1062, 3460

Nițu, jupân, proprietar carte, 10

Nonu, Dumitru, 10

Onufrie Sinaitul, al XI-lea stareț al Mănăstirii Sinaia, la 30 ianuarie 1859, 29

Pahomie, 49

Paisie, arhimandrit, stareț al Mănăstirii Sinaia (1843 – 1859), 29

Pandele, Toma, 15

Pantilimon, monah, a dat bani pentru repararea Mănăstirii Sinaia, 3507

Paraschiv, preot la biserica din Catanile (jud. Dolj), 1951

Partenie, arhimandrit, din Sinaia, 1371, 3460

Parthenie Clinceni, episcop al Episcopiei Dunării de Jos (1886 – 1902), 13; - egumen al Schitului Lespezi (jud. Prahova), 3460

Periețeanu, D. I., 56

Petric, Ioan, protopop de Brașov, 23

Petru cel Mare, țarul Rusiei (1682 – 1721), testament dat regelui Franței Ludovic al XIV-lea, 31

Petru, N., elev la Seminarul din Curtea de Argeș, 15

Popa, Ion, 10

Popescu-Erbiceni, Ioan, student la Facultatea de Teologie, 3

Popescu, Ioniță, 10; - **George**, elev, 57; - **Constantin**, învățător din Greci – Bărcănești (jud. Olt), 57, - **Mihail**, elev, 57; - **Ion, Gh.** a salvat cartea de la incendiu, 4802

Radu, scutelnic, tatăl lui Efrem, 346; - popa, proprietar de manuscris, 10

Radu cel Mare, domnul Țării Românești (1495 – 1508), 3460

Rafail, monah, apoi schimonah la Mănăstirea Căldărușani, unchiul lui Dorotei Ieromonahul de la Mănăstirea Sinaia (sec. XIX), 12, 24

Rătescu, Șerban – Matei, din Râmnic, tatăl lui Gherasim, episcopul Buzăului, 489, 1062

Rusin, monah, dăruiește o carte, 502

Sanda, jupâneasă, 15

Sevastian, schimonah, cămăraș la Mănăstirea Neamț, 17

Sf. Sinod al Bisericii Autocefale Române, 11

Sihleanu, Ștefan, medic (1857 – 1923) a dăruit manuscrisul Academiei Române, 4831

Simionescu, Dumitru, R., 49

Simionu George, 32

Sofronie Vulpescu Craioveanu, arhieru, a dăruit manuscrisul Mănăstirii Sinaia, 13

Stanciu, preot la Biserica Tuturor Sfinților, 3460

Sturdza – Miclăușanu, Dimitrie, A., istoric (1833 – 1914), dăruiește Academiei manuscrise, 569

Școala Domnească din București, 28

Ștefan, frate la Mănăstirea Sinaia, dăruiește oi, cai, vite, 29

Ștefănescu, Nicolae, posesorul manuscrisului, 62

Teodorescu, Dem. G., folclorist (1849 – 1900), a vândut o carte, 1951

Teofan, ieromonah, cântăreț la Mănăstirea Ghighiu, stareț la Mănăstirea Izvoarele sau Crasna, 49

Theodor, preot, tatăl lui Costandin logofăt de Dâlga, 10

Theodosie, fiul lui Neagoe Basarab, domn, 1062

Timuș, V., 8

Tismana, mănăstire [cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”] (jud. Gorj), 13

Toader, ierodiacon, 3460

Toma, dascăl, 10

Troados chir Venedict, 3567

Turcu Ioniță, 10

Ucenescu George, profesor de muzică, psalt și compozitor, activ în Brașov (1830 – 1896), 40, 41, 42, 43, 50

Urs Pera, din Făgăraș, fiul lui Ionița din Vârșeț, 23

Varlaam, monah din Munții Cozia, Schitul Stănișoara (jud. Argeș) șezător la Schitul Cornetul (jud. Argeș), apoi cântăreț la Mănăstirea Cobia (jud. Dâmbovița), 1951

Vasilescu, Iustin, 49

Visarion Puiu, episcopul Argeșului (1921 – 1923), 1371

Vova, proprietar manuscris, 10

Vulpescu-Craioveanu, Sofronie, episcop, 13

Zografu, Nicolae, 15

BIBLIOGRAFIE

Izvoare principale:

Biblioteca Academiei Române: Mss. nr.: 144, 472, 480, 489, 502, 568, 569, 726, 784, 1062, 1330, 1371, 1412, 1951, 2143, 3460, 3507, 3557, 3567, 4014, 4266, 4802, 4831.

Colecția de manuscrise și carte veche a Mănăstirii Sinaia: Mss. nr.: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 61, 62, Ms. coligat cu *Păremisier*, nr. inv. 1135, Ms. coligat cu *Anastasimatar*, nr. inv. 1143, Ms. coligat cu Micul Anastasimatar Practic, nr. inv. 1159.

Dosar nr. 1 privind clasificarea și catalogarea bunurilor mobile și imobile la data de 1 Noembrie 1969, Mănăstirea Sinaia, Protopopiatul Câmpina, Arhiepiscopia Bucureștilor.

Dicționarul Limbii Române, tom I – XIV, București, Editura Academiei Române, 1913 – 2010.

Enciclopedia Ortodoxiei Românești, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2010.

George Ioan Lahovari, G-ral C.I. Brătianu, Grigore G. Tocilescu, *Marele Dicționar Geografic al României*, vol. III, editat de Societatea Geografică Română, București, Stab. Grafic J.V. Socecu, 1900.

Izvoare secundare:

Albu Nicolae, *Doi cărturari brașoveni din veacul al XVIII-lea, Ioan Duma și Radu Duma*, în: Biserica Ortodoxă Română, București, nr. 9-10, sept.- oct., 1963, p. 987.

Bianu Ioan, Hodoș Nerva, Simionescu Dan, *Bibliografia Românească Veche, tomul III, 1809-1830*, Editura Academiei Române, București, 1912-1936.

Bucur, Sebastian-Barbu, *Ioan sin Radului Duma Brașoveanu*, în: Studii de muzicologie, vol. X, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, 1974, pp. 161-175.

Casian Cernicanul, monah, *Istoria sfintelor Monastiri Cernica și Căldărușani*, București, 1988.

Catrina Constantin, Ierom. Harbuzaru Mihail, *Protopsaltul George Ucenescu*, Basilica, București, 2014.

Ciocoi Gheorghică, Tica Șerban, Vlad Maxim, Dragne Amalia, Vlad Diana-Cristina, Voicu Mihaela, *Ghidul mănăstirilor din România*, București, София, Editura Cartea Ortodoxă, 2010.

- Diaconescu Mihail**, *Biserici și mănăstiri ortodoxe din România*, București, 2007.
- Dumitrache Vasile**, *Mănăstirile și schiturile României. Mitropolia Munteniei și Dobrogei – eparhii, mănăstiri și schituri*, București, 2002.
- Harbuzaru Mihail**, Ierom. Dr, *Manuscrisele psaltice de la Mănăstirea Sinaia*, Editura Cuvântul Vieții, a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2012.
- Ionescu, Gheorghe C.**, *Lexicon al celor care, de-a lungul veacurilor, s-au ocupat cu muzica de tradiție bizantină în România, compozitori, teoreticieni, muzicologi, dascăli de psaltichie, copişti, interpreți*, Editura Diogene, București, 1994.
- Isaac Sirul**, sfânt, *Cuvinte despre sfintele nevoințe*, în volumul *Filocalia sfintelor nevoințe ale desăvârșirii*, vol. 10, traducere, introducere și note de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1981.
- Păcurariu Mircea**, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. 1-3, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1991 – 1994.
- Păcurariu Mircea**, *Dicționarul Teologilor Români*, Univers Enciclopedic, București, 1996.
- Popescu-Pasărea, Ion**, *Liturghierul de strănă*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1925.
- Rămureanu Ioan, Șesan Milan, Bodogae Teodor**, *Istoria Bisericească Universală*, manual pentru Institutele teologice, vol. I (1–1054), București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1975; vol. II (1054–1982), București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1993.
- Scurtu Dumitru-Codruț**, *Cultura muzicală românească de tradiție bizantină din zona Argeș, Pitești și Câmpulung Muscel sec. XIX – XX – UNMB*, teză de doctorat, manuscris.
- Stănoiu Damian**, Ierom., *Mănăstirea Căldărușani*, București, 1924.
- Șesan Dragoș**, *Glosar de cuvinte rare și uitate*, București, Editura Universității București, 2012.
- Ștrempel Gabriel**, *Catalogul Manuscriselor Românești B.A.R., 1-1600* (vol. I), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.
- Ștrempel Gabriel**, *Catalogul Manuscriselor Românești B.A.R., 1601-3100* (vol. II), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983.
- Ștrempel Gabriel**, *Catalogul Manuscriselor Românești B.A.R., 3101-4412* (vol. III), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987.
- Ștrempel Gabriel**, *Catalogul Manuscriselor Românești B.A.R., 4414-5920* (vol. IV), Editura Științifică, București, 1992.

Surse electronice:

<https://archive.org/details/annalesecclesias01barouoft>

http://ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Gherghița,_Prahova

<http://www.sfant.ro/sfinti-romani/arhimandritul-neonil-buzila-mare-staret-al-manastirii-neamt.html>

<http://www.biblacad.ro/bnr/brmautori.php?aut=b&page=1870&limit=20>

CUPRINS

Introducere	2
Descrierea manuscriselor	14
Anexă: Manuscrisele Mănăstirii Sinaia aflate la Biblioteca Academiei Române ...	137
Glosar	173
Lista stareților Mănăstirii Sinaia	177
Indice de autori	178
Indice de copişti	178
Indice de muzicieni (compoziții)	180
Indice toponimice	183
Indice de persoane și instituții	187
Bibliografie	195